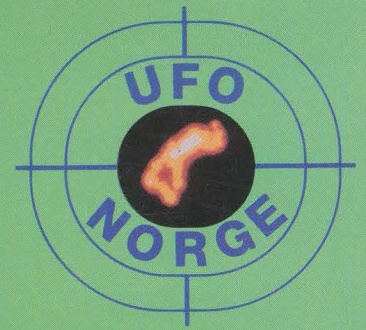
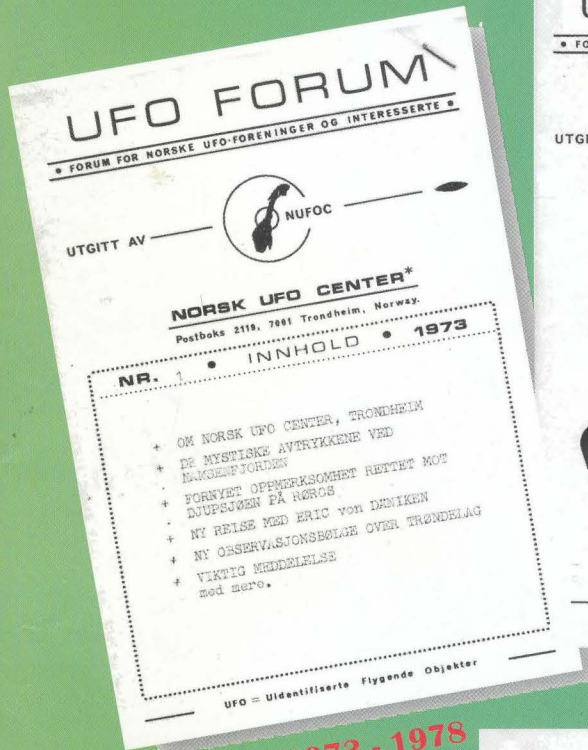

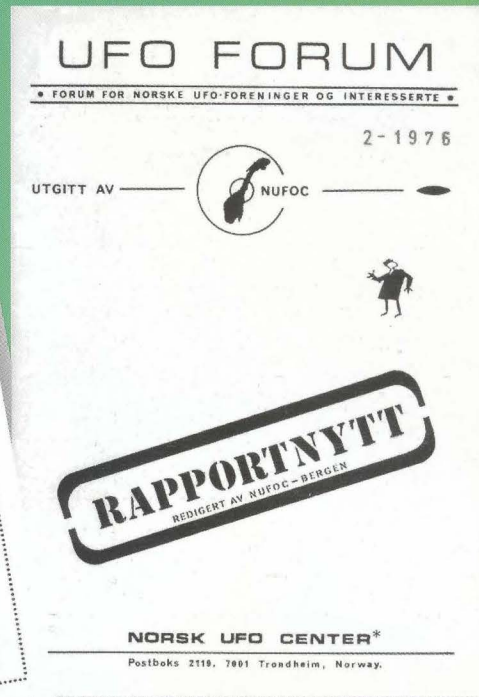
UFO 25 år

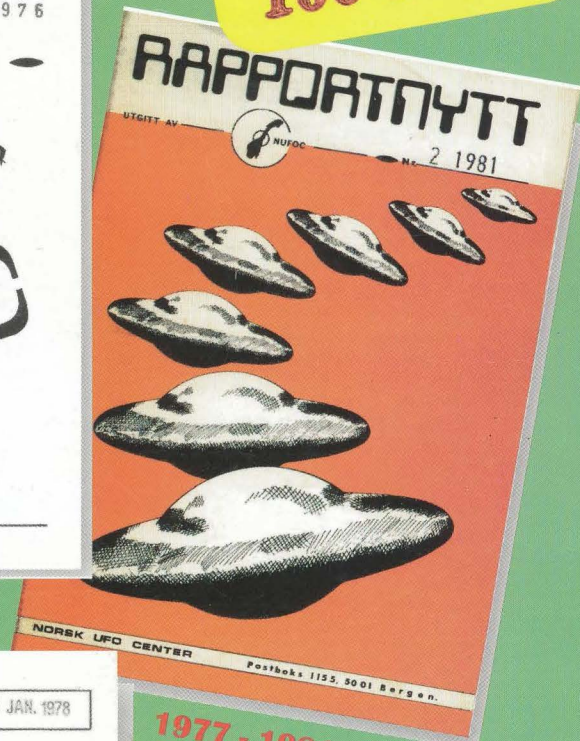
NORGES ENESTE SPESIALTIDSSKRIFT OM UFO-FENOMENET NR. 1-2 - 1998 17. ÅRGANG

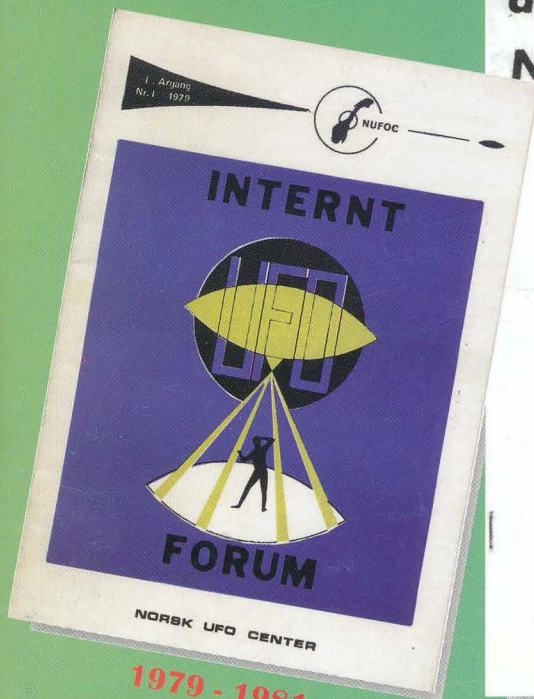
1973 - 1978

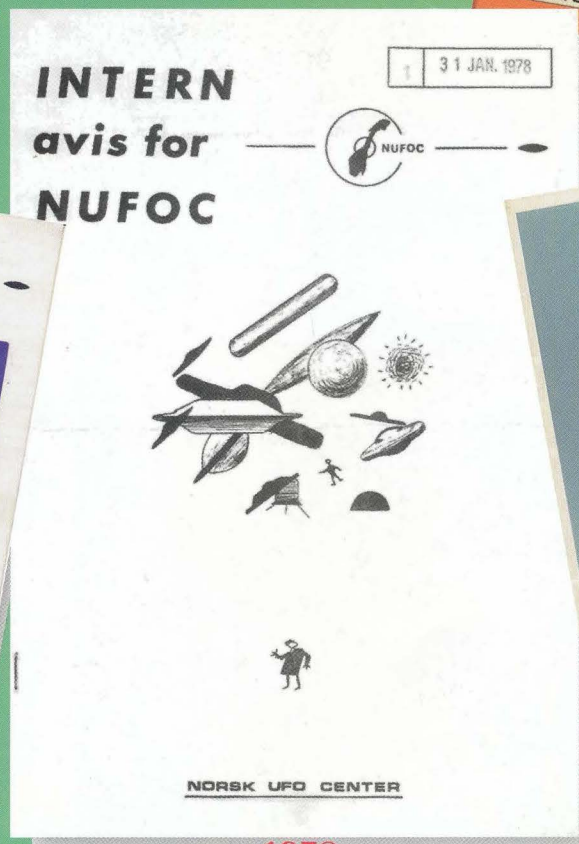
1974 - 1976

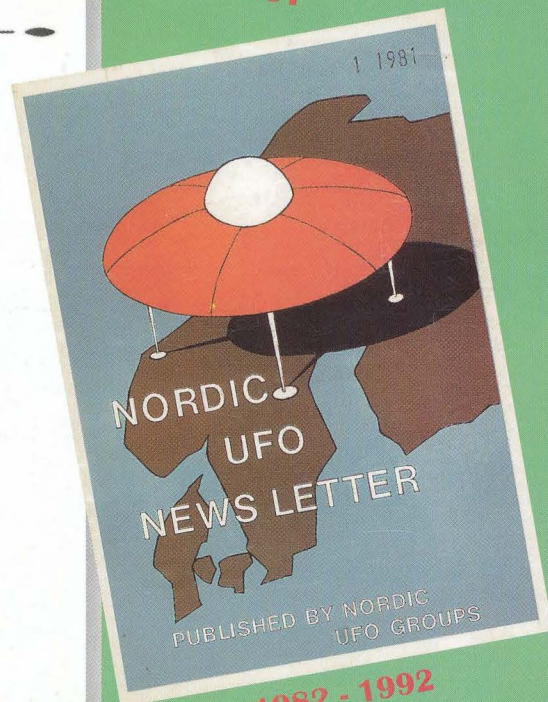
1977 - 1981

1979 - 1981

1978

1982 - 1992

ABONNEMENT KR. 150,- PR. ÅR

UTGITT AV UFO-NORGE

LØSSALG KR. 90,-

TIDSSKRIFTET *UFO* NR. 1-2 1998 - 17. ÅRGANG

Logoen til venstre viser
et bilde tatt av
Hessdalsfenomenet i
1984.

Utgitt av **UFO-NORGE**

- en landsomfattende organisasjon

ISSN 977080017500

Utgivelse

Tidsskriftet *UFO* utgis av organisasjonen UFO-NORGE, som uavhengig arbeider med registrering og studium av UFO-fenomenet, samt informasjon til abonnentene og offentligheten.

Redaksjon

Ansvarlig redaktør:

Mentz D. Kaarbø

5004 Bergen

Tlf.: 55 23 17 59 Mob. tlf.: 946 18 768 / 948 38 700

Redaksjonsråd

Komiteén - se under daglig ledelse

Innlevering av stoff

Per Ottesen

Byrevegen 95

2640 Vinstra

Tlf.: 61 29 07 52

Redaktør UFO-Norway News

Mentz D. Kaarbø

Strandgt. 221

5004 Bergen

Tlf.: 55 23 17 59 Mobiltlf.: 946 18 768

E-post: mentz.kaarbo@c2i.net **OBS - NY!**

Abonnement

Tidsskriftet *UFO* utkommer med 4 numre i året. Abonnement koster for 1998 kr. 150,-.

Beløpet betales enkelt over postgiro.

Postgirokontonummer: 0809 3 07 08 10

Abonnementsadresse:

UFO-NORGE

Postboks 1155

5001 Bergen

UFO-NORGEs Internettsider:

<http://www.ufo.no>

© Copyright UFO-NORGE 1998

Innholdet i *UFO* kan gjengis med inntil 50 ord fra hver artikkel uten spesiell avtale, forutsatt at full kildeangivelse er gitt. Ytterligere gjengivelse av stoff kun etter skriftlig avtale med UFO-NORGE.

De i *UFO* offentliggjorte artikler fremstår som bidrag til kjennskap om og forståelse av UFO-fenomenet og utforskningen av dette, uten at organisasjonen UFO-NORGE eller bladets redaksjon er ansvarlige for, eller nødvendigvis deler de fremsatte meninger.

Organisasjonsoversikt for UFO-NORGE

Daglig ledelse (Komitéen):

Ole Jonny Brønne

Mentz D. Kaarbø

Per Ottesen

Odd-Gunnar Røed

Erling P. Strand

Informasjons-, kontaktadresse og rapportsentral

UFO-NORGE

v/Odd-Gunnar Røed

Postboks 124

3140 Borgheim

Tlf.: 33 38 65 00 med automatisk telefonsvarer

Fax: 33 38 33 68

Mobiltlf.: 917 93 210

E-post: unroed@online.no

Postgirokontonummer: 0826 0 50 50 50

Avdelinger og ledere

UFO-NORGE Øst

Stein Carlsen **OBS - NY!**

Gimleveien 51

1342 Jar

Tlf.: 67 58 07 25

E-post: sca@sas.no

UFO-NORGE Sør - representant

Pål Reimund Skjold

Postboks 550 Madla

4040 Hafrsfjord

Tlf.: 51 55 68 74

UFO-NORGE Midt

Arnulf Løken

Engveien 6 C

7600 Levanger

UFO-NORGE Nord

Leif Norman Solhaug

Indre-Sand

8387 Fredvang

Tlf.: 76 09 40 02

Fax: 76 09 44 27

Mobiltlf.: 916 76 044

UFO-NORGE Vest

Finn W. Kalvik

Postboks 1155

5001 Bergen

Tlf.: 55 28 01 26

Utsendelse av informasjon

Frank Lie

Nordlysveien 4 C

3113 Tønsberg

Tlf.: 33 32 70 84

E-post: franlie@online.no

PROJECT HESSDALEN

v/Erling P. Strand

Bukkhalmveien

Ullerøy

1747 Skjeberg

Tlf.: 69 16 96 00

E-post: erling.p.strand@hiof.no

Postgirokontonummer:

0809 4 02 23 56

Illustrasjoner

Carsten Bjørndal

Dramsveien 97

9010 Tromsø

Tlf.: 77 68 12 37

Trykk

Horjen Libris

Avd. Trykkeri

Flekkefjord

Oversikt over lokalgrupper tilsluttet UFO-NORGE

UFO-TØNSBERG

Røsselgata 15

3140 Borgheim

Mobiltlf.: 922 88 289 (dagtid) 33 32 16 64

(kveld)

UFO-SANDEFJORD

Østerøyveien 401

3234 Sandefjord

Tlf.: 33 45 07 26

UFO-ROGALAND

Postboks 510

4301 Sandnes

Tlf.: 51 67 35 64

UFO I NORD

v/Reiel Pedersen

Rubbedalsveien 8

9990 Båtsfjord

ASTRONOMI

Jan Qvam

Fløyveien 47

3080 Holmestrand

Tlf.: 33 05 23 64

E-post: jqvam@online.no

AFGM

c/o Ole Morten Vestby

Stasjonsveien 92

1746 Skjeberg

Tlf.: 69 16 83 07

Vi oppfordrer våre abonnenter til snarest mulig å sende melding om adresseforandring til vår abonnementsadresse ved endring av bopel.

UFO-NORGE 1973-1998

Av Odd-Gunnar Røed

UFO-NORGE har gleden av å få presentere for dere lesere et 100 siders jubileumsnummer, et blad vi håper dere vil sette pris på. Det er fylt med artikler fra de 25 årene vi har eksistert. Her finnes mange gullkorn og vi kan på langt nær presentere dem alle. Noen vil bli tilgjengelige som egne hefter, slik som artiklene til tidligere komitémedlem, nå avdøde Hans Kr. Moe og alt tidligere publisert stoff fra Hessdalen. Disse heftene vil bli annonsert i bladet.

Hygg dere så med smakebitene som har prydet sidene våre disse årene. Husk også å forflytte mentaliteten tilbake til året dere leser fra, reaksjonene og pressedekningene fra UFO-observasjoner har sannelig forandret seg gjennom dette kvarte århundret.

Oppstandelsen

Det var på slutten av året 1972 at Kolbjørn Stenødegård i Trondheim UFO Forening iverksatte planer som hadde ligget og ulmet en tid. Disse gikk ut på å samle alle UFO-grupper i Norge til ett rike. Stenødegård var en person som raskt skaffet seg både tilhengere og motstandere i sin egenrådige og kompromissløse lederstil. Han hadde ordet i sin makt og passet utmerket pr. telefon, men kanskje passet han aller best med penn. Det skrevne ordet var giftig og fylt med dødelig presisjon. Så lenge han ikke viste seg blant folket var det meget vanskelig å ikke la seg blende av hans organisatoriske byggesteiner. Han la opp til et meget overbevisende bindingsverk som kulminerte «den 12-13. mai 1973 med et UFO-møte der det ble vedtatt å etablere et landsomfattende arbeidsteam; Norsk UFO Center, hvis primære oppgave var å samle inn data som kunne tyde på UFO-virksomhet i norsk luftterritorium. Videre å samle inn data fra verden for øvrig, i den grad disse anses som relevante for institusjonens virksomhet». Det første tidsskriftet, *UFO Forum* så dagens lys så tidlig som før jul 1972, men sorterte under benevnelsen nr. 1 1973.

Vekst

1. januar 1974 kom en av de store fore-

ningene i Norge med i «Centeret». Det var Bergen UFO Forening under ledelse av Finn W. Kalvik som ble med i netverket under navnete Norsk UFO Center (NUFOC) Bergen. Her kjenner vi også igjen en gryende spire ved navn Mentz D. Kaarbø. Her ble også Rapportsentralen liggende, og bladet Rapportnytt som ble utgitt med Egon Nilsen som redaktør. Senere ledet Finn Kalvik dette vervet med stø hånd gjennom mange år.

Nå begynte også arbeidet med å dra i gang seksjoner. Skandinavisk seksjon og Global seksjon var de første, men det skulle komme flere.

NUFOC Oslo var ment å bli et flaggskip, hovedstad og alt ting, men som i dag, var det den gang stor treghet og uvilje til å ta ansvar i de aktives rekke. Etter hvert skulle det derfor bli Lillestrøm som ble Østlandets navle i UFO-sammenheng. Elbjørg og Erik Fjeldberg som drev Giganten Fritidslubb tok ansvar og dannet NUFOC Øst.

I denne perioden i norsk historie, lenge før lokalradioer og våre dagers interesse for fenomenet så ble andre virkemidler tatt i bruk for å gjøre organisasjonen kjent. På kino i Lillestrømsområdet kunne man skue blant de innledende reklamelysbilder, Norsk UFO Center med emblem og adresse.

Og folket kom med

Med to tidsskrifter, *UFO-Forum* og *Rapportnytt*, etablerte NUFOC seg som Norges første landsdekkende UFO-organisasjon.

Avdeling Sør hadde latt seg innlemme med avdelingsleder Alf Thommassen i spissen for rundt 40 interesserte i Arendalsdistriktet. Også Nord-Norge var innlemmet i det gode selskap under ledelse av den nå så kjente kriminalforfatter Morten Harry Olsen. Nord-Norge som til da hadde svevet i en noe uviss tilværelse til og fra. Og det skulle da heller ikke vare særlig lenge denne gang før denne store landsdelen igjen var uten styring. Faktisk ble det ikke ordentlig sveis over sakene før Leif Normann Solhaug tok fatt, noen år senere. Seksjonene, med ansvar for spesifikke arbeidsoppgaver, ballet på seg: Relativt kort lev-

etid. På midten av 80-tallet trakk UFO-Sverige seg ut, noen år senere gjorde finnene det samme. Rundt 1990 skiftet newsletteret navn til *UFO-Norway News* og siste utgivelse var i 1992.

Det nordiske samarbeide har alltid vært godt, og etter det nordiske møtet har det også blitt mer personlig knyttet.

Nye utvidelser

Fred Pallesen ble samme år utnevnt til Seksjonsleder i Stavanger, med hovedansvar å ta seg av eventuelle rapporter fra oljeboringsplattformene i Nordsjøen. Videre ble det opprettet en utryknings/ feltforsknings seksjon i Trondheim under ledelse av Arne Karlsen.

I denne hyperaktive perioden dukket også en stillfilm opp. Det var i utgangspunktet en svenskprodusert stillfilm som i bearbeidet norsk utgave ble presentert over det ganske land.

NUFOC var på høyden i sitt aktivitetsnivå i denne perioden, 1978-1980.

Nord-Norge fikk ny avd.leder i Knut Rønning, det ble etablert en feltforskerseksjon i Møre og Romsdal under ledelse av Per A. Hatlen.

Vi er i året 1979 og Elbjørg Fjeldberg trekker seg som avdelingsleder for NUFOC Øst, 1. januar. Offisiell begrunnelse: Hun hadde problemer med til tider stor arbeidsmengde. Egentlig orket hun ikke lenger den overveldende flommen av instruksjer og informasjon fra Sentraladministrasjonen i Trondheim, som mer var beregnet å takle en million mennesker framfor de 20-30 lederne som NUFOC tross alt var bygget opp rundt.

Odd-Gunnar Røed overtok stillingen som avdelingsleder for Øst, men det var nå begynt å komme rusk i maskineriet. Fjeldbergs og Knut Aasheim dannet Riksorganisasjonen UFO-Norge av utløperne i Lillestrømsdistriktet. Noe som falt resten av NUFOCs ledere tungt for brystet.

Ytterligere vekst

Høsten 1979 dukket det opp en ny tittel på NUFOCs administrerende himmel; Fylkesleder. Nye sådanne var for Hordaland, Gunnar Bertelsen og for Sør-Trøndelag, Konrad Aspen. Leif Havik,

som etter hvert ble meget sentral i Project Hessdalen, var på dette tidspunkt tilknyttet Sentraladministrasjonen. Hans Kristian Moe ble utnevnt som rand (NTH) åpner sin lederbane med overtakelse av NUFOCs Forskningsseksjon i Trondheim.

UFO-80 er i handelen, ført i pennen og trykket på eget forlag av Gunnar Bertelsen, tilhørende avd. vest. Et omfattende arbeide, som ga bred presentasjon av UFO-fenomenet.

Siste mann ut i serien fylkesledere er for Troms fylke; Bjørn Erlandsen i Gausvik. I tillegg var de tidligere etablerte seksjonsledere også oppsatt som fylkesledere, så som Arne Smevik, Østfold, Odd-Gunnar Røed, Vestfold, Per Ottesen, Oppland, Gunnar Bertelsen, Hordaland, Kenneth Nilsen, Bergen. PR og Informasjonsseksjon, Rannow Nilsen, Oslo, Forskning, Thorbjørn Liell, Oslo, Forskning, Solveig Løvhaug, Halden, Data, Asbjørg Kojen, Trondheim. Pluss diverse andre seksjoner; Rapportsentralen Kåre Jan Nordnes, Vest. Ny redaktør av Intern UFO Forum, Eddy Hansen, Nordic UFO Groups, Gunnar Bertelsen. Ny hovedkasserer Hans Aass.

Et luftslott for fall

Fallet fra de høye sfærer startet på Vinstra under ledermøtet før jul 1980. NUFOC var på dette tidspunkt klart på toppen med hensyn til antall aktive medlemmer, undergrupper og tidsskrifter/publikasjoner. Derfor var det desto bitrere å måtte konstatere - et snaut halvår senere - at mye av luften da hadde gått ut av ballongen, rent organisatorisk. Vendepunktet kom utvilsomt under det i ettertid sagnomsuste møtet på hotellet i Vinstra i slutten av november dette året. En del personlige motsetninger som hadde ligget og ulmet under overflaten i noen år før dette møtet førte til den skittenøytvasken.

Møtet på Vinstra fremkalte det dype, det dyriske, det lenge undertrykte og det aggressive i de fremmøtte og et referat herfra ville ikke bringe rettferdighet for noen av partene. Men såpass kan vel sies at et julebord i det selvsamme hotell hadde gjester som fikk varig mén av visse innslag.

Alle seksjonene, de utallige forskerne som vi fikk høre sto bak NUFOC, alt tomsnakket, var bare det, tomt snakk.

Velformulerte og konkrete retningslinjer som i starten var på sin plass fikk etter hvert som antallet undergrupper og

seksjoner økte en økende grad av ineffektivitet. På tross av høy aktivitet blant medlemmene kunne man etter hvert mer enn ane konturene av en organisasjon som ikke fungerte etter intensjonene. Utrykket papirtiger ble nå betegnende for Sentraladministrasjonen. I tillegg var kjemien mellom Stenødegård og resten av ledergruppen de siste par år på god vei til anta katastrofal surhetsgrad, slik at nervene på mange måter var på brisetepunktet på Vinstra. (Se E. Fjeldbergs begrunnelse for sin oppsigelse).

Luftslottet brast, en ypperlig konstruksjon i teorien, omsluttende vanlige mennesker som var interessert i fenomenet på lik linje med hva vi finner rundt oss i dag. Men det er forskjell på mennesker som er interessert i fenomenet og mennesker som er utdannet for å fylle en stilling som best passer i en etablert samfunnsstruktur som en finner i for eksempel LO. Vi snakker tross alt om amatører. Det hele måtte komme ned på jorden, og det gjorde det, med et smell.

Alkohol og UFO passer ikke sammen

K. Stenødegård fikk, etter samtale bak kulissene i januar 1981, beskjed om å ta en ekstraordinær kongress, i samråd med egne instruksjer, eller gå av med æren i behold.

Han valgte det siste og allerede dagen etter var NIVFO, (Norsk Institutt for Vitenskapelig Forskning og Opplysning) et faktum. Dessverre var vår leder et offer for alkoholens laster, noe som satt sitt særegne preg på så vel offentlige forelesninger som interne møter. Synd, for her gikk utvilsomt et meget opplyst individ fløyten for lastenes sum. Og, som vi fant ut, det lønner seg ikke å skjelle ut alle landets avisredaktører dersom de ikke skriver det én person foretrekker. Da er det best å bytte navn, og det gjorde vi. Bestemmelsen til dette ble tatt på det vi kan kalle UFO-NORGES første landsstyremøte i Bergen, oktober 1981.

NIVFO ble på mange måter en videreføring av det NUFOC ikke ville bli med på, en papirtiger. En forening som besto av én person, et skriverbord og et arkiv.

UFO-NORGE lanseres

Den første januar 1982 ser UFO-NORGE dagens lys og det første som skjer er at den tidligere avdelingen fra Lillestrøm med Knut Aasheim slår seg sammen med den mer jordnære oppbygde organisasjonen som har oppstått fra NUFOCs aske. UFO-NORGE er atter samlet, mens

NIVFO, og K. Stenødegård fullstendig har snudd på foten og nå går mot alt som smaker av UFO og ukjent natur. Han allierer seg etter hvert med Foreningen Skepsis og den kjente superskeptiker James Randi og saler hestene hver gang Randi er i Norge, med premier i hytt og pine til de som kan bevise paranormal aktivitet. Han fortsetter med å utgi et tidsskrift ved navn *NIVFO-Bulletin*, som fungerer side ved side med UFO-NORGES tidsskrift *UFO*.

Mens medlemstallet til NUFOC aldri oversteg 200, skyter UFO-NORGES abonnementsstall i været og nærmer seg over en treårsperiode 600, mens NIVFO samler rundt 2-300 abonnenter i samme periode.

Den nyere tid

Vi nærmer oss nå den struktur vi kjenner i dag. En kjerne av dyktig medarbeidere som sakte men sikkert drar organisasjonen mot en treg, vil kanskje noen si, men ærlig og oppriktig organisasjon som forsøker etter beste evne å forske i det som vi alle er interessert i å finne svaret på.

Avdelinger har kommet og avdelinger har gått og vi ønsker oss alle bedre arbeidsvilkår men vi er ærlige nok til å innrømme at vi ikke greier å gjøre den jobben vi ønsker fordi vi er underkastet den økonomiske slange. Vi mottar ikke støtte verken fra kommune eller stat, og jobber således ut fra rene felles personlige interesser. Vi vil gjerne finne svaret på UFO-gåten. Og en av våre store forsere er nettopp tidligere nevnte Project Hessdalen. Erling Strand, lektor ved Høgskolen i Østfold er eneren i dette prosjektet, og i disse dager er det utplassert en målestasjon i Hessdalen som automatisk tar bilder som umiddelbart kan tas ned fra Internett og beskues fra hele verden. Virkelig et skritt i riktig retning for verdens trang til å forske i et virkelig UFO-fenomen.

Project Hessdalen ble stiftet i 1983 i London av UFO-NORGE, UFO-Sverige og Organisasjonen för Psykobiophysik. To store prosjekter ble holdt vintertid 1984 og 1985. Her kom også Prof. J. Allen Hynek og besøkte Hessdalen. Under prosjektene ble det jevnlig sendt ut prosjektbulletiner på verdensbasis fra Odd-Gunnar Røed. Prosjektet resulterte i en bok skrevet av Leif Havik, *UFO-Fenomenet - kan det umulige være mulig* og Erlings Strands *Final Technical Report part 1*. Senere har det blitt mange

spaltekilometer og foredrag rundt om i verden. Noe som fremdeles pågår, kanskje til vi finner en løsning på fenomenet.

Pr. i dag består UFO-NORGE av de tidligere etablerte fem avdelinger, med avdelingslederne Stein Carlsen, Øst. Finn Kalvik, Vest. Arnulf Løken, Midt-Norge, systematiker av høy klasse som for tiden katalogiserer Midt-Norge. Leif N. Solhaug, Nord-Norge. Pr. dags dato har vi ingen leder for Sørlandet, men vi har en representant i Stavanger ved navn Pål Gjermund Skjold.

UFO-NORGEs Komité består i dag av fem personer, se side 2, og vi forsøker etter beste evne å gi dere, kjære lesere, et nyansert og seriøst blad som inneholder stoff som burde være interessant for alle.

Fra 1979 og fram til i dag har undertegnede og Erling Strand nesten årlig deltatt i internasjonale UFO-konferanser og prosjekter, enten som tilhørere eller som foredragsholdere, i Europa, Amerika eller Australia.

Status Quo

Mange vil nok lure litt på hvorfor det

virker som stillstand de siste ti, femten årene, og til de vi jeg få si at vi nå har funnet en form som er stabil og trygg. UFO-NORGE står på en plattform der vi er åpne for det meste men nekter å spekulere uten beviser. Vi vil finne svaret på UFO-gåten, men vil ikke gå skoene av oss underveis. Det er nok av dem som setter opp sitt svar i en idealistisk tankeboble og som bruker resten av sitt idealistiske liv til å bevise at virkeligheten passer inn i tankeboblen. Hittil har ingen greid å bevise at nettopp deres boble er den riktige.

Noe er det som foregår, enten det ligger på det fysiske eller det dimensjonale plan, eller kanskje begge deler. Poenget er at vi må benytte det vi har av muligheter til å forske på dette og ikke henfalle til ren tro. For det er bedre med et åpent sinn enn hull i hodet. Akkurat som det er bedre å se muligheter å forske på enn å se begrensninger og henfalle til disse.

Framtiden

Vi står ved terskelen til et nytt årtusen. Dystre spådommer står nærmest i kø for å ta fra oss gnisten. Johannes fra det nye

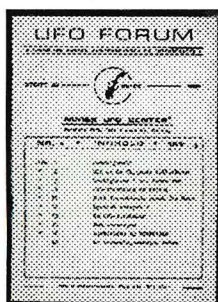
testamentet, Nostradamus fra middelalderens Frankrike, Lebesbymannen fra Finnmark med syner fra 1907 og Anna Elisabeth Westerlund med sine mange treffende spådommer for å nevne noen. Disse har det til felles at de ikke levner historien etter år 2000 noen særlig sjanse. De nevner undersjøiske jordskjelv i Nordsjøen, krig og mulige meteoritnedslag som mulige endeliker for vår verden som vi kjenner den.

Uansett, virkeligheten er her og nå og vi vil ved selvsyn få se om noen av disse har rett i sine dystre spådommer. Hvis ikke noen av disse går i oppfyllelse i løpet av halvannet år er det nok mange som blir skuffet hvis vi overlever, men det må vi bare leve med. Jeg vil våge å påstå at det er langt verre om de får rett. De som ønsker ytterligere informasjon om disse tingene kan kontakte undertegnede.

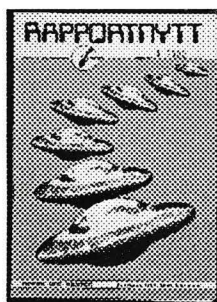
UFO-NORGE består derfor inntil videre, og vi vil svært gjerne gjøre det et godt stykke ut i neste årtusen, dersom ikke svarene på UFO-gåten skulle dukke opp og kanskje gjøre oss arbeidsledige?

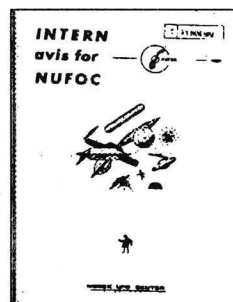
OVERSIKT OVER TIDSSKRIFT UTGITT AV NUFOC OG UFO-NORGE I PERIODEN 1973-1998

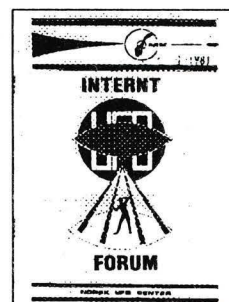
UFO-Forum
1973-1978

Rapportnytt
1974-1981

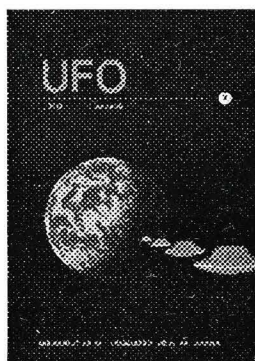
Internavis for NUFOC
1978

Internt UFO Forum
1979-1981

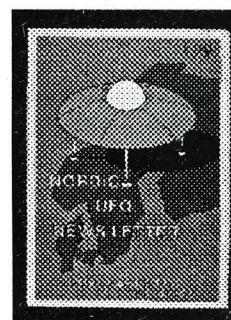
UFO 1982

UFO 1983-84

UFO 1995-

Nordic UFO Newsletter
1981-1990 (1992)

NY OBSERVASJONSBØLGE OVER TRØNDELAG

ved månedskiftet oktober-november!

**Nye UFOer sett av en rekke mennesker over Trondheim og Rørvik
- ett av objektene filmet med smalfilmkamera.**

*Namdal Arbeiderblad,
lørdag 28. oktober 1972:*

**"Iakttok lysende gjenstand i
fem minutter:**

**VIKNAMANN 40 METER
UNNA UFO**

**- Dette er ikke synsbedrag,
sier Pål Dekkerhus".**

Var det UFO eller hva var det Pål Dekkerhus, Ryum på Vikna, så torsdag kveld i tidsrommet 23.06 og i ca. 5 minutter utover. Dekkerhus opplyste til NA at han var hos en kjenning, Harald Breivik, Breivika ved Dekkerhus. Da Dekkerhus skulle bile hjem var Breivik med ham ute på gårdsplassen. Da fikk de se et kraftig lys, forholdsvis høyt og med stort fart bevege seg i nordlig retning. Gjenstanden så ut som en halvmåne med kuven fram. Områdene på sidene og et bredt belte bak var kraftig opplyst. Det så ut som det skilte seg ut røk bak gjenstanden. - Vi trodde først at det var et fly eller en meteor, sier Dekkerhus.

- Jeg satte meg inn i bilen og begynte å kjøre, mens jeg hele tiden iakttok gjenstanden. Etter 4-500 meter skiftet gjenstanden retning og beveget seg bak en høyde - haug -, men sto fremdeles forholdsvis høyt på himmelen.

"Ansikt til ansikt"

Da jeg kom lengre frem og fikk se gjenstanden bak høyden gikk den i sikk-sakk ned til lav høyde. Den beveget seg til siden og ble stående over vegen, rett foran bilen. Da i lav høyde, ca. 40 meter over bakken.

Halvmånen vendte da ned mot Jorda med et kraftig lys rundt. Jeg kjørte fremdeles med sakte fart mot gjenstanden som da forskjøv seg svært sakte til mot-

satt side av vegen. Den ble stående helt stille i samme høyde. Jeg kjørte sakte videre og gjenstanden begynte å bevege seg i nordlig retning igjen. Den lysende "halvmånen" ble mindre, mens lysglorien rundt ble betydelig større og det hele forsvant og steg i nordlig retning, sier Dekkerhus.

Ikke synsbedrag

Han fortsetter: - Da gjenstanden sto stille foran bilen i ca. 40 meters høyde så det ut for meg som at gjenstanden var ca. 10 meter i diameter. Denne opplevelsen har gjort et sterkt inntrykk på meg og jeg er elt sikker på at det jeg så er virkelighet og ikke synsbedrag, sier Dekkerhus til NA.

Adresseavisen

Rørvik-kontoret, 29. okt.:

**"UFO MED KURS MOT
BIL - nifs opplevelse for 25-
åring ved Rørvik."**

25-årige Pål Dekkerhus fra Ryum ved Rørvik legger ikke skjul på at han ble skremt under sitt første møte med en UFO. Forleden kveld kunne Dekkerhus i flere minutter observere en fremmed gjenstand som var halvmåneformet og utstrålte et meget skarpt lys som fra en sveiselampe. Grunnen til at Dekkerhus begynte å bli redd var at den lysende gjenstanden fra ca. 150 meters høyde tydeligvis peilet seg inn etter lysene på bilen og i sikk-sakk kom ned til omkring 40 meter over bakken. Her ble den stående en liten stund før den trakk seg tilbake.

- Lyset var så sterkt at et var såvidt jeg klarte å se mot det, sier Dekkerhus til *Adresseavisen*. Ved siden av at den halvmåneformede gjenstanden utstrålte lys, var den omgitt av en lysende glorie.

Da den forsvant i det fjerne ble lyset i sentrum mindre mens glorien ble større. Været var klart og stille. Pål Dekkerhus hadde vært på besøk hos noen kjente i Breivika på Dekkerhus. Ved 23-tiden kjørte han hjem. Det er privat vei et godt stykke før man kommer opp til riksveien her. Dekkerhus så straks han satte seg i bilen den lysende gjenstanden men den var til på begynne med nokså langt unna. Da han kom ut av en liten skogtykning oppdaget han til sin forskrekkelse at gjenstanden var rett over bilen og i ca. 150 meters høyde og så tok den til å nærme seg bakken.

- Jeg hadde ikke åndsnærværelse nok til på stanse bilmotoren og åpne vinduet for eventuelt å høre om gjenstanden gav fra seg lyd, sier Dekkerhus. - Jeg tenkte bare på å gi gass og komme meg unna hurtigst mulig. Likevel saknet jeg farten og sto en stund nesten helt stille. Gjenstanden kom ikke nærmere enn til ca. 40 meter. Veien og jordene omkring ble kraftig opplyst og rett under gjenstanden var det et skarpt lys. På grunn av det sterke lyset kunne jeg ikke se om det var noen vinduer eller lignende i den flyvende gjenstanden, men det var tydelig at kurven på fremmedlegemet dannet fronten. Denne var vendt nedover da den trakk mot jorden og vendt bort fra meg da den forsvant. Det merkeligste jeg likevel så, var en stor sky av røyk eller damp som hele tiden steg opp fra den lysende gjenstanden. Jeg aner ikke hva det kan ha vært - fly eller helikopter var det ihvertfall ikke, sier Dekkerhus. Etter det *Adresseavisen* erfarer har ingen sett den flyvende gjenstanden bortsett fra en mann som så et skarpt lys som forsvant hurtig på himmelen. Tidspunktet stemmer med det Dekkerhus forteller. Mannen trodde imidlertid det var en meteor e.l. han så, men syntes likevel det var litt underlig".

"PLANER OM UFO-DETEKTOR I TRONDHEIM

Flere har sett fenomenet over Rørvik".

Flere personer har nå bekreftet de opplysninger Pål Dekkerhus har gitt om UFO-synet over Ytre Namdalen før helgen. Kolbjørn Stenødegård som er organisasjonsleder i Norsk UFO Center i Trondheim, sa til NRK-lokal mandag at rapporten til Dekkerhus er typisk for tusenvis av observasjoner som tidligere er gjort over hele verden.

Stenødegård tar til orde for regelmessige UFO-observasjoner og forteller at det er tanken å få i stand en UFO-detektor i Trondheimsområdet. Etter det som er hendt i det siste kan det kanskje også bli aktuelt på plassere en mindre detektor i Namdalsområdet, da det er skjæringspunkt for såkalte deklinasjonslinjer, som er magnetiske kraftfelter som løper omkring jordkloden og som har skjæringspunkter som kan lokaliseres.

Det vises også til de merkelige avtrykkene som ble funnet på ulike steder ved Namsenfjorden i juni. Noen av avtrykkene viste seg å være radioaktive, fenomenet er ikke blitt vitenskapelig forklart".

Det er nu ting som kan tyde på at man her i dette land er i ferd med å utvikle en institusjon med tilbøyeligheter i retning av å adoptere visse sider av det amerikanske ex-project Blue Books såkalte "UFO-forskning".

I *Astronomisk Tidsskrift* nr. 3-72 - utgitt av Institutt for Teoretisk Astrofysikk, Oslo, har en Ole Peder Sveen en lengre artikkel under tittelen Uidentifiserte flygende objekter - "flygende tallerkener".

Artikkelforfatteren tar (naturligvis) utgangspunkt i Condon-rapporten, og fremhever blant annet det beklagelige i at betegnelsen UFO, som skulle være en fellesnevner for hittil dårlig forståtte fenomener i atmosfæren, legfolks mistolkninger av konvensjonelle fenomener, osv., etter hvert har fått noe mystisk over seg, og ofte henspiller på tallerkenformede romskip fra det ytre rom.

Forfatteren benytter mesteparten av sin spalteplass til å bringe eksempler på hvordan UFO-rapporter som regel kan gis en konvensjonell forklaring, hvordan angivelige UFO-fotografier er blitt avslørt, osv.

Han ofrer svært liten oppmerksomhet på UFO-fenomenets egentlige natur, nemlig de rapporter som stadig forblir uforklarlige, selv etter de grundigste undersøkelser og hvor de foreliggende data ikke er mangelfulle, men tvert i mot meget nøyaktige, detaljerte og særdeles godt dokumenterte. På tross av at han selv bringer en tabell, hentet fra Condon-rapporten, hvorav det klart fremgår en markant forskjell mellom rapporter med utilstrekkelige data og uidentifiserte, så konkluderer han helt på tvers av dette med at de uopklarte tilfeller er uopklarte på grunn av mangelfulle rapporter, upresise observasjoner eller mangelfull fysisk innsikt.

At et tidsskrift som utgir seg for å være vitenskapelig ikke synes å ha noen skrumper med å bibringe sine lesere opplysninger og påstander som helt åpenbart bryter radikalt med tilgjengelige kjensgjerninger og helt faktiske forskningsresultater er ille nok, selv om dette slett ikke er noe nytt fenomen.

Ennå verre er det dog at samme

REDAKSJONELT

Av Kolbjørn Stenødegård

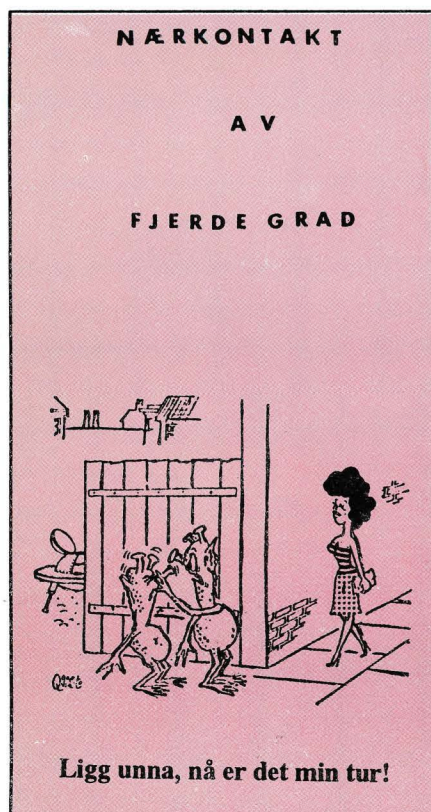
tidsskrift hemningsløst og fortsatt i pakt med tidligere "Blue Book-politikk", henger ut troverdige, navngitte vitner til offisiell latterliggjørelse.

Artikkelforfatteren innleder med et, etter hans mening, belysende eksempel på en (norsk) UFO-observasjon, nemlig "Nyttårsfenomenet" om morgenen 1. nyttårsdag 1972. Her synes man virkelig å stå overfor det rene skoleeksempel på hvordan et "konvensjonelt fenomen" (ang. et russisk rakettrinn som brant opp i atmosfæren) kan avstedkomme sensasjonspregede rapporter om UFO, er som et resultat av legfolks feiloppfatninger, og hvordan misforståelsen senere blir oppklart av den nøkterne ekspertise på området.

Trofast mot den offisielle, klassiske taktikk avfeier artikkelforfatteren suverent alle detaljer i rapportene som ikke passer på noen måte med den bekvemme rakettrinnsforklaringen. Det er tydeligvis ingen grunn til å foreta noen nærmere etterkontroll av disse rapportene - alle rapportørene har sett det russiske rakettrinnets endelikt, og så avgitt en subjektiv rapport uten noen relasjoner til det de etter artikkelforfatterens overbevisning egentlig så.

De fleste av våre lesere vil vel ha kjennskap til den observasjonen som ifølge en detaljert rapport ble gjort av tidl. flymekaniker, nå teknikerved NTH, Gotfred Tande-Petersen, over Leirfossen ved Trondheim litt før klokken 04.30 - 1. nyttårsdag 1972. En ganske utførlig omtale av observasjonen ble brakt i *Adresseavisen* for 3. januar 1972, sammen med herr Tande-Petersens tegning av den observerte gjenstanden.

Norsk UFO Center har etterkontrollert saken meget grundig og det har ikke kommet frem en eneste grunn til å trekke rapporten i tvil på noe punkt. Observatøren har den beste sosiale bakgrunn, ingen som kjenner ham kan tenke seg muligheten av at han kan ha fabrikkert historien - han har gjennomgått detaljene utallige ganger for flere av våre forskere, uten en eneste gang i noen detalj å ha avveket fra sin opprinnelige fremstilling av observasjonen.

Herr Tande-Petersen beskriver det han så som en gigantisk *farkost*, tydelig konstruert, med en rekke klart markerte, firkantede vinduer langs siden - og lenger nede mot bunnen en serie åpninger som det strømmet blå "sveiseflammer" fra idet farkosten satte seg i bevegelse.

Farkosten, som ikke hadde noen synlige fremspring som "vinger", "rorfinner" e.l., sto stille over kraftanleggene ved Leirfossen i ca. 5-6 minutter, og herr Tande-Petersen hadde god tid til å iakttas den i løpet av denne tiden, i den klare natten. Han forteller at han tydelig kunne se hvordan lysene fra byen reflekterte gjenstandens metallblanke bunn. Etter å ha svevet lydløst på samme sted i ca. 5-6 minutter, begynte de blå, intense flammene fra "dysene" langs bunnen å tilta i intensitet - den store farkosten vipet med den bakerste delen, omtrent som et helikopter som er i ferd med å ta av, og så begynte den å aksellerere - først langsomt, så raskere, til den forsvant med uhørt hastighet over åsen.

Da gjenstanden første gang kom til syne fremtrådte den som et intenst lys, som sloknet idet den stanset over Leirfossen.

Fra Bergen har vi i det minste en rapport fra observatører, hvis pålitelighet og evne til å iakttas tør være hevet over tvil, som omtaler helt tydelig konstruerte gjenstander sett over Bergen samme natt. Det var klart måneskinn, gjenstandene kunne sees meget tydelig og ifølge observatørene stanset de og sto stille i flere minutter, før de langsomt begav seg videre. Observatørene forteller at de kunne høre en svak lyd fra dem, omtrent som lyden fra en støvsuger.

Som man vil se rommer disse rapporter, og flere andre fra angjeldende natt, en lang rekke detaljer som ikke på noen måte passer på det russiske rakettrinnet. Ikke desto mindre slår skribenten fra *Astronomisk Tidsskrift* fast at disse observatørene har sett rakettrinnet og der etter har hatt de mest formidable visjoner av noe helt annet.

Hadde denne skribenten hatt kvantitative forestillinger i tankene ville han sikkert ha kommet til å undre seg over hvordan slike "visjoner" er mulige hos personer som aldri tidligere har ofret begrepet UFO en tanke, og som heller ikke har hatt slike "syner" før.

Astronomisk Tidsskrift bringer nemlig herr Tande-Petersens tegning som et slående eksempel på i hvilken utstrekning ting kan misoppfattes. I følge tidsskriftet skulle altså her Tande-Pe-

tersen ikke være i stand til å se forskjell på en tydelig konstruert gjenstand med tekniske detaljer som en rekke opplyste vinduer etc., som står stille over Leirfossen i 5-6 minutter og dekker flere månediametere av himmelen - og glødende fragmenter som raser gjennom atmosfæren. Det kunne like gjerne vært påstått han ikke var i stand til å skjelne mellom et stjerneskudd og Leirfoss-bussen.

De som kjenner herr Tande-Petersen personlig og som dertil har foretatt nøyaktige etterkontroller av hans beretning ser ingen grunn til å fremsette den slags absurde og insinuerende postulat-er og man er sjokkert over hva enkelte mennesker kan få seg til å skrive. Sjokkerte ble også observatørene da de fikk seg artikkelen forelagt. Den etterlot dem i den mest oppriktige målløshet, som rimelig kan være.

Mange hadde vel håpet at man i dag, da fremtredende vitenskapsmenn over hele verden omsider begynner å få øynene opp for UFO-fenomenet, skulle kunne være kommet så langt på dette området at i det minste den gamle latterliggjørelses-politikken var et tilbake-lagt stadium, selv om man den dag i dag i høy grad sliter med virkningene av den. Men Astrofysisk Institutt finner den øyensynlig fremdeles ypperlig egnet som et redskap i kampen mot UFO-forskningen.

At *Astronomisk Tidsskrift* ikke tar det særlig nøye med sin vitenskapelige standard, men opptrer utilbørlig referansesvakt og med grove forvregninger av dokumenterte faktiske omstendigheter får bli bladets egen sak.

Men å uthenge aktverdige borgere gjennom grunnløse, ærekrenkende insinuasjoner må etter vår mening være å gå for langt.

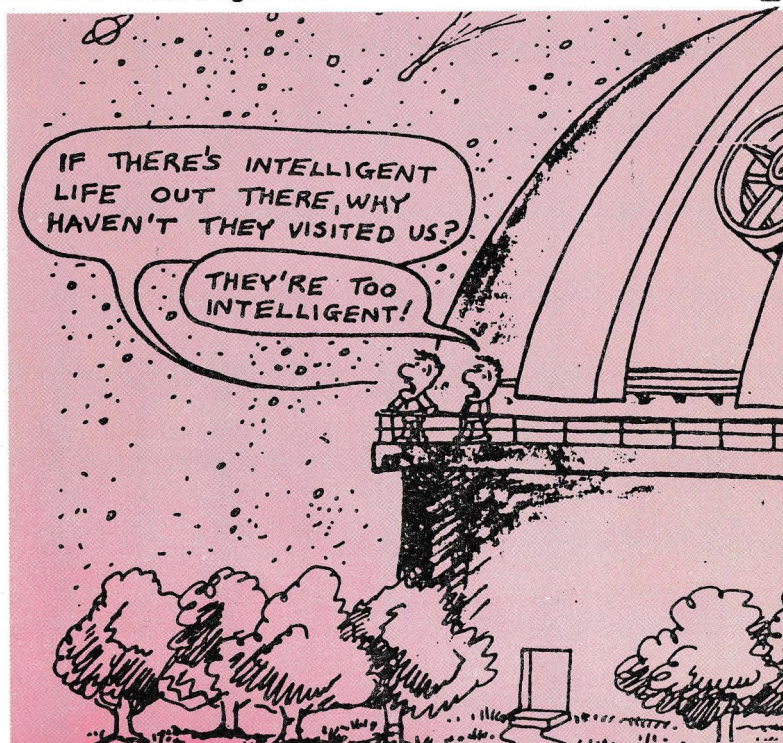
Vi slår dermed fast at et sosialt og juridisk aspekt er brakt inn i UFO-arbeidet og at noe effektivt må gjøres så raskt som mulig for å beskytte fremtidige observatører mot bevisst latterliggjørelse.

Som blant annet den kjente amerikanske vitenskapsmannen, prof. Dr. James E. McDonald så ofte har understreket, så finnes det rundt om i verden i dag et stort antall troverdige vitner, deriblant en rekke trafikkpiloter, som lider i stillhet etter å ha vært offer for det amerikanske flyvåpens bevisste latterliggjørelse og tildels regulær forfølgelse - fordi de i god tro har meldt fra om sine møter med uforklarlige gjenstander.

Vi oppfordrer derfor alle ansvarsbevisste mennesker i dette land til å gå sammen i en rigorøs protest mot latterliggjørelses-politikken for på den måte forsøke å hindre at ennå flere betydningsfulle UFO-rapporter går tapt som følge av observatørenes begrunnede frykt for å bli utsatt for represalier fra et uopplyst samfunn.

Det UFO-organisasjone i første rekke kan gjøre i denne forbindelse er å intensivere sine bestrebelser på å bibringe både publikum og offisielle instanser saklig og objektiv informasjon om fenomenet de uidentifiserte flygende objekter. Dessuten bør det absolutt kunne komme på tale med juridiske sanksjoner i tilfeller hvor respekt og ansvar for medborgere måtte bli altfor grovt neglisjert.

□

OM KLASSIFISERING OG ANALYSE AV UFO-RAPPORTER

Av Kolbjørn Stenødegård

Av og til kan man både i norsk og utenlandsk presse lese artikler eller innlegg om UFO-problemet skrevet av "eksklusjonister", dvs. personer som av en eller annen grunn ser det som sin oppgave å redusere UFO-problemet til ingen ting, som regel ved å gi leseren det inntrykk at alle rapporter om uidentifiserte flygende objekter nok har en eller annen "naturlig" - eller mer riktig konvensjonell forklaring. Forfatteren viser gjerne til et par eksempler der man har vært i stand til positivt å forklare det observerte og dermed skal liksom hele gåten være løst.

Når man leser slike skriverier må man undre seg over hva slags motiver som ligger bak. Er det forfatteren som er utilstrekkelig orientert eller forsøker han av en eller annen grunn bevisst å tåkelegge det hele?

Et utsøkt eksempel på en såkalt UFO-eksklusjonist er dr. Donald Menzel, en på sitt felt relativt fremstående amerikansk vitenskapsmann. Opp igjennom årene har han ofret svært mye tid og hatt meget hodebry i sine bestrebelser på å pønske ut "forklaringer" på såkalte "gode" UFO-rapporter. Da dette i svært mange tilfeller ikke lykkes gikk dr. Menzel så langt som til å bryte med alle elementære vitenskapelige prinsipper idet han kom med uttalelser som kun kan betegnes som helt og aldeles absurde. (Knfr. blant annet prof. McDonald.)

Vi skal ikke her komme inn på motiveringene for den holdning som dr. Menzel representerer, men da eksklusjonistiske forfattere den dag i dag er ute og sprer forvirring i vårt problem finner vi grunn til å ta for oss en side ved UFO-saken som enhver bør ha kjennskap til, nemlig klassifiseringen og analysen av UFO-rapporter. La oss se litt på hvordan det amerikanske flyvåpens vitenskapelige konsulenter klassifiserte de UFO-rapporter som ble gransket av Project Blue Book.

I løpet av de første 5 årene fra 1947 og utover var flyvåpenet meget aktivt og i dette tidsrom ble 1593 av de rapportene som kom inn til Blue Book undersøkt. (Det bør her skytes inn at USAF mottok ialt ca. 4400 rapporter, men dette antas å utgjøre bare 10 prosent av de observasjoner som ble gjort i USA i løpet av nevnte tidsrom.)

Etter forholdsvis grundige undersøkelser av 1593 rapporter ble disse klassifisert. Resultatet er angitt i prosenter på følgende måte [Se tabell nederst på siden]:

(Tallene er hentet fra Edward J. Ruppelts bok *The Report on Unidentified Flying Objects*.)

Ved å benytte betegnelsene "påvist" - "sannsynlig" og "mulig" var man mer eller mindre positivt i stand til å defi-

nere konklusjonen man kom frem til på bakgrunn av de foretatte undersøkelser.

Men (ifølge kaptein Edward J. Ruppelt, som var sjef for "Blue Book i fem år" også i de "mulige" tilfellenementene man seg ganske sikre på å ha identifisert den rapporterte UFO.

Hvem stammer så disse rapportene fra? Piloter og flymannskap sto for 17,1 prosent av dem. (Observert fra luften.) Vitenskapsmenn og ingeniører 5,7 prosent - kontrolltårnoperatører ved flyplassene sto for 1,0 prosent - og 12,5 prosent av det totale antall rapporter var radarobservasjoner. De gjenstående 63,7 prosent stammet fra militære og sivile observatører.

Project Blue Books vitenskapelige konsulenter konsentrerte seg så om de 26,94 prosent ukjente og underkastet disse et

Ballonger	18,51 prosent
Påvist	1,57 prosent
Sannsynlig	4,99 «
Mulig	11,95 «
	18,51 prosent
Fly.....	11,76 «
Påvist	0,98 prosent
Sannsynlig	7,74 «
Mulig	3,04 «
	11,76 prosent
Astronomiske legemer.....	14,20 «
Påvist	2,79 prosent
Sannsynlig	4,01 «
Mulig	7,40 «
	14,20 prosent
Andre (lyskastere mot skyg/fugler, temperaturinversjoner, reflekser, osv.).....	4,21 «
Bedrag	4,66 «
Rapporter med utilstrekkelige data	22,72 «
UKJENT	26,94 «

studium. Man gransket de rapporterte farver på UFOene, fasongen, bevegelsesretningene, tidspunktene på døgnet da de ble observert, og mange andre detaljer. Men man kom aldri frem til noe signifikant mønster når det gjaldt slike detaljer.

Man fant dog at den oftest rapporterte fasong på objektene var den eliptiske og den oftest rapporterte farve var hvit eller metallisk.

Omtrent det samme antall UFOer var rapportert sett om dagen som om natten og UFOenes bevegelser omfattet alle de seksten cardinale kompassretninger.

70 prosent av de ukjente var blitt sett visuelt fra luften - 12 prosent var sett visuelt fra bakken - 10 prosent var registrert på bakke- eller flyradar og 8 prosent var kombinerte radar- og visuelle observasjoner.

Man oppdaget videre at av de 1593 observasjonene stammet dobbelt så mange fra kvinnelige observatører som fra mannlige, men når det gjaldt de *ukjente* slo mennene kvinnene med 10 til 1.

Det var to andre faktorer man aldri kunne forklare, nemlig frekvensen av observasjonene og deres geografiske distribusjon, eller fordeling. Siden den første bølgen av rapporter i 1947 viste det seg at hver eneste juli måned fremviste en "topp" på rapportkurven, og en sekundær topp inntraff like før hver eneste jul.

Man plottet disse markante toppene mot f.eks. flo og fjære, verdensomspennende atombombetester, posisjon av måne og planeter, mot de generelle skylagsforhold over USA og utallige andre forhold, men man kunne aldri peke på noe spesielt som kunne tenkes å avstedkomme flere rapporter til spesielle tider av året.

Sluttelig viste det seg at UFOer vanligvis ble rapportert fra områder omkring anlegg av "teknisk interesse", som f.eks. atomenergiinstallasjoner, havner og fabrikkområder. Mens studier på den annen side viste at slike vitale militære anlegg som Strategic Air Command og Air Defense Command, endel atombombelagre og militære depoter, faktisk produserte relativt færre rapporter enn det man kunne vente fra et gitt område i USA.

I henhold til loven, eller regelen, om normal distribusjon - hvis UFOene ikke er intelligent kontrollerte maskiner - skulle fordeling av rapportene ha stått i forhold til fordelingen av befolkningen i USA. Men det gjorde den ikke! Blue Books studier av den geografiske forde-

ling av UFO-observasjoner omfattet også andre land enn USA, med samme resultat.

På bakgrunn av de kjensgjerninger som her er trukket frem tør det være fullstendig klart at av de titusener av rapporter om UFO-observasjoner som foreligger er vi tvunget til å skille mellom to kategorier:

1: De som kan, eller muligens kan, føres tilbake til konvensjonelle fenomener.

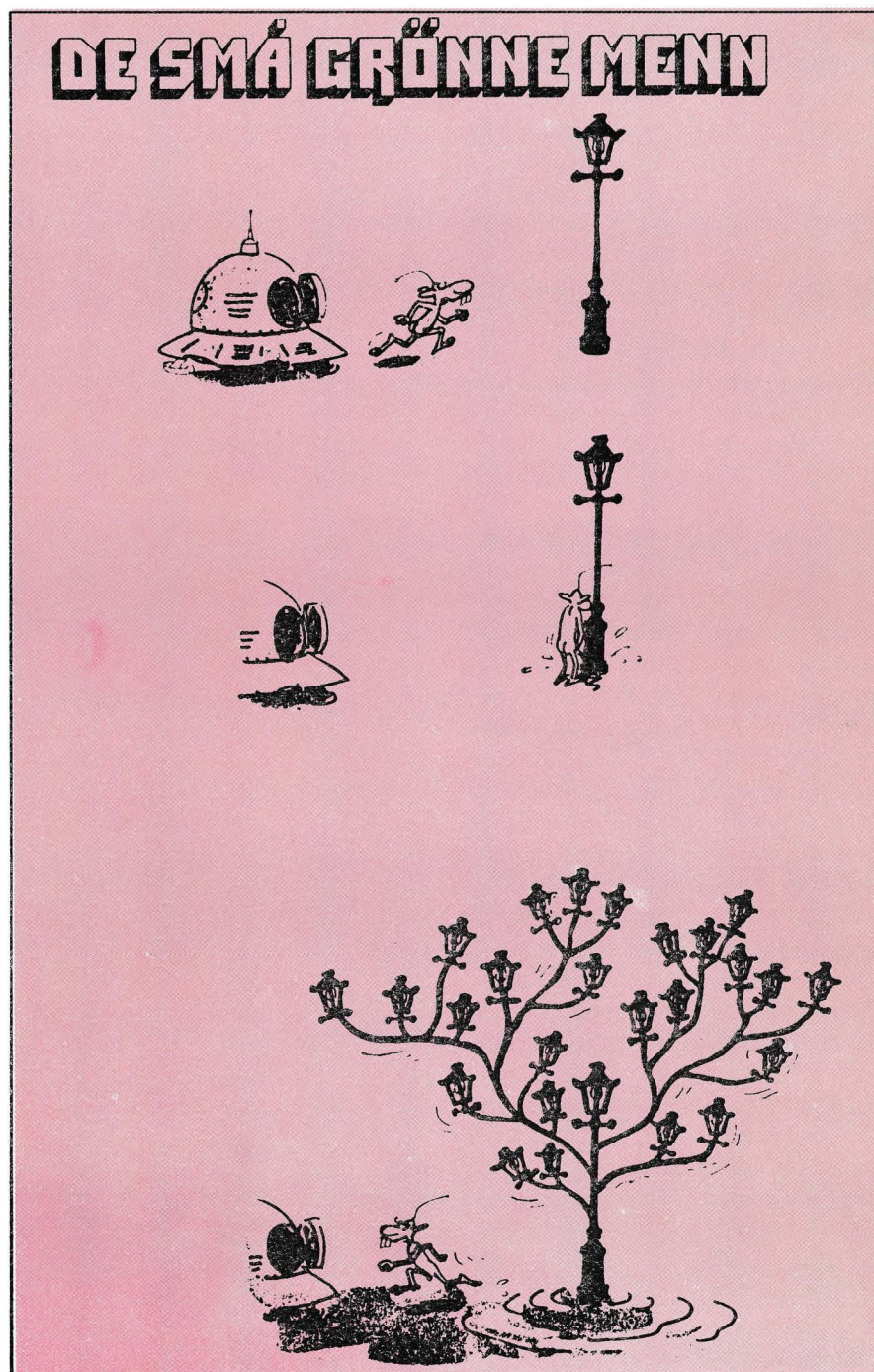
2: De som ikke kan det.

Når en eksklusjonist skriver om UFO-problemet på den måten vi dessverre en-

kelte ganger er vitne til, så neglisjerer han alltid, av en eller annen grunn, den ugjendrivelige kjensgjerning som så tydelig fremgår av foranstående klassifikasjonsoversikt.

De UFO-rapporter som til slutt, og meget motvillig, blir stemplet som *ukjente*, det er rapporter der forskerne sitter inne med tilstrekkelige data til å kunne slå fast at det observerte fenomen var av hittil totalt ukjent natur.

Disse rapportene, som selvsagt er av den aller største vitenskapelige interesse, utgjør det reelle UFO-fenomen, som verken kan snakkes bort eller ties ihjel. □

LETEAKSJONEN I DJUPSJØEN VED RØROS

Av Kolbjørn Stenødegård

Som *Norsk UFO Forums* lesere forlengst vil være kjent med ble resultatet av våre undersøkelser i Djupsjøen at ingen ukonvensjonell gjenstand var å finne på bunnen, innenfor det området som letingen med froskemenn og ekkolodd omfattet. Dette er dog ikke nok til at Djupsjøen kan avskrives som mulig skjulested for den mystiske, flygende gjenstanden - og man tar sikte på en fornyet undersøkelse ved en senere anledning. Leteaksjonen fikk en meget stor slutt og omfattende presseomtale, men da slike referater ikke alltid er like seriøse og nøyaktige, har både våre faste lesere og andre krav på en oppsummering av de faktiske forhold som angår den meget omtalte undersøkelsen.

Serie av uhell

Vi kan gjerne innlede med å slå fast at hele prosjektet fra begynnelsen til slutt ble utsatt for en nesten bemerkelsesverdig serie av kjedelige uhell og komplikasjoner. Flere av deltakerne fikk forfall i siste øyeblikk, noe som naturligvis førte til en merkbar reduksjon av mannskapsstyrken. Og denne hadde knapt etablert seg ved sjøen før vær-gudene tok sine mest effektive virkemidler i bruk for å vanskeliggjøre arbeidet. På grunn av kraftig og vedvarende regnvær, vind og tildels torden, var det en stund spørsmål om hvorvidt aksjonen overhodet kunne gjennomføres som planlagt. Men takket være Bernhard Sollie, som stilte det gamle huset på Fastevollen til disposisjon for mannskapene, ble selve oppholdt ganske komfortabelt, med mang en hyggelig og interessant prat om kveldene når man etter endt dyst samlet seg i den pittoreske stuen.

Rosverdig og imponerende innsats av Aqua Marin A/S

Først og fremst må vi imidlertid komplementere undervannsfirmaet *Aqua Marin* i Trondheim, som kom inn i bildet i siste øyeblikk, og hvis innsats var av aller største betydning for at leteaksjonen kunne bli gjennomført på en for-

svarlig måte til det fastsatte tidspunkt. Froskemann Odd Anfinsen fra Aqua Marin ble selv med og deltok i dykkingen, og firmaet stilte en god del teknisk utstyr gratis til rådighet, utstyr som ellers ville ha vært vanskelig å skaffe til veie, slik situasjonen hadde utviklet seg. De øvrige froskemennene som deltok var Oskar Øksnes fra Bergen, samt Ivar Løften og Reidar Krogstad fra Trondheim. De to siste måtte dessverre dra noen dager før letingen var avsluttet. En amatørdiver fra Tolga, som på eget initiativ kom oppover for å hjelpe til, bør også være nevnt. Av andre som hver på sin plass ytet uvurderlig innsats, må nevnes Knut Aasheim, som sammen med familien tok turen oppover fra Eidsvoll. Tomas Summerson, Ingrid Fiksdal og Randi Haugen. Astrid Svelmoe måtte dessverre avbryte etter et par dager, mens Hans Kr. Moe kom opp fra Oslo på fredag ettermiddag og reiste igjen søndag. Forøvrig hadde vi telefonisk kontakt med Moe hver dag i uken som fulgte. Undersøkelsen ble ledet av K. Stenødegård.

Tap av verdifull tid

Som følge av det dårlige været og den sterkt reduserte styrken mistet vi mye tid. Og en god del av den effektive arbeidstiden gikk med til plassering av merkebøyene, bunntauet, konstruksjon av en undervannsslede osv. Dessuten viste det seg etterhvert ønskelig med lyskaster, og man måtte dra inn til Røros for å skaffe tilveie en brukbar sådann, samt en tilstrekkelig lang undervannskabel som Røros elektrisitetsverk velvilligst lånte ut.

Undersøkelsen av bunnen

Selve letingen er kort beskrevet, selv om den var en ganske svær oppgave. Etter å ha merket av det området ute på sjøen hvor gjenstanden mest sannsynlig skulle ha gått til bunns hvis den sank - et område på ca. 300x200 meter - ble et bunntau strukket i rektangelets lengderetning og de fire froskemennene svømte så side om side langs tauet, mens de staket i det metertykke gjørmelaget på

bunnen med armene. På denne måte ble omkring to tredjedeler av det avmerkede området gjennom søkt. Da to av dykkerne måtte bryte opp og tiden begynte å bli knapp, gikk man over til å benytte undervannsslede med lyskaster, og resten av området ble undersøkt på denne måten. Her bør det kanskje skytes inn at den siste tredjedelen av området innenfor bøyene ikke ble staket opp, bare undersøkt visuelt fra sleden. Samtidig ble hele området trålet med ekkolodd av den typen som kan registrere faste gjenstander også under gjørmelaget.

Besøk av pressefolk

Mer eller mindre forventningsfulle journalister var stadig på besøk inne ved sjøen. Man ville jo som rimelig kan være gjerne være på pletten fra første øyeblikk av, dersom en gjenstand virkelig skulle bli funnet. *Adresseavisen*, *Arbeidets Rett*, *Fjelljom* og *Østlendingen* var tilstede fra starten av og mer eller mindre permanent, mens *Billedbladet NÅ*, *Allers* og *Dagbladet* ankom litt senere ut i uken. *Dagbladet* satte forøvrig en ekstra spiss på den sensasjonspregede del av prosjektet ved å sende sin såkalte flypatrolje - og kanskje også ved at piloten snublet og falt pladask i vannet da han skulle komme seg ut av cockpit'en etter at flyet hadde landet på Djupsjøen.

Reportasjer er brakt i *NÅ* nr. 29 - 21.7.73, *Allers* nr. 34 - 21.8.73 og *Dagbladet* for 14.7.73. Dessuten et korrigerende innlegg fra NUFOC i *NÅ* nr. 32 - 11.8.73.

Dagbladets forsøk på latterliggjørelse

Dagbladets "reportasje" bør ikke levnes uten kommentarer (eller kanskje det var nettopp hva den burde?). Som mange sikkert vil kjenne til er denne avisen meget i mot at leserne skal få faktiske opplysninger om forhold som på en relevant måte angår UFO-problemet, og avstår som regel konsekvent fra å skrive noe som helst om saken. Noen fornuftig begrunnelse for denne holdning har vi

hittil ikke hørt, men både vi og sikkert mange andre - ikke minst en del kjente vitenskapsmenn - ville være meget interessert i å overvære et forsøk på en slik begrunnelse fra avisens side. Derimot synes avisen å nære desto større interesse for umiddelbar sensasjon, eller stoff som kan gis en "vri" i den retning, og dermed slås stort opp. Og i tilfellet med Djupsjøen ville man nok ikke risikere å forsømme noe - man kan jo aldri vite, selv om man ellers altså "vet"... I pakt med denne linje tok *Dagbladets* unge luftbårne sensasjonsjeger oppgaven sin meget lett, noe oppslaget som fulgte på avisens førsteside også bærer tydelig preg av. Her får leseren vite at "en rekke voksne mennesker i over en uke har lett etter menn fra Månen, og at det eneste man fant var en mjølkeseparator". På bakgrunn av det intervjuet *Dagblad-journalisten* gjorde under sin franske visitt holder vi det faktisk ikke for helt urimelig at Månen kan være den eneste planeten vedkommende har kjennskap til, men det overrasker oss likevel at han kunne misforstå så drastisk. Han hadde forøvrig formidable problemer med den definisjonen vi på hans forespørsel forsøkte å klargjøre problemstillingen med, og hvor vi karakteriserte UFO som et "reelt fenomen av ekstremt ukonvensjonell natur". Dette for *Dagblad-journalisten* uoverskuelige somatiske problem er i reportasjen brukt som et riktig morsomt preg, nesten på høyde med den fiktive "mjølkeseparatoren".

Oppslaget i *Dagbladet* er kort sagt et meget mislykket, platt og høyst malplassert forsøk på "morsomheter", og savner i høy grad en forsvarlig tilknytning til faktiske omstendigheter. Noen separator ble aldri funnet og vi hadde aldri hørt snakk om den før den ble gjort til gjenstand for førstesidestoff i *Dagbladets* lørdagsutgave den 14. juli. Et oppslag av denne art var kanskje nettopp hva man burde vente fra denne kanten, men vi hadde likevel håpet at avisen ville avstå fra direkte nedsettende bemerkninger, særlig vis a vis Bernhard Sollie, hvis beretning og pålitelighet tydelig er trukket i tvil - vel å merke uten noen som helst slags grunn. Vår påfølgende anmodning om spalteplass i sakens anledning ble ikke etterkommet, og vi har funnet det mest riktig å la det hele bero med dette, da det er rimelig å tro at *Dagbladet* har rammet seg selv mer enn noen annen i dette tilfellet. Vi har blant annet hatt anledning til å høre kommentarer

fra en lang rekke mennesker, både her og andre steder, som selv ikke på noen måte er engasjert i saken men som alle har gitt temmelig enslydende uttrykk for hvordan de ser på endel av *Dagbladets* skriverier, som man mener få eller ingen tar alvorlig.

Endel misforståelser i ukepressen

Reportasjene i billedbladet *NÅ* og ukebladet *Allers* er ganske dekkende, bortsett fra endel feil og misforståelser som har sneket seg inn. *NÅ* forveksler blant annet azimut og elevasjon, når det gjelder objektets vinkelhøyde (den anslåtte vinkelhøyden ved tilsynekomsten av objektet har vi satt til ca. 25 grader - altså elevasjon.) *Allers* har misforstått en smule når det gjelder de "fem punktene" som er beskrevet i reportasjen. Journalisten har oppfattet disse som krav vi stiller til en observasjon for at denne skal ha noen gyldighet, mens det som ble uttalt under intervjuet var at de beste rapportene man sitter inne med kjennetegnes ved at samtlige av disse fem kriterier (og noen til) er tilstede samtidig for en og samme rapportens vedkommende.

Honnør til Adresseavisen

Et meget hederlig unntak fra regelen med journalistiske unøyaktigheter danner imidlertid *Adresseavisen*, som den 10. og 14. juli brakte meget saklige og fremfor alt nøyaktige omtaler av de faktiske omstendigheter ved Djupsjøen. Og vi unnlater ikke å komme med en honnør til avisen for å ha brakt korrekte og fyllestgjørende opplysninger ut til publikum også i dette tilfellet.

Vi kan bare håpe at også sensasjonspresen etter hvert, i tillegg til omsorgen for opplagsstørrelsen, vil finne kriterier som nøyaktighet, etterkontroll, innsikt og generell journalistisk standard, som verdifulle siktemål, når det gjelder det materialet man bibringer sitt publikum. Vitser og humoristiske innslag forøvrig er vel og bra i seg selv, men bær avgjort søkes brukt i naturlige sammenhenger, og adskilt fra seriøst stoff - slik at man ikke får inntrykk av å lese en dårlig redigert "russeavis".

Sollies observasjon

Klokken var kvart på syv en morgen i slutten av august, tørkesommeren 1947. 40-årige Bernhard Sollie og slåttekaren hans, Harald Engvik, sto utenfor låa på Sollies fjellgård ved vestbredden av Dju-

psjøen og slapte låær. Inne på kjøkkenet sto fru Gudrun Sollie og separerte etter morgenmelkingen.

I retning syd, bak Bjerkelia, hørtes plutselig en sterk lyd - som etterdønningene av et jettfly, men i et dypere "toneleie". De kastet låene og løp til løehjørnet. til å begynne med så de ingenting, men lyden økte i styrke og etter et minutt eller så kom en eggformet gjenstand til syne i stor fart i en anslått vinkelhøyde på ca 25 grader over horisonten. Den mistet høyde og hadde retning mot Sauholmen, en liten øy et par hundre meter fra land. Like før den krasj-landet på øya gjorde gjenstanden en krapp sving på bortimot 180 grader og gikk inn for landing på sjøen. Det virket absolutt som en kontrollert landing, idet gjenstanden flatet ut før den tok vannet, og skled bortover mens vannet fosset rundt den, før den la seg til ro. Det blåste fra nord og gjenstanden fløt langsomt med vinden. Fru Sollie, som hadde hørt lyden inne fra kjøkkenet, kom løpende ut. Da hadde UFOen allerede landet. Hun bekrefter sin manns forklaring.

Gjenstanden fløt noen hundre meter fra land, og ca. hundre meter øst for Sauholmen. Den spisse enden på egget var vendt i vindretningen. Overflaten var blågrå som stål, og helt blank. Den reflekterte solstrålene. På grunn av avstanden var det vanskelig å si akkurat hvor stor UFOen kunne være, men Sollie tipper at lengden må ha vært noe slikt som to meter og høyden eller bredden ca. en og en halv meter. Gjenstanden var formet akkurat som et hønseeegg og overflaten var helt glatt bortsett fra to små halvmåneformede "vinger" på sidene. Disse var altfor små til at de kunne ha noen misjon som bæreflater, men de kunne muligens ha fungert som en slags stabilisatorer.

Været var helt klart, med skyfri himmel og strålende solskinn, og Sollie sier at de så gjenstanden meget tydelig både mens den var i luften og mens den lå og duppet på bølgene.

Sollie og Engvik løp langs stranden for å finne en båt, men forgjeves. De snakket om å snekre en flåte, men ga opp da det ikke fantes noe brukbart tilfang i nærheten.

Mange har stilt spørsmålet om hvorfor de slapp gjenstanden av syne, og til dette forklarer Sollie at de var sent ute med slåttonna, så på tross av Engviks protester ble det til at de gikk til et annet jorde for å slå, og derfra hadde de ikke

utsikt til vannet. Da de etter ca. en times tid kom tilbake var ikke gjenstanden å se. Og her står man overfor det beklagelige faktum at ingen så om gjenstanden sank, eller om den lettet igjen. Imidlertid hørte de ingen lyd fra sjøen i løpet av den tiden de oppholdt seg på det andre jordet, og dette lå ikke lenger unna enn at de ville ha hørt det dersom gjenstanden ga fra seg noen lyd å snakke om, så de regnet med at den hadde sunket.

Holdt tett

Sollie og Engvik ble enige om ikke å si noe til en levende sjel. Engvik omkom ved en drukningsulykke i begynnelsen av 50-årene, og i dag er Sollie og hans kone de eneste øyenvitner til det som skjedde. Men vi har snakket med Engviks foreldre, som bekrefter hans opphisselse da han kom heim den gangen og fortalte om gjenstanden.

På de andre gårdene rundt Djupsjøen er det ingen som kan huske å ha sett eller hørt noe uvanlig i siste halvdel av august 1947, men det er heller ingen som tviler på at Bernhard Sollie så det han forteller at han så. Han er kjent som en mann som ikke sier mer enn han kan stå ved.

Ni år senere valgte Arbeiderpartiet Sollie til ordfører i Røros. Samme år var det sivilforsvarsmøte i Bergstaden. Der var politimester Hartmann i Trondheim, og under samværet etter møtet tok Sollie mot til seg og brøt sin niårige taushet om UFOen. Slik kom beretningen etter hvert ut, og tilslutt nådde den også Trondheim UFO-Forening, som i 1967 foretok den første undersøkelsen, den gang under ledelse av foreningens formann og stifter, salgssjef Tormod Hagen.

Hvorfor Norsk UFO Center går inn for grundige undersøkelser i Djupsjøen

På dette punkt synes det å være en del misforståelser, idet noen later til å tro at undersøkelser av dette slag er basert på en slags "kullsviertro" på å finne en gjenstand fra en annen planet. En slik oppfatning forekommer oss såpass naiv og fjern fra problemstillingen at vi finner grunn til å presisere følgende (selv om det burde ha vært unødvendig):

Etter vår oppfatning står man overfor tre muligheter. Enten har det ikke vært noen gjenstand i det hele tatt - eller den har fløyet sin vei igjen - eller den har sunket.

Etter å ha lært Bernhard Sollie å kjenne

og etter å ha hørt hans saklige beretning gang å gang, finner vi å måtte se bort fra den første muligheten. Og dermed skulle en omfattende leteaksjon være høyst berettiget, med den klare hensikt å få slått fast om gjenstanden det her er tale om befinner seg på bunnen av Djupsjøen, eller om den *ikke* gjør det. Her er det altså ikke spørsmål om å tro eller ikke tro, eller å kalkulere med sannsynligheter - men om å foreta en undersøkelse som kan etablere et faktum. Hvis gjenstanden ble funnet ville selvsagt neste ledd i bestrebelsene bli et forsøk på å bestemme dens natur og opprinnelse. Hvis den ikke ble funnet, og hvis undersøkelsene var grundige nok, måtte konklusjonen bli at den hadde lettet og fløyet sin vei, og da skulle man ha meget god grunn til å *stille spørsmålet* om dens natur og opprinnelse. Vi tror, i motsetning til *Dagbladet*, at dette resonnement er adskillig mer fruktbart enn latterliggjørelse av hele saken.

Den foreløpige facit må bli denne:
Et område på ca. 300x200 meter av bun-

nen i Djupsjøen er undersøkt med en nøyaktighet som av froskemennene blir anslått til 90%. Intet av interesse ble funnet innenfor dette området. Det ble gjort et par registreringer med ekkoloddene, som man fant grunn til å sjekke spesielt, men i begge tilfellene viste det seg å være tale om sten.

Imidlertid er Djupsjøen stor og vi anser det ikke umulig at gjenstanden i løpet av den tiden den ikke ble iaktatt, kan ha drevet så langt at den gikk til bunns utenfor det av søkte området, *hvis* den sank. Ut fra dette anser vi en ny leteaksjon som absolutt berettiget, og vi håper det vil la seg gjøre å få en slik i stand ved en senere anledning. I så fall kommer vi til å konsentrere letingen om et område øst for de østlige bøyene, og vi håper å kunne ta mer teknologisk utstyr i bruk.

□

Enkelte av de tilstedeværende i denne aksjonen har i ettertid uttalt at alt fungete ikke like bra som det er beskrevet i artikkelen.

Fra Norsk UFO Forum nr. 4 1973

MERKELIG GJENSTAND OVER RØROS OGSÅ I 1946

I henhold til en rapport vi har mottatt fra kontorfullmektig Rolf Wintervold ved Røros kommune, ble en merkelig gjenstand sett over Røros sentrum i slutten av august 1946 - altså temmelig nøyaktig ett år før Sollie hadde sin observasjon ved Djupsjøen. Med velvillig bistand fra herr Wintervold har det lyktes oss å fremskaffe et eksempel av Rørosavisen *Arbeidets Rett* for 28/8 1946, hvor avisen skriver:

“Pussig fenomen mot sommerhimmelen”

“Tirsdag ettermiddag kl. 14.30 fikk vi plutselig se et pussig fenomen mot som-

merhimmelen. Fenomenet som så ut som en røkring, kom seilende over taket på Bergstadens hotell og forsvant i retning av sjukehuset. Vi antok først at det var en røkring fra et lokomotiv, men det viste seg at intet lokomotiv var i nærheten. Hvis det var en røkring ville den dessuten ha oppløst seg. Tingesten hadde bra fart, men kunne ikke ha noen hjelp av vinden, da det var omtrent vindstille. Er det noen som har sett gjenstanden er vi takknemlig for underretning”.

Fra det mottatte rapportskjema henter vi følgende [se boks nedenfor]:

Objektet blir beskrevet som lignende en

Fortsettelse på side 14

Observatør: Rolf Wintervold - 43

Observasjonssted: Ved *Arbeidets Rett*, Røros sentrum

Observasjonsdato: 27. august 1946

Klokkeslett: Fra kl. 14.30 til kl. 14.31

Værforhold: Klart - vindstille - temp. +20 gr. C

Objektets høyde: Anslått av observatøren til ca. 20-50 meter over bakken.

Nye UFOer observert over norsk territorium

ENDA EN OPPSIKTSVEKKENDE IAKTTAKELSE I NAMSENFJORDEN

"Jeg har sett en UFO sveve over Namsenfjorden. Det var en merkelig gjenstand av høyst ukonvensjonell form og oppførsel. Jeg så den på ca. 300 meters avstand og trodde først det var en båt. Hvem pokker, tenkte jeg, har anskaffet seg en slik farkost og kjører så grassat. Jeg anslo farten til omkring hundre kilometer i timen. Men så oppdaget jeg at fartøyet fløt i luften, to-tre fot over vannet. Det er kaptein Erling Bakke som sier dette til Adresseavisen. Kaptein Bakke understreker at han frem til onsdag 4. juli kl. 23.15 hadde stilt seg meget skeptisk til alle UFO-observasjoner. Men da gjenstanden dukket opp ved dette tidspunkt, måtte han jo tro sine egne øyne. -Men jeg ville likevel ikke være sikker i min sak om det var jeg alene som så gjenstanden. Imidlertid sto min kone ved siden av meg og observerte det samme", sier kaptein Bakke.

Ovenstående er et sitat fra Adresseavisens førsteside den 10. juli d.å.

Avisen skriver videre:

"Observasjonen ble gjort fra en holme i Namsenfjorden, hvor kaptein Bakke har hytte. Holmen ligger omtrent like langt fra Namsos som Bangsund, ca. seks kilometer, og de nærmeste større øyer er Brønnøy og indre Gåsøy. Det er i området som til daglig kalles Sør-Namsos.

- Det var min kone som først observerte gjenstanden, forteller kaptein Bakke. Vi hadde nettopp avsluttet et kortspill sammen med datter og svigersønn. Kona gikk bort til vinduet og tittet ut. -Nei, Erling, kom hit skal du få se noe rart, sa hun. Jeg gikk bort til vinduet og ser da gjenstanden. Den var helt svart og jeg vil anslå størrelsen til 25 fot lang og 6 fot høy. Noen åpninger eller vinduer på gjenstanden kunne jeg ikke se. Noe av det merkeligste ved observasjonen var at det ikke høstes en eneste lyd. Det skal som kjent en nokså kraftig maskin til for å bringe et kjøretøy opp i såpass stor hastighet. Døren til hytta var åpen. Nor-

malt ville vi ha hørt lyden om det var en båt.

Gjenstanden fløt i luften en lang strekning bare noen fot over vannet, men plutselig steg den tilværs i 45 graders vinkel. Farten økte nok også, og gjenstanden forsvant i østlig retning, i retning Kjøløy. Vi fulgte den med øynene til den ble borte. Jeg hadde fotografiapparatet liggende like bak meg, og jeg kunne tatt bilde av gjenstanden, men jeg ble så forfjamsset at jeg glemte det før det var for sent, sier kaptein Bakke.

- Er De sikker på at det ikke var et synsbedrag?

- Det kan jeg garantere. Gjenstanden var konkret nok.

- Hvilken gjenstand tror De det var?

- Jeg vet ikke. Man kan naturligvis lansere en mengde teorier omkring denne observasjonen. Det vil jeg ikke gjøre, fordi det ikke har noen hensikt. Jeg vil imidlertid gå så langt som til å karakterisere observasjonen som oppsiktsvekkende. Jeg anser meg selv for å være en ganske nøktern person, og jeg ønsker ikke å ha noen teori om at det var en UFO fra fremmede planeter. Men både min kone og jeg er sikker på at vi har sett en UFO, altså en uidentifisert flygende gjenstand, sier kaptein Bakke, som opplyser at han har varslet Ørland flystasjon om observasjonen.

Det er ikke første gang en UFO er observert i traktene ved Namsenfjorden. Tidligere har man registrert UFO ved Sundsøy og Kjøløy, som ikke ligger langt fra holmen hvor kaptein Bakke har sin hytte. Som kjent ble det også funnet tydelige spor etter landing ved et av tilfellene. Man sier også at det ligger en nedstyrtet UFO i Namsenfjorden. Dette stedet er forøvrig lokalisert. Ved et par-tre anledninger har fiskere fått rekestrålene sine ødelagt fordi trålene har heftet seg fast i noe som ligger på bunnen, og som ikke har ligget der før.

- Luftforsvaret i Trøndelag har ikke

gjort noen observasjoner av UFO, verken nå eller tidligere, sier oberstløytnant Magne Sørensen ved Luftforsvarets stasjon Gråkallen. Hvis man skal kunne reg-

Fortsettelse på neste side

MERKELIG GJENSTAND...

Fortsatt fra side 13

stor røkring (dets vinkelstørrelse fremgår dessverre ikke klart av skjemaet) og var gråfarget. Til å begynne med beveget objektet seg meget sakte, for så å aksellerere til en anslått hastighet av ca. 800 km/t. Det fulgte jernbanelinjens retning sydfra til Røros jernbanestasjon, og avvek så for å følge RV 30s kurs nordover. Objektet forsvant av syne i terrenghøyde mot nord.

Ikke på noe tidspunkt under observasjonen kunne man se at objektet forandret form eller kontorer (slik en røkring ville ha gjort), noe som sammen med den voldsomme aksellerasjonen skulle tyde på at det dreiet seg om en fast gjenstand.

På spørsmål om hva han selv mener å ha sett svarer observatøren at han ikke har noe å kunne sammenlikne dette med.

Apropos "røkring"

Under overskriften "UFO eller jetfly som laga 8-tal på himmelen", bringer *Sunnmørsposten* for 22/8 d.å. en notis om at tre personer i Ulsteinvik hadde iaktatt et 8-tall av sort røk på himmelen. I den ene enden av røkstripen kunne man se en lysende kule.

Fenomenet ble imidlertid ganske fort oppklart som forårsaket av røk fra en eksplosjon i noen tomme oljefat på boss-plassen i Flostranda. Som vi tidligere har fremholdt: Det byr som regel ikke på særlige problemer å avsløre "falske" UFO-observasjoner.

□

istrere noe på radaren må det være en materialisert gjenstand av en konsistens som gir radarekko. Jeg vil imidlertid ikke avvise UFO-observasjonene som tull, men min personlige oppfatning av spørsmålet er den samme som vitenskapen inntar, at det f.eks. kan dreie seg om meteoritter, sier oberstløytnant Sørensen.

- Er det riktig som det hevdes at Luftforsvaret sitter inne med opplysninger om UFO-observasjoner som man ikke vil offentliggjøre?

- Nei, det er positivt galt. Jeg kan ikke svare på Luftforsvarets vegne når det gjelder andre steder i landet, men ved stasjonen på Gråkallen har vi ihvertfall ingen ting å skjule, sier oberstløytnant Sørensen

Norsk UFO Centers kommentarer:

Lørdag den 25. august d.å. ble det sendt et program i radio over riksnettet, som vi håper mange av leserne våre lyttet til. Programmet, som startet kl. 20.45 og varte til kl. 21.20 var arrangert av Leif B. Lillegaard og tok for seg beretninger om iakttakelser av "sjøormer" og UFO-er. Med dette programmet må man si at NRK levnet overraskende mye sendetid på UFO-spørsmålet, og hovedårsaken til dette må vel antas å være den storslåtte presseomtalen saken har hatt i det siste, ikke minst i forbindelse med leteaksjonen i Djupsjøen. I studio var kaptein Erling Bakke og K. Stenødegård tilstede, og kaptein Bakke gjorde rede for sin observasjon i Namsenfjorden, idet han blant annet besvarte en rekke spørsmål fra programlederen i forbindelse med iakttakelsen. Kaptein Bakkes nøkterne, fagmessige redegjørelse for observasjonsdetaljene understreket på en utmerket måte et av de momentene K. Stenødegård påpekte tidligere i programmet, nemlig at de mest interessante UFO-rapportene stammer fra personer med øvelse i å iakta og bedømme, samt avgi nøyaktige rapporter om iakttakelsen.

Kaptein Bakke understreket meget sterkt at det han og hans kone så var en massiv gjenstand, som må ha veid adskillige tonn, og at det dreiet seg om en åpenbart konstruert farkost av høyst ukonvensjonell karakter. Han kunne ikke si med sikkerhet om gjenstanden var sirkelrund eller oval, men på oversiden var den forsynt med en kuppelformet forhøyning, og fargen var mørk-grå, eller nesten sort. Noen form for vinduer kunne de ikke se, men rundt den nederste del av kuppelen la de merke til noen

detaljer som kaptein Bakke karakteriserer som fordypninger, eller nisjer i overflaten.

På tross av sterk vind fra siden beveget gjenstanden seg absolutt stødig hele tiden under sin horisontale flukt like over vannflaten, og vi kan bare dele kaptein Bakkes undring over hva slags maskineri eller drivkraft det er som kan få en gigantisk gjenstand av dette slag til å utføre de manøvrer som her er beskrevet.

Og hva som kanskje er like oppsiktsvekkende:

Atter en gang står man overfor en detaljert, fagmessig rapport om iakttakelse av en uidentifiserbar gjenstand, sett på ganske nært hold, over en rimelig tid, av en offiser og et annet vitne, som konsekvent beskriver gjenstanden som en tydelig konstruert farkost, med karakteristika som ikke på noen måte stemmer overens med noe vi på nåværende tidspunkt har kjennskap til.

Atter en gang er en gjenstand av uhørt fremmedartet karakter iakttatt innenfor et snevert område av Namsenfjorden, like i nærheten av Kjøløya og Sundsøya, hvor de gigantiske, trekantede avtrykkene ble avsatt ute på leira, og hvor en uidentifisert gjenstand ifølge øyenvitner styrtet i sjøen like før jul i 1959.

Atter en gang er en observasjon av dette slag avspist med en vanvittig kommentar fra en offisiell talsmann.

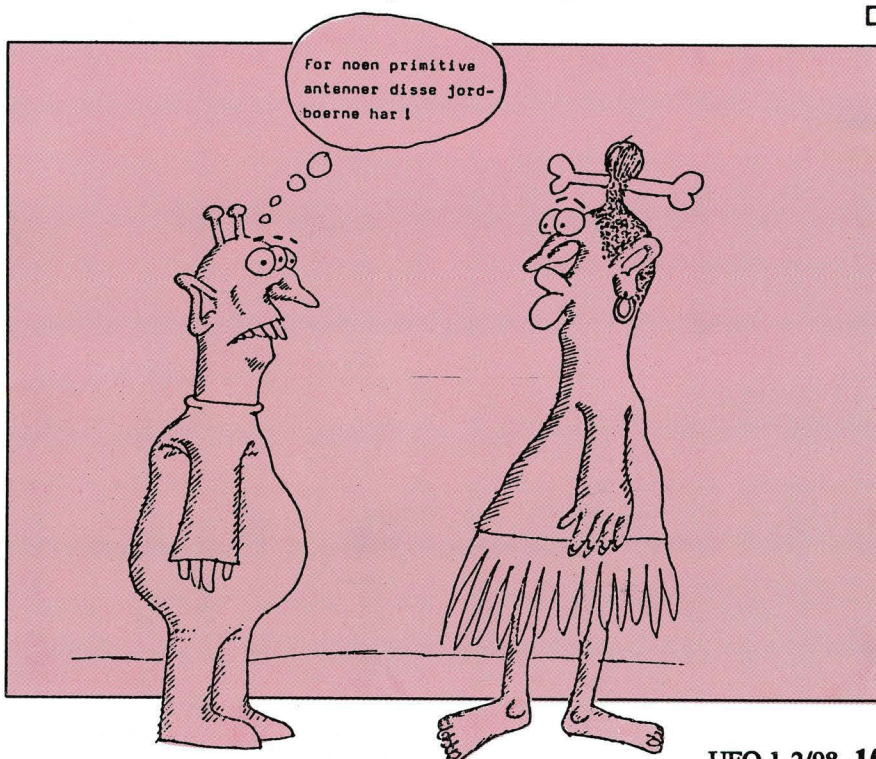
Atter en gang må man i målløs forundring stille spørsmålene:

Hva i fornuftens og den kontrollerte tankevirksomhets navn har observasjon-

er i denne kategori å gjøre med meteoritter?

Mener man i fullt alvor at *observatører* i denne kategori er aldeles utilregnelige? Hvilke alarmerende tildragelser må til før norske yrkesforskere finner grunn til å la hensynet til vitenskapelige framskritt gå foran frykten for represalier fra uvitende kolleger, og dermed åpent stå fram og mane til fornuftskontrollert handling? Eller i det minste aktivt å støtte UFO-forskning som allerede på privat initiativ er i gang? (Vi vet positivt at det både her i landet og i flere andre land finnes en rekke yrkesforskere som svært gjerne ville ha sluttet seg til UFO-forskningen i større eller mindre utstrekning, men de våger det rett og slett ikke av frykt for nedvurdering og regulær forfølgelse fra kolleger som ikke har satt seg inn i problemstillingen, og som på emosjonelt grunnlag ikke er i stand til å akseptere tilstedeværelsen av et uforklart fenomen av så bisarr karakter. Og her kan det være på sin plass å minne om noe vi tidligere har påpekt: Det har gjentagne ganger vært påpekt av vitenskapelige autoriteter at det som kjennetegner et vitenskapelig subjekt *ikke* er dets natur, men *måten* det blir behandlet på. Derfor har en vitenskapsmann på den ene siden all mulig rett og grunn til å studere UFO-problemet, men på den annen side har han ingen rett til å ta med i sitt regnskap offentlige, emosjonelle reaksjoner på problemet, eller en eventuell latterliggjørelse som måtte bli rettet mot det, når han først har erkjent dets betydning).

□

Nye UFOer observert over norsk territorium

SESSAN BALSTADS BEMERKELSESVERDIGE OPPLEVELSER

Fremtiden (Drammen) 3.10.73:

Hønefossdame er ikke i tvil etter nattlige opplevelser:

"UFOet var bare 30 meter fra meg - og seks meter over bakken. Den forsøkte å komme i kontakt med meg to kvelder på rad", sier Sessan Balstad.

"To netter på rad har jeg nå forsøkt å få kontakt med en UFO jeg plutselig fikk øye på mandag kveld da jeg skulle hjem", sier Hønefoss-damen Sessan Balstad til *Fremtiden*.

"Den første natten lyktes det også nesten, men i går kveld ble jeg forstyrret av andre mennesker som kom inn i hagen min, slik at UFOet trakk seg vekk. Den første kvelden var den imidlertid så nær at jeg ikke et øyeblikk er i tvil om hva jeg så", sier hun.

"Ved 24-tiden mandag kveld var jeg på vei hjem, og da jeg kom til Sundgata, så jeg plutselig en lysende gjenstand over hustakene. Merkelig nok ble jeg ikke redd, men begynte å vinke for å få den med meg. Idet jeg begynte å vinke, oppførte imidlertid gjenstanden seg svært rart. Det var faktisk som om to lysende øyne, som gikk i hverandre til ett, begynte å stråle som en stjerne. Jeg løp så til forskjellige steder i nærheten for å få den til å lande, men hele tiden stod den stille over meg. Mens jeg vinket på den, fortsatte jeg så til min egen hage, og UFOet fulgte etter meg på ca. 100 meters avstand.

Hele natten frem til klokken 6 hadde jeg så kontakt med den. Men den var tydelig meget reservert. Den stod nemlig helt nede mellom trærne i hagen, men bare jeg tente en fyrstikk, reverserte den noe voldsomt. Men hver gang kom den tilbake igjen. På det nærmeste var den omlag 30 meter fra meg i en høyde av 6-7 meter over bakken.

I løpet av natten ble det også helt mørkt ombord, bortsett fra det lysende øyet. Den hadde også små vinger på bakparten som den kunne trekke inn i kroppen. Idet den

skjøt tilbake når jeg tente fyrstikker, oppdaget jeg også at det var tre gjenstander, og de hadde form av en omvendt vanlig C som stod mot hverandre.

Jeg er overbevist om at gjenstandene forsøkte å komme i kontakt med meg, sier Sessan Balstad, og dette blir jo bevisst av den også kom tilbake i går kveld. Da hadde jeg nemlig kontakt med den allerede fra kl. 6, men beklageligvis kom disse menneskene og ødela det hele. Jeg forsøkte også å kontakte den senere på kvelden, men da var den bare på lang avstand, og det nyttet ikke å få den til å nærme seg. Det er jeg svært lei meg for, fordi her kunne jeg nemlig ha utrettet noe viktig for samfunnet, men jeg vil forsøke igjen, sier hun. Det er bare så synd at jeg ikke kan forsøke allerede i kveld, men jeg skal dessverre inn på sykehuset for å ta en mindre operasjon, og da blir jeg jo borte i hvert fall noen dager."

Det er ikke bare på Ringerike man ser lysende gjenstander. I går kveld ble det observert et merkelig lys som beveget seg over himmelen og forsvant bak Solbergåsen i Nedre Eiker.

Noen flere detaljer, blant annet hentet fra -

Ringerikes Blad for 3.10.73:

-Hadde noen sett meg løpe rundt og fekte med armene midt på natten, hadde de sikkert trodd at det hele hadde gått i stå for meg. Men jeg har aldri vært så våken og klar som akkurat da. Jeg angrer bare på at jeg ikke straks tok kontakt med politiet eller noen andre, men jeg var for opptatt av fenomenet til å tenke noe som helst.

Plutselig ble det helt mørkt ombord i UFOet. Jeg er helt overbevist om at noen i gjenstanden fulgte alle mine bevegelser nøye. Jeg holdt faktisk på i over en time med å forsøke å få den til å lande, og det hele ble faktisk mer og mer spennende.

Tenkte at gjenstanden kanskje ville lande i hagen og gikk dit, hele tiden med UFOet ca. 100 meter fra meg.

Da jeg gikk inn, kom gjenstanden nærmere, men skjøt plutselig tilbake. Og nå var det ikke lenger bare en men tre gjenstander. Det var en helt stjerneklar kveld, men jeg oppdaget til min store forbauselse at det var tykk røk der de tre gjenstandene befant seg.

Jeg ble stående i porten for å se hvordan de ville reagere etter å ha "konferert" sammen. Da klokken var blitt 3 på natten, forsøkte jeg å ringe *Ringerikes Blad*, men fikk ikke noe svar. Jeg var imidlertid redd for å miste kontakten med gjenstanden og gikk så ut på trappen igjen.

I stedet for å vinke begynte jeg å signalisere med et lys i vinduet. Det ene UFOet kom nærmere, mens jeg bare glimtvis så de to andre. UFOet kom nå helt inn til huset og var bare 7-8 meter oppe i luften, ca. 30 meter fra meg. Det beveget seg stille frem og tilbake, og den så ut som en vanlig C og en omvendt C mot hverandre.

Jeg tente meg en røyk mens jeg stod og betraktet UFOet, og lyset fra flammen på fyrstikken fikk det til å reagere øyeblikkelig. Det skjøt med stor fart bort fra huset. I det øyeblikk det satte opp farten, så jeg en lysende hale og at det var to vinger på bakparten. Idet det forsvant, trakk det vingene inn. Plutselig kom det tilbake, men nå var alt mørkt ombord, unntatt det ene øyet som blinket sterkt. Gjenstanden kom helt inn mellom trærne og stod igjen rolig.

- Merket du noen stråling?

- Jeg ble tørr og rar i munnen, men ellers merket jeg intet. Jeg holdt faktisk kontakten med UFOet helt frem til kl. 6 om morgenen. Da forsvant det for godt. Men jeg er overbevist om at den kommer tilbake. Mitt bestemte inntrykk er at vesenene ombord i gjenstanden gjerne ville ha kontakt, men at de ikke riktig våget.

Det er den merkeligste opplevelsen jeg

noen gang har hatt. Jeg er overbevist om at dette var et besøk fra en annen verden og en bekreftelse på at det er mer mellom himmel og jord enn hva vi mennesker aner. Jeg var som sagt også svært interessert i å få kontakt, selv om jeg alltid har trodd jeg ville bli livredd om jeg fikk oppleve et UFO. Men jeg mener bestemt at vesenene ikke ville meg noe vondt, og det var vel derfor jeg hele tiden følte meg så rolig. Jeg hadde vært redd om dette f.eks. var et helikopter.

- Hva hadde du gjort om gjenstanden virkelig hadde landet?

- Ventet og sett hva som skjedde, men hva jeg så hadde gjort er vanskelig å si. En slik historie vil selvfølgelig bli tatt med et smil av enkelte, men de får nå bare le. Det er sant hvert ord - bare så synd at gjenstanden ikke etterlot seg noe synlig bevis, sier Sessan Balstad, som til daglig er kontordame ved Hvalsmoen.

Ringerike Blad lørdag 6.10.73

Av Kai Bolsø

Er Sessan Balstad likevel ikke alene om UFO-synet?

“Jeg så gjenstanden fra Follum” - sier Mikal Madsen Også folk i Åsa og Oslo har sett mystiske gjenstander.

Er Sessan Balstad likevel ikke alene om å ha sett den mystiske gjenstanden(e) som mandag kveld opererte i Hønefoss-traktene? Alt tyder nemlig på at det er flere mennesker som har sett UFOen(e), selv om ingen har vært i så nær kontakt med det som Sessan Balstad. Etter at saken i går ble inngående kommentert i radioens Ni-time, har *Ringerikes Blad* fått en rekke henvendelser om underlige ting på nattehimmelen mandag og tirsdag:

- Jeg hadde nattskift natt til tirsdag, og ved 02.30-tiden kikket jeg av gammel vane ut av vinduet. Da fikk jeg plutselig se et merkelig lys som beveget seg opp og ned like under Gyrihaugen. Det var faktisk ganske lavt. To av lysene var meget skarpe, og i midten var det et noe svakere lys som var blått. Av og til ble lysene borte, forteller Mikal Madsen ved Follum.

- Jeg stod og betraktet gjenstanden en stund, men jeg måtte også passe maskinene. Men lysene, som virket som om de kom fra en gjenstand som beveget seg opp og ned, ga meg ikke fred. Jeg måtte stadig bort og se. De var der hele tiden

og forsvant ikke før ved 05.30-tiden.

Jeg var helt alene i avdelingen og fikk derfor ikke kontaktet noen andre. Jeg var med et mildt uttrykk forundret over det jeg så. Om morgenen fortalte jeg historien til min kone. Men jeg valgte å ikke gjøre noe med det. Onsdag fikk jeg se at Sessan Balstad hadde hatt en underlig opplevelse samme natt. Jeg hørte også folk kommentere historien fra *Ringerikes Blad*, men alle jeg snakket med hadde vondt for å tro dette. Jeg sa intet, tenkte det var best å tie. Men i går hørte jeg om saken i Ni-timen, og da syntes jeg at jeg ikke kunne tie lenger. Det er jo synd at folk ikke skal tro på dette, og derfor vil jeg si fra, slik at man kan se at det er flere som har sett det samme som Sessan Balstad.

- Var det en eller flere gjenstander?

- Vanskelig å si. Jeg tror det bare var en, selv om det av og til så ut til å være hele tre gjenstander som beveget seg. Også tirsdag kveld kikket jeg med jevne mellomrom ut av vinduet, men da var det intet å se. Også tirsdag var en fin stjerneklar kveld, akkurat som mandag, sier Madsen, som altså ikke tør ha noen forming om hva han så.

Tirsdag kveld var to damer, som foretrekker å være anonyme, på vei til et foreningsmøte i Åsa. Plutselig fikk de se en blank gjenstand som oppførte seg meget rart, seile over himmelen. Den gikk meget lavt, og damene er sikre på at den (gjenstanden) ikke gikk over åsen. Også i Oslo har radioens Ni-time fått folk interessert. Vi fikk straks etter at Ni-timen hadde vært på luften telefon fra en mann som bor i Grünersgate 14 i Oslo, at hans kone og sønn tirsdag kveld hadde sett en merkelig gjenstand på himmelen i retning Hønefoss.

- Vi bor i fjerde etasje og har meget god utsikt nordover. Min kone stod ved vinduet ved 23.30-tiden og fikk plutselig se et bevegelig lys mot himmelen. Hun reagerte med det samme og varslet min sønn. De er begge sikre på at det ikke var noe fly de så, ei heller en satellitt. Gjenstanden oppførte seg meget rart og lignet faktisk på en stor fugl. Gjenstanden gikk ikke i noen bane, men gjorde en mengde krumspring mot nattehimmelen. Den hadde to blanke lys og et som virket grønt/blått. Det merkelige synet varte ca. 5 minutter, og så forsvant det i retning nordvest. Da vi hørte historien i Ni-timen, bestemte jeg meg for å ringe *Ringerikes Blad* og fortelle hva de to hadde sett. Begge var meget forundret over det

synet de fikk se, sa Oslo-mannen.

Ellers har vi mottatt en rekke telefoner fra folk som mener å ha sett mystiske gjenstander over Hønefoss natt til tirsdag og natt til onsdag. Historiene går stort sett ut på det samme, selv om ingen har sett det hele så klart og så lenge som Sessan Balstad og Mikal Madsen.

Hva er det egentlig som har lagt sin elsk på nattehimmelen over vår ellers så fredelige by?

UFOet i Ni-timen:

Børcke: Hønefoss-historien uvanlig og meget spesiell.

- UFO-saken i Hønefoss er først og fremst veldig spesiell i og med at gjenstanden beveget seg så nær et menneske. Den er også meget spesiell fordi den reagerte voldsomt på signaler. Det er faktisk første gang jeg har hørt noe lignende, men dessverre er det vanskelig å få dette bekreftet, og det er en svakhet at damen som opplevde dette var alene, sa formannen i Norges UFO-Informasjon, journalist Arne Børcke, i radioens Ni-time i går. UFO-saken har vakt en kolossal oppsikt rundt om i det ganske land, og allerede samme dag avisene brakte nyheten, ble saken tatt opp i østlandssendingens aktuelt-sending. Før Børcke kommenterte saken i radioen i går, ga programleder Helge Dietrichson et resymé av *Ringerikes Blads* versjon i onsdagens avis.

- Vi har et par eksempler fra de senere år hvor mennesker har vært i nær kontakt med UFOs. F.eks. et tilfelle fra Kristiansund der en mann møtte et UFO ved Helleland. Mannens møte med UFOet førte til at frontruten på bilen hans ble knust, og han ble slått i bakken av en ukjent kraft. Mannens øyne ble røde, men han hadde ikke synbare utslett. For egen regning kan vi tilføye at også Sessan Balstad, som var i nær kontakt med UFOet i Hønefoss, hadde de samme synlige tegn, altså meget røde øyne.

Dietrichson: Det er vel uvanlig at folk ikke blir redde?

Børcke: Det er et meget uvanlig trekk. Jeg vet ikke om jeg ville ha gjort det samme som damen fra Hønefoss.

Dietrichson: Har noen hørt om samme UFO?

Børcke: Det er det vanskelig å si noe om. Men mandag kveld ble en gjenstand observert på himmelen over Trondheim. (Se senere - red.) Det var flere mennesker som så dette fenomenet. Denne gjen-

standen ble beskrevet som en omvendt suppetallerken. Gjenstanden gikk i siksak og foretok rytmiske bevegelser. Den var skarp i lyset som var rødt og grønt. Den beveget seg i retning Orkanger. Om dette er den samme gjenstanden som ble sett i Hønefoss er vanskelig å si, for ikke å si helt umulig.

Dietrichson: Hva vil dere nå gjøre?

Børcke: Vi må først ta kontakt med damen som så UFOet og videre kontakte myndighetene. Det må også undersøkes om det har vært noen forstyrrelser i elektriske installasjoner.

- Når det gjelder UFOer får vi mange brev. Det er stadig flere som melder fra. Men folk er stort sett reserverte når de er alene om å ha sett UFOer. Man kan jo risikere å bli beskyldt for å fare med bløff. Men det er et faktum at det bare er en liten prosent bløff blant de historier om UFOer som er lansert både her i Norge og i utlandet, sa Børcke i Ni-timen.

Ringerikes Blad kan opplyse at mange hadde uvanlig store forstyrrelser på sine TV-apparater mandag kveld ved 22/23-tiden.

Norsk UFO Centers kommentarer:

Først vil vi gjerne gjøre våre lesere oppmerksomme på at UFO-observasjoner som bør kunne falle inn under forannevnte kategori, ikke er mer uvanlige og spesielle enn at de kan telles i tusener. I denne forbindelse henviser vi interesserte til f.eks. boken *Sidste Nyt om UFO* av Vincent H. Gaddis - Strubes Forlag 1970.

Her diskuterer forfatteren nettopp denne UFO-kategori - gjensidige "tilnærmelser" mellom mennesker og lysende gjenstander, som meget åpenbart reagerer på ulike signaler fra observatørene. Også dyr har vært involvert i slike situasjoner, og boken inneholder flere saker som beskrives i detalj.

Med hensyn til observasjonene ved Hønefoss, har vi i skrivende stund ennå ikke fått innhentet alle de opplysningene vi er ute etter, men kan tilføye følgende data basert på rapportskjema, samt telefonsamtaler med Sessan Balstad:

Her følger i originalversjonen personlige opplysninger om vitnet og de opplysninger som fremkommer i den tidligere omtalen - denne gangen i rapportstil.

Ytterligere registreringer:

- Ingen kraftstasjon, militært anlegg etc. i umiddelbar nærhet av observasjonsst-

edet.

- Ingen fly sett eller hørt under observasjonen.

- Nedfall, spor eller lignende ikke funnet. Radioaktive målinger ikke foretatt.

- Uvanlige TV-forstyrrelser registrert i området.

Legemlige reaksjoner: Tørr i munnen, hoven i halsen og rød i øynene. Senere kvalme.

Observasjonen rapportert til militær myndighet: 4 timer etter observasjonen ble denne rapportert til oberst Holmen, Hvalsmoen.

(Det dreier seg her om en uformell rapport, da Sessan Balstad som før nevnt er ansatt som kontordame ved Hvalsmoen, hvor også oberst Holmen (hennes sjef) er stasjonert. Red.)

Noen tilleggsopplysninger:

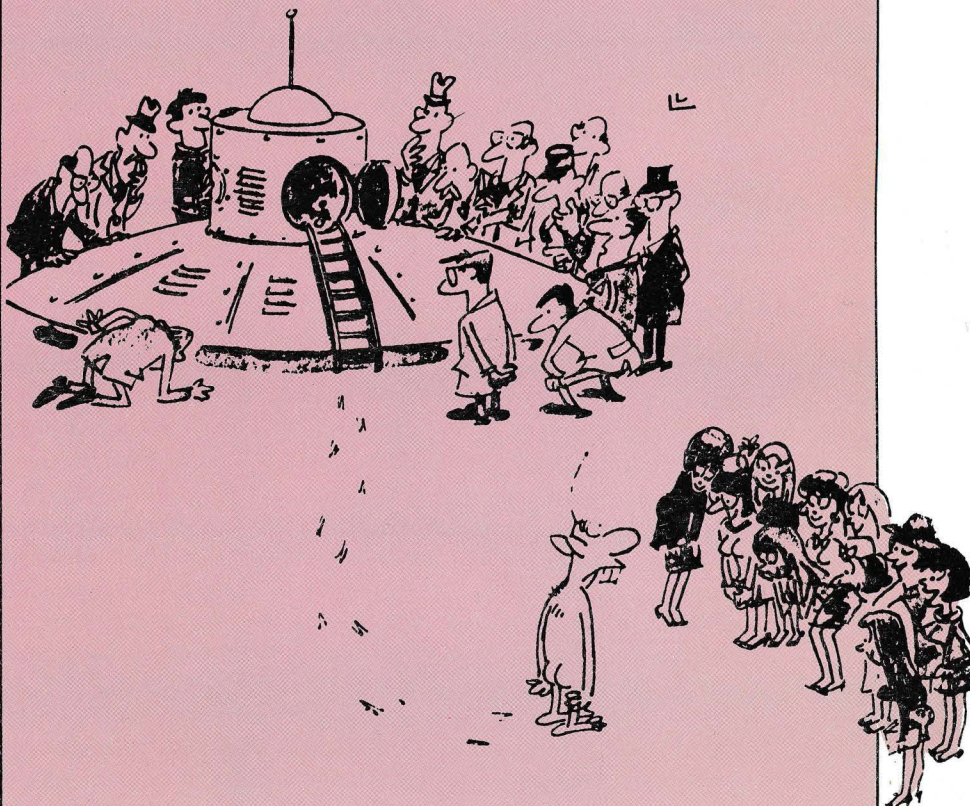
Etter at dette ble skrevet, har vi igjen hatt et telefonintervju med fru Balstad, hvor hun fortalte at hun siden denne opplevelsen har hatt flere, blant annet en observasjon som ble bevitnet av flere militærpersoner ved Hvalsmoen.

Det har dessuten vært avholdt et møte i en forening på Hønefoss, hvor Sessan Balstad var anmodet om å være til stede og berette om sine opplevelser.

Fra NUFOC skulle Knut Aasheim være representert på møtet, men i skrivende stund er hans rapport ennå ikke mottatt, noe som kan skyldes at fru Balstad muligens ble forhindret, da hun et par dager i forveien var plaget av sterk forkjølelse. Vi håper å kunne bringe flere opplysninger senere.

□

DE SMÅ GRØNNE MENN

FRODIG FANTASI OM SOGNFJORDEN

Av Kolbjørn Stenødegård

Følgende er fra *Aftenpostens* morgennummer 12. november 1973 og er sakset av *Aftenpostens* New York-korrespondent Arve Hoff fra bladet *Saga*. Artikkelen er skrevet av den kjente journalisten og UFO-forskeren John A. Keel.

Av de mange offiserer og politikere som var engasjert i den store ubåtjakten i Sognefjorden for et års tid siden var det neppe en eneste en som var inne på tanken. Heller ikke i norske aviser, som iblant fant grunn til å more seg litt over den langvarige jakten, ble det antydnet noe slikt. Men nå er altså teorien lansert: Ubåten som ble jaget i Sognefjorden, og som til slutt forsvant, tilhørte ukjente vesener fra et eller annet ukjent sted i verdensrommet. Og hva mer er: Norge og Norden har i flere årtier vært et fremtredende operasjonsområde for disse vesener, som ikke bare er i besittelse av undervannsbåter i superklassen, men som også råder over "spøkelsesfly" og flygende tallerkener. Deres baser er undersjøiske, og basene er muligens plassert dypt inne i de norske fjorder. (K. Stenødegård arresterer i en fotnote denne påstanden da han sier: Dette er ikke riktig, i og med at *Arbeider-Avisen* i Trondheim den 25. november 1972 på første side brakte et meget stort oppslag nettopp om de tingene John A. Keel er inne på i sin artikkel i *Saga*.)

Slik står det å lese i en novemberutgave av et amerikansk mannfolkblad med navn *Saga*. Artikkelen innledes med en angivelig uttalelse av Norges daværende forsvarsminister, Johan Kleppe: "Vi kan ikke gi oss i kast med å gjette gåter. Vi må holde oss til fakta ... der er en utenlandsk ubåt i norske farvann. Dette framgår av såvel visuelle som tekniske informasjoner".

Videre heter det: "Norske myndigheter trodde at de hadde sperret den mystiske undervannsbåten inne i en av sine fjorder, og hele den norske marinen på 30 fartøyer ilte til åstedet. Likevel - til tross for det tette nett av krigsskip som patruljerte fjordens munning - forsvant

den merkelige ubåten, og myndighetene satt forbløffet tilbake. Dette var imidlertid ikke første gang at et underlig dyptgående fartøy unnslopp sine forfølgere. Mariner over hele verden har i sine arkiver snesevis av hemmelige rapporter om ukjente og uforklarlige fartøyer som er blitt observert i både flytende og neddykket og endog flygende tilstand - ved innsjøer, bukter og fjorder. Men ennå har ingen løst mysteriet med de fremmede ubåter".

Deretter følger en utførlig og temmelig fargerik skildring av mer eller mindre faktiske begivenheter i Sognefjorden. *Saga* skriver blant annet at det den 24. november ble gjort "et massivt forsøk" på å bringe ubåten opp til overflaten ved hjelp av dypvannsbomber. Det eneste resultat av dette forsøk var imidlertid at alt elektronisk utstyr ombord i *samtlige* norske marineskip plutselig ble satt ut av funksjon, hvorefter ubåten forsvant sporløst.

Artikkelforfatteren, John A. Keel går så over til å omtale et stort antall mystiske observasjoner av forskjellig slag rundt om i hele verden. Men hovedvekten legges på observasjoner som er gjort i de nordiske land. Her ble det, ifølge *Saga*, i 1920- og 1930-årene observert en rekke underlige fly som ikke tilhørte noen jordisk nasjon. Og her er det, stadig ifølge *Saga*, i de senere år foretatt en serie observasjoner av underlige fartøyer, med en hastighet og en manøvreringsdyktighet som langt overgår amerikanernes og russernes ypperste frembringelser. En av de teorier Keel lanserer, går ut på at "spøkelsesflyene" fra tiden før den annen verdenskrig var engasjert i en kjempemessig luftbro for å skaffe forsyninger til byggingen av de store, undersjøiske baser i de norske fjorder - inne blant Norges "utilgjengelige fjell".

Hva de ukjente vesener vil oppnå med sine baser og sine superfartøyer tør ikke Keel antyde noe om. Hva skjuler de for oss? Hva er det egentlig de forbereder? spør han. Og han mener tydeligvis at han

er i godt selskap når han stiller disse spørsmålene. "Hele generasjoner av politikere og tjenestemenn i Norge og Sverige har opprettholdt en forvirret, og kanskje skremt, taushet på dette punkt", skriver han til slutt.

NUFOCs kommentarer:

Vi er kjent med John A. Keels dyktighet og hans mangeårige studier av de rapporterte fenomener det her er tale om, men synes nok at han går en smule for langt når det gjelder teoretiseringen om "hva, hvordan og hvorfor".

Aftenpost-korrespondentens lett harselerende tone tyder på at han på sin side tidligere ikke har ofret disse tingene særlig stor oppmerksomhet. I så fall ville han visst at Keels materiale bygger på noe adskillig mer enn frodig fantasi. □

ET UTDRAG AV DR. J. ALLEN HYNEKS BOK *THE UFO EXPERIENCE* sidene 216-18

Mengden av UFO-rapporter kan behandles på to måter: statistisk, i masse, eller detaljert, én og én.

Da antallet UFO-rapporter med høy grad av fremmedartethet (strangeness) nå kan telles i tusentall, kan en statistisk angrepsvinkel være meget produktiv og metoder som beskrives i den moderne informasjonsteorien er virkelig anvendelige. Sofistikerte metoder for informasjonssøking beregnet på grunnlag av mønster og test av signifikans har i et stort antall disipliner hjulpet med å skille "the signal from the noise" i situasjoner som ved første øyekast kunne synes håpløse.

Den andre potensielt produktive angrepsvinkelen er dybdestudiet av individuelle saker med flere vitner, spesielt

av nyere dato. Konsentrasjon om nærobservasjoner gir trolig høyest avkastning, spesielt nærobservasjoner med fysiske effekter der disse kan gi kvantitative fysiske data. Studiet av enkelttilfeller krever personer som er trenet i forhørsteknikk, som har en grunnleggende kunnskap om de ulike manifestasjoner UFO-fenomenet fører med seg, og som kjenner igjen karakteristika for rapporter som bygger på vanlige mistolkninger. Det er et uavviselig krav at de er godt inne i både psykologi og grunnleggende fysikk.

□

FOLKLORE OG UFO

Av K. Stenødegård

I svunne tiders rike flora av legender og myter vrir det av beretninger om møter mellom mennesker og underlige fremmede vesener, og ikke minst om disse veseners utpregede interesse av å bringe de mennesker de møtte med seg til sitt eget hjemland - Alvenes rike - Berget Det Blå og den slags steder.

Magonia er nettopp et slikt hjemland, og forekommer i en gammel krønike av Agobard (779-840), erkebiskop av Lyon, som var svært bekymret over et fenomen som inntraff i Lyon-distriktet under hans tid som erkebiskop. Han beskriver det selv omtrent slik:

“Vi har imidlertid sett og hørt en del mennesker som har sunket ned i en slik enfold og til slike dyp av dårskap, at de tror det finnes en region som de kaller Magonia, dit fartøy ferdes gjennom skyene for å tilbakeføre til denne region de jordiske frukter som skades av storm og hagl. Blant dem hvis blinde dårskap var stor nok til at de kunne finne slike ting mulige, så jeg noen som innen en forsamling viste frem fire fjetrede mennesker - tre menn og en kvinne - som ifølge det de fortalte hadde falt ned fra disse samme skip. Etter å ha holdt dem som fanger noen dager hadde de nu ført dem fram for massen, for at de skulle stenes i vårt nærvær. Men - sannheten seiret”.

Reddet fra bålet

Biskopen reddet med andre ord “tallerkenpassasjerene”. For en annen kilde beretter at de fire første forsøkte å forsvare seg mot den forargede menigheten ved å fortelle at de slett ikke var magonianere, men tvert imot hederlige franskmenn,

“som for kort tid siden ble bortførte av vidunderlige mennesker” som “viste dem de utroligste under, og siden ba dem fortelle til folket hva de hadde sett”.

Men folket betraktet dem i stedet som trollmenn og ville ha brent dem levende hvis ikke den vantro erkebiskopen i siste øyeblikk hadde grepet inn og reddet dem fra bålet. En ganske fascinerende historie, og en av middelalderens mest interessante UFO-rapporter.

I boken *Passport to Magonia* forsøker den fransk-amerikanske vitenskapsmannen og UFO-forskeren Jacques Vallée å trekke høyst interessante paralleller mellom folklorens enkle tradisjoner om forbindelser med andre verdener og nåtidens beretninger om møter med “flygende tallerkener”. Tenk for eksempel på disse sagnfigurer som havner i Alvenes rike, og etter å ha tilbrakt en ettermiddag der oppdaget at det på Jorden hadde forflytt hundrevis av år da de vendte tilbake - og sammenlign så dette med den einsteinske tidsdilasjonen ved reiser opp imot lysets hastighet.

Da Vallée er enormt belest, har han vært i stand til å spekke boken med fascinerende beretninger fra historiens alle hjørner og kanter. Den er ingen UFO-bok i vanlig forstand, men inneholder likevel et imponerende utvalg av UFO-rapporter hentet fra forskjellige tider og steder, og presentert i en meget nøktern stil, uten anstrøk av svermeri. Dr. Vallée tilhører den lille gruppen av virkelig seriøse UFO-forskere, og han er tidligere kjent som forfatter av virkelig fremragende bøker på dette området, som for eks. *Anatomy of a Phenomenon* og *Challenge to Science* hvor han forsøker å analysere dette brogete problemkompleks etter vitenskapelige prinsipper.

Passport to Magonia er et komparativt studium av mediavale myter, legender og sagn om sylfider, alver, huldre og desslike, og den “moderne myte” om “UFO-piloter”, monstere og dverger av forskjellig slag, ser ut til å være integrert del av de rapporterte UFO-manifestasjoner.

Dr. Vallée har i høy grad lyktes i sine forsøk på å avdekke en klar sammenheng mellom disse to tilsynelatende forskjellige fenomener, og han går så langt som til å hevde at det i virkeligheten er snakk om en og samme sak! En reisende til Magonia medbringer ingen billett merket med noe bestemmelsessted i det ytre rom. Hans reise går snarere i retning av en annen virkelighet et eller annet mer-

kelig sted som befinner seg på den andre siden av Alice's *Through the looking glass* - utenfor våre gjengse begreper om tid og rom.

Det er en sjokkerende bok, hva den også er ment til å være. Den peker på det faktum at mennesker i løpet av en periode på 20-30 år regelmessig har rapportert iakttagelser av vidunderlige luftbårne objekter - at det finnes en bemerkelsesverdig grad av overensstemmelse mellom disse rapporter, som også omfatter “landinger”, og at det bare i meget få tilfeller fremkommer noe som kunne være egnet til å gi oss indikasjoner om fysiske karakteristika, psykologisk adferd og motivasjon hos en antatt intelligens bak det hele. Disse omstendighetene er et av forfatterens tema. På samme tid har det vært en vill spekulasjon over fenomenets natur, og spekulasjonene har ledet til adskillige undersøkelser, ledet av vitenskapelig og militært personell, som imidlertid synes å ha ignorert det materialet som refererer til de såkalte “landinger”. På denne måten har man neglisjert den synsvinkel som kunne ha gitt det rette perspektiv på det totale fenomen: Forskerne synes aldri å ha oppdaget det faktum at forestillinger identiske med dem man støter på i dag har vært tilstede opp igjennom hele den skrevne historie, og da i former best mulig tilpasset den troendes hjemland, rase og sosiale regime. Et utvalg av dette historiske materialet vil vise at det hele er organisert rundt et sentralt tema: Besøk av et luftbåret folk fra legendariske steder. Navnet på disse steder varierer, men ikke selve ideen. Magonia, himmelen, helvete, alveland - samtlige har i alminnelighet bestemte karakteristika: Vi er ikke i stand til å nå dem i live, unntatt under meget spesielle omstendigheter. Emissærer fra disse overnaturlige stedene dukker opp på Jorden, noen ganger i menneskelig skikkelse, andre ganger som monstere. De utfører undere. De redder mennesker og de skader dem. De forvirrer.

Dr. Vallée understreker at boken ikke er noe forsøk på å løse noe problem, underbygge en bestemt teori eller understøtte noen spesiell tro. Men han anser sin hensikt som oppnådd dersom han har lyktes i å bringe noen bruddstykker av informasjon ut til mennesker som måtte trenge dem. Han sier at han bevisst forsøkte å glemme at han er vitenskaps-

Fortsettelse på neste side

DET ORGANISERTE UFO-ARBEIDET - NOEN BETRAKTNINGER

Av Jaques Vallée

Fortsatt fra forrige side

mann av profesjon under arbeidet med manuskriptet til *Passport to Magonia*. Hans eneste "guide" har vært følelsen av at vitenskapen ikke har gitt noe svar på visse grunnleggende behov hos mennesket, og at vår tids ensomhetsfølelse, med gjenklang i forgagne tiders ulykker og elendighet, har sørget for mesteparten av den emosjonelle energi, som regel av intellektuell karakter, rettet mot det uækelige mål: Magonia - et sted hvor vennlige mennesker og yndige huldre danser, mens de sørger over den miserabile verden der nede.

Hva man enn måtte mene om disse tingene er det ingen tvil om at Jacques Vallée nok en gang har tilført UFO-litteraturen et ytterst interessant og verdifullt materiale, kanskje det beste hittil.

Boken har aktualitet for enhver, og for UFO-studenten er den helt uunnværlig.

Jacques Vallée:
Passport to Magonia
Neville Spearman, London 1970.

Utdrag fra dr. Jacques Vallées bok *Passport to Magonia*, side 158-159.

Det finnes en tendens blant de troende til å samles i store, meget formelle organisasjoner der de sløser bort all sin energi og i blant en hel del penger, med praktisk talt intet synlig resultat som følge. Det er klart at slike organisasjoner mer tjener et psykologisk behov enn et ønske om å finne svaret på et interessant intellektuelt problem. Å opprettholde en slik gruppe medfører uforholdsmessig store administrative omkostninger - rundskriv, bokføring osv... - og erfaringen viser at forskningen alltid er den aktivitet som kommer i siste rekke.

I stedet skaper disse grupper så mange interne stridigheter og feider med andre organisasjoner at de viser seg å bli en alvorlig hindring for uberørte forskere som bare er ute for å samle inn førstehåndsdataba og som ikke bryr seg om å «bakke opp» en spesiell teori eller person framfor en annen. Det finnes nå så mange slike grupper at deres publikasjoner ikke lenger når vitenskapsmennene, som knapt kan forventes å lese 15-20 spesialiserte tidsskrifter hver måned.

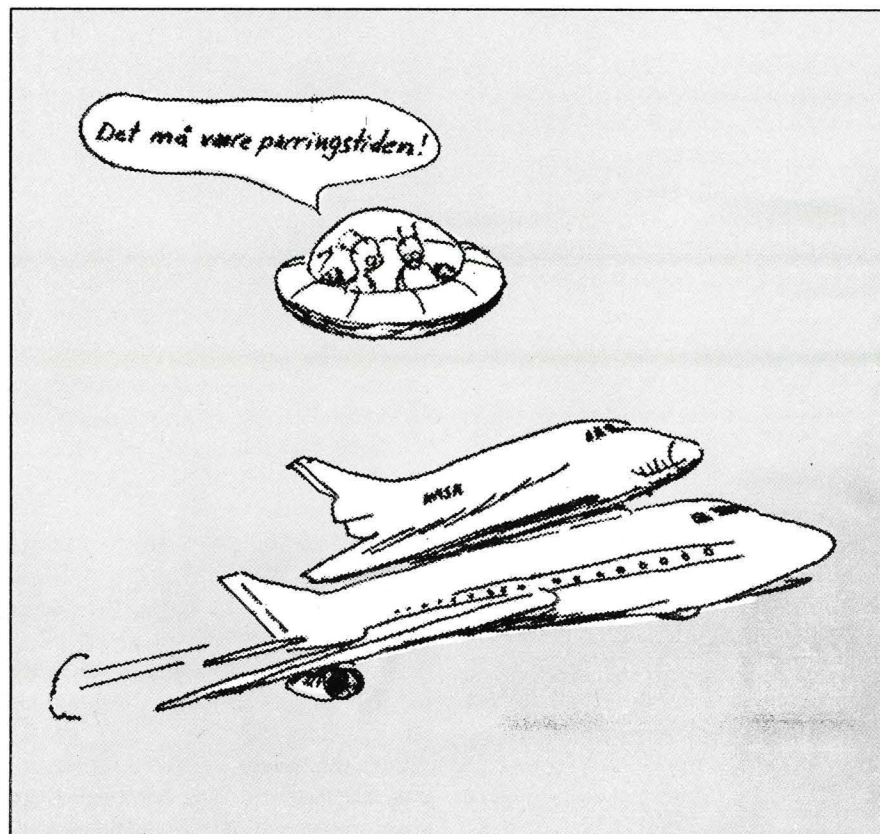
Dersom man virkelig ville komme til roten av UFO-problemet, burde man ganske enkelt etablere et stort antall små, uformelle studiegrupper, hvis eneste mål skulle være å samle inn førstehåndsdataba. Det burde være klart at de profesjonelle vitenskapsmennene ikke har muligheter for å gjøre dette. De kjenner bare til problemet gjennom dagspressen, og den gir sjelden informasjon om tildragelser utenfor de begrensede områder den overvåker. Og når så skjer er vitneberetningene så forvrengte at informasjonen blir verdiløs. Selv om artikkelen i seg selv skulle være riktig har man ingen metode til å måle vitnenes pålitelighet, eller kontrollere deres stilling eller situasjon i samfunnet. Bare lokalt boende kan vurdere den virkelige verdien i en så underlig hendelse som en UFO-observasjon.¹

Dannelsen av en kjede av aktive, men uformelle grupper burde også bidra til å løse problemet med dokumentasjon og publisering. Når de store gruppene fore-

tar undersøkelser begraver de disse i sine arkiver, eller publiserer sterkt redigerte sammendrag. På denne måten skruer de lokket på for det observasjonsmaterialet de har satt seg som mål å bringe ut.

Oppsummering: Verken et gigantprosjekt bemannet med tyve Nobelprisvinnere, eller sammenhenger påvist ved hjelp av datamaskin blant millioner dårlig undersøkte parametre, mental telepati med overlegne rombeboere, sammenslutninger av hundretalls mennesker i organisasjonsgrupper som står og speider mot himmelen hver natt med kikkert og rent hjerte, kan løse et problem som har trosset vår radar, våre fly, våre astronomer og våre fysiske teorier så lenge. Det eneste som kan bidra til framskritt i retning av en bedre forståelse for fenomenet er å publisere gode rapporter. De må være førstehåndsrapporter. De må samles inn raskt og publiseres raskt. De må sirkulere fritt.

1) En av grunnene til at det er så viktig med feltforskere rundt om i hele landet.

SENATOR BARRY GOLDWATER INN I STYRET HOS NICAP

"Jeg tror på utenomjordiske farkoster fra verdensrommet, og har akseptert en ledende stilling i den ledende og globalt kjente NICAP"

Disse ordene stammer fra den konservative senatoren og presidentkandidaten Barry Goldwater fra Arizona. Han ble innlemmet i NICAPs styre etter å ha gitt offisielt uttrykk for sin overbevisning om UFOenes eksistens.

NICAP (National Investigation Committee on Aerial Phenomena) er som de fleste vil vite verdens største private UFO-forskningsorganisasjon, tidligere ledet av major Donald Keyhoe.

NICAPs nåværende leder, John L. Acuff forklarer: "Vi ga ham tilbud om å bli med i vårt styre, på grunnlag av den interessen han har gitt uttrykk for når det gjelder UFO".

Goldwater - forøvrig tidligere general i flyvåpenet og med 44 års erfaring som flyger - har uttalt:

- Jeg er overbevist om at jorden mangfoldige ganger har vært besøkt av vesener fra verdensrommet. Jeg kan ikke forestille meg at Jorden skulle være den eneste planeten i et uendelig univers som huser intelligent liv. Heller ikke overbevist om, etter å ha sett meg omkring i 65 år, at menneskene er de mest intelligente skapningene i universet.

Han fortsetter: -Trafikkpiloter og marinepiloter har fortalt meg om tildragelser hvor UFOer har vært bare meterne fra flyene, for deretter å ha forsvunnet med ufattelige hastigheter.

Goldwater har også forsøkt, i egenskap av senator, å få se forskningsarkivene på Wright Patterson Air Force Base (Blue book).

- Jeg spurte general Curtis LeMay, som i mange år var sjef for det strategiske luftforsvaret, om tillatelse til å se dokumentene, men han svarte: -Nei i h..., og spør meg ikke en gang til".

- Jeg tror at en eller annen hemmelig ledelse tilbakeholder de UFO-undersøkelser som vi ikke "bør" kjenne til, sier senator Goldwater.

Om NICAP-lederen Acuff avslutter:

- Med hensyn til mot og villighet til å ta stilling til dette omstridte emnet, er

det bare få som har kunnet møte seg med senatoren. Hans tidligere bakgrunn som general i flyvåpenet, samt hans store interesse for emnet kan neppe overvurderes". □

Kilder:

National Enquirer, UFO-Nachrichten, GICOFF-Information m.fl.

BEYOND EARTH: Man's Contact with UFOs

Ved K. Stenødegård

"Kan 15 millioner amerikanere ta feil? De siste gallupundersøkelser viser at 15 millioner amerikanere mener å ha sett "flygende tallerkener". Det er ikke fly, ikke meteoritter, ikke fugler, ikke ballonger, ikke Venus, ikke sumpgass, ikke temperatursvingninger, ikke kulelyn, ikke hallusinasjoner, ikke plastposer opplyst av stearinlys, men autentiske iakttagelser av ukjente, uidentifiserte flygende objekter - gjort av piloter, radareksperter, politioffiserer, astronauter og andre trenede observatører..."

Disse ordene er hentet fra omslagssiden på en ny bok som er utkommet i Bantam-serien. Den er skrevet av ekteparet Ralph og Judy Blum, to amerikanske forfattere som i den senere tid har gjort seg gjeldende på UFO-arenaen. Ralph Blum hadde for en tid siden en artikkel om UFO-saken i *Det Beste*, og han er dessuten en av dem som hevder at USAs regjering innen kort tid kommer til å offentliggjøre at UFOene er interplanetariske.

Begge forfatterne har solid bakgrunn. Ralph, som ble født i California i 1932, har sin utdannelse fra Harvarduniversitetet og universitetet i Leningrad, mens Judy, som opprinnelig er fra England, har studert i Sveits og ved Sorbonne-universitetet i Paris.

Ralph Blum har et anerkjent forfatterskap bak seg, og rubriserte bok er det første produkt de to leverer i fellesskap.

La det med en gang være sagt at denne boken faller inn under den seriøse del av UFO-litteraturen. Den behandler aktuelle saker, er ganske grundig, og befridd for utbroderinger på ønsketenkningens område.

En av de mange ting som gjør boken verdifull for "UFO-studenten" er dens ganske detaljerte behandling av Pascagoula-saken, et såkalt humanoidtilfelle, som våre lesere sikkert kjenner til. Denne tildragelsen fikk stor publisitet - det skulle da også bare mangle - og kortere omtaler har vært brakt også i noen norske aviser, om enn delvis med de velkjente omskrivninger og forvrengninger. Billedbladet *NÅ* hadde også et aldri så lite innslag om tilfellet, men det var tydelig at bladets korrespondent ikke hadde oppfattet stort av hva det hele egentlig dreiet seg om.

Den oppsiktsvekkende hendelsen fant sted den 11. oktober 1973 i Pascagoula, Mississippi, USA. Vitnene var de to verftsarbeiderne Charles Hickson (42) og Calvin Parker (19). De satt og fisket ved vestre bredden av Pascagoula-elven og klokken var 19.25 da de helt plutselig hørte et "zip" bak seg. De snudde seg og fikk øye på en stor, eggformet gjenstand som lyste, eller glødet med et blåhvitt skjær. De forsøkte å hoppe i elven, men kunne ikke røre seg.

De kunne ikke fatte hva de så. Fra en åpning foran på gjenstanden kom noen skapninger til syne. De "fløy i luften", ca. to fot over vannflaten, og nærmet seg de to skrekkslagne fiskerne. Humanoidene, eller robotene - hva det enn måtte være - hadde krabbeklolignende "hender", eller en form for kroker, som de plasserte på Hicksons armer og løftet ham opp fra bakken. Parker hadde i mellomtiden mistet bevisstheten, tilsynelatende på grunn av sjokk. Begge ble brakt inn i «farkosten» gjennom åpningen som nevnt foran. Hickson sier at han ble passert på noe som "ikke var et bord". Dette ble tippet bakover slik at han stirret rett opp i taket. Han hadde følelsen av at de ville ta ham med.

Han kunne se tre vesener i rommet. To av dem sto på hans venstre side og kikket på ham, mens den tredje befant seg til høyre. Denne frembrakte en "surrende" lyd.

Det indre av rommet glødet med et blåhvitt lys, men ingen lyskilder var å se. Det var firkantet, "men avrundet" - slik at ingen hjørner forekom. Vesenene glødet på samme måten som farkosten. De

var ca. 5 fot høye, med store hoder (i relasjon til resten av kroppen). Hodet, som gikk i ett med kroppen (fravær av hals/nakke), var forsynt med noen spisse framspring (iflg. skisse av form som en slank kjegle), samt en liten åpning som ble oppfattet som "munn". Noen øyne kunne man ikke se. Kroppen var "rynkete og sølvaktig" - armene var lange og bena korte.

Hickson forteller videre at mens han lå der ble det rettet et lys mot ham fra taket. Dette var sterkere enn det omgivende lysskjæret, men av samme farge.

Så forlot vesenene rommet - Hickson tør ikke si hvor lenge han ble liggende alene, men antyder at det kan ha dreiet seg om noen få minutter. Han var fremdeles livredd, og lurte på hvor Parker var og hva han måtte være utsatt for. Det var ikke mulig å røre seg.

Så dukket vesenene opp igjen, "tippet" Hickson i nesten vertikal stilling og plasserte sine "klør" eller "kroker" under armene på ham. Deretter "fløt" de ut av åpningen med ham, samme vei som de var kommet. Parker ble brakt ut på samme måte.

De to ble anbrakt på det stedet hvor de hadde sittet og fisket, og derfra kunne de se vesenene "flyte" tilbake til gjensstanden, hvor åpningen ble lukket. "Farkosten" startet opp og dro vestover med stor hastighet. Fremdeles kunne de to fiskerne ikke røre på en muskel. Dog kom førligheten langsomt tilbake, og etter hvert som de begynte å summe seg kom de i diskusjon om de skulle fortelle om sin opplevelse til noen. Det ble til at de oppsøkte politiet og rapporterte det hele.

Det som her er nevnt sier selvsagt ikke stort, men saken er blitt grundig etterforsket, blant annet av dr. Allen Hynek og dr. James Harder, begge kjente som ansette vitenskapsmenn og framtrede UFO-forskere. De to fiskerne ble grundig forhørt under hypnose, og forskernes konklusjon er at de bestemt forteller om en for dem virkelig opplevelse. Såvel Hynek som Harder har avgitt meget sterke uttalelser om saken, og betrakter den som særlig betydningsfull.

Vårt korte resymé av hendelsesforløpet forteller som sagt ikke stort. Det reiser i stedet utallige spørsmål, og det er ganske nettopp disse spørsmål omskrevne bok tar opp ganske detaljert.

Så følger et avsnitt viet til mulig forhistoriske UFOer, og dette bringer utviklingen gen videre fram til 1890-årenes ob-

servasjoner av de mystiske "luftskipene", som blant annet ble rapportert sett over store deler av USA.

Forøvrig tar boken tydeligvis sikte på å gi et tverrsnitt av UFO-problemet, og sakens ulike sider blir seriøst diskutert. Herunder naturligvis også myndighetenes attityde til problemet - inkludert Condonrapporten og Project Blue Book.

En særlig aktuell sak som blir spesielt diskutert er Betty Hills stjernekart. Boken er dessuten forsynt med en rekke fotografier, litteraturfortegnelser og et omfattende stikkordregister etc.

Som sagt - vi finner å kunne plassere boken blant de bedre innen denne litteraturen, og anbefaler den som sådan for våre lesere. □

Ralph Blum with Judy Blum:
Beyond Earth: Man's Contact with UFO's
Bantam Books Inc., New York - 1974

UFO - EN DOKUMENTASJON

Av professor J. Allen Hynek

Så er den kommet - og til og med på norsk - UFO-boken over alle UFO-bøker, skrevet av eksperten over alle eksperter på området.

Originalutgaven - *The UFO Experience* - utkom riktignok allerede i 1972 i USA, og ble senere tilgjengelig i Danmark og Sverige. Men så har det altså skjedd at Ernst G. Mortensens Forlag her hjemme har sørget for en helnorsk utgave, og på den måten gjort denne ytterst verdifulle boken tilgjengelig for folk utenfor de spesielt "innviddes" rekker.

Vi vil avstå fra en ordinær anmeldelse i dette tilfellet. Det ville være en svær oppgave, som allikevel ikke kunne yte dr. Hyneks meget eminente arbeide full rettferdighet. Det vi vil er å gjøre våre lesere oppmerksomme på at her foreligger en bok - en fremstilling - som langt overgår alt det som hittil har vært publisert på dette området.

Professor dr. J. Allen Hynek er født i Chicago den 1. mai 1910. Han er utdannet ved universitetet der og har undervist ved Ohio-, Harvard- og Northwestern-universitetene. Under krigen arbeidet han med produksjon av radioutstyr for den amerikanske marine. Etter kri-

gen har han arbeidet mest som astronom, og ble som kjent i 1948 knyttet til USAs flyvåpen (Project Blue Book) som vitenskapelig konsulent i UFO-spørsmål. Fra 1956 til 1960 arbeidet han ved en rekke observatorier med satellittutvikling og oppholdt seg i Asia, Australia, Afrika, Sør- og Nord-Amerika. Dr. Hynek har i mer enn 35 år forelest i astronomi ved en rekke universiteter og har skrevet vitenskapelige og populære publikasjoner på dette felt. Han er i dag sjef for tre av Amerikas større observatorier, Llyn-times, Dearborn og Coralitos.

Som så mange andre vitenskapsmenn med mer enn overfladisk kjennskap til UFO-problemet, er dr. Hynek opprørt over offisielle instansers omgang med dette subjekt. I likhet med dr. McDonald påpeker han de bunnløse mangler ved de offisielle undersøkelser som hittil har vært foretatt på området - da naturligvis først og fremst Project Blue Book, hvis virksomhet han har førstehåndskjennskap til. En uhørt overfladiskhet, mangel på kompetanse og interesse for arbeidet er fremtredende egenskaper hos Blue Books personell.

Hyneks bok utmerker seg sterkt på mange punkter. Han anvender en systematikk og et klassifiseringssystem som står i særklasse. Boken er spekket med førsteklasses UFO-rapporter, i stor utstrekning hentet fra Blue Books arkiver. Han anvender utelukkende rapporter som faller inn under hans definisjon av UFO-fenomenet, og samtidig krever han, blant andre strenge forutsetninger, at det skal være minst to vitner til en og samme iakttagelse. På denne måten oppnår Hynek å gi problemet en klar, oversiktlig presentasjon, som hittil savner side-stykke. Den rydder bort mange av de forvirrende aspekter som så ofte har gjort seg gjeldende, slik at man kan se fenomenets egentlige konturer i et forklart lys.

De konkrete og etterkontrollerte saker han presenterer å bakgrunn av førstehåndsviten, gir ikke bare glimrende illustrasjoner på dette, men også på Blue Books suverene forakt for vitenskapelige prinsipper og dets høyst besynderlige "forsknings"-metoder. Blue Books "etterforskere" fant det tydeligvis som regel svært slitsomt å etterforske en sak, uansett hvor betydningsfull den enn måtte være. Det var da også sikkert adskillige makeligere på kunne finne fram et av de tradisjonelle stemplene: "Venus", "ballong", "fly" - og klaske på saken, uten nærmere kontroll. Det lot til å

UFO-GALSKAP OVER AMERIKA

Av K. Stenødegård

spille liten rolle at disse "konklusjoner" mange ganger var så absolutt absurde at ethvert gjennomsnittsmenneske ville gjennomskue dem ved første øyekast.

Professor Hynek's bok viser oss UFO-problemet nøyaktig slik det er, slik det framtrer på bakgrunn av det materialet man i dag sitter med. Alt irrelevant, alt tvilsomt, er omhyggelig silt bort og tilbake står det som burde være av iøynefallende interesse for enhver ansvarlig forsker.

Hynek viser også på en meget klar måte hvordan såkalte "kontaktberetninger" skiller seg klart fra rapportene om "humanoider" i forbindelse med UFO-observasjoner. Når det gjelder de siste har man mange ganger saker med mer enn ett vitne, og rapportene later til å følge et visst mønster, for såvidt som visse særtrekk kan påvises. "Kontaktberetningene" oppfyller ingen av disse krav, ei heller de øvrige krav som en ansvarsbevisst, kompetent forsker må stille til en sak. Kontaktberetningene kan uten videre henføres til fantastenes domene, av meget viktige grunner.

Videre har Hynek på en aldeles mesterlig måte klart å kombinere vitenskapens strenge, stringente fremstillingsform med en lett journalistisk stil. På denne måten er boken meget informativ og lærerik, *samtidig* som den er ualminnelig lettles! Denne kombinasjonen er i seg selv et mesterstykke av de helt sjeldne. La det også være nevnt at den norske oversettelsen er fremragende utført av Ådne Goplen.

Under omtalen av en bok som denne behøver man neppe utvise særlig stor forsiktighet med anvendelse av superlativer. Man risikerer så allikevel ikke å gjøre seg skyld i overdrivelser.

Boken er toppaktuell for ethvert tenkende menneske. Man fulgte interessert med i den såkalte Watergate-saken i USA. Men som dr. Hynek sier: "Hvis regjeringen dekket over Watergate, så er deres behandling av UFO-saken en *kosmisk* Watergate".

Til våre lesere og da spesielt våre representanter vil vi si: En bedre lærebok og informasjonskilde finnes ikke. Å være foruten dr. Hynek's bok vil innebære et handicap av dimensjoner. □

K. Stenødegård

Dr. J. Allen Hynek:
UFO - En dokumentasjon
Ernst G. Mortensens Forlag,
Oslo - 1974

I Amerika har to mennesker stilt seg som ledere for en UFO-kultus som har ført til tragedie for mange. Folk loves et nytt liv på en annen planet, gir bort alt de eier og forlater sine familier.

To mystiske ledere for en UFO-kultus reiser nå rundt i Amerika og samler seg tilhengere som skal bli med dem på en romferd til «et høyere kongerike». Paret er middelaldrende, likner hverandre, kler seg likt og kaller seg ved ulike navn i ulike stater, som Gunia and Pig, Bo and Peep, Him and Her og simpelthen The Two.

De oppfordrer sine tilhengere til å gi fra seg sine eiendeler, inkl. barna, før de skal begi seg ut i verdensrommet med en UFO. Og hvor de to reiser etterlater de seg et hav av sorg og tragedie. Mødre går fra sine barn, menn forlater sine koner, sønner og døtre forsvinner fra sine foreldre.

I september [1975] forsvant 20 personer i Newport, Oregon, etter å ha deltatt på et møte ledet av det merkelige paret. Politiet sier at det ikke er tvil om at noe mystisk foregår, men de kan ikke foreta seg noe.

Da paret dukket opp for omkring et halvt år siden og begynte å forkynne sitt romfartsevangelium, ble de bare avfeid som noen halvgale mennesker som ikke var verd noen oppmerksomhet. Men etterhvert som stadig flere gir bort sine eiendommer og forlater sine familier, har myndighetene begynt å bli bekymret. Politiet gransker parets aktiviteter, men må bare fastslå at det hele er legalt. Det er en tragedie, for nå kan man stadig lese hjerteskjærende brev i amerikanske aviser fra mennesker som sitter alene igjen etter at familiemedlemmer er blitt «omvendt».

Flere tidligere medlemmer av denne kultusen, som kalles The Human Metamorphosis (HIM), hevder at de omvendte holdes som fanger ved hjelp av massehypnose. Joan Culpepper, som tidligere var medlem av gruppen sier: - De to lederne er farlige. De er ikke bare noen noen skurulle svindlere. De har en voldsom psykisk makt. Det er ikke hypnose, men en tanketransplantasjon. De omvendte er som roboter. De er fullstendig i deres

makt. Bo og Peep kunne be dem ta en pistol og skyte en eller annen og de ville gjøre det.

I Texas hevdet The Two at de kom fra en annen planet med et romskip. Men de er faktisk blitt identifisert som Marshall Herff Applewhite, en 44 år gammel tidligere collegeprofessor, og Bonnie Lu Trusdale Nettle, en 48-årig astrolog. I 1974 ble de arrestert i Texas for biltyveri og sjekkmisbruk. Siden den gang har de reist rundt i en rekke amerikanske stater og samlet tilhengere - samt deres penger. De hevder at de ikke tilhører noen religiøs sekt, men Him påstår at han er på samme «vibrasjonsnivå» som Jesus. Deres tilhengere hevder at Him og Her kom til Jorden, ble gjenfødt i menneskelig form og lever her et liv som mennesker.

Tilhengerne drar til en spesiell leir i Colorado hvor de skal forberede seg til et nytt liv på en annen planet og en eller annen gang i løpet av de neste ti år vil de bli plukket opp av en UFO. De må kvitte seg med alt sitt jordiske gods, unntatt campingutstyr, og så er det bare å håpe på at de blir funnet verdige til en UFO-tur.

The Two har fortalt sine lyttere at de en dag vil bli drept av sine fiender i en stor amerikansk by. Etter å ha ligget på gaten i tre og en halv dag, vil det komme en kraftig lysstråle som vil feie dem med seg til et bedre liv. Deres tilhengere kan også bli med dem, men de må ikke dø først. De hjernevasker sine tilhengere så at de gir fra seg store eiendommer og tusenvis av dollar, og tross all tragedie som følger i deres kjølvann, kan ikke politiet arrestere dem. □

Kilder:

Blant annet *Adresseavisen* for 7. januar 1976.

Den 26. mars 1997 mistet 39 mennesker livet i en kollektiv selvmordsaksjon, i San Diego, California. Det hele var satt i scene av "Bo", Marshall Herff Applewhite, lederen for en gruppe som da kalte seg Heaven's Gate. Tragedien fikk store medieoppslag over hele verden, og ble omtalt også i UFO nr. 1 1997.

SATELITTSPORINGSSTASJON MOTTOK INTELLIGENTE SIGNALER - NASA GJØR ALT FOR Å HEMMELIGHOLDE

I april 1973 kom Det Britiske Interplan-
etariske Selskap med en nyhet av inter-
nasjonal klasse. Man offentliggjorde da
resultatene av et undersøkelsesprosjekt
som antydte at der på et eller annet sted
innenfor Månens bane befant seg en
fremmed romfarkost som forsøkte å
komme i kontakt med Jorden. Verkets
utgiver, den skotske filosofen Duncan
Lunan, påsto at romfartøyet ved hjelp av
radiosignaler hadde tilkjennegitt at den
kom fra et planetsystem i stjernebildet
Bootes...

Lunan mente at det måtte ha inntruf-
et en katastrofe på romskipets hjemplan-
et for ca. 13 000 år siden. Dens innbyg-
gere skulle da ha blitt tvunget ut for å
søke en ny planet å slå seg ned på.

Noen måneder senere så det ut som om
Lunan skulle få støtte for sine teorier.
Da rapporterte Samuel Kaplan ved Gork-
ij-universitetet, at han hadde mottatt ra-
diosignaler fra noe som kunne være en
fremmed budbringer i solsystemet. De
mystiske signalene kom i impulser ifølge
et punktlig tidsskjema. De varte adskil-
lige minutter og ble mottatt flere ganger
om dagen.

Mens signalene fremdeles er et myster-
ium, mistet Lunans teori noe av sin
mystikk da en påfølgende undersøkelse
ikke førte til lokalisering av noe uvan-
lig. Den engelske Anthony Lawton, ra-
dioingeniør, og hans kollega Sidney
Newton, meddelte til den internasjonale
astronomiske kongressen i Amsterdam
at deres søken med en 508 meter lang
satellitt-sporingsantenne ikke hadde gitt
noe resultat. Dette på tross av at de hadde
benyttet frekvenser og metoder som
skulle ha avslørt noe, dersom Lunans
teori var riktig. I stedet, opplyste de, var
det få forsinkede ekko som de oppdaget
sjeldne og kunne tilskrives klart
naturlige fenomener. Men dette behøver
ikke være slutten på historien.

I følge en artikkel nylig, som først ble
publisert i *Vancouver B.C.* og der etter i
Seattle Times, har NASAs teknikere i

Syd-Afrika hatt en merkelig opplevelse
i oktober 1965, da deres radioteleskop
mottok en uforklarlig utsendelse fra rom-
met. Signalene var så kraftige at deres
elektroniske utstyr ikke kunne behandle
dem!

Endret kurs!

Rapporten ble skrevet av Geof Gray
Cobb, en engelskmann født i Canada, og
som under tildragelsen var kontrollop-
erør ved South African Deep Space
Instrumentation Facility, som sporet
Ranger- og Mariner-satelitter.

En slags form for forutaning inntraff en
måned tidligere, da Mariner 4 helt ufork-
larlig endret kursen en smule. En bemer-
kelsesverdig bedrift ettersom den kun er
utstyrt med styredyser! Om ettermidda-
gen den 22. oktober begynte signalene
fra Mariner 4's nærhet å stige drama-
tisk i styrke. Eller som en av teknikerne
uttrykte det: - noe slikt kunne bare skje
dersom "fuglen" var på vei tilbake igjen.
Noe som selvsagt ikke var tilfellet.

Gray Cobb berettet:

- Kobies skriver hadde vært rolig og
hadde skrevet en tynn, rød linje langs
ytterkanten av en 23 cm bred, endeløs
papirrull. Nå løp pennen over hele pa-
pirets bredde, mens den tegnet røde berg
og daler på en regelmessig måte.

- Tapte data, sa Jaapie Breytenback ved
telemeterapparatene. - Kretsene kan ikke
registrere det.

Åtte minutter senere ble utsendingen
avbrutt helt plutselig, og det uforståelige
syntes å være over. Siden Mariners bane
gikk vestover mot USA, foreslo Gold-
stone-stasjonen i California for det syda-
frikanske personellet at de skulle peile
tilbake mot zenith, og kanskje til den an-
dre siden, for å se om det hele kunne ha
vært forårsaket av en radiokilde - f. eks.
Andromeda.

Gray Cobb fortsatte: - Jeg ville ikke
bråke med NASA-ingeniøren. Mens jeg
iakttok parabolantennen, som langsomt

beveget seg oppover, gjorde jeg noen
beregninger. Hvis vi hadde fått inn en
radiostjerne måtte den i løpet av
angjeldende tidsperiode ha flyttet seg ca.
60 grader over himmelen, på grunn av
Jordens rotasjon.

- Den skulle da ha befunnet seg 40
grader fra den vestlige horisont - om-
trent der Mariner var. I virkeligheten
befant Mariner seg så langt ute at dens
bevegelse i forhold til fiksstjernene var
nesten lik null. Så hvordan i astron-
omiens navn kunne den drive tvers over
en radiostjerne og siden drive bort bort
igjen - i løpet av åtte minutter?

Isende fornemmelse

Servomotorenes visling fortsatte. - Der
er den igjen, sa William. Hans mottaker
foretok seg igjen det samme. Men han
hadde nå koplet inn noen demperkret-
ser i sine høgfrekvensforsterkere for å
kunne holde de mottatte signalene in-
nenfor rimelige grenser.

- Jeg kan ikke erindre meg om jeg skalv,
men jeg hadde en isnende fornemmelse
nedover ryggen. Det var mer enn
selsomt. At radiokilden stadig befant seg
på samme område av himmelen, der den
hadde vært adskillige timer tidligere -
på tross av Jordens rotasjon!

- Den har iaktatt oss hele tiden, sa
Kobie.

- Søk i spiraler, hørte jeg det ble sagt i
mine høretelefoner.

- Fastsett grensene for fenomenet. For-
søk å låse fast telemeterutstyret på ret-
ningen og hold alle båndspillere igang.

Kobie vred sine hydrauliske håndtak.
Parabolantennen nikket vennlig med i
det programmerte mønstret, som normalt
ble anvendt til å søke etter en satellitt hvor
man kun kjenner den omtrentlige posis-
jonen. I 20 minutter falt mottakeren inn
og ut fra den fastlåste posisjonen, mens
vi sporet formen på spøkelsessenderen
der oppe på kveldshimmelen. Vi slo på
det interne TV systemet, som kikket opp
langs antennens mottakerretning. Det

vistes intet på TV-skjermen, enda vi visste at den kunne vise detaljer på en to-motors Cessna, som fløy i 600 meters høyde. Denne erfaring hadde vi gjort mens vi øvet oss i å innstille sporingsinstrumentene.

- Resultatene? Ja, kilden var en nesten perfekt sirkel. To grader i diameter. Avstand ukjent. De data som ble mottatt kunne ikke tolkes av våre apparater.

Lavfrekvenskretsene avga vislelyder, knitring og hvin, som resulterte i hørbare, periodiske mønstre. Hvis De vil vite de radiotekniske spesifikasjonene så var signalene både frekvens- og amplitudemodulerte.

Vår amerikanske ingeniør holdt på å bli en smule opphisset. Kanskje hadde Jet Propulsion-laboratoriet i California fått noe forståelig ut av det råmateriale som vi sendte over til deres dataterminal via radiolink.

- Send et R.T.C. null, sa han.

Det var en serie radioimpulser fra vår sender, som normalt beordrer utstyret i våre romfarkoster til stillingen: "Klart for mottak". Jaapie trykket på sine knapper slik at kontrollsifrene kom til syne, og koblet så til senderkontakten.

- De mottatte signalene forsvant, sa Willem. Hans skjerm var nesten helt tom og viste kun bakgrunnsforstyrrelsene fra bilens tenningsystem og andre elektriske apparater i Krugerdorp - 64 kilometer unna. Skriveren gled ubeskjeftiget ned mot null...

Antiklimaks

Vi søkte, men fant ingen feil. Energiimpulsen fra senderen vår hadde rensert himmelen. Nesten som om vår få watts energi var blitt tolket av... noe, eller noen, som en fiendtlig handling.

Antiklimaks. Vi slo igjen for natten. A-skiftet avløste neste dag. B-skiftet den neste og C-skiftet (vårt), den tredje. Vår gjest vendte aldri tilbake. Mange detaljer var uklare. I julen traff Cobb to australske teknikere i Johannesburg, som var på gjennomreise. Han kom ikke inn på detaljer, men hørte at de fortalte om en kveld i oktober. De ble alarmert kl 22, - og beordret til å innstille sin retningsantenne mot nordvest og gjennomseke området mellom horisonten og zenit. Man fant ingen ting og ingen forklarte for dem hva man lette etter.

Johannesburg ligger omtrent nordvest for Australia. Kanskje skulle deres antenne søke opp og ned langs Cobb-gruppens mottakerretning for å forsøke å få

en triangulering på gjesten. Hvis dette var meningen betydde det at de intet fant. Enten benyttet den mystiske senderen retningsantenne - eller så befant den seg på så lav høyde over stasjonen at Jordens krumning skygget av signalene for australierne.

- Før dette møtet hadde jeg notert meg en del merverdige ting, forteller Cobb. I begynnelsen av desember hadde jeg tilfeldigvis vakten samtidig med den J.P.L. paneloperatøren som delte den merverdige oktober-episoden med oss.

- Hva hendte med UFOen vår, spurte jeg. - Vent litt så skal jeg se etter i journalen, svarte han. Kort pause.

- Merkelig! - Noen har fjernet sidene fra den morgenen. Jeg skulle tro at de undersøker tilfellet.

Det var alt. Han ble avløst to timer senere. Jeg hadde ikke anledning til å snakke med ham flere ganger i løpet av den tiden jeg var på stasjonen. Unngikk han meg, eller var det tilfeldigheter? Jeg går ut fra det siste. Men ingen annen, som kjørte de amerikanske panelene, syntes å kunne erindre seg vår UFO-episode, da jeg brakte emnet på bane.

Båndene borte...

Det var i januar 1966 at jeg fikk den strålende idé å lytte på båndene fra den 22. oktober. Data fra sporingene klassifiseres av NASA som av stor viktighetsgrad og blir derfor tatt opp dobbelt. To like båndopptak, to sett hullremser, to

kopier av journalen, to kopier av hvert stykke data blir arkivert etter hver sporing. Datapakke A blir fløyet til USA. Den identisk like pakke B oppbevares under lås og slå. Om pakke A går tapt kan et ytterligere sett data kopieres fra pakke B, og igjen flyges til Jet Propulsion Laboratory. Følgelig skulle pakke B, fra 22. oktober finnes i arkivet under kontrollrommet. Jeg lånte nøkkelen av arkivar-en, Tom Klew, og gikk ned i arkivet.

Datapakken for oktober lå til høyre, på den tredje hyllen. - 18., 19., 20., 21., ... 23., 24. Velordnede satser, pent på rekke og rad, men med et gapende hull der hvor pakken for 22. oktober skulle ha vært.

Tom kjente ikke noe til det. Han ble engstelig for konsekvensene dersom han alene var ansvarlig for datalageret.

Vi gikk sammen til stasjonssjefen, dr. Dough Hogg.

- Datapakken for 22. oktober savnes i arkivet, sa Tom.

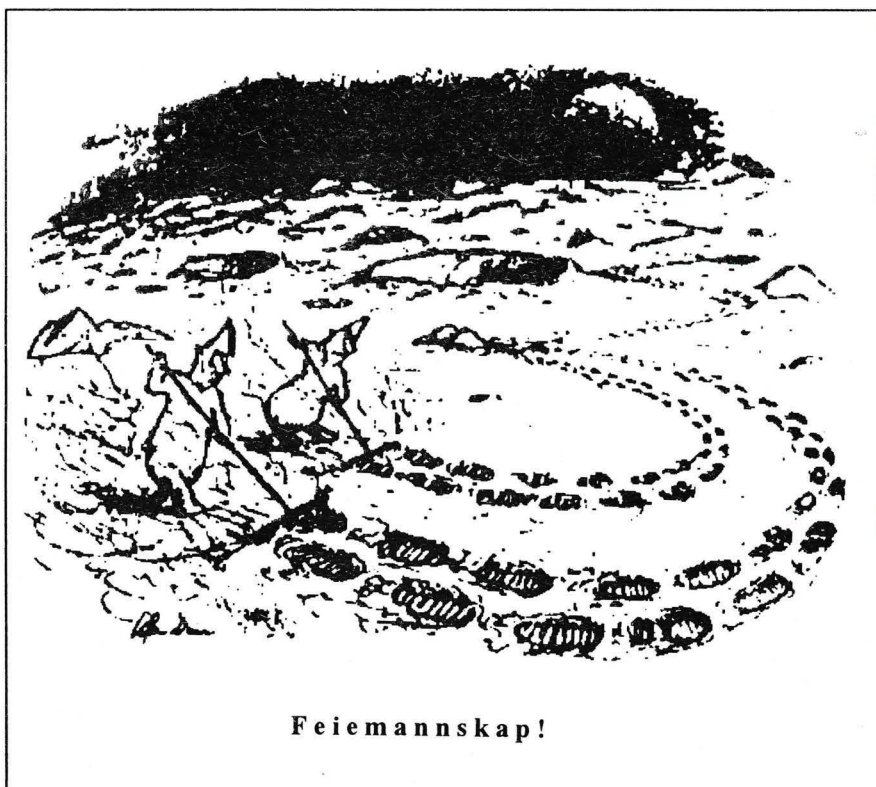
Doug betraktet oss taust i et helt minutt. - Jeg kjenner til det, sa han. Men den skulle ikke savnes, sa jeg. - Den pakken var viktig.

- Det tror jeg nok, nikket Dough. Hvor viktig vet jeg ikke. Men ytterst viktig for de to mennene som den 25. oktober ga meg ordre fra NASA om å fjerne den!

□

Kilder:

Canadian UFO Report nr. 3 1975 /
UFO-Information nr. 6 1975.

Feiemannskap!

MYSTERIET PÅ ESPEVÆR

- Heksering og huldreflette

Av Finn W. Kalvik

"Landingsavtrykk" etter UFOer? - synes å bli mer og mer alminnelig i Skandinavia. Danmark og Sverige kan vise til flere slike avtrykk, og her vest for Kjølen har vi de meget omtalte avtrykk i Namsenfjorden å vise til + et merkelig avtrykk i isen på Glomma, omtalt annet sted i dette nummer.

Men omsider kom turen til også til Vestlandet, og torsdag 22. april i år kom *Bergens Tidende* med dette oppsett på førstesiden:

Bergens Tidende 22.04.76:

Uforklarlig avtrykk i bakken uroar folk

MYSTIKK I ESPEVÆR -

Er Espevær i Bømlo kommune i Sunnhordland utsett til landingsplass for ukjende vesen frå verdsrommet? Dette er det store diskusjonstema for folket på øya etter at dei har oppdaga eit svært, ovalt avtrykk på vestsida av øya, ein stad der folk sjeldan går vinterstid.

I artikkelen het det videre: "Det kan ikkje vera menneske som har gjort dette, og jordskjelv kan det heller ikkje vera," seier Inger Larssen på Espevær til BT. "Avtrykket er så regelmessig at det ligg nær å tru at det må ha vore avsett av ei maskin, og sida det ikkje har forandra seg sidan tidleg på ettervinteren, må ein lura på om same "landingsplassen" har vore nytta fleire gonger. Men kva det egentlig har vore som har avsett denne gropa i bakken trur eg ingen ting om".

BT: Er de redde for kva det kan ha vore?

Sv: "Til å byrja med var det nok nifst, men eg trur ikkje ein kan seia at folk her er redde nett. Det hadde vore verre om vi hadde sett noko ukjend som landa på øya også! Men sjølv sagt diskuterer alle kva som kan ha hendt, og vi forstår som sagt ingenting."

Major Randolph Høivik ved Luftforsvaret seier til BT etter å ha mottatt rapport fra lensmannen i Bømlo, at han ikke vil gi seg ut på spekulasjoner om hva som kan ha hendt på Espevær, annet enn at det ikke kan ha vært fly eller annet luftfartøy som har vært på øya. - Men tror ein på UFO, så er det vel lett å forklare fenomenet, sier han. (Tenk det - Hedda! Red.)

Heller ikke professor dr. philos. Hans Holtedal kunne i samtale med BT finne en plausibel forklaring på avtrykket. Etter å ha nevnt flere muligheter og forkastet dem etter tur, avslutter han med at: "Før ein kan seie noko nærare om kva som er hendt på Espevær, må ein foreta nærare granskingar".

Samme dag hadde *Haugesunds Avis* dette oppsett:

Haugesunds Avis 22.04.76:

Besøk fra fremmede planeter på Espevær!

"HAR ESPEVÆR HATT BESØK AV VESENER FRA EN ANNEN PLANET?"

spør altså HA, som også lanserer en del alternative løsninger på gåten, men konkluderer med: "Nei, ingen har hittil kunnet gi en rimelig forklaring på dette underlige fenomenet. Og kjøpmann Øyvind Larsen på forteller til HA at han nå har meldt fra til lensmannen. Han har igjen meldt fra om fenomenet til den såkalte Observasjonsgruppen i Flyvåpenet. Det er imidlertid tvilsomt om OBS-gruppen vil foreta seg noe i sakens anledning.

Men der tok avisen feil. For fredag 23. april kunne både *Bergens Arbeiderblad*, *Bergens Tidende* og *Haugesunds Avis* fortelle i store oppsett at Observasjonsgruppen hadde besøkt Espevær i et helikopter. BT skrev:

Espeværs gåte uløst

FLYVÅPENET KUNNE IKKE FORKLARE AVTRYKKET

I artikkelen het det videre at kaptein Bjørn Drangsholt fra Sola flystasjon ikke hadde noen umiddelbar forklaring på fenomenet, men mener sporene muligens kan ha vært tråkket opp. (Den var da umiddelbar? Red.)

Folk BT har snakket med, stiller seg undrende til avtrykket, som man ble fullt oppmerksom på etter påske. De tror ikke noen fra øya har laget sporene. - "Hvorfor skulle de det?" spør Monrad Larsen, pensjonert skipper og los. "Jeg er ikke overtroisk, men dette står ingen fra Espevær bak. Det er tungvint å komme til stedet. På vinterstid er det ikke folk her. Jeg har ingen formening om hva som kan ha vært her, men det må ha vært en svært stor gjenstand, muligens med gummiunderlag", sier han.

Det gåtefulle avtrykket er satt på en liten hellende slette som ligger et godt stykke fra folks ferd vinterstid. Det er dannet ved at gresset er presset flatt, og at jorden er svakt fordypet i en bredde av 30 cm. Den ovale sirkelen avtrykket danner, er om lag 64 meter i omkrets. Avtrykket er ca. 26 meter langt og 16 meter bredt. Nærmeste nabo til sletten med avtrykket er familien Tollevik. Familien har en hund, og denne hunden viste en merkelig oppførsel en natt før jul [i 1975, red. anm.]. Nå setter flere mennesker dette i sammenheng med sporene. Else Tollevik sier til BT at hunden, som heter Tobby, en natt i oktober eller november hylte og bjeffet i halvannen til to timer, noe den omgjengelige hunden hverken har gjort før eller siden. "Flere kobler dette sammen med dannelsen av avtrykket. Selv vet jeg ikke hva jeg skal tro. Jeg har ikke sett sporene, men dette høres underlig", sier Else Tollevik.

I samtale med Haugesunds Avis mener Else Tollevik at det måtte ha vært i oktober at hunden deres våknet og begynte å gjø voldsomt samtidig som nakkehårene strittet. Hun kikket ut av vinduene, men kunne ikke se noe mystisk. Nå vender imidlertid vinduene i motsatt retning av denne sletten.

Bergens Arbeiderblad hadde stort førstesideoppslag om saken, og vi tar her med noe av teksten:

Luftforsvarets OBS-gruppe: - Ingen naturlig forklaring

"TYDELIG AVTRYKK ETTER EN TUNG GJENSTAND"

STORD (BA): Jeg kan ikke gi noen fornuftig forklaring på det mystiske avtrykket ute på Espevær. Vi kan imidlertid slå fast at merket ikke er satt av et hittil kjent luftfartøy. Etter det jeg kunne se av terrenget ville heller ikke en luftputebåt kunne ta seg frem til denne sletta. Den ville også i tilfelle ha blåst gresset vekk fra store områder.

Det er kaptein Bjørn Helge Drangsholt i luftforsvarets såkalte OBS-gruppe som uttaler dette til BA etter gårsdagens befaring på stedet hvor man har oppdaget et stort, ovalformet avtrykk i bakken. Befaringen ble foretatt i et av luftforsvarets Sea-King helikopter, og kaptein Drangsholt fikk således anledning til å studere merket fra luften såvel som på nært hold.

- Skulle jeg antyde en naturlig forklaring må det være at merket er laget av barn som har tråkket i ring. Men denne teorien blir avsvakket av merkets symmetri og jevnhet, sier kaptein Drangsholt.

Etter det BA erfarer kommer luftforsvaret ikke til å foreta seg noe mer for om mulig å bringe avtrykkets opprinnelse på det rene. I så fall blir det politiets oppgave å avgjøre hvorvidt det skal gjøres ytterligere undersøkelser, f.eks. med henblikk på radioaktiv utstråling fra stedet.

Mens alle disse skriveriene var i gang, hadde jeg på forhånd ringt min redaksjonsmedarbeider, Egon Nielsen, og spurt om han hadde tid og anledning til å stille sin bil til disposisjon for en tur til Espevær søndag 25. april. Han sa seg villig uten betenkningsstid. Han følte i likhet med meg at her var noe som var verd

en nærmere undersøkelse på åstedet.

Videre hadde *Verdens Gang*, BT og BA artikler om saken lørdag 24. april. Hvorvidt andre aviser var "frempå" vet vi ikke, da våre rapportører og feltforskere med enkelte hederlige unntagelser har sviktet sin oppgave med overvåkning av presseklipp og innsendelse av disse til Rapportsentralen.

Bergens Tidende sier i sin artikkel 24. april at etter det de har erfart var det nå UFO-senteret som måtte forsøke å bringe forklaring på Espevær-gåten. - Og det fikk de rett i. Det var NUFOC som måtte reise ned og ta prøver fra sporet for eventuelt å måle stråling, og ikke politiet, som Sola-obersten antydte i en avis.

Her er noen klipp fra lørdagsavisene:

Bergens Arbeiderblad 24.04.76:

Espevær-spor er funnet også i Danmark

"IKKE TVIL OM AT DET HER HAR VÆRT EN UFO"

Bergens Tidende 24.04.76:

Ingen løsning på "Espe- værgåten"

SOLAOBERST TROR IKKE PÅ UFO

Vel, Egon og jeg reiste fra Bergen søndag 25. april klokken 08.30 for å rekke første ferge fra Haljem klokken 09.15.

Ferden gikk videre langs hele Stord og med ferge videre til Rubbestadneset på Bømlo. Der fikk vi fergevakten til å ringe Espevær for å skyss, da den ordinære ruten fortalte oss at det ikke gikk båt over før klokken 19.00 samme kveld. Da vi ankom Eidevik på Bømlo, lå skyssbåten og ventet på oss. Vi presenterte oss for skysskaren, og da han hørte at vi var fra Norsk UFO Center, kjørte han oss direkte til nærmeste strandhogg som ledet til avtrykket, og vi hadde da bare knappe 100 meter å trekke over bergnabb, lyng og brake til vi var på "flystripa". Klokken var 12.30 og vi avtalte med skysskaren at han skulle hente oss i retur klokken 16.00.

Tiden gikk så med å ta jordprøver, måle opp lengde, bredde og ringens omkrets, og målene er, slik vi kom frem til:

Omkrets: 63,40 meter. Lengde: 25,60 meter. Bredde: 14,40 meter.

Vi forsøkte å kontakte hunden Tobbys eiere, familien Tollevik for en samtale, men disse var ikke hjemme.

Vi ble hentet som avtalt klokken 16.00 og var tilbake i Bergen klokken 21.00. Prøvene ble avsendt herfra mandag 26. april og var fremme i Lillestrøm [NUFOCs rapportsentral, red. anm.] onsdag 28. april.

Men allerede mandag hadde BT tatt frem de store overskrifter igjen, og nå het det seg:

Bergens Tidende 24.04.76:

"UFO"-merkene skyldes sopp, konstaterer botanikere

HEKSERING I ESPEVÆR, GÅTEN LØST

Etter å ha studert *Bergens Tidendes* fotografier fra stedet, sier dosent [i botanikk, red. anm.] Eckblad at han "med 99 prosent sikkerhet kan si at det dreier seg om en heksering". For å bli hundre prosent sikker må man først se fargen i gresset. Blir ringen brun, er det ikke tvil. Ved å ta prøver av jorden på stedet, kan man også finne ut om gammel sopp ligger igjen. Det endelig hundre prosent sikre svaret får vi først når gresset på Espevær er blitt grønt.

Heksering er heller sjeldent på Vestlandet. "Dette er faktisk den første jeg trefte på", sier Finn-Egil Eckblad. "Dessuten er det klart at selve hekseringen ikke engang trenger å forbli brun, den kan være grønn som gresset omkring. Det eneste som forundrer meg lite grann er den symmetriske og regelmessige formen på sirkelen, men dette er egentlig heller ikke sensasjonelt. Men her i Norge er de gjerne litt mer ujevne i formen".

Dosent Eckblad var ikke den eneste som reagerte på BTs bilder fra Espevær. En av hans hovedfagstudenter ved Botanisk Museum, Alfred Granmo, presenterte samme teori som hans lærerester ovenfor gjorde. Fordypningen i jorden, opptil 30 cm i bredden, forklarer Granmo med at soppen suger til seg vannet i jorden som synker sammen og danner en liten "grop". Han forteller at det finnes eksempler på hekseringer som er blitt opptil 800 år gamle, osv. osv. ...

Finn W. Kalvik syntes dette var "drøy kost" og ringte BT. Han fikk snakke med vedkommende journalist som hadde vært på Espevær, og som også syntes sopp-teorien var lite sannsynlig. Imidlertid, etter en del om og men, kokte det hele ned til at BT foreløpig ikke ville ofre mer spalteplass på saken og Kalvik fikk dermed heller ikke komme frem med sine synspunkter gjennom denne avisen.

Like etterpå kom han derimot i kontakt med en journalist i Bergens Arbeiderblad. Han fikk Kalviks mening "uten innpakning", noe som medførte følgende bemerkelsesverdige overskrift dagen etter, tirsdag 27. april:

Bergens Arbeiderblad 27.04.76:

Espevær-avtrykket

Ekspertise-vrøvl, sier UFO-formann

Saken utviklet seg i flere aviser i de påfølgende dager og uker. Vi lar de nedenfor gjengitte avisoverskrifter tale for seg selv:

Rogalands Avis 28.04.76:

UFO-eksperter og folk på Espevær:

VRØVL AT DET ER SOPP SOM HAR LAGET RINGEN

Haugesunds Avis 05.05.76:

IKKJE "HEKSERING" PÅ ESPEVÆR LIKEVEL"

**Førebels ikkje påvist
sopp i jordprøvane**

Bergens Arbeiderblad 21.05.76:

Espevær-avtrykket IKKE sopp! Dame så UFO ifjor sommer

Verdens Gang 21.05.76:

MYSTISK ring fortsatt MYSTISK

Bergens Tidende 24.05.76:

Sporene på Espevær er ikke sopp

Bergens Arbeiderblad 25.05.76:

AVTRYKKET PÅ ESPEVÆR SLETT INGEN HEKSERING!

Jordprøvene fra Espevær ble analysert ved Norsk Landbrukshøyskole/Statskonsulenten i Plantevern på Ås i midten av mai. Deres uttalelse var som følger:

STATSKONSULENTEN I PLANTEVERN

Norsk UFO Center
v/Elbjørg Fjeldberg
Boks 84
2001 Lillestrøm

19. mai 1976.

UNDERSØKELSE FOR HEKSERINGSOPPER I GRASTORV FRA ESPEVÆR I BØMLO

Vi har undersøkt de innsendte grastorvprøver fra det "eggformede avtrykket" på Espevær i Bømlo.

Prøvene gir ikke grunnlag for å anta at "avtrykket" skyldes hekseringsopper.

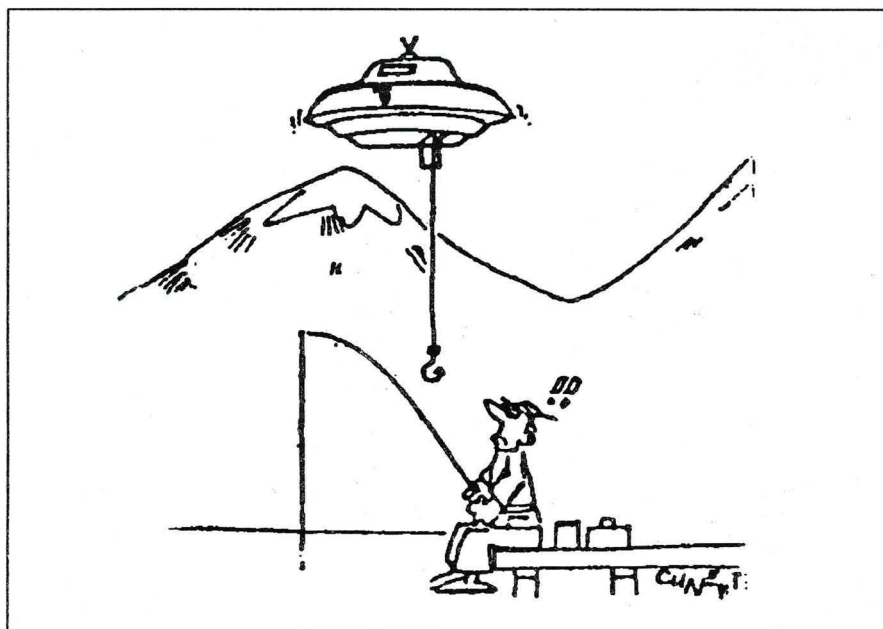
På det nåværende tidspunkt skal vi likevel ikke utelukke at slike sopper kan ha vært årsak til skaden, men dette er trolig lite sannsynlig.

En bør følge utviklingen på stedet utover året, og eventuelt frampå ettersommeren eller høsten ta ut nye prøver av grastorva fra sjølve "avtrykket" og umiddelbart utenfor dette. En bør også undersøke stedet for eventuell oppvekst av "hattsopper".

Med hilsen
STATSKONSULENTEN
I PLANTEVERN
1432 Ås-NLH

Kåre Arsvoll (sign.)

Med denne ekspertuttalelsen forlater vi Espevær-saken for denne gang.

VITENSKAPELIG UTFORDRING

En forbløffende undersøkelse er blitt gjort i USA på privat initiativ av professor Peter Sturrock ved Stanford-universitetet. Han sendte brev til 2611 vitenskapsmenn, for det meste astronomer, og fikk oppsiktsvekkende svar.

Hele 80% av astronomene - 1356 velutdannede personer - svarte på dette skriftlige spørsmålet at de mente UFO-fenomenet krevde ytterligere alvorlige studier. De sa seg også villige til å være med på å løse gåten om de «flygende tallekner», men hadde ikke mange ideer om hvordan en vitenskapelig undersøkelse skulle kunne legges opp. 13% av dem mente at de hadde godt håp om metoder til å takle problemet.

62 av de spurte hadde selv sett eller på annen måte registrert hendelser som de satte i sammenheng med UFO-komplekset. Andre var helt negative og ville overhodet ikke ha noe med slikt som dette å gjøre. Men helt tydelig er det at

majoriteten av vitenskapsmennene ser på UFO-spørsmålet som en vitenskapelig utfordring.

En av astronomene fortalte at han en morgen fikk øye på en gjenstand som syntes å være laget av aluminium og hadde den tradisjonelle skiveformen. Gjenstanden var da helt massiv med skarpe konturer. Helt plutselig forsvant den i tomme intet og etterlot seg en tynn sky i ca. 300 meters høyde!

Mange av astronomene oppgav at de hadde fått en oppfatning av at fenomenene har noe å gjøre med elektriske felt. En rekke rapporter finnes om hvordan nettopp UFO'er har forårsaket elektriske forstyrrelser - eller er det omvendt, at elektriske forstyrrelser gir opphav til UFO-fenomener?

Sturrock har også forhørt seg hos de forskerne som deltok i Condonprosjektet og flyvåpenets velkjente «Blue Book». Han har fått belegg for at alvorlige men-

ingsforskjeller forekom mellom Condon og hans medarbeidere, til og med i så dyptgripende spørsmålsstillinger som om de arbeidet med noe som hadde «virkelig eksistens» eller ikke!

En av de nå tilspurte astronomene mente at det ville ha vært meget befriende om et større antall vitenskapsmenn ville begynne å erkjenne at et fascinerende og hittil ukjent fenomen eksisterer. Det er i høyeste grad verdt å studere nærmere, i en fullstendig forutsetningsløs ånd, mente han.

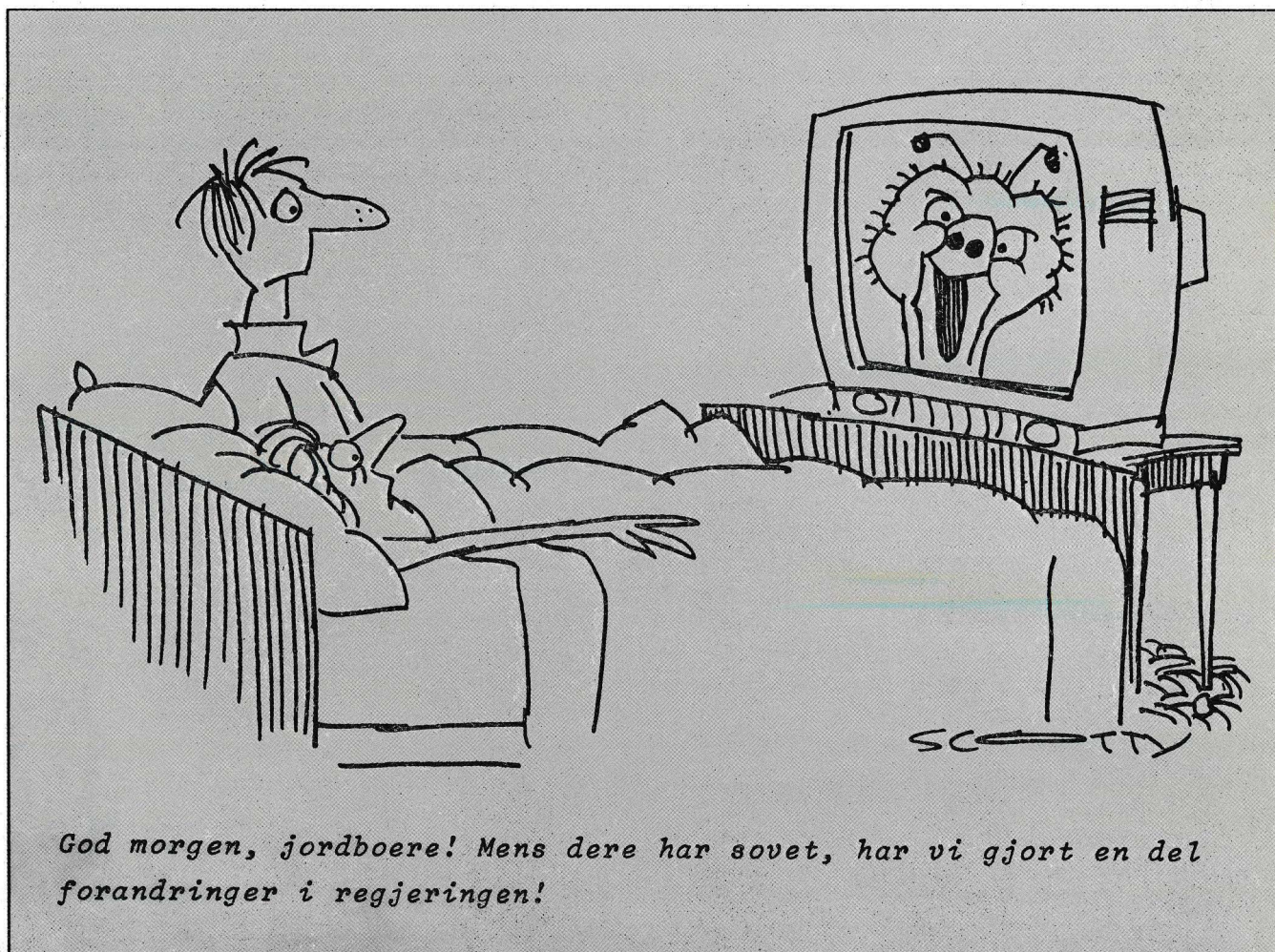
En annen astronom svarte ganske kort at «jeg motsetter meg denne utspørringen i et emne som jeg betrakter som nonsens, og endog latterlig».

Ulike oppfatninger finnes det alltid. Vi kan bare fastslå at det i alle fall rører på seg, sakte men sikkert. Når kan det bli til virkelig fart i en seriøs vitenskapelig sammenheng? Man kan bare håpe at det blir snart, slik at interesserte enkeltindivider slipper å drive informasjon om UFO som ideell virksomhet, slik tilfellet hittil har vært.

□

Kilde:

GICOFF Information nr. 2 1977.

FREMME LUFTFARTØY PÅ "FRANSK VISITT" I ÅSBYGDA

Tirsdag 25. oktober 1977 blir vel en dag de to 14 år gamle guttene, Johnny Myhr fra Holmestrand og Frank Sverre Mandt fra Prestfoss, sent eller aldri glemmer.

Klokken var 17.30 da de så et UFO! Det kom i langsom fart langs åssiden i lav høyde inn over åkeren. Cirka 100 meter fra skolen stoppet det plutselig og gikk ned på den nyplojede marken! De ble redde og løp oppover mot skolen, og så gjenstanden lette etter ca. 10 sekunder. Den var lysegrønn av farge, hadde ventiler, og de mener å ha sett konturen av en skikkelse innenfor en av ventilene!

Alm skole ligger helt oppe i åskanten ved riksvei 241, ovenfor gamleveien i Åsbygda. 150 meter nedenfor skolen var det at de ble oppmerksom på det flygende fartøyet. Det var skumring, men forholdsvis god sikt. Med tre støtteben, eller "plattinger" tok den bakken og guttene så hele fartøyet tydelig i lyset fra vinduene. Skikkelsen de så innenfor kan de ikke beskrive nærmere, men det lignet et menneske, og det virket som om de ble iaktatt. Da hadde guttene fått nok. De tok bena fatt og løp opp til skolen. Men de merket seg at det forunderlige luftfartøyet lettet og forsvant over åskanten i sydøst.

Dagen etter kunne de påvise tre avtrykk i åkeren etter UFOet. De lå med samme avstand seg imellom med en diameter på 6,60 meter. Avtrykkene var tydelige og ca. 10-15 cm dype.

En ytterligere bekræftelse på at det var noe merkelig på himmelen over Åsbygda tirsdag ettermiddag, kom 10 minutter senere, etter guttenes observasjon. En av de voksne ansatte ved Alm skole, som helst vil være anonym, hadde vakt og var inne i internatet. En av elevene, 14-åringen Agvald Elling Ingvaldsen, kom løpende inn i det han gang på gang utbryter: UFO! UFO! Mannen løper ut på tunet, og nordfra ser han en sterkt lysende gjenstand komme over tretoppene, rett ovenfor der guttene hadde sett den flygende farkosten.

Den kom i langsom fart og gav ikke lyd fra seg i det hele tatt. På grunn av

det sterke lyset var det vanskelig å se, men mannen mente å kunne observere at gjenstanden var rund og av nøytral farge. Etter ca. 20-30 sekunder forsvant den over åsen og ble borte. Dette var forøvrig i samme øyeblikk som Månen kom opp.

Torsdag 27. oktober kunne Forsvarets Overkommando melde at noe mistenkelig var observert over Gardermoen Flystasjon på den samme tiden. Et gult lys ble sett på himmelen over stasjonen tirsdag ettermiddag, og på eksperthold ble det sagt at dette bare bekrefter aktiviteten over Åsbygda samme dag.

Allerede onsdag kveld den 26. oktober var NUFOC på åstedet, representert ved Dag Heim fra avd. Øst. På grunn av mørket var det ikke mulig å foreta de nødvendige undersøkelser, men i morgentimene torsdag var han i full aktivitet med oppmåling, fotografering og ta jordprøver. Om kvelden var en representant fra Forsvaret og Helgelandsmoen ankommet med Geigerteller, men den gav ingen utslag.

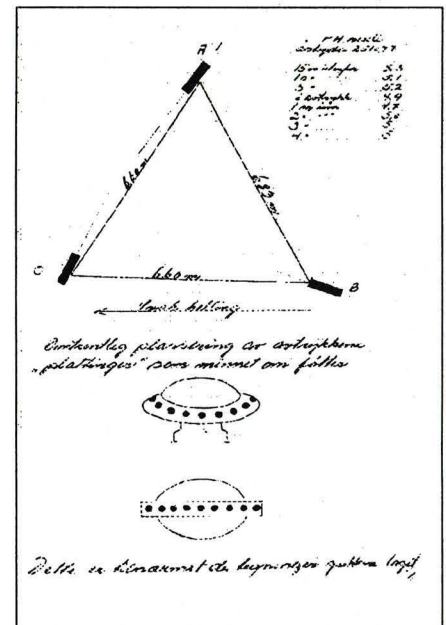
NUFOC ved Kjell Christensen, har målt pH-verdien (surhetsgraden) i jordprøvene og sammenlignet disse med pH-verdien i jorden forøvrig på åkeren. Med

pH-verdi,	
målt med Radiometer 28:	
15 meter utenfor avtrykk	5,3
10 " " "	5,1
5 " " "	5,2
I avtrykk	4,9
1 meter innenfor C	4,7
2 " " C	5,0
3 og 4 meter innenfor C	5,0

Mål på avtrykk	
Lengde	36,0 cm
På det bredeste	14,5 "
På det smaleste	7,5 "
Dybde	10,0 "

en pH-verdi på 4,7 inne i selve trekanten, samt hele 5,3 15 meter utenfor trekanten, er det hevet over tvil at det har vært noe! Ved tidligere antatte UFO-landinger på Espevær og i Høyjord, har undersøkelser av Kjell Christensen også vist at jorden var surere i avtrykket enn utenfor, og med så stor forskjell som i dette tilfellet kan det ikke bare bero på tilfeldigheter. [Se tabell nederst på denne side, samt tegning under.]

På grunnlag av avtrykkene beregnes fartøyet største diameter til ca. 12 meter. Kabinhøyde: Ca. 6,5 meter.

Gipsavstøpningen som ble tatt, viser en svak U-form.

Tom Runar Lemb og Dag Heim har ved sine skriftlige rapporter til det stedlige politi, skapt grunnlag for at Forsvaret vil overta den videre etterforskningen. I skrivende stund ser det også ut til at så vil skje. Om man vil finne svar på gåten er vel lite trolig, men en offisiell bekreftelse på at et uidentifisert flygende objekt har landet på norsk jord, er ikke dårlig å ta med!

nger av objektet laget av ob-
atørene; hhv. Frank Sverre Man-
(til venstre) og Johnny Myhr den
5. oktober 1977.

Hendelsen har som de fleste vel vet, fått god dekning av pressen. Et 50-talls aviser har referert landingen, og NRK har kommentert begivenheten i radioens Dagsnytt og Kveldsnytt, samt Østlandingsendingen og Sjømannssendingen. Den 26. november hadde TVs "Norge Rundt" en god reportasje fra Åsbygda med intervjuer av lensmannsbetjent Øystein Foss, samt Dag Heim og Tom R. Lemb fra NUFOC.

Nedenstående tegninger er slik guttene oppfattet luftfartøyet [Se øverst på siden]:

Det viser seg at luftfartøyet som landet i Åsbygda har en forbausende likhet med et lignende som landet ved Puerto de Herrera i Spania 16. august 1970 (se tegning). Vi må ha grunn til å tro at kuppelen på Åsbygda-UFOet ikke hadde ventiler hverken på kuppelen eller ringen rundt. Guttene ville vel neppe kunnet skimte noen skikkelse gjennom små ventiler. Sannsynligvis var kuppelen halvt gjennomskiktig som på UFOet i Spania. Ringen rundt spanske-UFOet hadde lysende punkter rundt hele ringen, og et topplys som roterte da det stod på bakken. Trolig har guttene tatt disse lysende punkter for ventiler - tatt i betraktning den korte de observerte UFOet (ca. ett minutt).

Om landingen i Spania henviser vi til Rapportnytt nr. 3 1976 ss. 20-26.

UFOet SOM LANDET I SPANIA

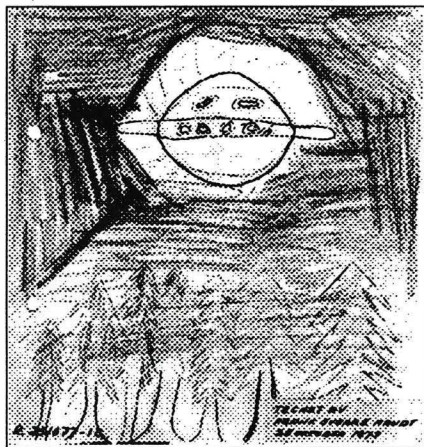
Bredde: Ca. 4 meter. Høyde: 2,5 meter. Kuppel: Krystallisk, nesten gjennomskiktig. Farger: Sølvaktig kuppel. På toppen av kuppelen et blåhvitt lys som roterte langsomt. Ellers lys i forskjellige farger: Hvitt-purpur og gult.

Ufonauten står 3-4 meter fra fartøyet. Han var ca. 1,80 meter høy.

Flere UFOer!

Det er også bekreftet at flere mennesker har sett mystiske gjenstander over Åsbygda lørdag kveld den 5. november, skriver Drammens Tidende og Buskerud Blad, og de forsikrer alle at det ikke kan ha vært noe fly.

To av disse er advokatfullmektig Willy Ruud og ingeniør Steinar Dalbu, begge bosatt ved Skaug i Åsbygda. De er begge flykyndige og forsikrer at det ikke var fly de så over Åsbygda lørdag kveld. Begge er overbevist om at det var UFO-

er som var på ferde. Dalbu sier i denne forbindelse at han ikke tidligere har trodd på dette med UFOer, men at han nå ikke er i tvil (den har vi hørt før, red. anm.).

Han studerte de lysende gjenstandene gjennom en sterk kikkert, og han så noen runde kuler med hvelvinger. De fire gjenstandene gikk i formasjon. Sammen med naboene betraktet han dem i ca. en halv time. Etter det forsvant kulene over åskanten.

Før vi forlater Åsbygda, skal vi referere hva andre øyenvitner har å fortelle:

Øyvind Torp fra Vesetrud i Åsbygda, forteller at han stod ved vinduet klokken 17.30 selvsamme tirsdag og kikket oppover mot åskanten. Plutselig blir han var et sterkt og skinnende lys som kom i voldsom hastighet sydfra og forsvant nordover mot Jevnaker. Hastigheten var så stor at det hele virket som en lang, lysende hale. På et par sekunder var fenomenet vekk, men hele åssiden ble opplyst!

Nok en observasjon som kan tyde på at et UFO har vært på ferde i området tirsdag ettermiddag, skriver avisen Ringerikets Blad den 28. oktober, og avisen fremsetter følgende teori:

14-åringene så et UFO lande ved Alm skole. Fartøyet lettet og fortsatte sydo-
ver langs åskanten. Ca. 10 minutter senere så en av de ansatte ved skolen en rund gjenstand som utstrålte et sterkt lys over det samme området. Den kom også nordfra og gikk sydo-
ver. Dersom det var det samme UFOet, må det ha returnert! Vesetrud ligger ca. 2 kilometer lenger syd i Åsbygda. Var det samme UFOet Øyvind Torp så på vei tilbake til stedet hvor det først hadde landet?

Er UFOet også sett fra Vikersund tirsdagskvelden? Det er igjen Ringerikets Blad for 1. november som stiller dette spørsmålet, og forteller om en flygende

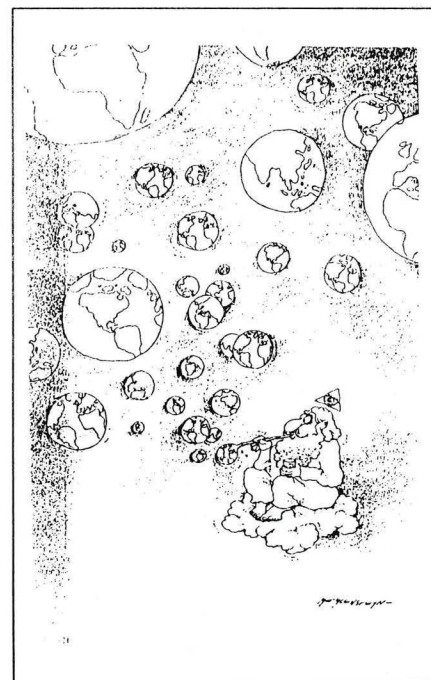
gjenstand som barberte hustaket til naboen 50 meter unna.

Det virket nærmest som en utelampe i bevegelse. Det gule runde lyset så ut til å befinne seg over Tyrifjorden og gled sakte og lydløst i retning fra Ask mot Røyse.

Tre vitner holdt øye med det merkelige lyset ett minuts tid, like etter klokken 18.30 tirsdag, en stund etter at en gjenstand ble sett i bevegelse fra Odli i Hønefoss. Vitnene tenkte ikke mer over saken før de så UFO-oppslaget i Ringerikets Blad.

Også onsdag 26. oktober ble det sett UFO over Åsbygda, forteller Unni Gundhus til avisen. Da hun kom kjørende fra Hønefoss i retning mot Hen, hvorfra det er god utsikt mot Åsbygda, fikk hun øye på et intenst skarpt lys som stod i ro på himmelen. Klokken var ca. 17.30 på ettermiddagen. Hennes observasjon ble gjort nøyaktig ett døgn etter at UFOet ble sett ved Alm skole.

□

FORSKERE BEKJEMPER KVASIVITENSKAP

Av Frode Holst (Verdens Gang 06.03.78)

Kvasi-vitenskap som astrologi, spiritisme og teorier om flygende tallerkener har blitt storindustri. Bøker om disse emner selges i kjempeopplag. Filmer om vesener på andre planeter produseres på løpende bånd. Titusener av mennesker deltar i kvasi-vitenskapelige grupper og organisasjoner.

I USA er det nå kommet en kraftig reaksjon på denne kvasi-vitenskapen. En rekke vitenskapsmenn har gått sammen i en organisasjon med formål å bekjempe «vranglærene».

Organisasjonen, som har samlet naturvitenskapsmenn, psykologer, sosiologer og illusjonister utgir et eget tidsskrift som heter Zetetic. Illusjonistene, eller bedre kjent som tryllekunstnere, anser å ha store forutsetninger for å avsløre bløff siden de kjenner til en god del av tjuvtriksene som brukes.

Ufortjent

I tidsskriftet har man f.eks. publisert statistiske undersøkelser av hvordan astrologiske forutsetninger slår til. Helt identisk med vanlige gjetninger, viser det seg.

Organisasjonen har møtt motstand, ikke bare fra kvasi-vitenskapelig hold, men også fra vitenskapsmenn. En av motforestillingene er at man gir ekstra publisitet til noe som overhodet ikke fortjener oppmerksomhet.

Religion

En annen motforestilling er at de som allerede er overbevist om astrologi osv. vil fortsette å tro på det uansett hva vitenskapen sier.

En tredje innvending er at man ikke kan kritisere kvasi-vitenskapen uten å komme i konflikt med religiøs tro. I Zetetic svarer man at ingen av dagens riktige religioner gjør krav på å kunne bevises eller motbevises. Kvasi-vitenskapen derimot kommer med konkrete påstander og gjør krav på å være sann i vitenskapelig mening.

Også i Norge

Vitenskapsmennenes alvorligste innvending mot kvasivitenskapen er at den

forvrenger virkeligheten og gjør det vanskelig for mennesker å skille mellom vitenskap og kvasi-vitenskapelige forvirringer. Kvasi-vitenskapen har ikke nådd de samme høyder i Norge som i USA, men den er under rask utvikling. Ved siden av den klassiske spiritismen har vi blant annet en gruppe som er opptatt av UFO'er eller flyvende tallerkener.

Falsknere

UFO-teorien er snart 30 år gammel. Den har sin opprinnelse i en del fortellinger som i dag er avslørt som de reneste forfalskninger. En av de mest kjente stammer fra amerikaneren George Adamski som til og med hevdet at han har fått følge med en flyvende tallerken ut i verdensrommet.

Forfatteren Erich von Däniken og skjebøyeren Uri Geller hører til de mest kjente som Zetetic vil til livs. Alle deres såkalte «underverk» har blitt kraftig tilbakevist, men allikevel opplever man at en masse mennesker tror på disse falsknerne, sier man i Zetetic.

(Et stort bilde fra en av de mest kjente scenene i «Nærkontakt» er med på å pryde artikkelen.)

NUFOCs kommentarer:

Her synes det faktisk som om man har å gjøre med en journalist hvis kunnskap om vårt aktuelle problem begrenser seg til tre bokstaver, nemlig UFO. Han kan - ut fra artikkelen - umulig ha hørt om UFO-forskning overhodet. I motsatt fall bør man kunne si at han her forvrenger faktiske forhold i enda større grad enn hva som er vanlig for sensasjonspressen.

Likevel er han tydelig engasjert i disse tingene - hans indignasjon over «kvasi-vitenskapens» vold mot menneskeheten er følbar gjennom teksten. Hans følsomhet på dette punkt er naturligvis godt utviklet gjennom arbeidet i Verdens Gang, så intensjonene er sikkert de aller beste.

En del av de kommentarene som kreves her er allerede gitt foran - vi noterer atter en gang at vedkommende skribent ikke kjenner til den relevante siden av

UFO-problemet, at denne er gjenstand for betydelig profesjonell vitenskapelig oppmerksomhet og at det finnes seriøse private sammenslutninger som arbeider med den etter anerkjente vitenskapelige prinsipper.

Hva vi her spesielt vil minne om er at NUFOC i henhold til formålsparagraf også har som oppgave å aktivt gå inn for å motvirke usaklig, irrelevant og feilaktig informasjon i UFO-spørsmål, fra hvilket som helst hold slikt tilflyt måtte komme (§9).

Vi har handlet overensstemmende med denne paragraf ved enhver givet anledning, og vi finner å måtte gjøre det også nå, da en VG-journalist uten merkbart kjennskap til saken står frem og erklærer at hele ufologien bygger på «en del fortellinger som i dag er avslørt som de reneste forfalskninger».

Vi finner det meget stimulerende at vitenskapsmenn går sammen om å bekjempe «vranglære» - et slikt tiltak vil jo være et kjærkomment tilskudd til NUFOCs anstrengelser på dette felt - og vi tilbyr gjerne samarbeide. La oss da håpe at det nye tiltaket også vil omfatte et angrep på «læren» om at f.eks. planeten Venus er i stand til å skape seg om til en farkost og bryte våre luftfartsregler på det mest respektløse. Eller hva med supersoniske luftballonger som utdistanserer USAs hurtigste jagerfly? Eller kanskje dette er ting som kommer inn under betegnelsen «dagens riktige» religioner? Slike som ikke gjør krav på å kunne bevises? Man får jo her det inntrykket at angjeldende vitenskapsmenn er svært så villige til å lempe på sine krav til bevis når det gjelder «riktige» religiøse forestillinger - de som virkelig bygger på «fortellinger», og som uten tvil gjør det vanskelig for mange å skille mellom virkelighet og subjektive forestillinger.

Uten ennå å ha kunnet innhente nærmere opplysninger om denne gruppen av vitenskapsmenn og illusjonister i USA, tør vi formode at VG-journalisten har misforstått det hele på et avgjørende punkt. At en del vitenskapsmenn etc. - i likhet med f.eks. NUFOC - har funnet det riktig å slutte seg sammen for å motvirke utbredelsen av sektarisme og vrangforestillinger, finner vi ganske naturlig i dagens situasjon. Men at den samme gruppen samtidig skulle gå løs på seriøs vitenskapelig forskning

Fortsettelse på side 35

UFO SKAPTE PANIKK OVER PETROZAVODSK

Et UFO med fasong som en glassmanet og stor som en fotballbane, terroriserte en russisk by mens den sendte ned fine gylne strømmer med lys som laget huller både i vindusruter og steinheller, kunne hundrevis av øyenvitner fortelle.

Den skremmende hendelsen er den første over russisk område hvor et UFO har forårsaket påviselige skader. Det kolossale og strålende opplyste objektet ble sett over byen Petrozavodsk ved fire-tiden om ettermiddagen den 20. september i fjor [1977] og ble sett over byen i omkring 12 minutter.

Mange av innbyggerne som så objektet ble nærmest hysteriske av redsel. Havnearbeiderne på kaien fryktet for at byen var blitt mål for et amerikansk atomangrep og ropte at "dette er enden".

Den sovjetiske regjering ba straks om en vitenskapelig granskning av det inntreffne, men med streng hemmeligholdelse av undersøkelsen. Likevel klarte det amerikanske nyhetsmagasinet *The Enquirer* (som betyr *Undersøkeren*) å få et intervju med en redaktør og en reporter i Tass, det offisielle sovjetiske nyhetsbyrået, og med noen sovjetiske vitenskapsmenn. Noen av dem var overbevist om at UFOet var et virkelig romskip fra en annen klode. De og andre vitner fortalte følgende:

Flere vindusruter hvor UFOets lysstråler hadde laget hull, ble tatt med for å granskes.

Merkelig nok gjentok UFOet besøkene fire til seks ganger i månedene som har fulgt. Den siste observasjonen fant sted over Onegasjøen 20. februar i år [1978].

Fysikeren Aleksander Kozantsev [det skal sannsynligvis være Kazantsev, red. anm], president for en undersøkelsesgruppe i Moskva, har fortalt at en spesiell kommisjon fra Det Sovjetiske Vitenskapsakademi kunne bekrefte at det måtte være lyset fra UFOet som laget de runde hullene i vindusrutene og steinhellene. Selv sier han: "Etter det jeg kan forstå, må dette ha vært et romskip utenfra i rekognoseringsoppdrag!"

Kozantsev viste også til en rapport fra øyenvitner om at en ambulansabil med

sjåfør, lege og assistent kom helt ut av kontroll da UFOet dukket opp. Også disse rapporterte om de merkelige lysstrålene som strømmet ned fra UFOet.

Hele byen var faktisk badet i dette lyset i de 12 minuttene hendelsen stod på. - Og så plutselig forsvant objektet nordøstover over nordenden av Onegasjøen, og forsvant deretter inn i en skybanke.

Vladimir Azhazha, en annen kjent Moskva-fysiker, beskrev hendelsen slik:

Objektet kom lavt ned over havnen og svevde over et 465 fots (ca. 155 meters) fortoydt skip. Ved å sammenligne UFOets størrelse med skipet, er man kommet frem til at det må ha vært ca. 350 fot (ca. 116 meter) i diameter. UFOet stod helt stille over sjøen. Etter en stund kom det imidlertid ut et mindre objekt fra det store som for rett ned i sjøen og i det samme tok UFOet av og forsvant bak et tett skydekke.

Tass-korrespondenten Nicolai Milov fortalte *The Enquirer* at han hadde intervjuet henimot ett hundre av Petrozavodsk's innbyggere. Også han stadfestet den kolossale størrelsen og fasongen på UFOet. Milov beskrev et av de hullene som var brent igjennom vindusrutene som noe mindre enn et kyllingegg. Glass ble også tatt med til Moskva til undersøkelseskommisjonen. De eggformete glass-stykkene som var brent ut, ble plukket opp og tatt med. Milov fortalte videre at folk som hadde sett UFOet begynte å oppføre seg underlig etterpå og syntes å være blitt mentalt forstyrret. Det var ingen tvil om at dem han hadde avhørt hadde vært vitne til en hendelse utenom det vanlige. Nøn var hysteriske og det var riktig at en del havnearbeidere hadde trodd at det var et amerikansk atomangrep da de så UFOet. Det ble helt vettskremte, fortalte Milov. Fordi UFOet ble sett over flere byer i Nord-russland samme dag, trodde Milov at en hel skvadron av dem fløy over USSR.

Etter denne observasjonen i september fortalte Milov at det siden er blitt sett et UFO 5-6 ganger i måneden svevende over byen. Men det har ikke disse gangene gjort noen skade. Siste gang den var her, var 20. februar i år.

Yiori Gromov, sjefen for værvarslingen i Petrozavodsk, husket at kort etter UFOets første tilsynekomst sendte det ut skjønnelysskimrende stråler. Og han fortalte også at en liten tingest løstet fra UFOet. Etterpå tok UFOet form av en ellipse, lys rød i midten med hvite render. Det beveget seg så mot en sky som lå over Onegasjøen. I skyen ble der et rødlig hull der hvor UFOet fløy inn og som etterhvert gradvis forsvant. Gromov la til at der hverken var fly eller helikoptre i området på denne tid. Været var bra, himmelen var klar, og objektet var ikke noe kulelyn.

En UPI-melding fra Helsinki i Finland 20. september forteller at Helsinki-politiet rapporterte om en svær "lysbull" som var sett mellom klokken 15.06 og 15.10. UPI meldte at "ballen" fløy av sted østover.

Leningrads og Moskvas offisielle rapporter sa at fenomenet kunne være en satelitt som var kommet inn i jordatmosfæren.

Azhazha, som er tidligere sovjet ubåtsjef, fortalte *The Enquirer* at etter hans mening var det som ble sett over Petrozavodsk enten et UFO med høyerestående intelligente vesener ombord, eller et energifelt skapt av et slikt UFO. Han la til at så snart den offisielle undersøkelsen begynte ville nok det hele sløres til, med nyhetsforbud osv.

Vasil Zakharenko, redaktør av et teknisk magasin for ungdom, og som hadde forbindelser hos sovjetiske myndigheter kunne bekrefte dette, - ingen nyheter. Han var selv blitt advart av Vitenskapsakademiet om ikke å publisere noen teorier om det fremmede fly-

gende objektet. Men undersøkelseskomisjonen var kommet frem til at hullene i vindusrutene og steinhellene måtte være smeltet ut.

En av senior-redaktørene i Tass sa at nyhetsbyrået hadde mottatt 1500 brev med spørsmål om hvor trygt det var å bo i, eller reise til Petrozavodsk etter hendelsen. Tass' redaktør fortalte videre at før de kunne svare på disse spørsmålene var brevene blitt konfiskert av myndighetene, som også hadde tatt med seg alle rapporter fra øyenvitner.

Aleksei Zolotov, en internasjonalt kjent geofysiker som leder den russiske Tunguska-ekspedisjonen som skal forsøke å løse gåten om den gigantiske eksplosjonen i Sibir i 1908, fortalte: "Etter min mening var objektet en typisk flygende tallerken. De tilgjengelige rapporter leverer ingen tvil om det. Jeg vet med meg selv at dette må ha vært et virkelig UFO".

Og professor Felix Ziegel, russisk UFO-ekspert og lærer ved Moskvas Flyforskningsinstitutt, stedet hvor de russiske kosmonauter får spesialtrening, er enig i at objektet måtte være et UFO. "Ingen tvil", sier han, "det hadde et UFOs måte å oppføre seg på".

Kilde:

The Enquirer 18. april 1978

Oversettelse:

Alf Thommassen - NUFOC avd. Sør.

Norsk UFO Centers sovjetiske kontaktmann V.I. Sanarov, har i brev til Anton Lidstrøm den 7. juni i år, gitt nærmere opplysninger om det gigantiske UFOet som her er omtalt i *The Enquirer* og Sanarov gir følgende fremstilling av hendelsen:

"Jeg har ikke full kjennskap til det som hendte, og jeg er ikke sikker på om alt som er sagt i *The Enquirer* er helt riktig, men jeg skal forsøke å skaffe tilveie nærmere opplysninger. Jeg vil imidlertid fortelle hva jeg vet om hendelsen til nå:

Vladimir G. Azhazha, førsteassistent ved "The Submarine Research Section og The USSR Academy of Sciences" [sic], har gitt følgende informasjon om saken i sin rapport til APN (ikke publisert, men jeg vil forsøke å få tak i en kopi):

En enorm lyskule ble sett over Helsinki ved 3-tiden (15.00) den 20. september 1977. Natten mellom 19. og 20. september, ca. klokken 04.00 ble objektet observert over Petrozavodsk. Før det

viste seg over Petrozavodsk, passerte lyskulen over Leningrad-distriktet og laget et gigantisk, vertikalt 8-tall over Pulkovo. En pilot som fløy strekningen Kiev-Leningrad, rapporterte at han ble forfulgt av et UFO. Objektet raste med en fryktelig hastighet over Leningrad-distriktet og svevet over Petrozavodsk i form av en lyskule, så utvidet det seg til en manetlignende gjenstand med "kronblad"-lignende stråler nedover. Før den utvidet seg slik, våknet mange innbyggere som av en drøm med angst og følelse av redsel. Folk i gatene som observerte fenomenet, ble slått av frykt. Det manetlignende UFOets "kronblad" er blitt oppfattet som en byge av ild. To mindre objekter, som minnet om elektriske fakler, kom ut av det store UFOet og passerte i stor høyde over Leningrad-avenuen.

En lokal flypilot, som nærmet seg Petrozavodsk, kontaktet underveis betjeningen i et fly, men fikk til svar at det ikke var andre fly i luften. Piloten rapporterte å ha sett en ildkule som det skjøt en svart hale ut av.

UFOet kom lavt ned til havnen over et 140 meter langt skip, og ved sammenligning fant man ut at UFOet måtte være ca. 105 meter langt. Det beveget seg da mot Onegasjøen og mange forsøkte å følge det med bilene sine. Det svevet over sjøen og ble observert fra skipet "Volgo-Balt". Et mindre objekt kom ut fra UFOet

og stupte i sjøen mens UFOet forsvant inn i skyene".

Ovenstående som er hentet fra rapporten til Azhazha, ble nedskrevet den 24. november 1977. NUFOC vil bli informert når flere detaljer foreligger om hendelsen.

V.I. Sanarov

Oversettelse:

Anton Lidstrøm/
Sentral administrasjonen

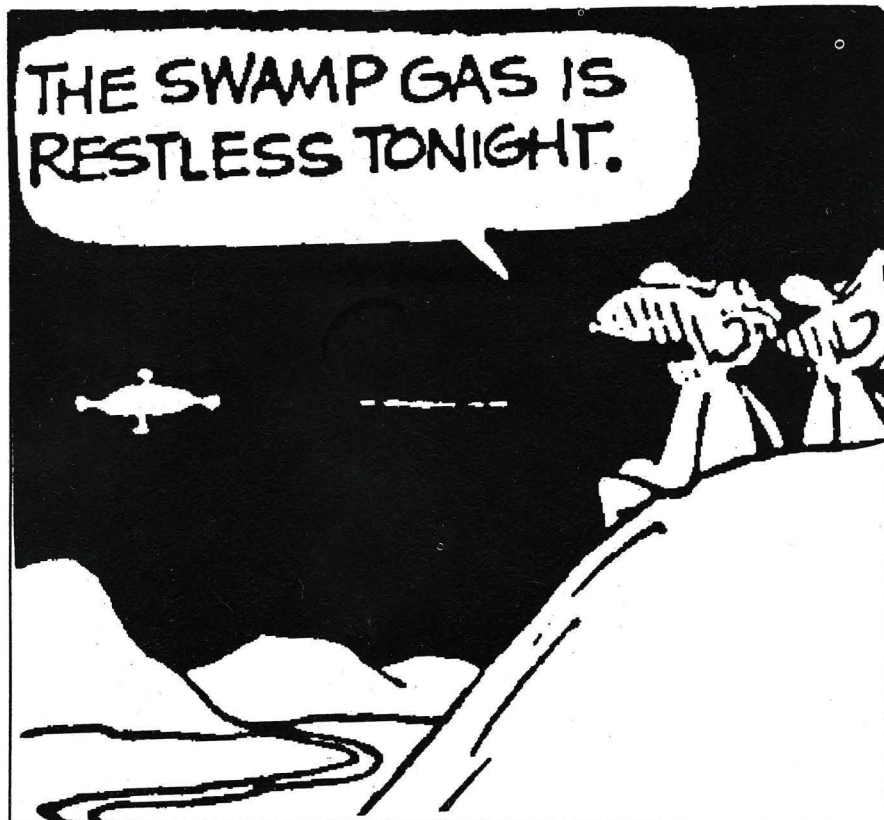
FORSKERE BEKJEMPER KVASIVITENSKAP

Fortsatt fra side 33

lyder ikke særlig rimelig.

Det er mulig at vi kommer til å tilby journalist Frode Holst et samarbeide, for ved å sette seg en smule inn i materialet kunne han sikkert ha utrettet mye positivt gjennom sin journalistgjerning.

Vi har ofret såvidt mye spalteplass på disse kommentarene for enda en gang å belyse den viktige siden ved UFO-problemet som gjelder den informasjon et fra før forvirret publikum blir utsatt for gjennom enkelte aviser. De ord og uttrykk som best kunne betegne den slags journalistikk vil vi avstå fra å benytte.

FLYVENDE TALLERKENER

Det er mangt et spørsmål som skal besvares i våre dager. En dag vil man vite vår mening om Kleppe, en annen dag er man interessert i vårt forhold til melkeprodukter, en tredje skal vi svare på om vi går over til lang makko om vinteren og den fjerde er man ute etter våre fritidssysler. Jogger vi eller slår vi nupreller?

Endelig ønsker man å bringe på det rene hvordan det norske folk stiller seg til flyvende tallerkener, eller UFOer. Spørsmålet er meget viktig, og svarene uhyre interessante. Fire av ti nordmenn tror på de flyvende tallerkener, og 30 prosent av oss regner med at det finnes menneskelige skapninger på andre planeter. Dertil, tre prosent av den norske befolkning har sett UFO.

Det er med andre ord, omtrent som det har vært. Mennesket fortsetter å være en underlig skapning som aner det det ikke forstår og tror det det ikke fatter. Men dette er selvsagt ikke det eneste man kan trekke ut av en slik stor og viktig undersøkelse. Det er for eksempel på det rene at menn tror mer på UFO og Marsmennesker enn kvinnene. Våre hustruer og våre døtre tror ikke at det finnes menneskelige vesener ute i rommet. Skal se det har noe å gjøre med at våre kvinner har fulgt bedre med i de senere års romferder. De russiske kosmonauter har som kjent slått fast at det hverken finnes engler eller andre skapninger ute i det krumme rom.

Det er videre uhyre interessant, og "veldig viktig" å kunne konstatere at troen på flyvende tallerkener og desslike øker med inntekten. De fattige på mammon er altså ikke de fattige i ånden. Det kan også fastslås at 30 prosent av dem som stemmer på Arbeiderpartiet eller Høyre eller Senterpartiet eller SV regner med at det finnes rommennesker. Den største skepsis finner man underlig nok i Kristelig Folkeparti, der bare 17 prosent regner med at der finnes levende mennesker i himmelrommet. Her må det dreie seg om en feil eller et frafall.

Og like interessant, men dog kanskje ikke så merkelig, er det at hver tiende Venstremann har observert en flyvende tallerken, mens bare 5 prosent av Kr. F.s

har hatt slike åpenbaringer. Våre venner i Høyre er lite troende stort sett over hele spekteret.

Det faktum at Venstrefolk har så lett for å få apokalyptiske syner skal ikke forlede noen til å tro at dette har noe med partiets politikk å gjøre. Venstres grønne alternativ fortøner seg nok en smule luftig, og det har heller ikke fått den store oppslutning, men man kan allikevel ikke trekke den slutning at Venstrefolk nå er på vei ut i rommet i det håp om å finne tilslutning der. Venstres plass er fortsatt på norsk jord, som [Hans] Hammond

Rosbach formulerer det.

Påstanden om at flyvende tallerkener bevisst åpenbarer seg for de mest velstående blant oss, synes tvilsom. I tilfelle måtte jo partiet Høyre da ha kommet adskillig høyere opp på prosenttabellen. Høyrefolk skal jo være så velbeslåtte. På den annen side er det ingen i vår enkle omgangskrets av lønnstagere som har fått oppleve en UFO. Så hvem vet. Men undersøkelsen inneholder en viktig tilleggsopplysning. Så vel romvesener som flyvende tallerkener foretrekker Østlandsområdet. Vi som har vårt bosted her skulle således ha de beste muligheter for å komme disse gjenstander på nært hold. I hvert fall hvis vi melder oss inn i Venstre.

□

Kilde:

Aftenposten 9. september 1978.

Fra Intern Avis for NUFOC
nr. 9 - 31. oktober 1978

MARGIT SANDEMO MED NY UFO-TEORI:

- JO VISST FINNES UFO - KANSKJE DE KOMMER FRA EN AV JUPITERS MÅNER?

Hvor kommer UFOene fra, og finnes de egentlig i det hele tatt? Dette er spørsmål som opptar mange, og det finnes et utall av teorier. En av dem her i distriktet som har interessert seg mest for dette er Margit Sandemo i Ulnes.

Hun vil være kjent som forfatterinne av spennende romaner, hun er kulturprisvinner i Valdres, og hun har i mange år studert UFO og trukket sine slutninger.

Blant annet er hun en av de ivrigste medlemmer av den lokale UFO-forening i Valdres.

Hun mener nå å ha funnet frem til en mulig løsning på UFO-gåten, men fastholder den ikke som vanntett. Derimot finner hun den så interessant at hun gjerne vil fortelle litt om den.

Hun mener nemlig at det kan finnes liv på en av Jupiters "måner", og er også interessert i reaksjoner på sine teorier. - Men finnes det overhodet en invasjon fra verdensrommet, Margit Sandemo? - Det viktigste argumentet mot UFOenes eksistens er at det ville være umulig å komme hit fra en planet i et annet solsystem

på grunn av de enorme avstandene i tid og rom. Lyset fra den nærmeste stjernen, Proxima Centauri, bruker 4,3 år på å nå vår klode - men det betyr ikke at et levende vesen kan bruke så kort tid - stjernen ligger 40 billioner kilometer borte. Det ville gå med noen generasjoner på ferden hit.

Forhistorien til teorien

Så du tror at de kommer fra et sted nærmere oss? - Ja, først og fremst pga. noe jeg leste i avisen nylig. Om en ny, forbløffende oppdagelse angående en av våre planeter. Men saken har en forhistorie, og jeg har lyst til å begynne med den. I USA finnes en fin, stillferdig og nøktern kvinne fra den øvre middelklassen, Jeane Dixon. Hun er dypt religiøs, svært borgerlig og skiller seg på ingen måte ut fra andre husmødre i omegnen - unntatt på ett område. Hun er verdens mest berømte spåkvinne. Nå kan spåkoner være så mangt, og i alminnelighet tror vi vel ikke på dem.

Jeane Dixon er et unntak - hun er allment anerkjent. Hun forutsa at Kina ville

bli kommunistisk fem år før det skjedde, mordet på Mahatma Gandhi og Dag Hammarskjölds flystyrt forutsa hun, president Kennedys død så hun 11 år før det skjedde osv. Dette var bare noen få eksempler på de utallige forutsigelsene hennes. Hun har også sagt, at det i 1962 ble født et menneske i Midt-Østen, som i år 1999 samler hele verden.

Når det gjelder UFOer har hun visst i hele sitt liv at de eksisterer. I 1973 uttalte hun at de kommer fra en planet i nærheten av Jupiter, og at de snart vil ta kontakt med Jordens befolkning. Protester kom selvsagt. Det finnes ingen planet i nærheten av Jupiter, og dessuten ligger denne altfor langt fra Solen til at liv kan eksistere der. "Bare vent", svarte hun da. Så langt Dixon og 1973.

Jupiter - ingen planet, men en sol?

Men du har vel mere konkrete ting å bygge på? - Ja, ellers ble det nok for spinkelt. I VG for 2. mars i år [1978] sto det at den sovjetiske astronomen Nikolai Kosyrev anser at Jupiter må være en sol - og ingen planet som en før har ment. Han har funnet ut at det indre av Jupiter har en temperatur på opptil 196 000 grader, og han mener at kjernefysiske reaksjoner kan være kilden til den høye

temperaturen. Hans forskningsresultater styrker den allerede herskende, vage gjetningen om at Jupiter ikke er en planet, men enten en døende eller oppblussende stjerne i det dobbelte stjernesystemet - Solen - Jupiter.

Hva er din konklusjon på dette? Gjenom å kombinere begge disse personers uttalelser, må en nesten komme til dette resultat: Hvis det er riktig at Jupiter er en sloknende sol - da betyr det at dens 12 drabanter ikke er måner, men planeter. Og planeter i nærheten av den forhennværende stjernen eller solen Jupiter kan bety liv. Er det derfor UFOene kretser rundt vår klode, som er den eneste i vårt solsystem som har den rette temperaturen? At de har mistet sitt eksistensgrunnlag og søker et nytt? At de hører hjemme på en av Jupiters satellitter?

Overlever i plastbøbler?

Selv er jeg for ukyndig for å kunne se om denne konklusjonen min er tenkelig, men det er en besnærende tanke. Det var i tilfelle lenge siden Jupiter sloknet - men UFO-fenomenet er også svært, svært gammelt. Minst 10 000 år. Vesenene må jo være svært høyt utviklet, og det er tenkelig at de har greid å holde seg i live på sin kalde planet i plastbøbler eller ved

hjelp av atomkraft eller noe slikt.

Så du tror at UFOer eksisterer? - Ja, det ville være en skam å tro noe annet, dessuten har jeg sett UFO selv, og jeg er så inderlig lei dette våset om Venus, som alle forståelsepåere kommer med hver gang noen har sett en UFO. Det er en nedvurdering av iakttagere, en sårende mistillit.

At folk kan ta feil når det gjelder ballonger eller fly kan en forstå, men Venus! Venus farer ikke over himmelen på noen få minutter eller viker skarpt fra sin kurs, dukker ned eller stiger bratt opp. Er det rart at folk ikke tør melde fra om usedvanlige observasjoner, når de blir så foraktfult behandlet?

Men hvor holder UFOene til her på Jorden? - En tanke er at de har et kjempemessig moderskip ute i rommet, en annen er denne Bermudatriangelen. Der flere iakttagere har sett enorme plastbøbler gå ned i havet eller stige opp med rakettfart. - Men hvorfor har de ikke gitt seg til kjenne? Kanskje de ikke synes vi virker så veldig hyggelige?, sier Margit Sandemo.

Kilde:

Oppland 10. april 1978

UFO OVER KANARIØYENE?

Av Finn W. Kalvik

Et tusentalls mennesker var vitne vitner til merkelig UFO-observasjon over Tenerife, Gran Canaria og Fuerteventura (Kanariøyene).

Avisen *La Provincia* 6. mars 1979

Reportasje: Eduardo Martinez, Sebastian Garcia, Gerardo Jorge Machin.

Et lysende, ikke identifisert flygende objekt kom til syne i går kveld om lag klokken 20.00 på øyene Tenerife, Fuerteventura og Gran Canaria. Tallrike vitner var bevis på det oppsiktsvekkende fenomenet.

På vår øy ble det lysende UFOet sett fra Tejeda, Mogan, Maspalomas, Galdar og Arucas i følge vitneutsagn som i går kveld ble bekreftet (bortsett fra noen få reservasjoner) av luftforsvarets alarm og kontrollsenter på høyden av Gran Canaria.

I følge de første observasjonene vakte fenomenet oppsikt da en orangefarget sky begynte å forme seg i horisonten, mens den den ble tydeligere. Senere tok den ulike former før det ut av skyens indre kom noe som antas å ha vært et luftfartøy. Det kunne sammenlignes med en rakett, som sett fra San Fernando de Maspalomas gav fra seg en

strålebunt lys. Denne lysbunten forsvant etter ca. 10 minutter da den steg opp med det antatte UFOet.

Alle vitneutsagnene stemmer overens når det gjelder forklaringen på at fenomenet fremkom på en fullstendig klar himmel, noe som tillot en eksepsjonell synlighet. Alle vitnene bekrefter at det antatte luftfartøyet *ikke* var noen kjent flytype.

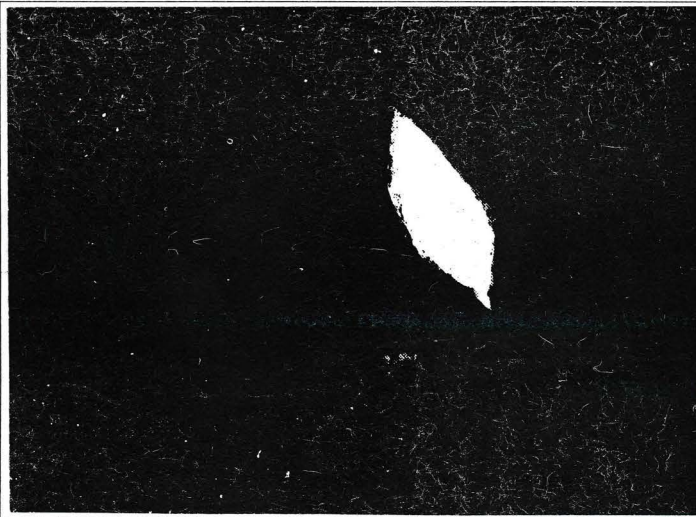
Tejeda: "Verdens undergang"

I fjell-landsbyen Tejeda var oppstandelsen overfor fenomenet enorme. I følge utsagnene begynte himmelen å bli rødfarget lik en solnedgang. Det ble dannet en svær, rød sky med ubestemmelig form i horisonten. Fra den kom en slags diger, lysende kule med et sterkt gult lys

som hurtig steg oppover og la igjen en halvsirkel som strakte seg over hele Benitagaya hen imot Tejeda.

Mens dette merkelige objektet steg til værs, minsket lysintensiteten - det la igjen en hale med rød bakgrunn, det lignet til slutt et fly i stor høyde - helt til det forsvant på himmelen.

Befolkningen i Tejeda kunne betrakte alt mens det skjedde, og det vakte stor oppsikt blant folk. "Dette er verdens undergang," var noen av de eldres kommentarer. Den almenne oppfatning var

at det helt sikkert dreiet seg om et UFO.

San Fernando de Maspalomas: Lys i mørket

Etter vitneutsagnet fra don Francisco Ferrera Sanchez og hans hustru, som på dette tidspunktet var på vei mot Playa del Ingles, kunne de mellom klokken 20.15 og 20.20 observere at det på bakken var et stort lys som kom fra himmelen. Dette lyset var spesielt markert da det overalt var mørkt grunnet UNELCO-streiken (lysverk-streik).

I følge herr F. Sanchez var ganske mange av landsbyens epletrær opplyst av dette merkelige objektet som - til tross for at det var høyt på himmelen - gav fra seg et sterkt lysskinn som kunne sees av mange mennesker siden alt skjedde i

rush-tiden og mørket var begynt å falle på. Objektet som kom fra syd, nærmere bestemt fra Mogan, syntes å dreie i retning av Las Palmas før det så forsvant mellom stjernene på himmelen.

Tauro: Det lignet lyset fra blitz

Lengre syd på øya, nærmere bestemt på høyden ved Tauro, kjørte don Sebastian Florido Ramirez også ved 20.20-tiden i bil i retning av Maspalomas, da han oppdaget noe som lignet to plutselige brennende lys, lignende foto-blitz-lys. På

høyden ved skolen i Tauro ble bilen stoppet av enda et slikt brennende lys. Det var da herr Ramirez oppdaget en intens orangefarget flamme i horisonten. Dette ble beskrevet på en lignende måte av naboene i Tejeda. "Det hadde form som et ovalt konjakkglass som smalnet i den øvre delen", uttalte vitnet som la til: "Det var som en slags ovalformet rombe som 'tonet ut på himmelen'. På venstre side så jeg noe som lignet et stjerneskudd, slik jeg har sett det ved andre anled-

ninger, sannsynligvis hadde det ikke noe med UFOet å gjøre".

Herr Ramirez' vitnemål ble senere bekreftet av andre mennesker som også hadde observert fenomenet, og som hadde stoppet opp på bensinstasjonen i Mogan for å kommentere det. Den enstemmige oppfatningen var at det dreiet seg om noe uvanlig, og troen på at det var en UFO-hendelse, var alminnelig.

Galdar: Flere enn 50 personer så UFOet

I følge ett av vitnene, så hun det "da den løsnet"; som refererer seg til det øyeblikket da objektet begynte å stige oppover for deretter å forsvinne, og hun legger til at objektet "etterlot seg en bred stripe av ild; den var rund og gjorde noen

sirkler rundt som om den var en lenke, og forsvant svært hurtig". - "Det var ikke et fly", påpekte på sin side et annet vitne, og la til: "Det var som om det var av ild. Det kunne også sees fra Cardones, det fikk jeg vite over telefon". Alt dette hendte ca. klokken 20.00.

I Caideros så også ca. 50 personer det samtidig. En funksjonær i postvesenet i Guia forteller: "Omtrent klokken 19.30 kom det en slags sky til syne over Teide, La Palma, som tok form som en edderkopp og den vokste mens den antok flere farger, så lignet den en slange, deretter formet den seg som en kurve og til slutt som en rakett mens den kastet flammer bak seg og forsvant." Dette utsagnet ble styrket i Cadeiros av et annet vitne som beskrev fenomenet slik: "Det var som en sky om sommeren, den antok flere farger og vokste så den liknet en fisk, etterpå kom det et slags fly ut av skyen som beveget seg oppover og som kastet seg ut bak, - det var som et lite apparat som kom ut av skyen".

Et annet vitne, don Antonio Mendoza, som klarte å ta 16 fotos, forklarte at det dannet seg et "lyshvelv som strakte seg fra Tamadaba til Tenerife. I sentrum var det en gul nimbus og utenfor den var den blå - så kom raketten til syne - den hadde form som et glass - så kom en edderkopp, mens den fortsatte å stige oppover."

Også i Fuerteventura

Her er også mange vitner, og en av dem, don Juan Estarico Quintana, som kjørte i bil sammen med sin forlovede, fra Gran Tarajal mot Puerto del Rosario, kunne se et merkelig lysende objekt på himmelen av form som en kjegle, som så ut til komme fra Gran Canaria.

Fra sin base utskilte den en merkelig lysstripe som varte i 10 minutter. Kjeglels base, i følge ett av vitnene, var ca. 4-5 kilometer regnet ut ved hjelp av avstanden mellom fjellene. Da den steg, var det plutselig som om kjeglels base skilte seg fra den øvre delen som løsrev seg og steg opp til den forsvant i mørket på himmelen. Det var bare en tynn sylinder som ble igjen en kort stund på himmelen. "Alt var hvitt lys, ingenting var ild".

ALARM og KONTROLL: Det kan være hva som helst

Kontrollsenderet uttaler at det ganske sikkert var et eller annet merkelig som har fremkommet på himmelhvelvingen, men at "det kunne være hva som helst". - Det var et lysende punkt, uten form som

gav fra seg en stripe da det steg opp. Det dukket frem over over Tenerife og tok retningen øst-vest da det forsvant - uttalte offiseren som hadde vakt i går kveld. På spørsmål om radaren hadde oppfanget noe, og om det var satt inn noen form for alarmberedskap, svarte vakthavende ikke noe på, men sa bare farvel på en meget vennlig måte.

Alle vitneutsagn gir til kjenne at et merkelig fenomen oppstod i kveldingen mandag 5. mars 1979 over Kanariøyene. Vi håper andre instanser vil finne ut hva det egentlig var man så på himmelen denne kvelden.

Oversettelse og bearbeidelse: Finn W. Kalvik og Mentz Kaarbø

En ikke helt ukjent nordmann var, sammen med sin kone og venn vitne til hendelsen. Det var den kjente visesanger fra radio og TV, Finn Kalvik. - Han forteller:

"Under et ferieopphold på Gran Canaria var min kone og jeg, pluss min venn Belle Bergmann vitner til en fascinerende UFO-observasjon. Ca. klokken 20.10 mandag den 5. mars, satte vi oss i Belles bil på San Agustin, for å finne en restaurant med eget strømagregat, da strømmen hadde vært borte siden klokken 17.00. Ca. klokken 20.20 svingte vi ned mot Playa del Ingles hvor alt var svart, bortsett fra et og annet opplyst hotell. Belle kjørte, jeg satt ved siden av ham og min kone Brit, satt på samme side som meg, i baksetet.

Da fikk jeg øye på en enorm sterk "spotlight" ca. 1500 meter opp til høyre for bilen. Jeg sa til Belle at jeg ikke visste at det var idrettstadion på Playa del Ingles, og han svarte at det var det heller ikke. Til min store forskrekkelse så jeg at det intense, sterke lyset begynte å bevege seg sakte nedover mot venstre, og forsvant ned bak en lang mur som vi kjørte langsmed. - Kjør så fort du kan rundt hjørnet -, ropte jeg til Belle, - jeg tror det er et UFO -. "Jeg så en skjerm over lyset", sa Brit. Vi brukte vel 7-8 sekunder for å komme til enden av muren, hvor vi svingte til høyre.

Det vi da ble vitne til kan ikke sammenlignes med noe noen av oss har sett tidligere. "Spotlighten" eksploderte, og halve himmelen ble dekket av en gråhvit "osteklokke" med orange lys i bunnen, og ut av "osteklokken" for en gjensstand som så ut som en stjernetåke, med mange lysende punkter, og med en has-

tighet som var helt ufattelig.

Vi stanset bilen, hoppet ut og så gjensstanden forsvinne i sikk-sakk ut blant stjernene. Fra den startet til den ble borte gikk det ca. 5-6 sekunder. "Osteklokka" løste seg langsomt opp og forsvant etter ca. 10 minutter, og til slutt lå det bare en lysende boomerang igjen over horisonten.

Kommentarer:

Etter å ha lest alle vitneberetningene - bortsett fra Finn Kalviks - kunne jeg ikke fri meg fra tanken om at dette kanskje kunne være en satelitt- eller rakettoppskytning.

Jeg tok en telefon til lederen for SUFOIs alarmsentral i Århus, Ole J. Knudsen. Han kunne fortelle at de hadde indisier på at det fra et overflatefartøy eller (sannsynligvis) en ubåt, var skutt opp en rakett 200 kilometer vest for Tenerife den 5. mars. Det var på det nåværende tidspunkt vanskelig å få bekreftet dette, da militære myndigheter nødig uttaler seg om prøveoppskytninger. Men i følge Ole J. Knudsen arbeider SUFOI med saken, og vi vil komme tilbake til hendelsen når sikre opplysninger foreligger derfra.

En tredje nordmann, også en venn av Finn Kalvik, fikk tatt 14 slides av "UFOet". Et par dager etter hendelsen ble han oppsøkt av to spanske militærpersoner som ba om å få filmen utlevert. Han hadde dagen før levert inn filmen til fremkalling, så de to militære måtte gå med uforrettet sak. Men da han fikk bildene tilbake fra fotoforretningen 11 dager forsinket, var 12 stykker borte. Om det er de militære myndigheter som har konfiskert bildene, vites ikke, men det forsterker inntrykket av at årsaken til hendelsen kan ha vært av militær art.

□

Kort tid senere kom det frem opplysninger (blant annet gjennom Skandinavisk UFO Information i Danmark) at det hele høyst sannsynligvis dreide seg om oppskytning av en rakett fra en ubåt i havet vest for Tenerife.

ET SLAG I ANSIKTET PÅ SKEPTIKERNE CIA HAR BEVISENE - UFO-FENOMENET EKSISTERER!

TELEGRAM
TT U3 0115 UFO
Phoenix (TT-AFP)

To oberster som er pensjonerte fra det amerikanske flyvåpenet har under ed oppgitt at de med egne øyne så de døde kroppene av utenomjordiske vesener.

Kroppene ble trukket frem fra vraket av et havarert UFO, fortalte oberstene. De omkomne var omtrent 120 cm lange. Huden var sølvskimrende og klærne var av et metalliknende materiale som virket som om det var sveiset til kroppene deres med ekstrem hete.

Opplysningene stammer fra dokumenter som den amerikanske etterretningsorganisasjonen CIA ble beordret til å utlevere av en domstol. Det var en organisasjon av UFO-forskere som krevde å få tilgang til papirene. I følge UFO-forskerne inneholdt dokumentene en lang rekke detaljerte beskrivelser av møter mellom amerikanske fly og uidentifiserte gjenstander (UFO). Samtlige gjenstander lot til å være av omtrent samme konstruksjon. UFO-forskerne mener at gjenstandene kommer fra en annen planet og at de er på rekognoseringsoppdrag til Jorden. De mener at CIA skal utlevere alt materiell som finnes om uidentifiserte objekter, slik at man kan fastslå at de virkelige eksisterer og om mulig bringe på det rene hvor de kommer fra.

SW LIS-
KL 02.20 0038 R

(Avskrift av et amerikansk nyhetstelegram)

Det er i disse tider ikke helt uvanlig at tidligere sikkerhetsagenter i USA står frem og retter grove anklager mot sine tidligere arbeidsgivere. Anklager som for det meste gjelder CIAs (Central Intelligence Agency) høyst selvstendige oppreden i diverse storpolitiske affærer.

Derimot har det vært værre (færre -?) om avhoppede agenter som kunne komme med avsløringer om CIAs UFO-affærer. En slik er dog Todd Zachary, tidligere agent i NSA, National Security Agency.

CIA har beviset for at UFO eksisterer, hevder Zachary i det amerikanske tidsskriftet Saga, nr. 1 1979. En påstand som stort sett bare bekrefter hva mange

har hatt på følelsen i lange tider.

I januar kom så de offisielle bekræftelsene via nyhetsbyråene.

Todd Zacharys avsløringer om CIAs UFO-interesse har tidligere vært gjort rede for i ulike UFO-tidsskrifter. Men siden det forholdsvis nylig har kommet frem sensasjonelle opplysninger er det all grunn til å friske opp igjen bekjentskapet med Zachary. Han er en av de drivende kreftene bak en kampanje som den amerikanske UFO-organisasjonen Ground Saucer Watch (GSW) har satt i gang mot CIA. Ved hjelp av amerikansk lov (Freedom of Information Act) (loven om fri eller åpen informasjon) har denne organisasjonen tvunget frem do-

kumentert UFO-materiale fra CIAs arkiver.

Samtlige fire hoveddirektorater innenfor CIA har vært sysselsatt med innsamling, analyse og registrering av UFO-data helt siden 1948, hevder Zachary, og fremholder blant annet CIAs opprettholdelse av en spesiell fotoseksjon (NIPC 1953) som fortløpende har foretatt analyser av alt fotomateriell om UFO.

CIAs vitenskapelige etterretningsavdeling har også analysert UFO-data helt fra begynnelsen av, og dette gjelder såvel amerikanske som utenlandske hendelser.

Agenter fra CIAs operative propagan-

dåvdelinger har samtidig spredd ut misvisende informasjon om såvel CIAs eget UFO-engasjement som UFO-saken i det hele tatt. Vitner og folk som har fotografert UFO-fenomener er blitt sporet opp og skremt til å tie.

Blant de "hete" tilfellene som CIA har vist påfallende interesse for nevner Todd Zachary en hendelse som inntraff på Deervood Nike Base, Maryland, USA, den 29. september 1957. Til og med det nå offentliggjorte tilfellet fra mai 1954 er tatt med. Der har som kjent to pensjonerte oberster fra flyvåpenet under ed bevitnet hvordan de var til stede da personell fra flyvåpenet trakk frem de døde skapningene fra vraket av et havarent UFO ved den amerikansk-meksikanske grensen.

De seneste dramatiske avsløringene i USA styrker derfor uten tvil Todd Zacharys uttalelser.

Den hemmeligstemplede rapporten ble tvunget frem i lyset etter at lekkasjer innen Pentagon hadde avslørt at den finnes.

Offisielt sier det amerikanske forsvarsdepartementet at undersøkelsene om UFO ble avsluttet i 1969. Men - i en del-rapport avsløres samtidig at USA meget inngående studerte en hendelse som inntraff utenfor Teheran i 1976, da to iranske kampply av typen F4 Phantom møtte et UFO. Da et mindre objekt frigjorde seg fra det større og sterkt opplyste UFØt, forberedte piloten seg i det ene flyet seg på å avfyre en AIM-g robot [luft til luft-rakett, red. anm]. Det ble aldri noe av avfiringen. Hele det elektroniske våpensystemet på flyet ble satt ut av funksjon og ble operasjonsdyktig igjen først da jagerflyet fjernet seg fra området. UFO-fenomenet ble observert på radar og samtidig sett av besetningen på et passasjerfly.

Det er sannsynlig at Pentagon-rapporten aldri ville ha nådd offentligheten dersom det ikke hadde oppstått en lekkasje. Den amerikanske UFO-organisasjonens vellykkede kupp har dog blottlagt slike fakta at en mildest talt livlig debatt om emnet er ventende.

Pressens rolle i saken

Utenlandsk dagspresse har på en mønsterverdig måte fulgt opp hendelsen utvikling med iøynefallende overskrifter og artikler på fremskutt plass. Det er bare NRK og Sveriges Radio som fremdeles tiltemper en helt annen og bemerkelsesverdig journalistikk når det gjelder

emnet UFO. Ikke en gang på ren nyhetssjans har NRK eller Sveriges Radio nevnt ett eneste ord om Pentagon-lekkasjen!

Hvorfor? Svaret på dette spørsmål skulle unektelig være interessant å vite...

Nyhetstelegrammet om CIAs rolle i UFO-spørsmålet synes bare å være begynnelsen til en rekke sensasjonelle avsløringer.

Samtidig blir det opplyst at FBI brenner sine UFO-arkiver, da man der frykter samme rettslige prosess.

En del dokumenter viser blant annet at CIA og flyvåpenet bevisst har gitt falske opplysninger til de personer som har gjort seriøse henvendelser til disse instanser i UFO-spørsmål. Det fremgår også svart på hvitt at CIA var engasjert i UFO-forskning, samtidig som man på det mest bestemte benektet dette utad. I et tjenstedokument av 1. august 1952 heter det blant annet at etterretningsorganene må fortsette mørkleggingen av emnet. S i t a t : "Det tilrådes at CIAs kontroll over dette emnet, i samarbeide med behørig myndighet, hovedsakelig i forbindelse med ATIC, fortsettes. Det understrekes imidlertid kraftig at ingen antydning om CIAs interesse eller delaktighet må nå pressen eller allmenheten, med hensyn til de sannsynlige panikkskapende tendensene." Sitat slutt.

Dette bare for å nevne et lite eksempel på de viktigste avsløringene.

Som kilde for disse opplysningene har vi benyttet noen av de mest objektive og seriøse fagtidsskrifter som finnes på området, blant annet *The International UFO Reporter* - som utgis av Center for UFO Studies, med dr. J Allen Hynek som øverste leder.

Vi henvender oss til en norsk avis

De fleste ville vel forvente en reaksjon også her hjemme, når verdenspressen slår opp håndfaste avsløringer som disse. Men da så ikke skjedde gjorde vi en telefonisk henvendelse til en avis i Trondheim, hvor vi fikk rette vedkommende i tale - en nyhetsredaktør. Vi gjorde nøye rede for hva henvendelsen gjaldt, og utformet to konkrete spørsmål som vi håpet å få svar på:

1. Hadde avisen kjennskap til disse avsløringene, f.eks. gjennom nyhetstelegrammer?

2. I så fall, hvorfor hadde den ikke nevnt et ord om det?

Svaret ble at man gjerne skulle hatt nærmere opplysninger osv. - og vi oversendte derfor fotokopier av en del materiale, blant annet foranstående nyhetstelegram.

Da svar uteble "purret" vi med jevne mellomrom, og fikk hver gang vite at det skulle snart bli... Men noe svar kom aldri.

La oss her atter en gang få minne om tilfellet med den såkalte Condon-rapporten:

Av 90 undersøkte saker fant komiteens forskere ca. 30 tilfeller som de ikke kunne forklare, altså U F O. I et kort forord til den 1000-siders rapporten skrev Condon at man ikke fant noe av interesse, og dette forordet gikk ut til publikum gjennom nyhetsmedia...

I 1952 - året med den hittil største UFO-bølgen - gav det amerikanske flyvåpen, etter henstilling fra Pentagon, et oppdrag til Batelle Memorial Institute i Columbus, Ohio - en privat og meget høyt ansett industriell forskningsorganisasjon:

Man ble bedt om å undersøke det primære spørsmålet:

Skiller de "uidentifiserte" seg i grunntrekkene fra de "identifiserte"?

Resultatet av undersøkelsen ble meget positivt.

Batelle-rapporten ble ikke publisert før i 1955, og myndighetene grep også da til direkte usannheter, i det man uttrykte at den var negativ! Og pressen - som trolig ikke visste bedre - skrev overensstemmende ... (jfr. dr. Hyneks bok *UFO-Rapporten*, omtalt blant annet i *Intern UFO Forum* nr. 6 1979, side 8 - kapitlet *Blue Book Special Report Number 14*, side 268 i den svenske utgaven.)

GENERAL MACARTHUR

Har vi råd til å overse hans advarsel?

I 1958 samlet det seg en elitegruppe av vitenskapsmenn og militære offiserer til et viktig privat møte i New York City. Hensikten var å diskutere UFO. Hovedtaleren på møtet var ingen ringere enn general Douglas MacArthur, kanskje den største militærlederen i moderne tid. Hans meritter i Stillehavet under Den annen verdenskrig og hans konflikter med president Harry Truman under Korea-krigen er blitt emne for mange bøker, TV-dramaer og en ny film. Mindre velkjent er det faktum at generalen ivrig studerte UFO-fenomenet. Han var besatt av emnet og fryktet at UFOer var fiendtlige inntrengere fra en annen planet. Under den massive UFO-bølgen i 1957 forekom en masse hemmelige UFO-møter rundt om i landet.

Det amerikanske flyvåpen, som i 1955 hadde forsøkt å komme seg fra UFO-problemet ved å utgi Project Blue Book Report Number 14 (et avslørende forsøk) fant at de atter var blitt trukket inn i en tvist. CIAs Project Windfall, en hemmelig undersøkelse av UFO-kontaktpersoner, havnet i byråkratisk forvirring. Major Donald Keyhoses nye organisasjon NICAP rettet stormangrep mot styresmaktene og forsøkte å presse frem saken for å vekke en upartisk Kongress.

Nyhetsmedia og allmenheten betraktet hele UFO-affæren som et karneval. Men general MacArthur visste bedre. Med sin dype og klare røst fortalte han på 1958-møtet at han trodde en [inter]planetarisk militærstyrke rekognoserte Jorden for å forberede en massiv invasjon. Han mente at vi burde arbeide på å utvikle våpen og planer for å bekjempe inntrengerne. Som et første skritt foreslo han å få til et program for perfekte romferder. De som deltok på denne sammenkomsten var beslutsomme og imponerte over generalens analyse. Detaljene fra møtet ble holdt hemmelige i en årrekke, helt til MacArthurs død i 1964.

I et intervju med Henry Taylor i 1955 hadde MacArthur allerede "avslørt" UFOer og deres innvirkning på vår sivilisasjon. Han arbeidet deretter i Woldof

Tower på Manhattan og følte seg sikker på at han fritt kunne uttale seg om UFO. En pågående og selvsikker mann som MacArthur var ikke redd for å gi uttrykk for sine synspunkter. Han hadde trosset president Truman ved å ignorere ordrer under Korea-krigen. Han hadde allerede nådd til West Point og var på vei til å bli armeesjef i STAFF ["Chief of Staff", forsvartssjef, red. anm.] innen 50-års alderen. Han var ikke redd for å påta seg ansvar, og nølte ikke med å irettesette mindre kompetente folk i sine omgivelser.

Under Den annen verdenskrig lot han bygge et militærhovedkvarter i Stillehavet og etter krigen forsøkte han å gjøre Japan til en demokratisk stat. Det bekymret ham ikke at de amerikanske flystyrkene snakket om luftballonger og stjerneskudd.

Hva baserte han sin konklusjoner på? Militære- og særlig generaler, er pragmatikere. De bygger sine handlinger på faktiske forhold, ikke på teorier. General MacArthur begynte å samle opplysninger om UFO-fenomenet under Andre verdenskrig. De mystiske romskipene ble sett over Europa i 1943, men opplysninger om dem ble først holdt hemmelige for tyskerne. Tyske piloter så også de fremmede farkostene og tok det for gitt at de var allierte hemmelige våpen. I 1944 hadde fenomenet spredd seg til Stillehavet. Amerikanske fartøy og fly så gjenstandene og skjøt på dem. Flygende ubåter med sylindrisk form ble sett stige opp av vannet.

På samme måte som i Europa holdt man disse rapportene hemmelige og viderebefordret dem til general MacArthurs hovedkvarter. Generalen interesserte seg meget for disse sakene og trodde at japanerne kunne ha nytte av dem. Han opprettet en gruppe av offiserer for å samle opplysninger og studere dem. Rapportene ble stadig flere og gruppen innså at de hadde å gjøre med en for dem tidligere ukjent teknologi. I visse tilfelle hadde man på radar oppdaget kjempestore gjenstander som var større enn de fly som fantes i Stillehav-

sområdet. Flere militærfly ble sendt opp for å forfølge disse gjenstandene, men enten krasjet de eller forsvant. Radio og radar ble anvendt i de områdene hvor UFOene var aktive.

I 1945 var disse spesialistene overbeviste om at de mystiske farkostene var interplanetariske og fiendtlige. Samtidig ble problemet bearbeidet av et team i Europa, RAFs etterretningsavdeling ledet av general Massey (1943). Der konstaterte man at gjenstandene var umulige å tilføye skade og at de trolig representerte en form for naturfenomen. Sjefen for RAFs hjernetrust, R. V. Jones, tok stilling mot UFO. Den amerikanske hjernetrusten i Europa fryktet det verste. Rapporter fra amerikanske piloter strømmet stadig inn. Bare general MacArthur og hans menn i Stillehavet hadde foretatt en systematisk undersøkelse. Og deres konklusjoner stemte ikke overens med de europeiske.

Da krigen var slutt i 1945 glemte man de europeiske synspunktene, men objektene ble fortsatt sett i Stillehavet og fortrinnsvis rundt Okinawa, samt på de stedene hvor USA lot bygge sine atom-baser. Dette ble meddelt general MacArthur.

En femstjerners general har betydelig makt. Og MacArthur styrte ikke bare sitt land med jernhånd, hans synspunkter ble spredd også rundt om i verden. Dette beviser en hendelse i England i 1946. Denne sommeren så man fremmede gjenstander i Europa, og uidentifiserte sigarformede objekter viste seg over Norge, Sverige, Finland og til og med så langt sør som Hellas og Marokko. De skandinaviske land satte i gang undersøkelser, i det de fryktet at gjenstandene var russiske. Russerne hadde på den tiden ingen roboter [fjernstyrte raketter, red. anm.], og de fleste tyske vitenskapsmennene på området var tatt til fange av amerikanerne.

RAF's hjernetrust fikk melding om at en "flygende tallerken" hadde krasjet utenfor London. Dette fikk hverken avisene eller noen andre rede på. Offise-

rene, som visste om saken, holdt den hemmelig. Men etter noen dager kom et telegram til RAFs hovedkvarter. Det var fra general MacArthur i Japan, som ønsket opplysninger om hendelsen.

Det var tydelig at MacArthur kjente til hva som hadde skjedd og at han var svært interessert i rapporter om UFO. 20 år senere avslørte R. V. Jones historien om MacArthurs telegram i en offentlig tale. Krigsveteraner fra Stillehavet og Europa meddelte sine iakttagelser til sivile UFO-organisasjoner og bøker ble skrevet om emnet. Korea-krigen kastet et nytt lys over hendelsene i Stillehavet og mange av disse observasjonene kom på trykk. Til og med *Life Magazine* gav dem stor plass.

Den store UFO-bølgen i USA i juni og juli 1947 hadde fått avisene til å interessere seg for UFOer. Men for MacArthur, som siden 1944 hadde samlet opplysninger, fremkom det ikke noe nytt. Da han vendte tilbake til det sivile

(etter oppfordring fra president Truman) fortsatte han å interessere seg for emnet UFO. Han samlet bøker og tidsskrifter om dem og fortalte gjerne i timevis til dem som ville lytte.

I 1962 inviterte president Kennedy den gamle generalen til Det Hvite Hus. De hadde en privat samtale på to timer. Kennedy sa senere at de hadde snakket om Vietnam. Kort tid deretter tilkjennegav president Kennedy at han skulle bevilge en milliard dollar til et romprogram og sende en mann til Månen før tiårets slutt.

En av general MacArthurs siste taler var den han holdt på West Point. For de unge kadettene berettet han at neste krig kommer til å bli utkjempet mot inntrengere fra verdensrommet. Talen ble referert i pressen, men det ble ingen debatt om den. General MacArthur var 84 år da han døde. Har vi råd til å overse hans advarsel?

Kilder:

UFO-Report januar 1978
UFO-Information nr. 5 1979.

Oversettelse:

Til svensk av Peter Brunning.
Til norsk v/K. Stenødegård

"Tror du det finnes frosker på andre planeter?"

Under: Annonse for spesialhefte om Namsenfjorden i *Rapportnytt* nr. 1 1980.

NORSK UFO CENTER UTGIR SPESIALHEFTE OM HENDELSENE VED NAMSENFJORDEN

- ❑ HVEM SATTE DE MERKELIGE TREKANTEDE AVTRYKKENE I FJÆRA PÅ FORSKJELLIGE STEDER RUNDT NAMSENFJORDEN ?
- ❑ HVA VAR DEN LYDLØSE, BUSSLIGNENDE GJENSTANDEN SOM SKOGMESTER LORENTZ JOHNSEN SÅ STYRTE I FJORDEN ?
- ❑ HVA SLAGS FLYGENDE GJENSTANDER VAR DET SOM FORFULGTE BILER OG RETTET KRAFTIGE "SØKELYS" NED MOT NAMSENFJORDEN ?
- ❑ VAR DET DE SAMME GJENSTANDENE SOM SATTE DE GIGANTISKE, UFORKLARTE AVTRYKKENE, - SOM FIKK TV-SENDINGEN I BANGSUND TIL Å FALLE UT, OG SVIDDE MALINGEN AV EN HYTTEVEGG VED SUNDSVANNET ?
- ❑ OG HVA SLAGS FLYGENDE INNRETNING VAR DET MILITÆRKAPTEIN ERLING BAKKE OBSERVERTE PÅ NÆRT HOLD FRA SIN HYTTE I NAMSENFJORDEN ?
- ❑ Disse hittil uforklarte hendelsene er nå samlet i NUFOCs nye spesialhefte, som enhver kan skaffe seg så langt opplaget rekker.
- ❑ Hftet er i A4-format, med ni tekstsider og to fotosider. Det er laget hos et profesjonelt trykkeri og har limt rygg.
- ❑ Den som vil sikre seg den samlede beretningen om avtrykkene ved Namsenfjorden og hendelser med mulig relasjon til disse, kan best gjøre det ved å sende inn

kr. 30,-

til: Norsk UFO Center, postboks 2119, 7001 Trondheim. Postgirokonto: 34 69 57 Beløpet inkluderer porto.

- ❑ Vennligst merk talongen "NAMSENFJORDEN"

NASAs PROGRAM FOR UTFORSKNING AV EN BEBODD PLANET

Løser dette problemet med hvorfor UFOene ikke tar kontakt?

I denne diskusjonen kan det være meget interessant å se på hvilke planer USAs offisielle romfartsorganisasjon har for utforskning av en bebodd planet.

1. Romsonder må bli sendt ut for å fotografere og kartlegge planeten i detalj.
2. Alle militære forsvarsanlegninger hos planetens beboere, om det finnes noen, må bli fastlagt.
3. Observasjoner må bli gjort for å kunne fastslå om sivilisasjonen på planeten er mindre eller mer utviklet enn Jordens.
4. Hvis befolkningen ser ut til å være fiendtligsinnet må man utvise stor forsiktighet når eventuelle landinger skal gjennomføres.
5. Landinger skal bare bli gjennomført i fjerntliggende og tyntbefolkede områder, aldri i byområder.
6. Vitenskapelige team og grupper skal så lande og samle inn jordprøver, flora og fauna, og andre interessante prøver og eksemplarer.
7. Om noen av planetens befolkning viser seg i nærheten av en landet farkost, skal man under ingen omstendigheter åpne ild mot dem.
8. Et slikt landingsmannskap må forlate stedet øyeblikkelig og starte tilbakeferden til moderskipet.
9. En strikt og hard hemmeligholdelse må taes hensyn til tilstedeværelsen av våre romskip slik at bare nattlandinger bør ansees som sikre.
10. Ingen forsøk på direkte kontakt skal bli gjort inntil videre, hvis ikke en meget tydelig og positiv, favoriserende reaksjon kan bli oppdaget fra befolkningen på planeten.
11. Tanken på å oppta direkte kontakt med dem må øyeblikkelig oppgis, hvis planetens befolkning ikke ser ut til å være i stand til å akseptere tanken på besøkende fra en annen verden.
12. Alle forsiktighetsregler må bli tatt i bruk for å bringe planetens befolkning i tvil om virkeligheten av de landete romskipsekspedisjonene, som likevel må fortsette med sin konfidensielle utforskning av planeten.
13. De ovennevnte operasjoner og steg krever mange ekspedisjoner, og kan strekke seg gjennom lengre årstider eller tiår.

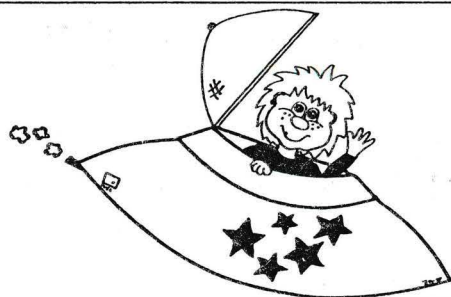
Når vi nå leser ovennevnte med motsatt fortegn, at de er oss og at vi er de, så ser vi hvor bemerkelsesverdig, ja rent forbløffende, ovennevnte program faller sammen med UFOenes utforskningsmønster, gjennom UFO-historien fra 1947 til i dag, av vår egen planet.

Er det egentlig så merkelig hvorfor de ikke tar kontakt med oss? Vi ville jo tydeligvis gjort akkurat det samme. Kanskje ikke UFO-gåten er så merkelig når alt kommer til alt.

Kilde:

Otto Binder: *What we really know about Flying Saucers*

Gunnar Bertelsen, NUFOC avd. Vest 18.08.80.

NORDIC UFO NEWSLETTER

Norsk UFO Center, har i samarbeid med Riksorganisationen UFO-Sverige utgitt sitt første nummer av *Nordic UFO Newsletter*.

Grunnlaget for dette samarbeidet ble etablert på det nordiske UFO-møtet i Tønsberg sommerne 1978.

Det var opprinnelig meningen at Danmark også skulle være med i dette prosjektet, men de falt fra underveis.

Resultatet er et 24-siders engelsk-språklig tidsskrift som sendes ut til våre utenlandske samarbeidspartnere.

Vår redaktør for newsletteret, Mentz Darre Kaarbø, avd. Vest, har gjort en utmerket jobb, og en kunstner i avd. Øst har tegnet omslagssiden, som er i fire farger.

I ett og alt et tidsskrift på et seriøst grunnlag.

Vi ønsker NUFOC, RUFOS og redaktøren lykke til med de fremtidige utgaver!

Under: Første nummer av *Nordic UFO Newsletter*.

Til venstre:
Fra *Rapportnytt*
nr. 1 1981.
Introduksjon av *Nordic UFO Newsletter*.

STØRRE FORMAT

Vi finner det påkrevet allerede nå å forberede våre lesere om at *Rapportnytt* fra 1982 vil utkomme i A4-format. For det første: I forbindelse med at vi slår sammen *Internt UFO Forum* og *Rapportnytt* til ett tidsskrift. Og for det andre at det er et utbredt ønske fra leserne at skrifttypene blir større og bladet lettere å lese. Sidetallet vil bli på ca. 48. - Formatet og antall sider vil fordoble våre trykkeriutgifter, likeledes distribusjonen, da portoen neste år ryker kraftig i været. Dette må regnes på, så abonnementsprisen får vi komme tilbake til i neste nummer.

Den 14. og 15. november har NUFOC sitt høst-treff i Bergen, arrangert av avd. Vest. De av våre aktive medlemmer som er interessert i møte, bes kontakte sine respektive avdelinger *snarest*.

Firehundreogfemtifem millimeter nedbør i Bergen siste 30 døgn, målt den 14. oktober. Hvis noen lesere rundt om i landet skulle se et UFO med paraply, så har det vært over Bergen!

Red.

Over: Fra *Rapportnytt* nr. 4 1981. Introduksjon av tidsskriftet *UFO* i 1982.

NY ORGANISASJON - NYTT TIDSSKRIFT

De fleste av våre lesere er vel nå kjent med at Riksorganisasjonen UFO-Norge og Norsk UFO Center fra 1. januar 1982 har "smeltet" sammen til én organisasjon - UFO-NORGE.

Rent administrasjonsmessig er det ikke mange forandringer. UFO-NORGE ledes fremdeles av en komité i avd. Øst, bare med den forskjell at det blir tre medlemmer fra tidligere RUFON i tillegg.

Bladet du nå leser vil fra neste nummer (nr. 1 1982) hete kort og greit *UFO*. Formatet vil - som vi nevnte i nr. 4 1981 - bli A4; ca. 48 sider og koster i årsabonnement kr. 80,-. Innbetalingsblankett medfølger dette nummer.

Ansvarsh. redaktør..... Finn W. Kalvik

Redaksjonssekretærer: Tidl. red. av
UFO-Norge Nytt..... Knut Aasheim
Tidl. red. av
Internt UFO Forum..... Leif Havik
Tidl. red. sekretær i
Rapportnytt..... Egon Nielsen

Vi håper våre faste lesere vil stå oss bi i 1982, og ønsker nye lesere hjertelig velkommen til et absolutt bedre tidsskrift!

Red.

Over: Fra *Rapportnytt* nr. 5 1981. Introduksjon av UFO-NORGE og tidsskriftet *UFO* i 1982.

UFOENE I HESSDALEN

Del 1

Av Leif Havik

Hessdalen er etter hvert blitt et kjent navn her i landet såvel som i våre nærmeste naboland. Det er en dal som ligger i Holtålen kommune, eller nærmere bestemt mellom Haldalen og Ålen. Siden det ennå pågår observasjoner i området, velger vi å dele opp denne presentasjonen i flere artikler, slik at vi i kommende blad kan følge med det som skjer. Vi ber forøvrig leserne om å sammenligne disse observasjonene med de som er gjort i Arendal i november/desember i fjor, idet det er svært mange likhetstrekk mellom observasjonene både når det gjelder tid og observasjonsretning.

Siden først på desember er det blitt observert en rekke lysende objekter, som senere også er blitt beskrevet som egg og sigarformet. Man har også iaktatt et objekt som så ut til å ligne på et projektil.

En skylder vel å gjøre leserne oppmerksomme på at vi ennå ikke har konsentrert oss om å intervju vitner, og har begrenset den foreløpige undersøkelsen med å iaktta fenomenet selv, og at vi derfor vil kommentere denne saken med et visst forbehold om mulige endringer når nærmere detaljer foreligger.

Sjeldent har så mange troverdige vitner sett så mange UFOer på så kort tid. Det er idag et hundretalls registrerte personer som har observert fenomenene, men vi venter at dette tallet vil stige betraktelig i løpet av tiden som kommer.

Av hensyn til vitnene, vil vi utelate navn på enkelte av disse.

En av de som har iaktatt fenomenene flere ganger både natt og dag, er Jon Aspås. Han er en av mange som har sett disse fenomenene mange ganger, og vi har ingen grunn til å tvile hverken på hans eller de andres beretninger. Aspås er en av våre hovedvitner i saken, og han har gitt detaljerte beskrivelser over sine opplevelser. Vi får stadig rapporter over nye observasjoner gjennom ham. Det som har forundret oss i den tiden vi har vært der oppe, er den velvilje og gjestfrihet som er vist oss. Og på grunnlag av dette kan vi ikke med den beste vilje

forstå at hundrevis av personer rett og slett bløffer. Ingen har ennå tjent ett øre på å fortelle om sine opplevelser, de har tvert imot blitt latterliggjort av såkalte "forstå-seg-påere", og vi beundrer alle de som tør stå fram. Personlig er jeg ikke i det minste tvil om hva observatørene har sett, eller rettere sagt, at de *har* sett noe. Hva kan det så være?

Flere teorier har vært lansert, blant annet: Reflekser i kald og varmluftskikt, reflekser fra billys 10 mil unna, planeten Mars og flere. Disse teoriene er stort sett uttrykket av personer som til dags dato ikke har satt sine ben i Hessdalen, og sett fenomenet selv. En kan vel undres over at slike ellers så kompetente personer våger å stå fram for offentligheten med slike "løse" teorier *før* de i det hele tatt har undersøkt iakttagelsene nærmere.

Vi kan jo forsøke å være litt objektiv, og som en seriøs organisasjon bør vi vel ikke utelukke muligheten for at det kanskje kan være meteorologiske fenomener, og vi må derfor undersøke dette. En skulle imidlertid tro at de som "kan" disse fagene, var interessert i å finne ut av dette. Men nei, - ennå foreligger bare teorier om alle andre muligheter enn det vi tror det kan være. Men disse teoriene røper en slags frykt, som tyder på at man er redd for at det kanskje kan være det det ikke bør være.

Fenomenet er iaktatt i ca. 30 kuldegrader og i 5 varmegrader. Det er iaktatt under alle værforhold og til alle døgnets tider. I snøstorm og stille vær. Ved nattetider da både Månen og Sola var borte.

De registreringer vi hittil har gjort tyder på at det har vært gjort sporadiske observasjoner i Ålen, på Røros og på Oppdal. Det er også observert like objekter i selve Trondheim, og vi avventer en rapport fra våre svenske kolleger, hvor det også er gjort en del like observasjoner.

Vi ser delvis ingen grunn til å anta at det er reflekser i luftskikt, idet fenomenet pågår under alle værtyper, og at det

har vært såpass konsentrert, og at det har pågått i såpass lang tid.

Teorier om reflekser fra billys på Støren, ser vi også bort fra idet fenomenet ser ut til å ha tre forskjellige hovedformer, som egg, sigar og kule. Noen rapporter går imidlertid ut på at diskosformede objekter er iaktatt, og slike objekter kan lett se som sigarformede, sett i fra en bestemt vinkel. Man har til tider kunne observere fenomenet på ganske nært hold, og et vitne uttrykker observasjonen som: Et fast objekt med metallisk kjerne og et "ullent" lag rundt, (kraftfelt?) og med en lysende gul-oranjer glorie rundt det hele. Andre observasjoner tyder på at det kan være eggformede objekter, med et slags "vindu" hvor store mengder lys strømmer ut. Gjentatte ytringer tyder på at det ved flere anledninger er et slags "dødt" lys, som om et slør dekker lyset.

Man har sett blink, eller "lynblink", og man har sett røde pulserende kuler. Andre ganger har lyset vært konstant, mens det til sine tider synes å blare. Man har sett lysende kuler, som til å begynne med ser ut som en vanlig stjerne, men som antar en mere gul/hvit farge når det kommer nærmere. Enkelte har observert to gul/hvite lys med et rødt lys foran, eller med et blinkende rødt lys i hver ende. En skal her være forsiktig med å påstå at det er snakk om forskjellige "typer" UFOer, idet de samme observasjonene er blitt sett fra ulike vinkler.

Unormal støy i bilde på fjernsynet er registrert ved flere anledninger, og foreløpige opplysninger går ut på at det har vært iaktatt unormal oppførsel på en hund, samt at en bil har stoppet. Dette har vi ennå ikke fått undersøke nærmere, og vi kommer derfor tilbake til dette.

Teorier fra hr. [Rolf] Bradhe ved Astrofysisk Institutt, om at det er planeten Mars som iaktas, har vi selvfølgelig ikke vurdert, da det er utopisk å tenke seg en planet på ferd ned i dalbunnen.

Men sannsynligheten for feiltolkninger er i høyeste grad til stede, og en kan anta at en mindre del av observasjonene kan

gies en naturlig forklaring. Men selv om vi kunne forklare 99% av alle observasjonene, var det fremdeles 1% igjen. Det er vel neppe noe problem å "forklare" hendelsene i Hessdalen, dersom en la godviljen til rette for det, men vi må ærlig tilstå at vi ennå ikke har kunnet forklare det som skjer, hvorfor det skjer, eller hva hensikten skulle være.

Det har etter hvert blitt til dels stor pågang av interesserte som ankommer Aspås-kjølen med bil, for å ta disse UFOene under nærmere beskuelse. Men dersom en ønsker å finne noen forklaring å fenomenet, så bør en vel holde seg borte fra dette utsiktspunktet. Dette på grunn av at reflekterende billys ødelegger mulighetene for en skikkelig observasjon. Det ødelegger nattesynet, og skaper refleksjoner i både fotoutstyr og kikkerter. Men vi har tross disse irritasjonsmomenter tilbrakt noen timer der oppe. Vi har ellers tilbrakt noen timer inne i fjellet, og har overnattet både i snøhule og på ei seter. Lange turer er blitt gjennomført i løpet av dagen, og flere kvadratmeter er blitt nøye gjennompløyet i håp om å finne fysiske spor. Enkelte mener å ha sett et objekt "lande" på en høydetopp, men ingen spor er funnet av oss ennå.

Magnetfeltdetektor ble plassert innenfor instrumentets rekkevidde, uten at dette ga utslag. (Se forøvrig kommende rapport fra Arendal.) Dette tyder på at vi muligens er på villspor, og må søke etter andre former for å detektere variasjoner i magnetfeltet. Våre instrumenter er imidlertid begrenset til et område fra 0 til 10Hz, og det er mulig å anta at eventuelle målbare signaler ligger utenfor dette området.

Hessdalen er blitt besøkt av mange interesserte fra både inn- og utland, og selv om alle ikke har vært så heldige å avfotografere objektene, peker utallige lins-er mot sørvest.

Sør er omtrent hvor disse merkvordige objektene dukker opp, og til faste tidspunkt. Det hender selvfølgelig at tidspunktet er forskjellig, men som regel kommer det første klokken halv åtte, og det andre klokken halv elleve til elleve.

Noen ganger kommer objektene sakte langs dalbunnen, ned langs dalsidene eller det passerer over fjelltoppene. Det kan stå i enorme hastigheter, eller det står og danser over fjellene.

Det vi vet, er at det finnes en god del metallforekomster i området, og vi har funnet tildels sterke magnetiske felter

hvor disse fenomenene opptrer. Men om dette kan ha noen betydning for iakttagelsenes hyppighet er usikkert.

Fredag 26. mars [1982] avholdt vi et møte i Ålen, hvor vi belyste enkelte teorier og viste en del dias. Det kom hele 130 tilhørere og vi var overrasket over at så mange hadde funnet veien dit. Når så mange mennesker var til stede fant vi ut det vi skulle foreta en liten Gallupundersøkelse, men vi gjør oppmerksom

på at tallene kan variere, da det absolutt var frivillig å delta. Men følgende ble fastslått [se boks under]:

Noen savner vel billedmaterie i forbindelse med Hessdalsaken. Og til det kan vi si at de foto som er tatt viser et lysende punkt og forteller egentlig ingen ting. Vi vil derimot presentere fotos, og andre detaljer i neste nummer. □

Observasjoner i Hessdalen - "gallup" 26.03.98

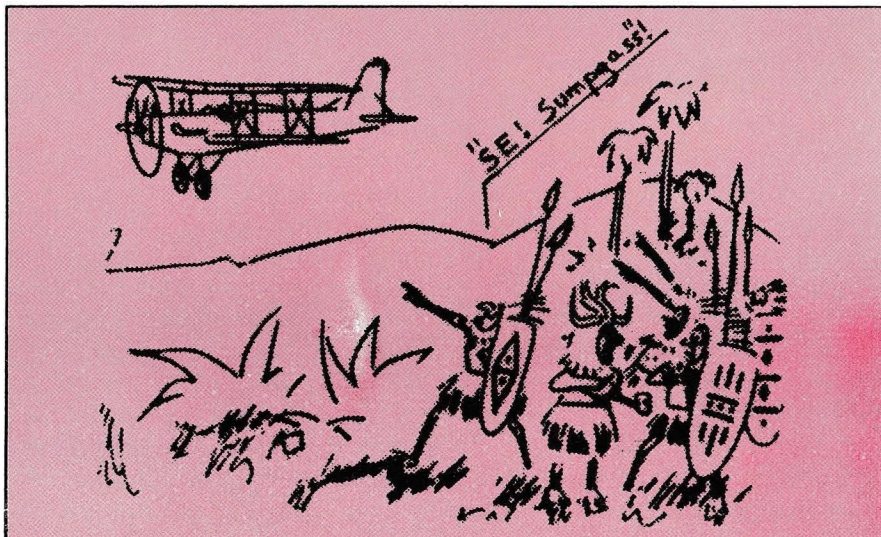
- En hadde sett et rødt pulserende lys.
 - Sytten hadde sett et kuleformet gult lys.
 - Tolv hadde sett et mulig sigarformet objekt.
 - Åtte hadde sett et mulig eggformet objekt.
 - Ni hadde sett UFO i Hessdalen.
- (Fjorten av de som var tilstede var fra Hessdalen)
- Ingen hadde merket psykiske effekter.
 - En hadde merket at dyr var påvirket.
 - Tre hadde forstyrrelser på radio eller fjernsyn, under en observasjon.
 - Fire hadde sett meteorologiske fenomener tidligere.
 - Seks hadde sett et avlangt objekt med to gule og et rødt lys.
 - Fire hadde sett et framvist bilde, som undertegnede tok.
 - En hadde dagslysobservasjon.
 - Og tretti har hatt observasjoner siden desember 1981.

Gamle artikler i opptrykk?

Meld din interesse for et eventuelt spesialkompendium med gamle artikler om UFOene i Hessdalen, hentet fra tidsskriftet *UFO* i årene 1982 og fremover. Er interessen blant leserne stor nok, vil vi ta sikte på å trykke dem opp igjen og utgi dem samlet i et hefte. Vi vil her også ta med artikkelserien "UFO og vitenskapen" av Hans Kristian Moe (se sidene 57-60, samt 63 i dette nummer) fra de samme årganger.

Ring, faks eller mail til følgende adresse:

UFO-NORGE, Postboks 124, 3144 Borgheim
Tlf.: 33 38 65 00 Fax: 33 38 33 68 Mob.: 917 93 210
E-post: unroed@online.no

VITENSKAP OG VISJON

Av Ulf Gleditsch

“ALT VI VET OM SANNHETEN,
ER AT DEN ABSOLUTTE SANNHETEN,
SLIK DEN ER, ER UTENFOR
VÅR REKKEVIDDE”

Nicholas av Gusa

Med bakgrunn i naturvitenskapens (vitenskap i det hele tatt) motstand mot og latterliggjørelse av uvitenskapelig tenkning (religiøs-fantasi underbygd-visjonær) som har vart siden Aristoteles begynte å systematisere tenkningen og stille opp bestemte kriterier for forskning, fremkommer denne artikkel om en beklagelig og høyst unødvendig konfrontasjon som har ført til både isolasjon, sjelsmerte og utstøtelse i sosial sammenheng.

Det mørke gap mellom rasjonell vitenskapelig forskning og fremtidsrettet såkalt uvitenskapelig tenkning basert på fantasi, religiøs erkjennelse og visjonære opplevelser, har kanskje mer enn noensinne vist sin uoverstigelighet i UFO-debatten slik den har utviklet seg siden Kenneth Arnold oppdaget den første sveiten med diskosliggende romfartøyer over Mount Rainier.

Helt fra begynnelsen gikk naturvitenskapens ledende skikkelser med nærmest frenetisk iver inn for å ta livet av den imbesile tanke at det [... originalteksten er ufullstendig, red. anm.] noen fra rommet med høyere åndelig og teknologisk utvikling skulle besøke oss.

Dessverre betegnet Arnold disse romskipene som “flygende tallerkener”, noe som fikk latteren til å runge over hele den siviliserte verden. Enhver som trodde på slike spøkelser ble stemplet som gal og utilregnelig. Av den grunn var det til å begynne med ikke mange som våget stå frem og fortelle om de UFO-opplevelsene de hadde hatt.

Det kunne i de første ti-femten årene vært direkte farlig. Man kunne miste arbeid, bli betraktet som psykiatrisk kasus og bli holdt utenfor i sosial sammenheng. Man risikerte faktisk å bli isolert.

Det skal stor personlig sjelsstyrke og overbevisning til å tåle den slags påkjenninger og mange har faktisk gått under

i slike konfrontasjoner. For folk i sin alminnelighet følger alltid vitenskapen og mistenkeliggjør annerledes tenkende, idet de, med sine forbilder i spissen, mistenkeliggjør alt som fortøner seg uvitenskapelig og usannsynlig.

Slik er det og slik har det alltid vært. Selv om man ikke lenger brenner folk på bålet eller setter dem i karantene fordi de mener noe annet enn det som er gjeldende vitenskapelig latin, kan det være adskillig inkvisisjon i det å bli stemplet som gal. En man generelt ikke kan ha tiltro til. Særlig når dette finner sted gjennom en årrekke.

John Rowland sier i innledningen til sin bok *Mysteries of Science* som analyserer den systematiske vitenskaps begrensninger: “Det er overraskende å se hvor mange mennesker som hviler trygt i den tro at vitenskapen har gitt eller vil komme til å gi en fullstendig forklaring på universets mysterier og at vitenskap følgelig er den eneste sanne måte å skaffe kunnskaper på, slik at man kan få kontroll over fremtiden. at det skulle være noen andre veger til kunnskap som vitenskapen ikke har nøkkelen til, blir i det tyvende århundres moderne tenkning til blasfemi og motstand mot fremskrittet.

Noe som har vist seg å være gammeldags og forlatt. Og allikevel kan det være den vitenskapsfrelste som er seg selv nok og tror å sitte inne med alle sannheter, som i høy grad ligger etter sin tid”.

Denne ytterst viktigste bok som kom på forlaget Werner Laurie i London i 1955, burde oversettes å bli folkelesing. Vi kan også ta med at Einstein i egen høye person, uttalte at uten fantasien blir våre muligheter små. Vi skal heller ikke glemme at vitenskap engang var fantasi, knyttet til religiøse og filosofiske systemer og visjonære opplevelser.

For å gå tilbake til UFO-debatten, er

det etterhvert som hundretusener av rapporter er kommet inn og metervis med litteratur er blitt skrevet om ufologi, blitt noe bedre. Men bortsett fra noen få, står verdens naturvitenskapelige forskere sammen om at folk fra andre kloder hverken er her, eller besøker oss. Avstandene er for store. I debattene om dette kontroversielle tema blir ufologen gang på gang latterliggjort. I et norsk TV-program ble vår eminente ufolog Knut Aasheim direkte sjikanert av programlederen Kjell Arnljot Wiig.

Senest i mai i år [1982] ble det sendt et UFO-program over svensk TV, hvor programlederen valgte side og gjorde sitt beste for å framstille ufologen som en fanatiker som vil at det skal finnes UFO-er. Den inviterte astronom trakk i gamle spor med å fortelle at vi om ikke lenge skulle få en rasjonell forklaring på mysteriet.

Dette har vi hørt før til kjedsommelighet. Det kan av den grunn være interessant å se litt på den franske science-fiction forfatteren Jules Verne, som virket i midten av forrige århundre. Hundre år før månereisen ble virkelighet, skrev han en fantasibok om den. Han skrev også om en atomdrevet ubåt som gjorde en jordomseiling under havet, hvor kaptein Nemo også kunne den kunst å trekke elektrisitet ut av vann. Som man vet er det nå tyve år siden atomubåten Nautilus så dagens lys, og det er forøvrig ikke lenge til man løser problemet med å utvinne elektrisitet av vann.

Jules Verne ble betraktet som fullstendig skrudd og stemplet som dårehusperson av den samtidige naturvitenskap. Vi har altså fått se hvem som dør! Hva Jules Verne måtte lide for sin clairvoyante evne kan vanskelig beskrives. Men han hadde den triumf å bli lest av hundretusener verden over, noe som lykkeligvis må ha ergret den bed-

revitende naturvitenskap grenseløst. I denne forbindelse skal vi huske at når vitenskapens representanter etterhvert oppdager at visjonsmennesket høyst sannsynlig ville få rett, skynder de seg å gripe tak i idéene og når prosjektene er utviklet, stå frem og høste applausen. Det har forundret meg at det vitenskapelige menneske og det visjonære ikke samarbeider, men da ville kanskje utviklingen gå for fort. Det er mulig det ligger en treghetslov i dette. At dette motstandsforhold er nødvendig for at folk ikke skal få for mange resultater av framtidstenkning servert for fort. Da ville de kunne bli sprengt. Jeg stiller meg helt på linje med Dag Svanæs som i sin artikkel "Vår plass i galaksen" i *Adresseavisen* 27. april [1982], skriver at hvis folk fra en annen klode med langt høyere åndsliv og teknologi enn oss, kom hit og la fremtalt de visste, ville vi alle bli mentalt spengt og gli over i apati og total mangel på handling. Når det gjelder hva vitenskapelig motstand på grunn av frykt for det ukjente og syk prestisje kan få istand teknologisk, sikkerhetsmessig og politisk, bør man lese fysikeren Frank Scullys bøker *They knew too much about Flying Saucers* og *Behind the Flying Saucers*.

Når det gjelder knefallet for naturvitenskapen som allvitende, skal vi huske at når alt kommer til alt i meget stor grad rider på en bølge av ubeviste påstander og antagelser. Når Carl Sagan i sin bok *Kosmos* sier at de naturlover vi har funnet, gjør seg gjeldende for hele universet, er det en påstand som kaller på smilet, for Sagan vet ikke hva *hele* universet er. Han, og hans kolleger kjenner ikke begynnelsen, hensikten og enden. De kjenner ikke universets og evighetens natur. De vet heller ikke om lyshastigheten er den samme i alle galaksene og de har meget lite kjennskap til elektromagnetisme som meget godt kan gjøre det mulig for folk på Pluto å nå hit i løpet av noen dager. Når det gjelder fortidig ufologi, vil man finne meget av interesse i Bibelen og i gammelindisk mytologi. (von Däniken siterer det viktigste.)

La oss før vi avslutter, til trøst for alle de som blir latterliggjort for sine standpunkter til ufologien og til annen visjonær opplevelse, enten på grunn av foreliggende viten eller i frigiorte syner, være enige om at det ufologen sier i dag som blir stemplet umulig, ifølge Verneesisk tradisjon kan være jordisk virkelighet om

100 år.

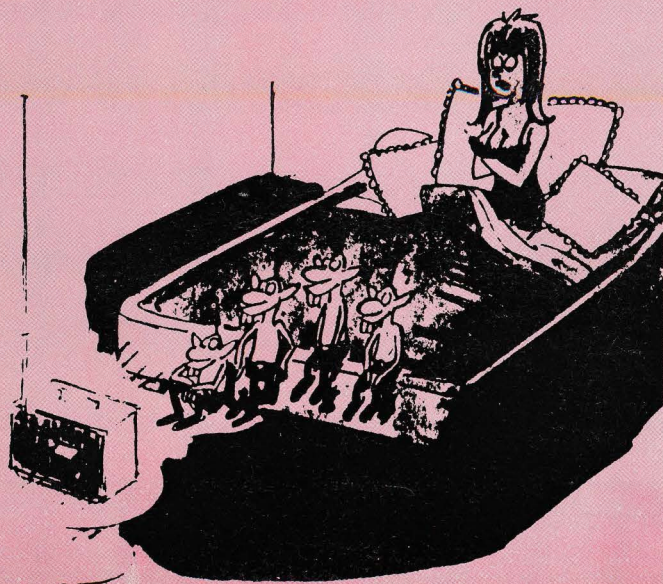
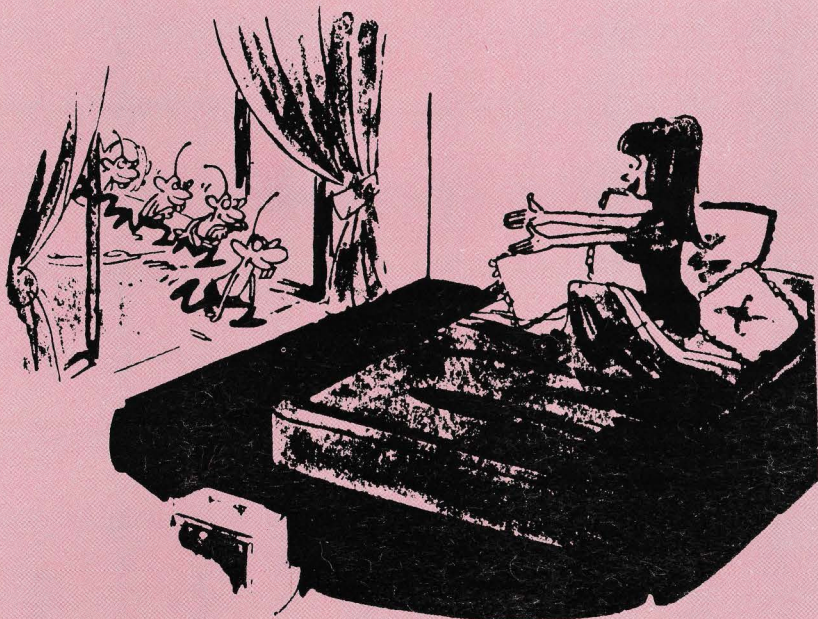
Til slutt kan vi bruke et interessant bilde på forholdet mellom rasjonell vitenskap og visjon. Vi forestiller oss naturerkjennelsesvegen som et høyt fjell. Vitenskapens folk klatrer langsomt på alle kanter av tinden, nedlesset med alle

sine apparater og instrumenter, og når de langt om lenge når toppen, sitter teologen og visjonsmennesket der og sier vennlig:

Velkommen etter, dere som vet alt!

□

DE SMÅ GRØNNE MENN

UFO-OBSERVASJONER OG INNSAMLING AV DATA

Av Hans-Kurt Karlsen

I løpet av det siste året har vi hatt flere store UFO-observasjoner i Norge. Mest kjent er nok observasjonene i Hessdalen, men det har også skjedd ting andre steder, blant annet i Arendals-distriktet. Felles for noen av disse observasjonene er at de har gjentatt seg over lengre tid, og innenfor et relativt begrenset område. Flere av disse objektene har dessuten blitt fotografert, men dessverre har avstandene vært for store til å gi et skarpt bilde. Det er helt klart at vi her har hatt en flott sjanse til å studere fenomenet nærmere. Spørsmålet er imidlertid om vi har greid å utnytte denne muligheten på en tilfredsstillende måte.

For å kunne besvare dette må vi se på hvilke opplysninger som vil være ønskelig ved en analyse av fenomenet. Disse er satt opp punktvis for å lette oversikten.

1) Objektets bevegelse

Det er viktig å kunne bestemme objektets bane og hastighet kontinuerlig, slik at man senere kan foreta en sammenlikning med kjente objekter, slik som fly og satellitter.

2) Objektets farge og lysintensitet

Det vil være aktuelt å registrere hvordan farge og lysintensitet forandrer seg. Disse registreringene vil kunne gi nyttige opplysninger, både alene, og sammen med registreringer av objektets bevegelse.

3) Andre former for stråling

Det vil være aktuelt å registrere variasjoner i jordens magnetfelt og i det elektrostatiske feltet. Eventuelt kan man også registrere variasjoner i den radioaktive bakgrunnsstrålingen. I likhet med lys- og fargeregistreringen vil også disse registreringene kunne gi opplysninger som vil være avgjørende for en forståelse av fenomenets natur.

4) Vær og vindforhold

Vær og vindforhold bør registreres kontinuerlig under observasjonen, for om

mulig å finne en sammenheng mellom disse og objektets oppførsel.

5) Andre observasjoner

Spesielle observasjoner bør noteres med nøyaktig tidsangivelse, slik at de kan sammenholdes med de andre registreringene. Dette kan for eksempel være underlig oppførsel hos dyr.

Det kan nok være delte meninger om i hvor stor grad disse ønskene er oppfylt, men det er et faktum at mesteparten gjenstår. De fleste av disse ønskene kan bare tilfredsstilles ved bruk av spesielt måleutstyr, og UFO-NORGE bør derfor rette søkelyset mot anskaffelse eller utvikling av slikt utstyr. Unnlater vi å gjøre dette vil vi kanskje aldri komme nærmere løsningen på problemet.

Prioritering av ønskene

Innsamling av data om objektets bane og hastighet bør få høy prioritet da dette kan være avgjørende for identifisering av objektet. Eventuelt kan resultatet brukes til å utelukke de forklaringene som ikke holder mål. Hvis registreringene er utført på en slik måte at menneskelige feil kan utelukkes, vil man samtidig ha skaffet seg et bevismateriale som vil være av uvurderlig betydning.

Innsamling av data om vær og vindforhold bør gis samme prioritet som innsamling av data om objektets bane. Dette fordi disse dataene kan være nødvendige for en identifisering av objektet. Et stikkord i denne sammenheng er ballong.

En sammenlikning mellom objektets bevegelse og dets farge og lysintensitet vil kunne avsløre en eventuell sammenheng mellom disse. Dette vil være av stor betydning for å kunne forstå de mekanismene som er involvert i objektets bevegelse. Det samme kan sies om registrering av variasjoner i det magnetiske og elektrostatiske felt.

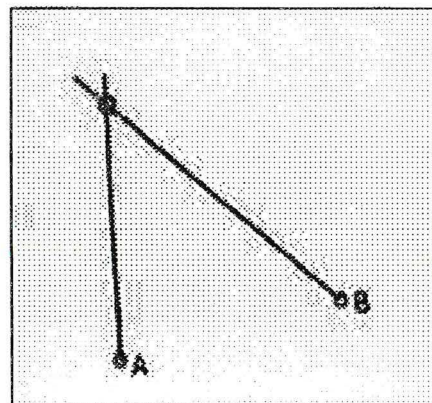
Måling av variasjoner i den radioak-

tive bakgrunnsstrålingen er et mer usikkert foretagende. Radioaktiv stråling er vanskelig å måle nøyaktig ved små nivåer, pga. dens stokastiske natur, og det vil derfor være vanskelig å påvise en sammenheng. Registrering av farge, lysintensitet og de magnetiske og elektrostatiske felt bør derfor prioriteres høyere. Spesielt gjelder dette for lys og farge, da disse alltid er til stede ved en observasjon.

Registrering av objektets bane og hastighet

Det finnes flere metoder for å bestemme et objekts posisjon, f.eks. krysspeiling, bruk av laser avstandsmåling osv. Av forskjellige grunner, både praktiske og økonomiske, vil imidlertid den første metoden skille seg ut som den best egnede for vårt formål. En nærmere vurdering av andre metoder vil derfor ikke bli foretatt i denne artikkelen.

En krysspeiling foretas ved at et objekt peiles fra to forskjellige punkt. Man får forskjellige peilevinkler i de to punktene, og ved å tegne inn disse på et kart vil man få et skjæringspunkt. Dette skjæringspunktet vil indikere objektets posisjon.

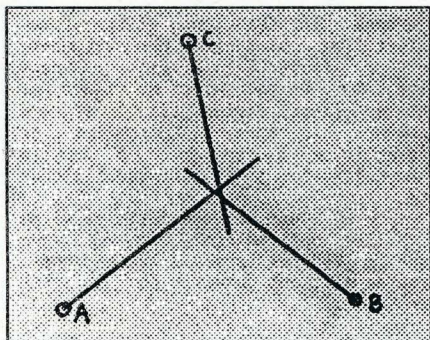

Figur 1. Krysspeiling i to dimensjoner.

De fleste kjenner nok bruken av dette i to dimensjoner, slik som vist på figuren. I vårt tilfelle skal imidlertid metoden benyttes for å bestemme et objekts posisjon i rommet (tre dimensjoner). Det

viser seg at metoden er enda bedre egnet i dette tilfelle, fordi man nå samtidig får kontrollert om man har en feil i systemet.

Hvis vi har en krysspeiling i to dimensjoner vil man ha store sjanser for å få en skjæring mellom linjene selv med feilavlesning av peilingen ved et eller begge observasjonspunktene. Hvis man benytter optisk peileutstyr vil man også ha mulighet for reflekser som kan feiltolkes som et objekt. Det er derfor mulig å «krysspeile» et objekt som ikke eksisterer. For å unngå dette kan man peile objektet fra tre forskjellige punkter, og stille som krav at linjene skal skjære hverandre på tilnærmet samme sted. (Se fig. 2)

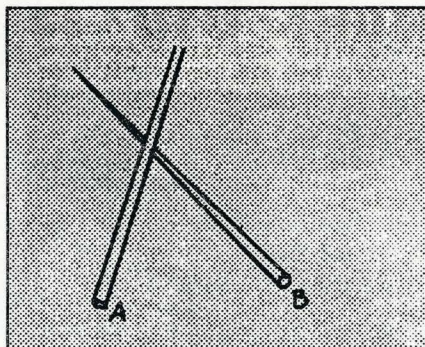

Figur 2. Krysspeiling fra tre observasjonspunkt.

For en krysspeiling i tre dimensjoner vil man kunne få en slik kontroll med bare to observasjonspunkt. Dette er søkt vist på fig. 3. (For å gi linjene tegnet som stenger med fast diameter.) Hvis det nå er foretatt en observasjon fra punktene A og B som er beheftet med feil vil vi oppleve at linjene ikke «skjærer» hverandre i samme dybde. Vi har dermed en effektiv kontroll på om krysspeilingen er riktig utført.

For å kunne bestemme objektets hastighet og bane med god nøyaktighet bør objektet krysspeiles så ofte som mulig. Det kreves derfor at peilingen utføres raskt. Samtidig er det ønskelig at peilingen blir utført på en slik måte at menneskelige feil kan utelukkes. For å oppnå dette må man basere seg på et delvis automatisk system. Et automatisk system betyr ikke nødvendigvis et komplisert og kostbart system. Det som trengs er kun to kameraer, fortrinnsvis speilreflekskameraer med vidvinkelobjektiv, og litt tilleggsutstyr.

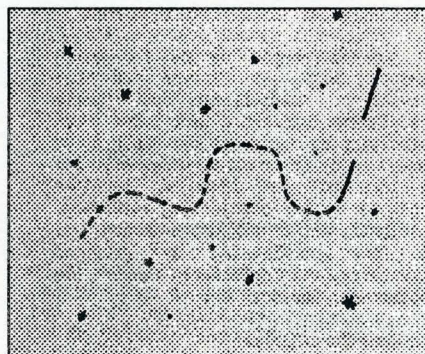
Metoden går ut på at kameraene plasseres ute i terrenget et stykke fra hverandre. Kameraene utstyres så med en lukkermekanisme som kan fjernstyres. Ved å styre lukkermekanismene synkro-

Figur 3. Krysspeiling i tre dimensjoner.

nt vil man kunne avfotografere objektet samtidig med de to kameraene. Man har derved to bilder av samme objekt, tatt ved samme tidspunkt. Ved å benytte stjernehimmelen som referanse vil man kunne bestemme peilingene fra hvert kamera, og følgelig også objektets posisjon.

Fordi kameraets egen lukker ikke benyttes vil det være mulig å foreta flere eksponeringer på samme filmrute. På denne måten vil objektets bane fremkomme som en stiplet linje på filmen. (Se fig. 4) Begynnelsen og slutten på hver eksponering kan benyttes til krysspeiling, og det er således mulig å få et stort antall krysspeilinger fra et bilde. Hvis tiden mellom hver eksponering er kjent, kan man også bestemme objektets hastighet langs banen.

Figur 4. Objektets bane.

Vær og vindforhold

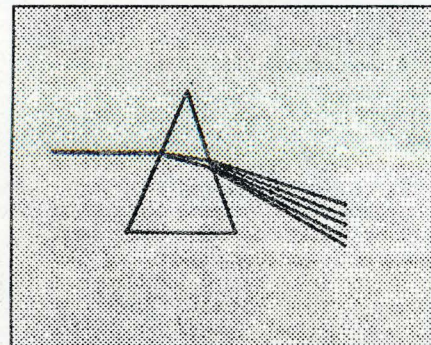
Innsamling av data om vær og vindforhold bør foretas under hele observasjonen, spesielt gjelder dette vindhastighet, vindretning og temperatur. Gode registreringer av vindens hastighet og retning under observasjonen kan være avgjørende for en identifikasjon av objektet. Eventuelt kan registreringene benyttes for å avkrefte teorier som blir framsatt. Hvis objektet beveger seg mot vinden kan vi for eksempel utelukke at det er en ballong.

Spørsmålet er nå om det er nødvendig med automatisk registrering av disse tingene. For å bedømme dette må vi se på hvor raskt de kan endre seg. Temperaturen varierer sakte, og det skulle derfor ikke by på problemer å registrere denne manuelt. Vinden er derimot mer variabel, og det er derfor nærliggende å tro at denne burde overvåkes nøye. Sannheten er imidlertid at de hurtige variasjonene skyldes lokal turbulens, og en registrering av disse vil derfor ikke fortelle noe om vindens oppførsel ved objektet. En registrering av alle variasjonene vil bare være forvirrende ved en analyse, og konklusjonen må derfor bli at det er liten vits i å foreta en grundig registrering av vindens hastighet og retning. Det burde være nok å registrere den midlere verdien. På grunnlag av dette kan vi anta at en automatisk registrering vil være unødvendig, og at disse registreringene kan utføres manuelt.

Registrering av farge og lysintensitet

Å snakke om registrering av lysets farge og styrke er en forenkling. Det vi ønsker å registrere er hvordan styrken på lyset er fordelt på de forskjellige fargene. For å foreta en slik registrering er vi imidlertid avhengig av å bruke spesielt måleutstyr. En slik registrering vil dessuten inneholde så mye informasjon at det er umulig for et menneske å få med seg alt. Vi er derfor avhengig av å bruke automatisk måleutstyr.

Lysets fargefordeling, eller spektralfordeling, finnes ved å sende lyset gjennom et prisme. Prismet vil spalte lyset opp i de forskjellige fargene, fordi lyset brytes mer desto kortere bølgelengde det har. Fiolett har kortest bølgelengde av det synlige lyset, og dette vil derfor brytes mest, mens rødt som har lengst bølgelengde vil brytes minst. Lyset kan også spaltes ved hjelp av et gitter bestående av tynne spalter, men de lengste bølgelengdene brytes da mest, slik at man får motsatt rekkefølge på fargene.

Figur 5. Spalting av lys i prisme.

Hvordan skal man så registrere lysets spektrum? Det er to muligheter, enten kan man avfotografere det, eller så kan det avleses elektronisk. Det fotografiske metoden er nok den enkleste, men den kan by på problemer når man ønsker kontinuerlig registrering. Det kan være vanskelig å få plass til flere spektrum på samme filmrute, og man blir da avhengig av å trekke fram filmen for hver registrering. Dette vil ta tid, samtidig med at man vil bruke mye film.

Elektronisk registrering vil være mye raskere, og vil derfor være mye bedre egnet for kontinuerlig registrering. Ulempen er at det trengs mer komplisert utstyr, og at prisen derfor vil bli høyere. Prinsippet er at intensiteten for de forskjellige fargene avleses med en lysfølsom sensor, og at informasjonen lagres for senere analyse, enten i en elektronisk hukommelse eller på en vanlig kassettspiller. For å avlese intensiteten kan man benytte flere faste sensorer, eller en bevegelig. Ved bruk av faste sensorer trenger man flere sensorer plassert ved siden av hverandre slik at hele spektret dekkes. Problemet er at det trengs et stort antall for å gi brukbar oppløsning. Ved bruk av en bevegelig sensor har man det problem at det må lages en mekanisme som gir en stabil bevegelse av sensoren.

Uansett hvilken metode som velges har man en mulighet til å skaffe seg funda-

mentale opplysninger om objektet. Det er gjort en del forsøk på å finne en sammenheng mellom objektets bevegelse og dets farge, men det er hittil ikke kommet fram noen klar sammenheng, bl.a. fordi man ikke har hatt nøyaktige data. Kanskje har vi nå en mulighet til å finne denne sammenhengen, og derved kunne forstå de mekanismene som er innblandet i objektets bevegelse.

Registrering av annen stråling

En god registrering av eventuelle magnetiske og elektrostatiske felt vil også kunne gi interessante opplysninger. Det har allerede vært gjort forsøk på å detektere magnetfelt i forbindelse med UFO-observasjoner, blant annet i Hessdalen og ved Arendal. Resultatet var negativt, men dette kan skyldes at detektoren ikke var følsom nok. Det bør derfor satses på å lage en mer følsom detektor med større båndbredde. For å kunne utnytte en slik detektor maksimalt, bør det også være mulig å lagre resultatene slik at disse kan analyseres senere. Som lagringsmedia kan man bruke elektronisk hukommelse eller kassettspiller.

Det bør også arbeides med utstyr for deteksjon og registrering av endringer i det elektrostatiske feltet. Lagringsmediet kan være det samme som for magnetfeltdetektoren.

Registrering av eventuelle endringer i den radioaktive bakgrunnsstrålingen kan

gjøres ved hjelp av den geigertelleren som allerede er utviklet. Informasjonsmengden er så liten at det er unødvendig med automatisk registrering.

Organisering av instrumentutvikling

Som det fremgår av de forgående avsnitt vil det kreves en del nyutvikling. Aktiviteten på dette området har imidlertid vært laber i den senere tid, og det er nå nødvendig å sy sammen en ny instrumentgruppe. Alle som kan bidra med gode ideer og tekniske kunnskaper er derfor hjertelig velkommen.

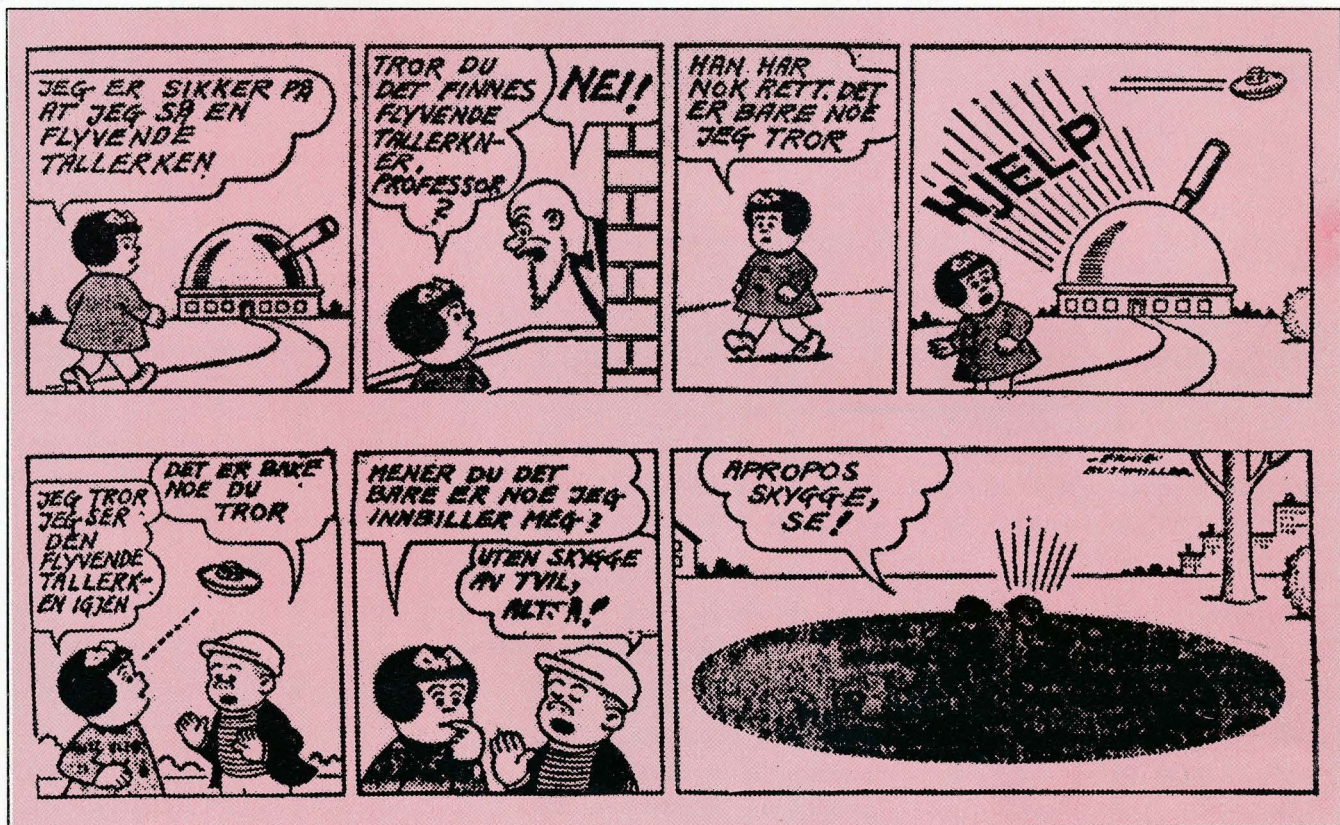
Inntil det er avgjort hvem som skal stå for koordinering av gruppens aktiviteter, vil forfatteren fungere som kontaktperson. Adressen er:

Hans-Kurt Karlsen
Rodeløkka 5A
1750 HALDEN

□

Bare ca. halvannet år etter denne artikkelen ble skrevet, i januar-februar 1984, ble første del av PROJECT HESSDALEN gjennomført. Instrumenteringen var omfattende og man benyttet flere av de prinsippene for undersøkelser av UFO-fenomener som er nevnt i artikkelen.

I august i år ble en automatisk målestasjon, utstyrt med videokamera og magnetometer satt opp Hessdalen. Vi viser til omtale på slutten av dette nummer.

UFOLOGI OG VITENSKAP

Svar på Ulf Gledischs artikkel i UFO nr. 3 1982.

Av Hans-Kurt Karlsen

Etter å ha lest Ulf Gledisch' artikkel "Vitenskap og visjon" føler jeg meg tvunget til å ta pennen fatt. Jeg er ikke villig til å godta hans harde angrep på vitenskapen, selv om jeg deler hans syn på visse punkt.

Gledisch starter sin artikkel i oldtidens Grekenland hvor han ser overgangen mot en mer vitenskapelig- og erfaring-srettet filosofi som inngangen til en mørketid for visjonær tenkning. Jeg er imidlertid ikke villig til å se denne endringen på samme måte. De fleste filosofene som levde i oldtiden viste liten interesse for det sansbare, og ville ikke nedlate seg til å foreta eksperiment for å bekrefte eller avkrefte sine teorier. De så på tanken som noe mye større enn de sansbare inntrykk, og begrenset seg derfor til å lage tankemodeller. De endte av den grunn ofte opp med modeller som hadde liten likhet med den fysiske virkelighet.

Hvis det er denne virkelighetsfjerne filosofien som Gledisch kaller visjonær tenkning, så er jeg delvis enig med ham. Jeg vil imidlertid påstå at denne endringen innen filosofien var et gode, og ikke et onde slik han fremstiller det. Hadde vi fortsatt på de gamle filosofenes linje ville vi fortsatt levd i oldtiden.

For å kunne gjøre fremskritt må vi se teoriene i sammenheng med den fysiske virkelighet. Vi må være villige til å endre eller forkaste teoriene der hvor de ikke stemmer overens med det vi observerer. Vi kan se på fremskritt som en reise gjennom en rekke veikryss, hvor de forskjellige teoriene representerer de forskjellige veiene man kan velge mellom. Hvis man kjører avgårde uten å studere veiskiltene vil man snart rote seg bort. Hvis man derimot undersøker hva det står på skiltene vil man ha store muligheter for å komme dit man ønsker. Selvfølgelig kan man kjøre feil, men hvis man følger godt med vil man oppdage det før man har kjørt for langt.

Det er ingen som påstår at vitenskapen sitter inne med alle svar. Verden er så

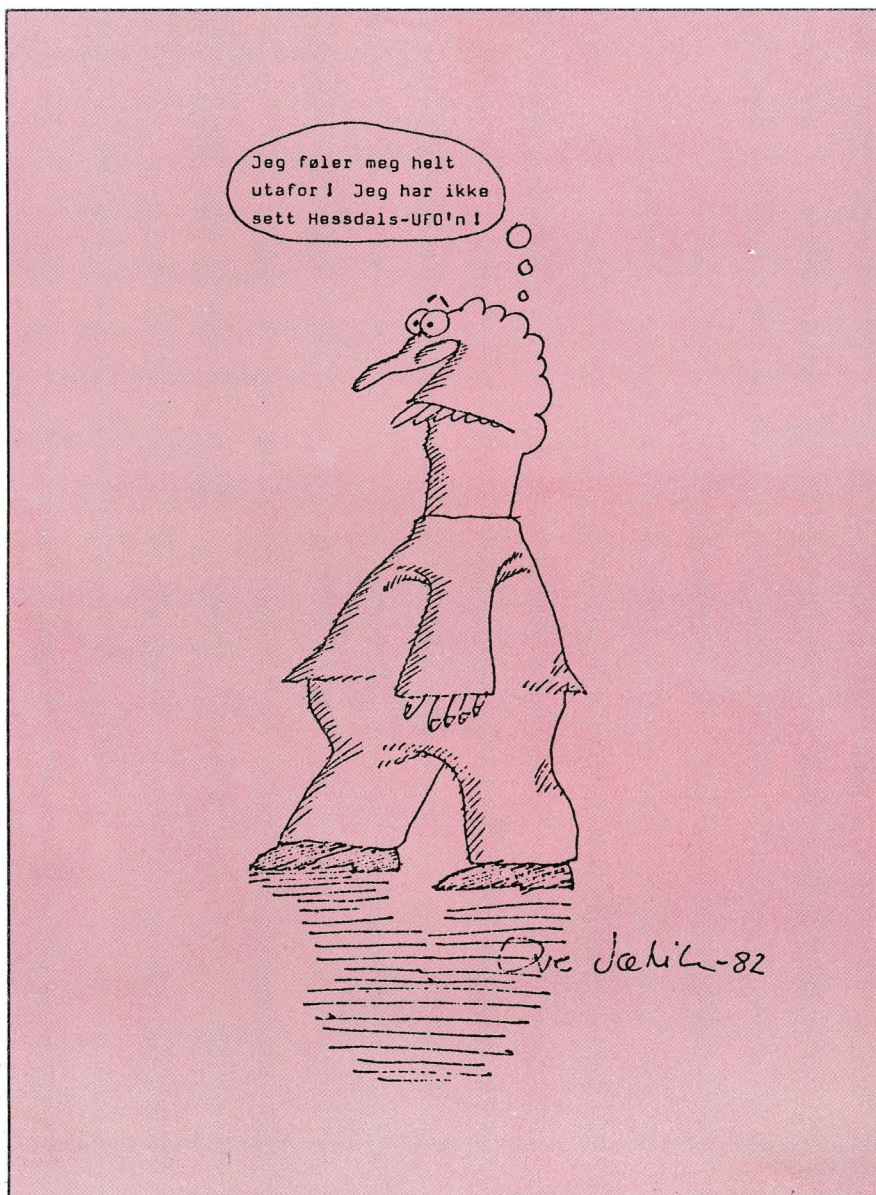
komplisert at en fullstendig oversikt er langt utenfor vår rekkevidde. Vi må imidlertid ikke bruke dette som et argument mot vitenskapen. Fordi vår viten er så begrenset bør vi heller søke å utvide den, og vitenskapelig forskning vil være det beste verktøy for å nå et slikt mål.

Vitenskapen har hele tiden vært på kant med ufologien, men vi må være forsiktige med å legge skylden på viten-

skapen som metode. En sunn vitenskapelig fremgangsmåte er den beste veien til å løse et problem. Det er imidlertid ikke nok med en god metodikk, vi må også ha vitenskapsmenn som kan bruke den, og det er her "hunden ligger begravet". Mange vitenskapsmenn er meget konservative og uvillige til å se på ting som ligger i utkanten av det som er anerkjent vitenskap. De foretrekker heller å holde seg midt i veien.

Vår oppgave må derfor bli å lokke vitenskapsmennene bort fra midtlinjen og prøve å få dem interessert i de mindre anerkjente vitenskapsområdene, spesielt ufologi. Her hjelper det imidlertid lite med visjoner, det som trengs er beviser for at det virkelig er noe å arbeide med. UFO-organisasjonene verden over bør derfor konsentrere seg om å samle håndfaste bevis, ikke visjonære tanker.

□

UFO - I LUFTEN ELLER I HODET?

Del 1

Av Hilary Evans

DE FLYVENDE TALLERKENER KOMMER FRA EN ANNEN VERDEN! het en bok som ble skrevet i 1956. Den gangen var det ingen som tvilte på hvor UFOene kom fra, og ville det ikke ha vært hyggelig om det var så enkelt!

Da verden først ble oppmerksom på UFOene, virket det ennå enklere. Under annen verdenskrig meldte de alliertes piloter fra om underlige, selvlysende objekter som forfulgte flyene deres over Tyskland og Japan.

Naturligvis trodde de at det var fiendens hemmelige våpen, men til deres store overraskelse ble de ikke angrepet.

Og senere, da de første flyvende tallerkenene ble rapportert, husket folk at tyskerne hadde hatt planer om å bygge et tallerkenformet luftfartøy. Nå var det kanskje russerne som produserte dem.

Men det tok ikke lang tid før man forsøkte at UFOene ikke kunne stamme fra noe sted på Jorden - de var så store, så utrolig raske og hadde en så enestående manøvreringsevne. Det virket som om de måtte komme fra et annet sted.

På denne tiden begynte vi her på Jor-

den å ta våre første famlende skritt ut i verdensrommet. Hvis vi hadde planer om å besøke andre verdener, da kunne det kanskje finnes andre verdener som var interessert i å besøke oss også. Hvorfor ikke?

I dag tror de fleste at UFOene kommer fra universet et sted, og det gjør de kanskje også. Men selv om det skulle være tilfelle, så er ikke problemet så helt enkelt likevel. Hør bare på disse to rapportene:

1.

Klokken har passert midnatt en kveld i november 1967. En lastebilsjåfør kommer kjørende langs en hovedvei i sørvest-England. Plutselig svikter det elektriske anlegget i bilen, lyset går og han er nødt til å stanse. Så får han se et stort, eggformet objekt på veien foran seg. Det er ca. 25 meter langt. Det henger stille i luften og summer som et kjøleskap og lukter som en elektrisk drill.

Det begynner å bevege seg bort fra ham, først langsomt, og så utrolig hurtig. På en-to-tre er det borte.

Da får han se at det står en annen bil på motsatt side av der UFOet krysset veien. Sjåføren, som er veterinær, går ut av bilen og bort til lastebilsjåføren. Han kan fortelle at motoren hans har sviktet fullstendig, og at pasasjeren hans, en pike, er helt fra seg av skrekk. De blir enige om å kontakte politiet, og heldigvis er det en telefonkiosk i nærheten.

Snart etter er politiet på åstedet. I lyset fra politibilene kan de se at busker og gress er sortsvidd, og veidekket er smeltet og ser ut til å ha vært utsatt for voldsom varme.

De to mennene blir tatt med til politistasjonen til forhør mens piken blir kjørt til nærmeste sykehus. Neste dag er det flere spørsmål som må besvares.

Det er ikke bare politiet som er interessert, men forsvarsdepartementet også. Når lastebilsjåføren blir tatt med for å hente eiendelene sine i bilen, ser han at det er en hektisk aktivitet på stedet. Det er folk med geigertellere og andre instrumenter der, ute på jordet arbeides det med bulldoser, og noen er i ferd med å male telefonboksen. Ca. en uke senere passerer han det samme stedet på nytt. Da er veien nyasfaltert.

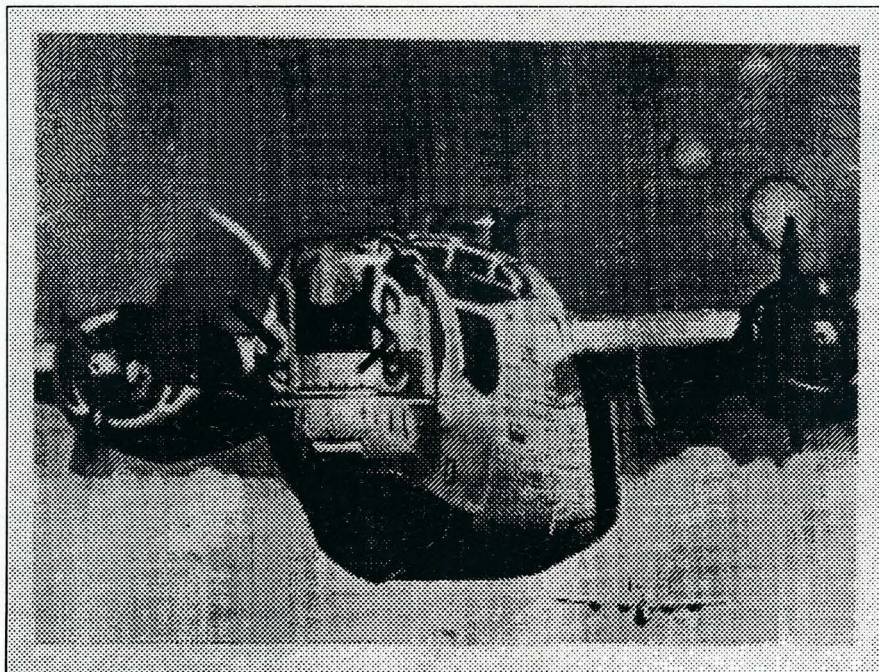
Lastebilen hans måtte repareres for ca. 5000 kroner. Men han får ingen forklaring på det han har opplevd, det kommer ingen offentlig uttalelse.

La oss sammenlikne denne saken med en annen:

2.

Det er november, klokken er seks og Solen har nettopp gått ned. Vi befinner oss like utenfor Manchester, ved endestasjonen til en buss som frakter folk fra byen og ut til forstedene. Fire mennesker går ut av bussen. De er ikke i følge, men ettersom alle bor i det samme området og kommer med samme buss hver dag, kjenner de hverandre såpass godt at de nikker og sier god kveld.

De begynner å gå hjemover, men plutselig får de se et uvanlig lys på himmelen. De stanser og begynner å diskutere hva det kan være. Så slukker det; og til

Foo Fighters kalte man de selvlysende objektene som ble observert under Den andre verdenskrig.

sin store skrekk, ser de en mørk skygge som kommer mot dem.

Når de senere skal beskrive det, er alle enige om at det var gigantisk. En sier at det var stort som en fotballbane, en annen mener at det må ha vært ca. en kilometer! Og det lå bare 30 meter over bakken og hadde lys rundt kanten - en sier at det så ut som en svevende restaurant. Men de hørte ikke en lyd fra det. Det beveget seg bare over hodet på dem og forsvant. Et av vitnene ble skremt og løp hjem og ringte politiet. Men selv om politiet etterforsket saken, kom de ikke frem til hva det kunne ha vært.

Manchester er en by på ca. to ganger Oslos størrelse - det bor ca. en million mennesker der - så kan det være mulig at et flyvende objekt på størrelse med en fotballbane svedde over byen og at bare fire mennesker så det?

Nei?

Eksisterte det da bare i hodet deres?

Da må man forklare hvordan fire mennesker som ikke er i slekt med hverandre - som ikke engang tilhører samme vennekrets - kan innbille seg nøyaktig samme ting på nøyaktig samme tidspunkt.

Her står vi overfor et paradoks.

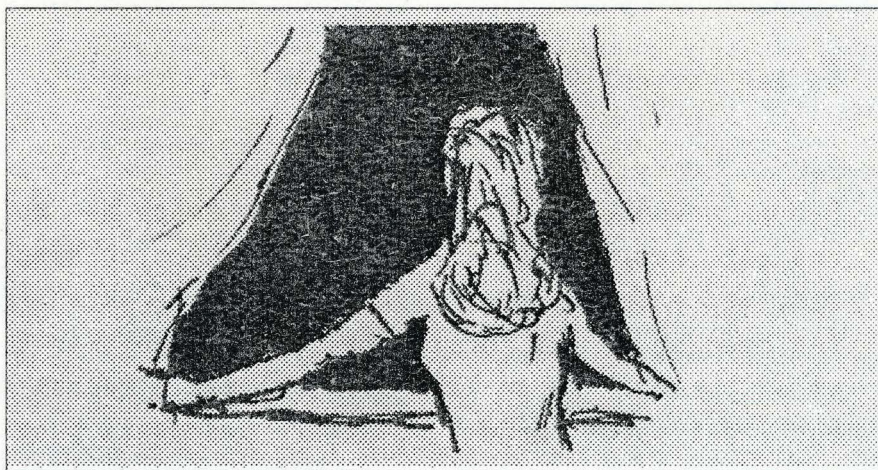
Hvis det var i luften, hvorfor var det da så *få* som så det?

Hvis det bare eksisterte i tankene, hvorfor var det da så *mange* som så det?

Her har vi en annen sak der paradokset er ennå klarere. Det gjelder en sak fra Bristol. Hovedvitnet er en vanlig husmor på 34 år, hun er lykkelig gift og har tre døtre. Hun er intelligent og oppvakt virkelig et perfekt vitne. Man må tro hvert ord hun sier, det er ingen grunn til å tvile... og likevel ... la oss ta noen utdrag av det hun fortalte under et Iydbåndintervju:

"For ni måneder siden fikk jeg plutselig det tåpelige innfallet at jeg måtte se ut av vinduet i annen etasje. Mens alle de andre satt og så på TV, satt jeg som en annen grønnsak og tittet ut av vinduet. Jeg aner ikke hvorfor. Jeg hadde ikke sett noe spesielt, og jeg hadde heller ingen grunn til å tro at jeg skulle se noe. Jeg satt bare som klistret til vinduet.

En dag sa jeg i ren fortvilelse: - Å, herregud hvis det er noen der ute, så gi meg et tegn. Og det gjorde de. I lav høyde, mellom to hus, skjøt det fram et lys. Det kom så fort og uventet at jeg dro for gardinet og tumlet bakover. Jeg var helt lamslått. Jeg visste ikke hva jeg skulle tro. Jeg ble bare stående der og tenke: Så jeg

Kveld etter kveld stirret hun ut av vinduet uten å vite hvorfor.

det, eller så jeg det ikke?

Jeg husker at jeg en dag satt der oppe som vanlig, men det var så bitende kaldt at jeg måtte gå ned en tur, og Paul - mannen min - begynte å bli lei av dette tullet mitt, så jeg sa noe sånt som: - Bli med opp, så skal jeg bevise det for deg.

Og nokså sarkastisk svarte han: - Hvordan har du tenkt å gjøre det - sende ut en telepatisk beskjed?

- Ja, noe i den retning, sa jeg. - Men du må gi meg et par minutter.

Det tok nok nærmere fem eller ti minutter, men så fikk vi se lysene. - Tror du meg nå? spurte jeg.

Litt forfjamset mumlet han: - Ja ... jo. Men i motsetning til meg, virket det som om det ikke gikk noe særlig inn på ham. Han mente at dersom de var der ute, så skulle jeg la dem være der og ikke bry meg om dem.

Enkelte dager var jeg fornøyd med bare å sitte og se på TV, og det var en lettelse å være en av familien igjen, men andre dager sa jeg til Paul: - Jeg holder det ikke ut, jeg må gå opp en tur - jeg må.

Og en dag kom Paul opp til meg og jeg sa: - Det blåser så i dag, se hvordan stjernene blir kastet rundt.

-Ikke vær dum, du vet godt at det ikke blåser der oppe. Stjerner kan ikke kastes rundt, sa han.

- Men den gjør det, sa jeg.

- Det gjør den vel ikke, sa han og så en gang til. - Jovisst gjør den det, utbrøt han.

Så begynte jeg å si: - Beveg deg til venstre - høyre. Og den gjorde som jeg sa.

- Hvem vil se en stjerne som kan snakke? sa jeg til barna. Og som en flokk med tullinger gikk vi ut i haven. Jeg ba

"Tror du meg nå?" spurte hun. "Ja ... jo," svarte han.

den om å bevege seg oppover, til høyre, til venstre - og den gjorde som jeg sa.

Barna syntes det var helt fantastisk, og Angela sa: - Be den om å komme nærmere. Jeg tenkte: Herregud, det er nå jeg kommer til å dumme meg ut. Men til min store forundring kom de nærmere, og da jeg sa stopp, så stoppet den”.

Paul, ektemannen hennes, er ingeniør ved Rolls Royce. I likhet med Diana er han intelligent, avbalansert og fornuftig - det ideelle vitne. Som man forstår, trodde han ikke noe på det til å begynne med, men etterhvert måtte han innrømme at det var virkelig. Jeg spurte ham om han var overbevist om at objektene var virkelige. - Ja, svarte han. - Det var ikke små stjerner, det var ikke satellitter, det var ikke fly. De så ut som små, klare, runde objekter.

Men hva slags virkelige objekter over Bristol er det som kommer og går på ordre fra en forstadshusmor?

Før vi går videre, er det kanskje best å finne ut hva vi mener med ordet VIRKELIG.

Hvis vi ønsker å si at noe er uvirkelig, så sier vi at det var som en drøm. Men er drømmer helt uvirkelige? Man kan ihvertfall ikke ta dem i hånden og føle på dem, men man kan fortelle familien om dem ved frokostbordet. Man kan huske dem. De kan være til hjelp i ens daglige arbeid, de kan gi ideen til en fortelling. Man kan fortelle en psykoanalytiker hva man drømmer, og dermed kan de være til hjelp for ham når han skal hjelpe deg.

Så drømmer er altså også virkelige til en viss grad. For ikke å snakke om drømmer som blir til virkelighet - drømmer som handler om ting som først skjer etter at man har drømt om det.

Litt mer virkelige enn drømmer er hallusinasjoner. En hallusinasjon er noe man tror er der, men som egentlig ikke er det. Her har vi to eksempler fra Psykisk Forskningsinstitutt:

1.

Ved en anledning skyndte to personer seg bortover en rolig gate på vei mot jernbanestasjonen. Plutselig bråstanser herr A og sa til vennen: - Ikke gå så tett innpå henne, la oss heller gå forbi. Jeg var nesten helt oppi skjørtet på henne.

Han fikk beskjed av vennen om at det ikke fantes noen foran ham - at det ikke fantes noen kvinne på det fortauet i det hele tatt.

Det herr A hadde sett helt tydelig, var en kvinneskikkelse som gikk like foran ham, ja, så nær ham at han nesten ikke kunne sette foten foran seg uten å trække på skjørtet hennes. Skjørtet var av rødt stoff, og på overkroppen hadde hun en sort silkejakke eller kort kappe. Solen strålte vakkert i kjolestoffet, og stoffet beveget seg helt naturlig i takt med kroppens bevegelser mens den lette silkejakken av og til løftet litt på seg, som om små vindpust grep tak i den.

Herr A gjorde en bevegelse med paraplyen for å dytte skjørtet unna, men det fantes selvfølgelig ingenting å flytte på. De gikk over på skyggesiden av veien, og herr A mistet henne av syne noen øyeblikk, men snart etter var hun like foran ham igjen, og solen skinte stadig på henne. Men nå hadde hun ikke rødt skjørt på seg lenger, nå hadde hun et vakkert, grønnaktig, skotskrutet skjørt.

Da de kom inn på billettkontoret var hun ikke så tydelig lenger, og da de kom ut på plattformen, forsvant hun fullstendig.

2.

En herre ved navn Grunbaum opplevde noe ganske pussig under en hypnosebehandling. Han forteller: “Jeg merket at noe beveget seg foran og over pannen min. Det tok form som en tallerken på ca. 1,20 meter. Inni tallerkenen satt det en ung kvinne. En nydelig skapning med et vennlig og sjarmerende ansikt. Hun nikket søtt til meg.

- Hvem er du? spurte jeg.

- Jeg er selvkontrollen din, bare kjenn hvor virkelig jeg er, svarte hun og strakte hånden ut mot meg.

Så jeg klappet henne på fingrene, og jeg hørte lyden da hendene våre møttes. Deretter gjorde hun seg klar til å gå ut av tallerkenen. Hun satte det ene benet utenfor. Jeg kan ennå se for meg den vakre silkestrømpen, jeg kunne se hver maske i den. Men jeg kom øyeblikkelig til at det var best om hun holdt seg i tallerkenen, for jeg begynte å bli redd for at noe skulle gå i stykker i hodet mitt. Hun la øyeblikkelig merke til min redsel, jeg kunne se det på ansiktet hennes. Så vendte jeg tilbake til min vanlige bevissthet, og hun forsvant.

Som vi ser er ikke hallusinasjoner det samme som drømmer, ikke engang det samme som våkne drømmer. Hvis du i drømme sier til deg selv at du bare drømmer, så pleier drømmen å opphøre - og det kan jo være like greit dersom du for eksempel drømmer at du er med i et langrenn og plutselig oppdager at du ikke har klær på deg.... Men når du opplever hallusinasjoner, kan du være klar over at det du ser er uvirkelig - uvirkelig på en uvanlig måte - men likevel kan du fortsette å se det. Hvor kommer hallusinasjonene fra?

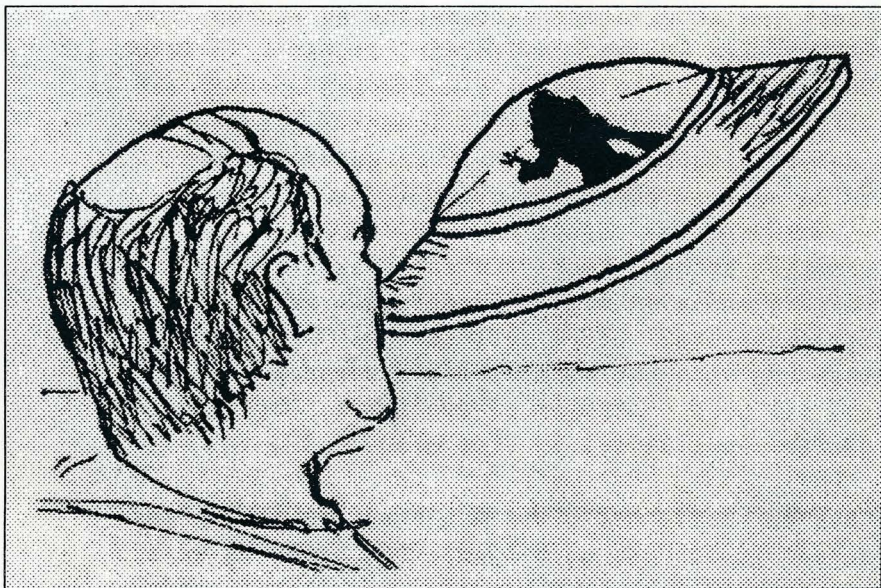
Så kommer vi til de såkalte gjenferd eller visjoner. I utgangspunktet kan det nok virke som om dette er det samme som hallusinasjoner.

Ta for eksempel de visjonene Jeanne d'Arc hadde. Er de så veldig forskjellige fra de tilfellene vi nettopp har nevnt?

Men hva skal man si når en visjon blir sett av mange mennesker samtidig?

Det finnes faktisk et (nokså dårlig) bilde av Jomfru Maria slik hun viste seg

Fortsettelse på side 60

“Hvem er du? spurte han. “Jeg er selvkontrollen din”, svarte hun.

UFO OG VITENSKAPEN

Del 1

Av sivilingeniør Hans Kristian Moe

Vi skal i denne artikkelserien forsøke å belyse de forskjellige aspekter ved gravitasjon, tid, stjernereiser og tidrommet, og prøve å snekre sammen en ny plattform vi kan stå på når vi diskuterer disse emnene. Vi skal hele tiden basere oss på kjent viten og trekke våre konklusjoner ut fra dette.

Noe av det som vil bli tatt opp har tidligere vært nevnt i *UFO*, men for sammenhengen og helhetens skyld vil gjentakelser forekomme, kanskje under en noe annen synsvinkel. Albert Einstein har vært en banebryter for vårt nåværende syn på universet. Det er derfor viktig at vi til en viss grad vet hva han har sagt, og hvorfor. Det er alltid lettere å bruke Einstein med tyngde i diskusjoner når man vet hvordan han kom frem til sine påstander, påstander som nå i snart 80 år har blitt bekreftet gjennom talløse eksperimenter.

EINSTEIN - TID OG ROM

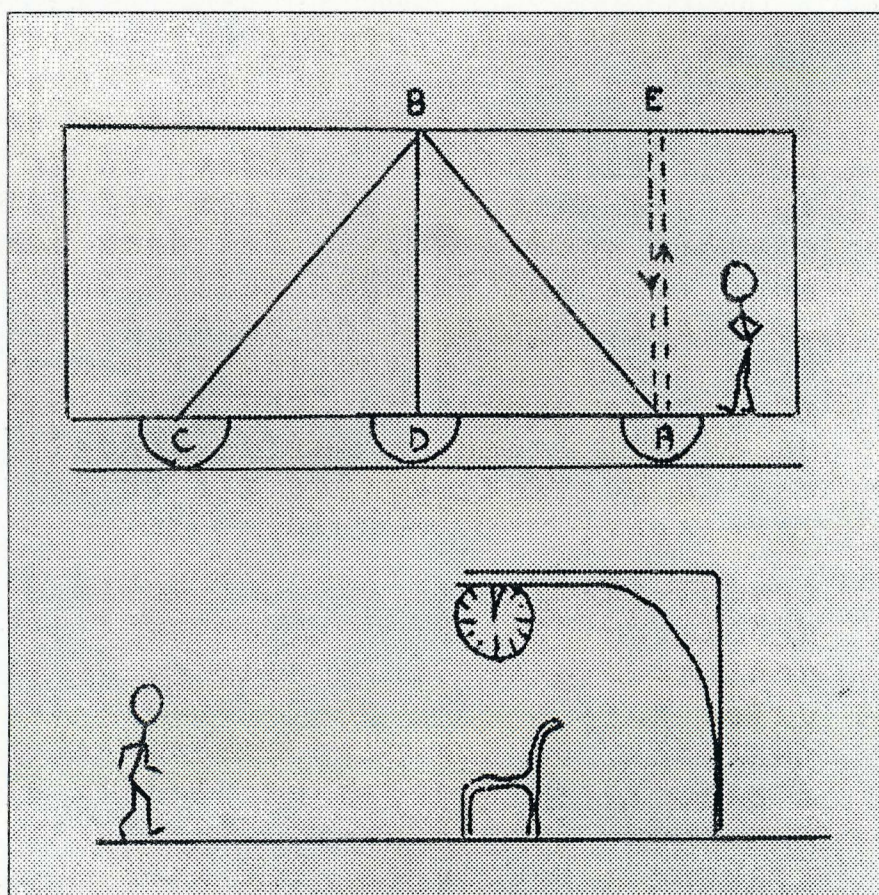
Det fortelles at da Einstein jobbet på det sveitsiske patentverk i Bern i begynnelsen av dette århundret, tok han trikken på jobben. Av og til var han noe sent ute, og han stirret som hypnotisert på rådhusklokken som trikken passerte. Rakk han det eller rakk han det ikke?

En dag fikk han tanker om at bildet av klokken jo ble sendt ut med lysets hastighet. Hvis nå trikken også "speedet opp" til lysets hastighet, ville viserne på rådhusklokken for ham stått stille. En fasinende tanke! Var det kanskje slik han fikk sine første tanker til sin spesielle relativitetsteori som han utga i 1905?

Han bygger denne teorien på to grunnleggende postulater:

1. Det finnes ingen forsøk som avgjør om en gjenstand er i ro eller i jevn bevegelse i forhold til en fast eter.
2. Lyshastigheten i det tomme rom vil alltid måles konstant, uansett hvordan lyskilden beveger seg.

For ikke å få noen selvmotsigelser i disse to postulater, er det nødvendig å gjøre korreksjoner når det gjelder tiden,

og dermed også lengden og massen. Men hvor mye forandrer tiden seg hos en gjenstand i bevegelse i forhold til tiden hos en gjenstand i ro? Denne tidsfaktoren i Einsteins spesielle relativitetsteori kan vi finne ved et enkelt tankeeksperiment. Først: Lyshastigheten i det tomme rom er 300 000 km/s, eller 3×10^8 m/s.

Vi tenker oss at vi har en jernbanevogn som går med en hastighet av 240 000 km/s eller $2,4 \times 10^8$ m/s. Ved A har vi en lyskilde som sender en lysstråle opp til et speil E festet i taket. Strålen reflekteres så ned igjen til A.

For en observatør inne i toget vil strålegangen være rett opp og ned, altså AEA. For en observatør på plattformen vil strålegangen på grunn av togets store hastighet være ABC. Mannen på plattformen måler at tiden lyset bruker på ABC er 2 sekunder. I løpet av denne tiden har toget flyttet seg AC, men da

toghastigheten er konstant vil AD være lik AC. AD er da den avstand toget har gått i løpet av ett sekund, og vi får at

$$AD = DC = 2,4 \times 10^8 \text{ meter}$$

Lyset trenger ett sekund på AB, og da er

$$AB = BC = 3 \times 10^8 \text{ meter}$$

Vi kan da regne ut at $BD = 1,8 \times 10^8$ meter.

$$\text{at } t_v = t_o \times m_o / m_v$$

hvor t_v er tiden hos en gjenstand med en hastighet v , mens t_o er tiden hos en gjenstand i ro. I klartekst kan formelen uttrykkes slik: Når massen går mot uendelig, går tiden mot null.

Vi ser her det første paradokset i Einsteins møysommelig oppbygde teorier. En masse kan umulig bli uendelig. Den ville da fylle hele universet og mere til.

Altså må det være en øverste hastighetsgrense for masse som ligger under lyshastigheten. Hvor ligger denne grensen? Hvor meget kan en masse vokse? Og hva skjer over en slik grensehastighet?

Dette skal vi behandle i en senere artikkel.

Vi skal nå se litt på de praktiske følgene av tidsfaktoren

$$k = 1 - v^2/c^2$$

Jorda ligger som vi vet 20 000 lysår (ly) fra Melkeveiens ytterkant. Skal vi foreta en reise tvers gjennom sentrum og besøke en planet på stikk motsatte side, representerer dette en reise på 80 000 ly. Da et lysår er $9,5 \times 10^{15}$ meter, blir 80 000 ly lik $7,6 \times 10^{20}$ meter.

Vi sier at topphastigheten på romskipet vårt er 299 990 km/s, eller $2,9999 \times 10^8$ m/s.

For å få skipet opp i denne hastigheter, anvender vi en aksellerasjon på 2g, hvor g er tyngdens aksellerasjon. Vi setter den her lik 10 m/s^2 . 2g skulle ikke være en for stor belastning for de mennesker som befinner seg ombord i skipet. Når vi skal lande på vårt bestemmelsessted, bruker vi en retardasjon også på 2g.

Vi ser nå først på hvor lang tid denne reisen vil ta sett fra Jorda. Vi bruker de vanlige bevegelsesligningene

$$v = at$$

hvor v er den hastighet som oppnås ved en aksellerasjon a i tiden t, og

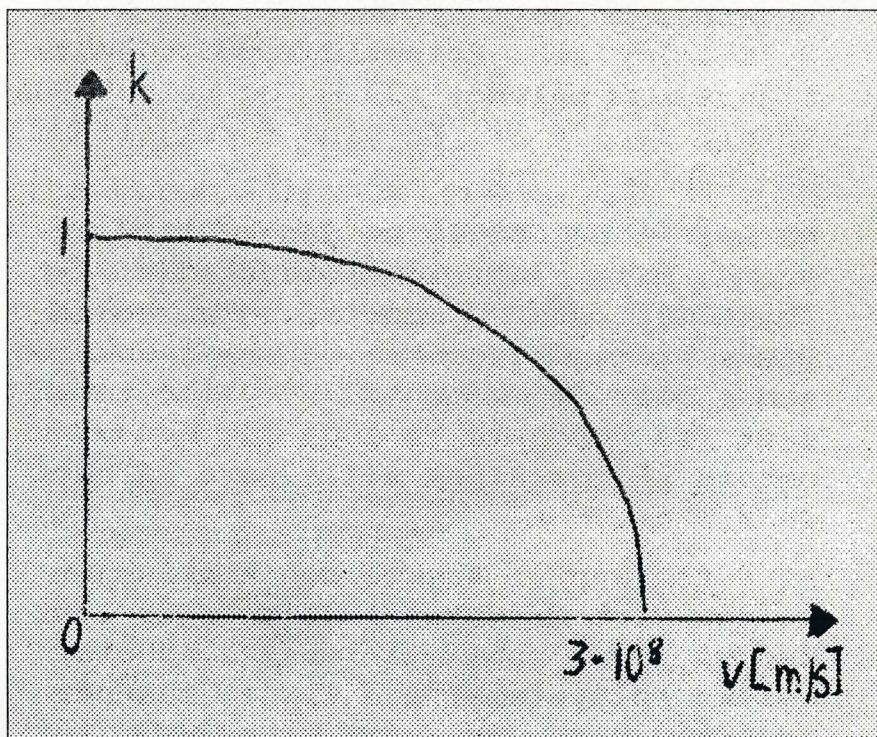
$$x = 1/2 at^2$$

hvor x er den avstanden som blir tilbakelagt ved en aksellerasjon a i tiden t. Ved å bruke disse formlene finner vi at tiden for å aksellerere opp til en hastighet på $2,9999 \times 10^8$ og så bremse ned igjen så vi får en anstendig landing på bestemmelsesstedet tar 3×10^7 sekunder. "Aksellerasjonsfeltet" og "retardasjonsfeltet" blir så forsvinnende små i forhold til de 80 000 ly at vi ser bort fra disse. Reisetiden en vei med topphastighet blir $2,53 \times 10^8$ sekunder. Hele reisen vil da sett fra Jorda ta 80 300 år.

Så skal vi se på reisetiden sett fra romskipet. Tidsfaktoren ved en hastighet på $2,9999 \times 10^8$ m/s er

$$k = 0,002154$$

For å finne tiden skipet trenger, nå sett fra skipet, for å aksellerere opp til topphastighet, blir det en del råstygg integralregning som vi ikke tar med her, men

tiden for aksellerasjon og retardasjon sett fra skipet skulle bli $2,36 \times 10^7$ sek. Reisetiden med topphastighet blir således 173 år, og reisetiden totalt ca 174 år. En viss forskjell til 80 300 år er det jo!

Nå var jo 80 000 ly en ganske stor avstand. Hvis nå bestemmelsesstedet vårt "bare" lå 1000 ly borte, og vi hadde samme hastighetsgrense og aksellerasjon som i forrige eksempel, så ville turen sett fra Jorda ta ca 1004 år. Men turen ombord på romskipet ville bare ha tatt ca. 2,9 år.

Av dette kan vi trekke den konklusjon at når våre drivstoffproblemer er løst kan vi uten spesielle vanskeligheter besøke solsystemer som ligger tusener av lysår borte fra vårt. En slik tur vil med god margin kunne utføres av en og samme generasjon av romfarere. Men de vil selvfølgelig ikke komme tilbake til sin egen tid, den vil forlengst være gått over i historien. Men akkurat dette aspektet tror jeg neppe vil være noe hinder for å få frivillige til besetningen i våre fremtidige stjerneskip. Jeg er overbevist om at når "Det Norske Stjernedirektorat" en gang i fremtiden utlyser ledige stillinger på stjerneskipet "Sirius 312", vil køen av frivillige være på flere hundre meter.

Som tidligere nevnt, så vokser massen når hastigheten øker. Her på Jorda trengs det omtrent like stor kraft for ... [tekst mangler i originalartikkelen, red. anm.]

Mannen i kupeen vil som sagt observere at lyset går strekningen AEA som er

$$3,6 \times 10^8 \text{ meter}$$

Med en hastighet av 3×10^8 m/s trenger lyset tiden

$$t_{kupe} = (3,6 \times 10^8) / (3 \times 10^8) = 1,2 \text{ sekunder}$$

på turen AEA. Det vil si at mens det er gått 2 sekunder på plattformen, vil det bare ha gått 1,2 sekunder i togkupeen. Vi kan da sette at

$$t_{kupe} = t_{plattform} \times k$$

Vi får da i dette tilfelle at

$$k = t_{kupe} / t_{plattform} = 1,2/2 = 0,6$$

Denne faktoren gjelder da ved hastigheten $2,4 \times 10^8$ m/s. Med andre toghastigheter kan vi regne ut de tilsvarende faktorer, og vi finner til slutt at faktoren k varierer med hastigheten slik: [Se figur øverst på siden.]

Når vi så har fått kurven grafisk bestemt, kan vi også få den matematisk bestemt. Resultatet blir at

$$k = [1 - v^2/c^2]^{1/2}$$

hvor v er toghastigheten og c er lysets hastighet. Vi får da at

$$t_{kupe} = t_{plattform} \times [1 - v^2/c^2]^{1/2}$$

Dette vil da si at tiden går saktere hos en gjenstand i bevegelse enn hos en gjenstand som er i ro.

Dette med at tiden "går saktere" bør kanskje forklares litt nærmere. Vi vet at et atom svinger frem og tilbake omkring en likevektsstilling. Dette svingetallet er konstant for det samme atomet under like

forhold. Setter vi atomet i jevn bevegelse med en viss hastighet vil det svinge saktere. Tyngdens gravitasjon virker også bremsende på disse atomsvingningene.

I 1958 oppdaget tyskeren Rudolf Mössbauer hvordan en ved hjelp av disse atomsvingningene kunne lage en "atomklokke" som holder tiden utrolig nøyaktig.

Denne Mössbauer-effekten er også istand til å finne ut om en klokke har saknet et billiontedels sekund i forhold til en annen klokke. På denne måten har man funnet at tiden går saktere i bunnen av Empire State Building enn i toppen av den. Så en kontorist i første etasje vil eldes langsommere enn en kontorist i toppetasjen. Det er riktignok bare snakk om mikrosekunder gjennom et helt liv, men allikevel ...

Likeledes har man funnet at en klokke ombord i en satellitt går saktere enn en på forhånd synkronisert klokke på Jorda. Dette er et av de mange tilfeller hvor Einsteins teorier er bekreftet i praksis.

Men i og med at tiden forandrer seg med hastigheten må også en gjenstands lengde og masse gjøre det. Vi har da at en gjenstand i bevegelsesretningen er kortere enn en gjenstand i ro, altså

$$L_v = L_0 \times [1 - v^2/c^2]^{1/2}$$

hvor L_v er lengden av en gjenstand med hastighet v , mens L_0 er lengden av samme gjenstand i ro.

Likeledes er masse i bevegelse større enn masse i ro, slik:

$$m_v = m_0 / [1 - (v^2/c^2)]^{1/2}$$

hvor m_v er massen til en gjenstand med hastighet v , mens m_0 er samme gjenstands masse i ro.

Av denne formelen ser vi kanskje best at lyshastigheten er den øverste hastighetsgrense i universet.

Ved v lik c blir m_v uendelig.

Hvis vi kombinerer de to formlene for masseøkning og tidsforlengelse, får vi å aksellerere en bil opp fra 10 km/t til 20 km/t som fra 60 km/t til 70 km/t. Men når vi kommer opp i hastigheter nær lysets, blir forholdene annerledes. Da massen øker med hastigheten, skal det adskillig større kraft til for å gi romskipet en viss aksellerasjon nar hastigheten er stor enn når den er liten. La oss se litt på dette.

Vi antar at romskipet vårt veier 250 tonn eller $2,5 \times 10^8$ gr. Massefaktoren ved en hastighet på $2,9999 \times 10^8$ m/s er

464,3. Vi får da en økning i massen på $1,158 \times 10^{11}$ gr. Ifølge Einsteins formel om at energien = massen $\times$ lyshastigheten²

$$E = mc^2$$

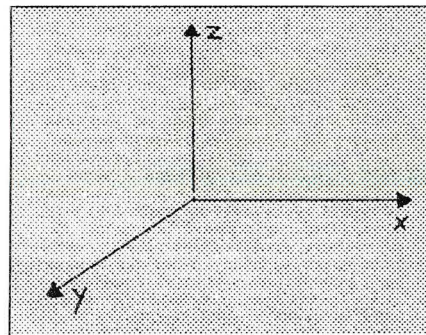
trenger vi 25×10^9 Wh for å øke massen ett gram. Vi skulle da trenge en energi på $2,895 \times 10^{21}$ Wh for å få romskipet opp i en hastighet på $2,9999 \times 10^8$ m/s.

Dette tallet sier oss ikke så mye, men når jeg nevner at Norges samlede produksjon av elektrisk kraft i 1966 var på $4,8 \times 10^{13}$ Wh, så skjønner vi at det er svære energimengder det her er tale om. $2,895 \times 10^{21}$ Wh skulle altså svare til Norges daværende årlige kraftproduksjon i 60 300 000 eller 60,3 millioner år.

Skulle vi foreta en kortere reise på en 5-6 ly, hvor tiden dermed ikke spiller en så avgjørende rolle som på veien over 1000 ly og mer, så kunne vi nøye oss med en noe mindre topphastighet. La oss si for eksempel 240 000 km/s eller $2,4 \times 10^8$ m/s. Tidsfaktoren her er 0,6 og massefaktoren 1,67. For vårt 250 tonns romskip ville vi da få en masseøkning på $1,675 \times 10^8$ gr. Dette ville da kreve en energimengde på $4,19 \times 10^{18}$ Wh, altså Norges kraftproduksjon i 87 300 år. Selv dette tallet kan synes ufattelig høyt, men når en tar i betraktning de svære energimengdene som ligger i atomkjernen blir det ikke så ille. $4,19 \times 10^{18}$ Wh svarer for eksempel til den totale energien i 7830 liter platina.

Men dette med drivstoffproblemet skal vi komme tilbake til senere.

Nå kan alt dette pratet om at et romskip i stor hastighet er kortere og har en større masse enn når det er i ro, virke noe rart. Men nå får vi huske på at dette med lengdeforkortninger og masseøkninger bare er effekter som forekommer i det tredimensjonale rommet. Altså det rommet som kan beskrives ved hjelp av et koordinatsystem som står vinkelrett på hverandre, slik:

x betegner lengde, y bredde og z høyde.

I Einsteins fire-dimensjonale rom, romtiden, får koordinatsystemet vårt en akse til, tidsaksen. Ennå er det ingen som har klart å anskueliggjøre dette enkelt på papiret, så vi får avstå fra dette vi også.

I dette fire-dimensjonale rommet vil et legeme i ro bevege seg langs en linje parallelt med tidsaksen. Har legemet en jevn bevegelse, vil det også beskrive en rett linje, men denne gangen ikke parallelt med tidsaksen. Har legemet en aksellerert eller retardert bevegelse, vil det tegne en krum linje i romtiden.

Ethvert legeme, i ro, i jevn bevegelse eller i aksellerert bevegelse, vil derfor tegne en kurve iden fire-dimensjonale romtiden. Denne kurven kaller vi legemets "verdenslinje".

I denne romtiden vil et legeme, uansett hastighet, ha konstant form og masse.

I sin generelle relativitetsteori sier Einstein at gravitasjon eller tyngdekraft og treghet, som er et legemes evne til å motsette seg aksellerasjon, er to forskjellige ord for samme ting. Vi skulle da anta at romtiden skulle krumme seg i nærheten av store masser som da har stor gravitasjon. Dette vil si at tiden skulle gå saktere i nærheten av store masser, da vi tidligere har nevnt at tyngdekraften har en bremsende virkning på tiden. Hastigheten til en bølgebevegelse kan beskrives slik:

$$v = \lambda f$$

hvor λ er bølgelengden og f er frekvensen, for eksempel i perioder pr. sekund.

Vi vet at tyngdekraften på Sola er større enn her på Jorda. Tiden skulle derfor gå saktere på sola enn her. Når tiden går saktere vil f bli mindre, men da lyshastigheten er konstant må λ bli større. Eller med andre ord: Lyset blir skøvet over til den røde delen av lysspektret. Den røde delen av spektret betegner de lange bølgelengdene, den fiolette delen de korte bølgelengdene. Hvis da romtiden krummer seg i nærheten av store masser, skulle en observatør på jorda registrere en rødforskyvning av lys som har passert nær sola. Her må vi være oppmerksomme på at lyset da blir virkelig avbøyd i det tre-dimensjonale rommet, men i den firedimensjonale romtiden vil lyset fremdeles følge rette, såkalte geodetiske linjer. Dette er bare mulig hvis romtiden krummer seg i nærheten av store graviterende masser.

Flere observasjoner har fastslått at lysets avbøyning var den som Einstein hadde forutsagt. Romtiden krummer seg altså i nærheten av store masser.

Altså: Romtidsstrukturen i universet er krum. Men når det gjelder krumning har vi to muligheter å velge mellom, enten positiv eller negativ krumning.

En positiv krumning beskrives best ved en kuleoverflate, en negativ krumning kan beskrives ved en ridesal.

Hvis vi har gjenstander fordelt i rommet med en bestemt avstand mellom hver gjenstand, og en observator teller gjenstandene innenfor forskjellige avstander fra seg, vet vi at hvis antallet vokser langsommere enn med kvadratet på avstanden, er rommet positivt krummet, og vice versa.

For å undersøke om vårt univers er positivt eller negativt krummet kan man altså bare undersøke antallet av stjer-netåker innenfor forskjellige avstander fra vår planet. Dette er blitt gjort, men opptellingen byr på uhyre mange problemer, og de lærde er ennå ikke kommet til enighet om rommets positive eller negative krumning.

Men, kan dere spørre, hvilken interesse har vi mennesker av om rommet er positivt eller negativt krummet?

Jo, et positivt krummet rom vender tilbake i seg selv og er derfor helhet og endelig. Videre vil et positivt krummet rom befinne seg i en tilstand av utvidelse eller sammentrekning, noe som betyr at de partiklene som fyller opp rommet vil fly bort fra hverandre eller nærme seg hverandre. Hos et lukket rom vil utvidelse og sammentrekning følge peri-odevis etter hverandre, vi har et såkalt pulserende univers.

Et negativt krummet rom vender ikke tilbake i seg selv og er derfor uendelig. Et uendelig rom vil være i en tilstand av stadig utvidelse eller stadig sammentrekning.

Nå har astronomene funnet ut at vårt univers utvider seg, men dette gir jo ikke noen pekepinn om hvorvidt det er positivt eller negativt krummet.

I et negativt krummet univers er antallet av verdener uendelig. Det skulle derfor være et uendelig antall planeter, og dermed et uendelig antall høytstående sivilisasjoner. Blant disse sivilisasjonene skulle der være et meget stort antall som skulle være herrer over universets kraftkilder og dermed være i stand til å besøke vår sivilisasjon.

Et positivt krummet univers har et endelig antall verdener, selv om antallet er meget stort. Vi får derfor straks begrensninger i regnestykket vårt om sannsynligheten for sivilisasjoner som er i stand

til å besøke oss.

Videre vil vi, om vi blir i stand til å kunne reise gjennom rommet med en hastighet så nær opp til lysets at tidsfaktoren for eksempel ble en billiontedel, før eller siden vende tilbake til utgangspunktet, selv om vi hele tiden reiser rett frem.

Et positivt krummet univers vil også en gang bli ferdig med utvidelsen og begynne på perioden med sammentrekning. Dette vil føre til at en gang i fjern fremtid vil alle sivilisasjoner i universet omkomme i et inferno av hete og gravitasjonskrefter.

Så vi får krysse fingrene og håpe på at vårt univers er negativt og ikke positivt krummet!

I neste artikkel skal vi se litt nærmere på noe som vi alle ialle fall kjenner på kroppen, nemlig tiden.

Kanskje tiden ikke er så "enkel" som Einstein ville ha det til!

UFO - I LUFTEN ELLER I HODET?

Fortsatt fra side 56

over Maria-kirken i Kairo i Egypt... der hun ble sett av flere hundre mennesker. Vi vet selvfølgelig at Jomfru Maria ikke var der i virkeligheten, men hva var det som fikk så mange mennesker til å tro det? Vi kan si at Jeanne d'Arc så en projeksjon av sine egne tanker, men hva kan vi si om en slik visjon som den som fant sted i Kairo? En projeksjon av hundre

tanker?

Så kommer vi til noe som fremdeles ikke er virkelig, men som i det minste har fått vitenskapens velsignelse: Hologrammet.

Det er ikke der, men gjenspeilingen er der. Du kan kjøre hånden tvers gjennom det, det veier ingenting, men du kan gå rundt det, det opptar plass i rommet ... Nok et problem når man skal forklare hva som er virkelig og hva som ikke er det.

Så kommer vi endelig til virkeligheten. Vi vet alle hva virkeligheten er, gjør vi ikke? Stolene vi sitter på, vi selv - vi er virkelige, er vi ikke? Bortsett fra at vi stort sett består av tomrom. De partiklene som utgjør kroppen vår, ligger like langt fra hverandre som stjernene i universet når man ser det i forhold til størrelsen. Kunne vi presse sammen de virkelige faste legmene i en menneskekropp, ville de nesten ikke oppta plass i det hele tatt.

Så egentlig er det, teoretisk sett, ikke noe i veien for å gå gjennom en fysisk gjenstand - for hva er en fysisk gjenstand? Stort sett tomrom.

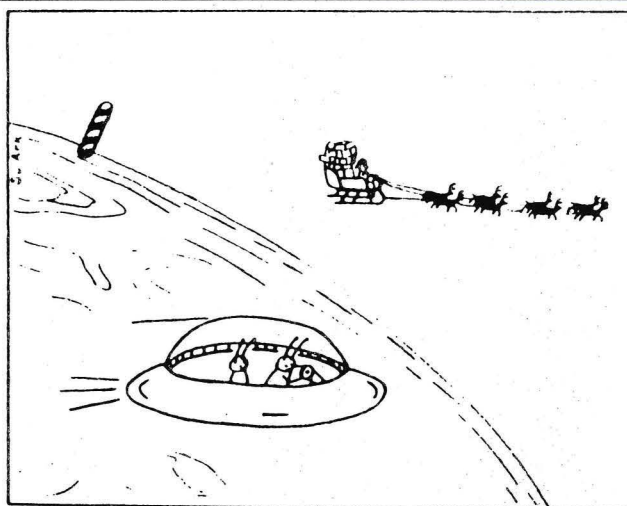
Altså har vi en hel skala, fra drømmer på den ene siden, til bord og stoler på den andre. Og vi ser at alt er virkelig til en viss grad.

Men hva har dette med UFOer å gjøre? Vi skal i neste nummer ta for oss noen kjente UFO saker og en del andre parapsykologiske fenomener, og vi skal etterhvert se om det er mulig å trekke forbindelseslinjer.

Oversettelse:

Frank Lie

Fortsettelse i neste nummer.

Det er ingen tvil om det. Jordboernes romfartøy ER primitive.

UFO - I LUFTEN ELLER I HODET?

Del 2

Av Hilary Evans

I forrige nummer tok vi for oss ordet VIRKELIGHET, og kom til at alt fra drømmer på den ene siden til stoler og bord på den andre, er virkelige til en viss grad. Vi skal etterhvert se om dette kan hjelpe oss til bedre å forstå hva UFOer er, men først skal vi se på to andre saker av en mer parapsykologisk karakter som kanskje kan hjelpe oss til bedre å forstå problemet.

Først en sak som ble innrapportert til Psykisk Forskningsinstitutt i London i 1882:

En kvinne som var på besøk i et hus i London, var på vei opp trappen til annen etasje da hun oppdaget at hun hadde en tjenestepike foran seg. Men da de nådde toppen av trappen, forsvant ganske enkelt hele tjenestepiken. Hun nevnte episoden for familien som bodde i huset, men de kunne fortelle at det ikke fantes noen slik tjenestepike.

Ingen fant noensinne ut hvem hun var, eller hva dette egentlig dreide seg om.

Sammenlikn denne saken med den som nå følger.

Jeg fikk historien av den damen som opplevde hendelsen - en tysk dame som var ute og klatret i de bayerske alper. Her følger et utdrag av brevet:

"Som De forstår, er dette en nokså anstrengende fjelltur. Det er imidlertid ikke så vanskelig å komme seg opp og ned hvis man bare ikke går seg vill slik jeg gjorde.

Jeg hadde begynt på tilbaketuren litt for sent, og det begynte å skumre da jeg plutselig oppdaget at jeg befant meg i et meget farlig terreng. Ett år etter at dette skjedde, var det faktisk en ung pike som falt ned og slo seg ihjel på nøyaktig det stedet hvor jeg oppdaget at jeg befant meg i en nesten håplos posisjon.

Helt plutselig fikk jeg se en slags stor, lysende kule som forvandlet seg til en høy skikkelse som minnet om en kinesisk mann. Merkelig nok ble jeg ikke det minste redd, og heller ikke forbauset. Jeg syntes liksom at det var helt naturlig. Mannen bukket, sa noen ord og forte meg langs en smal sti fram til den vanlige

turistveien før han forsvant som en ildkule."

Sammenlikn disse to historiene. Hushjelpen ser ut til å ha dukket opp helt tilfeldig. Hadde du eller jeg gått opp trappen, kunne det ha vært oss som hadde sett henne; med mindre det fantes et slags mystisk forhold mellom tjenestepiken og den personen som så henne - kanskje en slags felles psykisk bølgelengde?

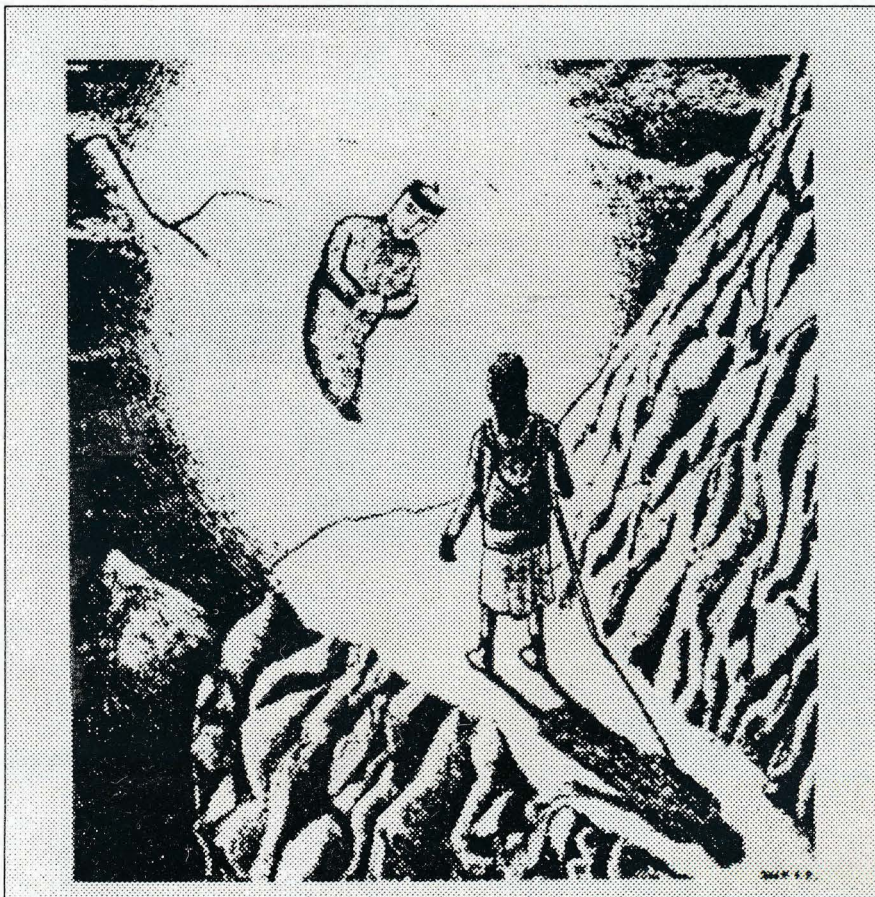
Vel, nok om det. Den ene historien er ihvertfall nokså forskjellig fra den andre. Leseren er sikkert enig i at den kinesiske herren neppe sitter der oppe i fjellene i tilfelle noen skulle gå seg bort. Han kom fordi kvinnen trengte ham. Men hvor kom han fra? Fra kvinnens egen hjerne? Det er mulig. Og jeg tror at dersom du eller jeg hadde vært der oppe i fjellene på dette tidspunktet, så

ville vi verken ha sett lyskulen eller den kinesiske mannen. Men hadde vi vært i en vanskelig situasjon, ville kanskje *vår* helt - James Bond eller Hellige Olav - ha dukket opp.

Men hva har dette med UFO-saken å gjøre? la oss ta en titt på to meget berømte saker:

Først det Monsieur Masse opplevde i Valensole i Frankrike:

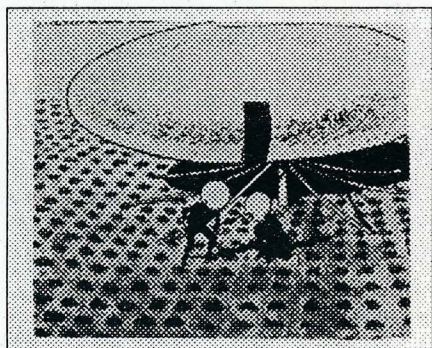
Monsieur Masse er en lavendelprodusent som kom ut på lavendelmarken sin tidlig en morgen i 1965 og fikk øye på et UFO som var landet. Og ikke bare det, han så også menneskeliknende vesner som beveget seg utenfor UFOet. Et øyeblikk ble de bare stående og se på hverandre; så var det som om besetningsmedlemmene på UFOet fikk kontrollen over ham, og han ble stående som lammet mens de kom seg inn i fartøyet og

Plutselig sto det en kineser foran henne på stien. (Ill. Jack von Domburg.)

forsvant.

Skal vi tro på denne historien? Merkelig nok virker den troverdig. Dersom vi aksepterer at noe slikt virkelig kan skje, så må vi tilstå at det godt kunne ha skjedd slik Monsieur Masse forklarer det. Dessuten ble det funnet merker på bakken etter UFOet, og hverken politiet eller erfarne ufologer, som etterforsket saken, fant noen grunn til å mistenke Monsieur Masse for å fare med løgn. Når det gjelder Monsieur Masse selv, virker det som om han så absolutt er ved sine fulle fem. Han var ikke interessert i UFO-er, og regnet slett ikke med å treffe på noe slikt.

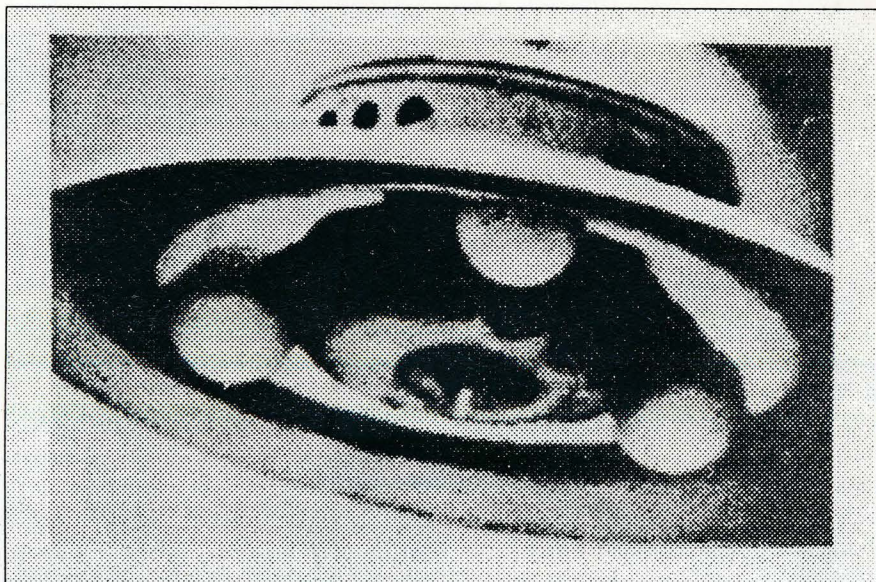
En morgen da Monsieur Masse kom ut på markene sine, støtte han på noen underlige, små skapninger.

Sammenlikn Monsieur Masse med George Adamski.

Også her har vi en detaljert beskrivelse av møtet med ufonauter. På overflaten virker alt svært så troverdig, og han har vitner som kan bekrefte det han forteller. Men så oppdager vi at vitnene hans er en smule "spesielle." En av dem har faktisk skrevet en bok der han påstår at UFOene er sendt fra Himmelen for å hjelpe oss i kampen mot jødiske bankiere og kommunister som er gått sammen om å skaffe seg verdensherredømmet.

Leseren er sikkert enig i at det ikke akkurat er den den type vitne man fester mest lit til. Dessuten er det andre ting i Adamskis fortelling som heller ikke er så lette å tro på. Da han skrev sin bok, hadde mennesket ennå ikke besøkt Månen eller sett Månens bakside. Men det har vi i dag, og vi vet at de byene Adamski så der oppe, ikke eksisterer, og ingen av våre astronauter så de små, pel-skledde dyrene som i følge Adamski skulle løpe omkring der.

Selv om vi egentlig ikke har noen grunn til å tvile på Adamski nar han forteller om de vakre kvinnene som kysset ham velkommen da han var med dem på en reise til Venus, så er det vanskelig

Den berømte "Adamski-tallerkenen".

å tro på ham. Og til slutt har vi det faktum at Adamski gikk ut i ørkenen med et brennende håp om å møte et UFO, han ble ikke overrasket av det slik som Monsieur Masse.

Så hva skal vi si om disse sakene? Virkelige eller ikke? I luften eller i hodet?

Jeg kan bare snakke for meg selv, men etter min mening ville vi antagelig ha sett det samme som Monsieur Masse dersom vi hadde vært i Valensole den julimorgen i 1965. Men hadde vi blitt med George Adamski ut i ørkenen, tror jeg ikke vi ville ha sett det han påstår å ha sett.

Kan vi så trekke konklusjonen? Kan vi si at det finnes et skille? Alle tilfellene på den ene siden av streken er virkelige, og alle på den andre siden er noe som skjer i hodet? Jeg beklager, men så enkelt er det nok ikke.

Ingenting i ufologien er enkelt.

Og resten av artikkelserien skal stort sett dreie seg om de tingene som gjør det hele så komplisert.

La oss begynne med en historie som ikke har noe med UFOer å gjøre. Det er snakk om en opplevelse jeg selv har hatt.

En kveld, ved midnattstid, satt jeg alene hjemme og leste en bok. Plutselig hørte jeg lyder ved inngangsdøren. Vi hadde en norsk pike boende hos oss på denne tiden (husk at artikkelforfatteren er engelskmann. O.a.), og jeg tenkte: "Det er sikkert Randi - nå har hun glemt nøkkelen til inngangsdøren." Jeg gikk til døren for å slippe henne inn - men det var ingen der. Nokså forbauset gikk jeg tilbake til boken.

Cirka ti minutter senere ringte det på dørklokken. Det var Randi - hun hadde

glemt nøkkelen.

Ti minutter tidligere hadde hun gått av toget og oppdaget at hun hadde glemt nøkkelen sin hjemme. Dette bekymret henne, for hun regnet med at jeg sov og at hun måtte vekke meg for å komme inn og mens hun tenkte dette, hørte jeg henne ...

En stund senere fikk jeg høre at nordmenn har noe de kaller VARDØGER og selvfølgelig forsto jeg at det var VARDØGERET jeg hadde hørt.

Grunnen til at jeg har tatt med denne historien, er at vi her står overfor et interessant fenomen. Det er bare nordmenn som har vardøger - ihvertfall har ikke engelskmenn det. Her står vi altså overfor et fenomen som ikke alle opplever - bare noen, under bestemte omstendigheter. Det virker som om noenlunde det samme er tilfelle med UFOene.

Noe av det underligste med UFOene er at de dukket opp samtidig med at vi begynte å utforske rommet utenfor jorden. Er dette bare en tilfeldighet? Hvis vi ser statistisk på det, er sjansen for at en annen sivilisasjon og vår skulle nå samme utviklingstrinn på samme tidspunkt utrolig liten, så antagelig er det ingen tilfeldighet. På en eller annen måte må det være en forbindelse mellom disse to tingene.

Noen vil selvfølgelig påstå at det er galt å si at UFOer er et fenomen som hører hjemme i romalderen. Mange påstår at vi har fått besøk av UFOer opp gjennom alle tider, som for eksempel i Nice og andre småbyer i Syd-Frankrike i 1608. Det er mulig, men vi har ingen sikre bevis for det, og ingen vil vel benekte det faktum at det først er i løpet av de

Kanskje har vi hatt besøk av UFOer opp gjennom alle tider, men ingen vil vel benekte at det først er i løpet av de siste tredve årene at de er blitt et relativt "dagligdags" fenomen.

siste tredve årene at verden er blitt oppmerksom på UFO-fenomenet.

Det finnes mange forskjellige forklaringer på hvorfor UFOene er her, langt flere enn vi har anledning til å komme inn på i denne artikkelen, men en av de aller vanligste går ut på at UFOene er kommet for å advare oss.

De har sett at vi har utviklet kjernefysiske våpen, de er redde for at vi skal blåse oss selv i fillebiter, og nå er de kommet hit for å få oss til 5 ta til fornuften.

Det er jo en fin tanke; det er hyggelig å tro på at det finnes noen der ute som passer på oss. Men som forklaring holder den ikke. Bortsett fra det faktum at bare en av tusen UFO-rapporter forteller om UFOer som lander for å overbringe et budskap, kommer det også det faktum at budskapene ikke stemmer over ens. Dessuten har vi den vanvittige måten budskapene blir overlevert på.

Tenk deg at du ville komme med en advarsel til presidenten på - la oss si - Island. Ville du da segle dit i en liten båt, gå i land langt unna Reykjavik, finne en enfoldig bonde, som ikke eier politisk innflytelse, ta kontakt med ham mens han er helt alene og si: "Vær så snill og gå til presidenten og be henne om å oppføre seg litt mer anstendig i fremtiden."

Du sier ikke hvem du er, hvor du kommer fra eller hvilken rett du har til å komme med en slik oppfordring; du gir ham ikke et eneste bevis eller tegn ... det høres nokså latterlig ut, og omtrent like latterlig synes jeg det er å høre påstandene om at UFOene er kommet for å ad-

vare oss.

Men det finnes et annet mysterium. Da våre fedre og bestefedre så underlige objekter på himmelen, så var det ikke flyvende tallerkner de så.

I Amerika i 1890-årene så de mystiske luftskip og det på et tidspunkt da det ikke fantes noe slikt som luftskip i Amerika.

Og langt flere luftskip så de i England like før første verdenskrig - dette var på et tidspunkt da engelskmennene var redde for å bli angrepet av Tyskland.

I Sverige i 1930-årene så de mystiske fly - de så for såvidt ganske vanlige ut, bortsett fra at de kunne fly i snøstormer, i stor fart, på en måte som ingen vanlige fly kunne gjøre.

Og i 1946, på et tidspunkt da mange i vesten fryktet Russland, ble det i Norge observert de mest utrolige raketter som før over himmelen. Kunne det være russernes hemmelige våpen?

Det er her historien om Randi og vardøgerne kommer oss til hjelp. Er det mulig at jeg hadde denne opplevelsen fordi Randi kom fra Norge? Ville jeg ha opplevd noe annet hvis hun hadde vært fra Australia? Hadde jeg opplevd noe i det hele tatt?

Hadde vi spurt Randi, ville hun kanskje ha sagt at hun slett ikke trodde på vardøger - at det bare var gammel overtro - men ikke desto mindre er vardøgeret der, slik det er det for alle nordmenn. Det er en del av nordmenns kulturelle arv. Vardøgeret ligger der begravd dypt nede i nordmannens underbevissthet, uansett hvor mye bevisstheten ler av det.

Og på samme måte mener jeg at alle

de underlige tingene folk har sett på himmelen, kan være speilbilder av ting som har ligget begravd i underbevisstheten deres.

Da engelskmennene var redde for at Tyskland skulle invadere dem, hadde de hørt om Zeppelinene, og dermed så de luftskip; da nordmennene var bekymret for hva russerne kunne finne på, så de raketter; og nå i romalderen ser vi UFOer som kommer fra verdensrommet ...

Mener jeg nå å påstå at UFOer bare er et fantasiprodukt? Et ytre uttrykk for en indre redsel? Nei, jeg mener ikke å påstå noe som helst; jeg vil bare at leseren skal ha denne muligheten i tankene mens vi ser på noen andre forstyrrende aspekter ved problemet.

Det finnes mange som mener at UFOene er kommet hit for å studere vår planet. Kanskje er det bare snakk om vitenskapelig nysgjerrighet - kanskje skyldes det at de har planer om å invadere oss - enhver får tro hva han selv vil.

Men herregud, hvor lite effektivt de gjør det.

Sammenlikn dem med våre egne romfarere.

Når vi lander på Månen, har vi med oss en mengde sofistikert utstyr. Hvert eneste minutt mens astronautene befinner seg på Månen, foretar de undersøkelser og eksperimenter, de fotograferer og foretar målinger.

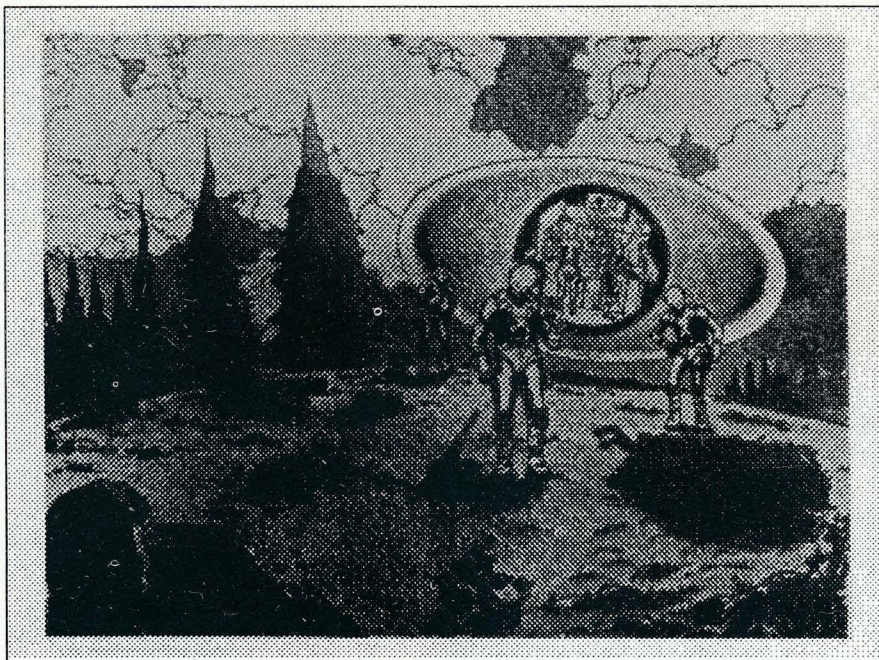
Men ufonautene oppfører seg slett ikke på den måten. Noen ganger undersøker de en avling, som for eksempel Monsieur Masses lavendelplanter i Valensole. Eller så stjeler de en kylling, slik de etter sigende skal ha gjort i Quarouble i Frankrike. Men hvem har noensinne sett dem arbeide med innviklede instrumenter? Hvem har sett dem bruke instrumenter til å teste ditt eller måle datt med? Så hva er det egentlig de gjør?

Jeg vil si at de mest av alt minner om barn som leker astronauter. Men om så er tilfelle, hvordan kan vi da forklare det?

Kanskje vi nok en gang bør kaste et blikk på noe annet enn ufologien. Finnes det andre overnaturlige fenomener som tyder på barnslig oppførsel?

Ja. Vi har poltergeist-fenomenet.

Et poltergeist er noe som gjør tåpelige ting rundt omkring i huset. Det lager dumme lyder, flytter på møbler, kaster stein, banker ting i gulvet, ringer på dørklokken eller kimer med telefonen, setter fyr på gardinene og soler på gulvet. Slike ting som et rampet barn ville

Hvem har noensinne sett ufonauter foreta noenlunde "fornuftige" undersøkelser?

Bortsett fra at det ikke kan være snakk om et barns handlinger. Det skjer for plutselig, eller mens barnet er i et annet rom, eller mens det blir holdt øye med.

Vi vet ennå ikke hva poltergeist er for noe, men det er nokså tydelig at det er et fenomen som opptrer i spesielt vanskelige perioder - særlig ofte opptrer det i forbindelse med puberteten. Det virker

som om vi i slike perioder ikke har full kontroll over oss selv, det kan virke som om en del av personligheten løsriver seg og utfører de merkeligste tricks ved hjelp av en kraft som vitenskapen ennå ikke kjenner noe til.

Men det som skjer er alltid barnslige ting; ting som ingen andre ville finne på, og som de dessuten ikke kunne ha

gjort i noe tilfelle.

Er det mulig at ufonautenes barnslige oppførsel skyldes noe å la det samme som poltergeist-fenomenet?

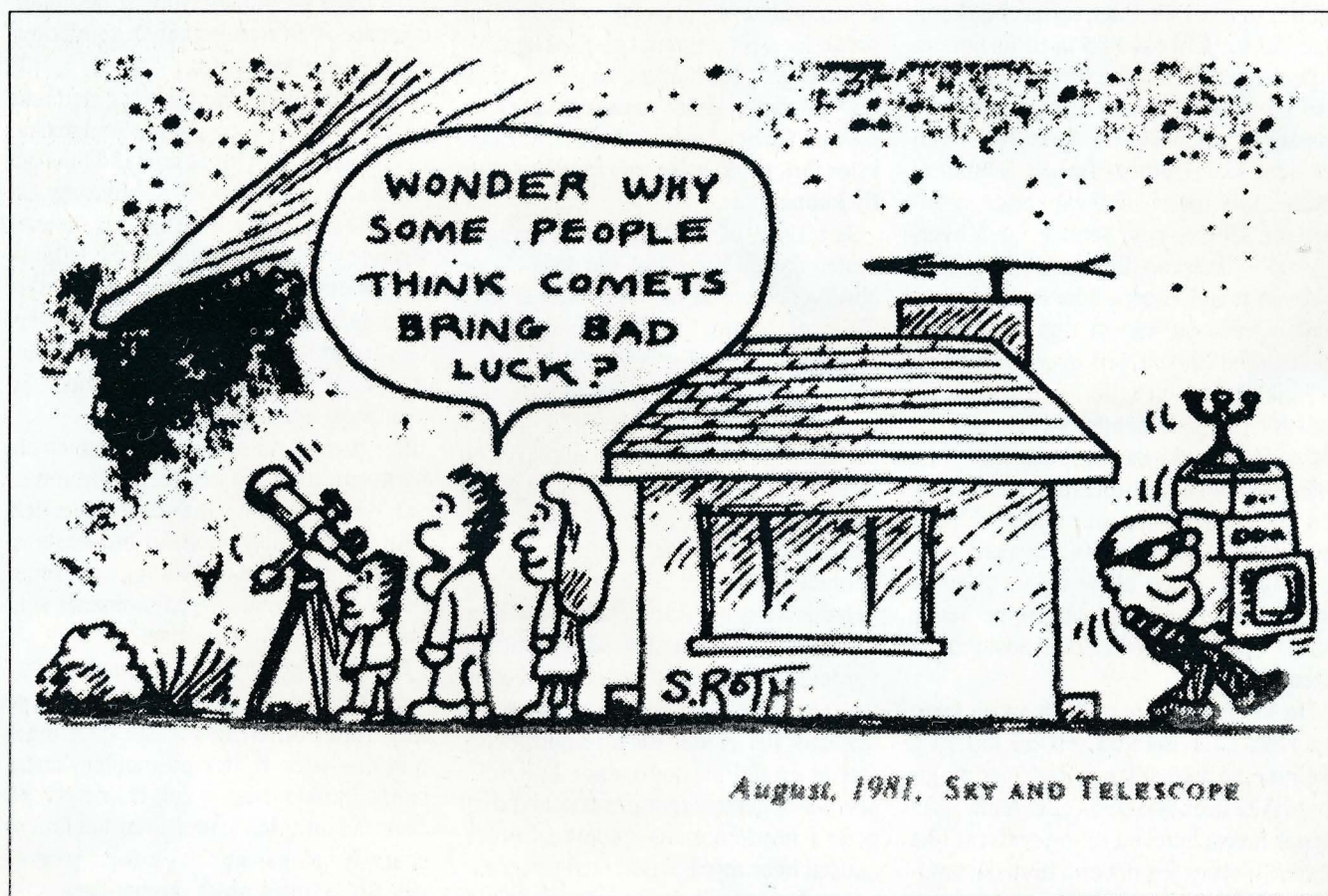
Nok en gang ønsker jeg bare at leseren skal ha muligheten liggende på lur i bakhodet når vi avslutter serien i neste nummer. For jeg har flere problemer på lager - UFO-spørsmålet blir bare verre og verre å besvare jo mer man tenker på det!

□

[Serien ble avsluttet i nr. 2 1983]

Artikkelforfatteren Hilary Evans besøkte UFO-NORGES UFO-treff i Arendal i 1981.

August, 1981. SKY AND TELESCOPE

UFO OG VITENSKAPEN

Kommentarer til del I

Av Hans Kr. Moe

Grunnet to uforutsette sykehusopphold blir det ikke noen del 2 av "UFO og vitenskapen" i dette nummer av *UFO*, så leserne får smøre seg med tålmodighet etcetera til over sommerferien.

Jeg har fått en del reaksjoner på den første artikkelen, og noen av disse går ut på at stoffet var for vanskelig tilgjengelig for folk uten høyere matematisk utdannelse. Jeg tar derfor "sjølkritikk" på dette, og skal forsøke å gi leserne et forhåpentligvis forenklet resymé.

Artikkelen var forsøkt lagt opp slik at den skulle kunne leses uten at leserne behøvde å forstå matematikken. Ligningene og utregningene var tatt med for at den spesielt interesserte kunne gå dypere i stoffet. Så fortvil ikke neste gang du ser en ligning; den kan hoppes over utenat du går glipp av det essensielle. Noe som heller ikke gjorde del 1 enklere å lese, var at side 3 og 4 var byttet om. Så til dere som ikke fikk så mye ut av artikkelen: Les den en gang til, den er enklere enn du tror.

Det som er viktig å huske er at en masse i bevegelse er større enn samme masse i ro, og når massens hastighet nærmer seg lyshastigheten, vil massen vokse mot uendelig.

Dette med at massen "vokser" vil si at et bestemt volum får en større massetetthet: En masse som i ro måler en liter og veier en kilo, vil ved en tilstrekkelig stor hastighet fremdeles måle en liter, men veie for eksempel et tonn. Det vil si at hvis massen har en hastighet i nærheten av lyshastigheten, vil den gå over til å bli et sort hull. Disse "hullene" skal vi komme tilbake til.

Videre har vi at tiden hos en masse i bevegelse går saktere enn hos den samme masse i ro. Eller for å si det på en annen måte: Uansett massens hastighet vil tid ganger masse være konstant, og av dette ser vi at:

Når massen går mot uendelig, går tiden mot null.

Avstander på mange tusen lysår kan således tilbakelegges av et stjerneskip med tilstrekkelig stor hastighet, uten at

det går særlig lang tid for mannskapet.

Men tusenårene vil rulle på hjemmeplaneten.

Selv om tidsforløpet på et stjerneskip i stor hastighet ikke skulle by på problemer, er det nok av teknologiske spørsmål å besvare:

1. Hvordan kommunisere med hjemmeplaneten?

Vi vet at de elektro-magnetiske bølger (radiobølgene) ikke går forttere enn lyset. Dersom vårt stjerneskip er tusen lysår hjemmefra, vil det for et spørsmål med svar gå to tusen lysår, sett fra hjemmeplaneten. Dette forutsetter en stabilitet på hjemmebasis som idag er helt utenkelig.

2. Hvordan løse drivkraftproblemet?

Vi vet at for å øke en masse med et bestemt antall kilo (massen får større hastighet), må vi "forbrenne" like mange

kilo. Forutsetningen er da at ikke noe energi går til spille. For vårt romskip på 250 tonn (se del 1, side 5, 2. avsnitt) har vi en masseøkning på 1,158 -105 tonn, eller 115.800 tonn, ved en hastighet på 2,9999 km pr. sekund. Vi må altså for å oppnå denne masseøkningen "forbrenne" minst 115 800 tonn masse.

For å oppnå lyshastigheten, her er massen uendelig, må vi altså "forbrenne" et uendelig antall kilo masse. Det sier seg selv at her vil vi få trøbbel.

Disse to tilsynelatende uløselige problemer skal vi komme tilbake til senere.

Eventuelle spørsmål og kommentarer kan sendes til:

Hans Kr. Moe
Bjerregaardsgt. 43
Oslo 1

eller til redaksjonen.

□

Hans Kristian Moe døde i 1990 og er rimeligvis ikke tilgjengelig for spørsmål og kommentarer.

Vi ber imidlertid leserne melde sin interesse for utgivelse av et eventuelt spesialkompendium med artikler i denne serien, samt gamle artikler om UFOene i Hessdalen på 80-tallet. Se på side 47 i dette nummer.

UFOLOGI - DEN FORSØMTE VITENSKAP

Av Jenny Randles og Peter Warrington

Studiet av UFO-fenomenet har hatt en tendens til å tiltrekke skrullinger fremfor vitenskapsmenn, og med god grunn. Men bak de mer bisarre aspektene av ufologien ligger noen fenomen som er verdt en nærmere undersøkelse.

For tre år siden gikk James Oberg til topps i *New Scientist*/Cutty Sark-konkurransen med sitt essay om uidentifiserte flygende objekter. Hans bidrag, "The failure of the science of ufology" (UFO-vitenskapens fadese), angrep hele ufologiens eksistens. Men er det slutten på historien? Finnes det virkelig ingenting vitenskapelig i undersøkelsen av UFO-fenomenet?

Den første person i Storbritannia som mottok økonomisk støtte til en vitenskapelig undersøkelse av UFO-fenomenet var Shirley McIver, en sosiolog ved York University. Hun baserte sin doktoravhandling på en studie av selve UFO-bevegelsen, og hun samarbeidet med flere britiske forskere under sitt arbeid med avhandlingen. Hennes rundspørring har prøvd å belyse motivasjonen til de som er involvert i UFO-problemet, og hun har prøvd å kartlegge deres meninger og sosiale status, samt deres politiske og religiøse tilknytning.

UFO-samfunnet er hovedsakelig basert på tro, ikke bare på troen av uforklarlige UFOer, men også på noen bisarre teorier om deres opphav, oftest at de er en form for utenomjordisk teknologi. De UFO-interesserte utgjør et gjennomsnitt av befolkningen, fra pseudo-religiøse fanatikere til fornuftige forskere. Det er virkelig overraskende at det ikke har blitt utført flere studier på et felt som, hvis vi ser bort fra det andre aspektet, må være et av verdens merkeligste trossamfunn.

Disse sosialvitenskapelige undersøkelsene har vist at den gjennomsnittlige levealder for UFO-interessen er ca. 2 år, etter den tiden kommer individet til et krisepunkt. Han, eller hun, innser at realiteten bak fenomenet ikke er hva han ønsket det skulle være og at han ikke engang kan bevise dets grunnleggende læresetninger.

Dette forandrer det hele fra et spørsmål om tro, om å ha tiltro til en ikke testbar hypotese. Det er også mulig at mange mennesker underbevisst aksepterer at hypotesen ikke bare er umulig å teste, men at den til og med er gal. Det er i alle fall et faktum at mange glir bort fra en aktiv interesse for problemet.

Flertallet av de som fortsatt er interessert i UFO-fenomenet virker mindre motivert av personlige opplevelser og mer villig til å foreta en rasjonell tilnærming til problemet. Det første symptom på en slik endring er å akseptere at alle tidligere innsamlede data om UFOer stort sett er ubrukelige, sett fra et vitenskapelig synspunkt. Dette faktum avspeiles i det fallende antall rapporter som mottas av British UFO Research Association. En endring av angrepsvinkel, støttet av utdanning, intern anerkjennelse og en definering av standarder har ført foreningen bort fra overfladiske rapporter på alle UFO-observasjoner til mer detaljerte undersøkelser av spesielle hendelser. På denne måten vil forskere kunne søke etter direkte likheter mellom rapporter, for deretter å isolere kategorier av fenomen. Det viser seg at det ikke finnes noe enkelt UFO-fenomen, i stedet er det en samling av fenomen som trolig er uavhengige, og som sannsynligvis må forklares ved hjelp av flere forskjellige mekanismer. Slike fenomen er ikke manifestasjoner av utenomjordisk teknologi. Det er fenomen som opptrer naturlig her på Jorden.

Selvfølgerlig kan vi oppleve mange fallgruver på dette trinn i forskningen. Men det er mulig, med forsiktighet, å isolere kategorier av UFO med generelle karakteristika. Et eksempel på en kategori UFO, som noen forskere har pekt ut, er eggfomede objekter med en diameter på 1-3 meter som roterer om en vertikal akse

nær bakken og som synes å sende ut et bredt spekter av elektromagnetisk stråling.

Det som kanskje er viktigst er at naturen til slike identifiserbare UFO-kategorier, og forholdene de kan observeres under, kan forutsis etter en grundig analyse av dataene. Vitenskapsmenn, med de nødvendige instrumenter, er nå i stand til å bevise en gang for alle at disse "UFOene" eksisterer, og de kan skaffe informasjon om deres natur. For å skille ut slike fenomen fra mer tvilsomme data, foreslår vi at de døpes om til UAF, uidentifiserte atmosfæriske fenomen, da dette ser ut til å være en passende og tilstrekkelig beskrivelse.

Det som mangler på dette trinn er at et eller annet forskningslaboratorium tar kontakt med seriøse UFO-forskere og lager en eksperimentell undersøkelse av disse UAFene. I USA har Harley Rutledge, leder for fysikk avdelingen ved Southeast Missouri State University, utført den første undersøkelsen med noen oppmuntrende resultat. Hans medarbeidere foretok gode observasjoner av 178 separate UAFer, og resultatet ble publisert i *Project Identification* (Prentice Hall, 1981).

Når det foreligger mer data, og når fenomenets eksistens er bekreftet, vil veien ligge åpen for å utvikle teorier om UAFenes natur, og man kan allerede spore en viss fremgang i denne retning. Michael Persinger, professor i psykologi ved Laurentian University i Ontario, har foreslått at noen UAFer er et resultat av den piezo-elektriske effekten. Han viser til at spenninger i visse bergarter kan generere et elektrisk felt som igjen kan ionisere en søyle med luft over bakken. Den ioniserte søylen vil bevege seg gjennom atmosfæren etter som spenningene beveger seg nede i fjellet. Og

den ioniserte luften kan gløde og innta en fasong som, i henhold til Persinger, har store fellestrekk med de UFOene som faller inn under kategorien UAF. Brian Brady ved US Bureau of Mines i Colorado har testet effekten som Persinger beskrev. Han utsatte kvartskrystaller for trykk, tilsvarende det som finnes ved aktive forkastningsoner i jordskorpa, og han fant at den piezo-elektriske effekten induerte synbar ionisering, slik som Persinger forutsa.

Persinger har også påpekt en del konsekvenser av en slik teori. For eksempel bør UAFene være konsentrert rundt aktive forkastningsoner, og det bør være flere UAFer i kupert terreng enn på flat mark. Vann reservoar og dammer, som gir store trykk på det omkringliggende fjell, kan være kritiske punkt. Dessuten vil passering av store luftmasser, for eksempel en kaldfront, kunne virke som en utløsermekanisme for de spenningene som har bygd seg opp.

Persingers hypotese inneholder det som lenge har vært krevd av ufologien, en teori som kan verifiseres eller forkastes. Verken Persinger eller Brady er ufologer, men noen UFO-forskere har innsett viktigheten av deres arbeid og de prøver nå å verifisere teorien. Paul Devereaux, en britisk forsker innen området "Jordens mysterier", har nylig presentert resultatet av sine foreløpige undersøkelser i *Earth Lights* (Turnstone, 1982). Han prøver å vise at det er en betydelig sammenheng mellom aktive forkastningsoner i Storbritannia og områder med stor UFO-aktivitet. Et område som siden 1972 har vært kjent som et område med mange UFO-observasjoner er Pennine åsene rundt Leeds og Manchester, et område som også har en høy konsentrasjon av aktive forkastninger. Lokale innbyggere og politiet snakker om et lysende luftfenomen, kjent som "de mystiske helikoptere" på grunn av sin manøvrerbarhet i lav høyde. (Overraskende nok fant Devereaux at dette var det eneste område med aktive forkastninger som ikke hadde et høyt rapportnivå, men dette må skyldes feil ved hans metode for innsamling av data).

Gjennom forskning utført i år, har Jenny Randles vist at "de mystiske helikoptere" er en typisk UAF og samtidig har hun verifisert en god del av Persingers postulat. For eksempel viser undersøkelsen en sammenheng mellom antall observasjoner og tykkelsen på det kvartsholdige laget. Det er også påvist at kon-

sentrasjonen av merkelige UFO-historier er størst rundt de mest aktive forkastningene. Det er funnet en klar sammenheng mellom lysene og vannreservoarenes beliggenhet, samt sterke indikasjoner på at UAFene skyldes ionisering av luften. Det er også ting som tyder på at Persingers teori om værssystemenes innvirkning kan ha noe for seg. Resultatet vil bli publisert i *The Pennine UFO Mystery* (Granada) i år [1983].

Det er interessant å merke seg at Rutledges undersøkelse av et kupert område i Missouri også gav støtte til Persingers teorier. Man kan nå spørre seg om det er ren tilfeldighet at resultatet av to slike undersøkelser har sentrert seg omkring kupert terreng, slik Persinger foreslo. Vi tror at disse foreløpige undersøkelsene gir sterke indikasjoner på at vi har en gyldig teori for en del UFO-fenomen, og at det vi har kalt UAFer nå kan utsettes for en vitenskapelig test.

Mens denne søken etter et fysisk grunnlag for UFO-fenomenet har pågått, har det samtidig blitt utført undersøkelser omkring et annet aspekt ved fenomenet. Denne kategorien er mye mer kontroversiell da den omfatter de påståtte tvangsundersøkelsene av mennesker ombord i UFOer. Det er her snakk om "utenomjordiske vesener" og "romskip", og UFO-forskere har etter hvert funnet at disse historiene er ytterst subjektive. Randles fant at mens gjennomsnittlig antall vitner for en UAF var 2.6 så var antallet bare 1.3 ved "undersøkelses"-tilfellene. Desto mer bisarre historiene var, desto nærmere 1.0 gikk antallet.

Persinger har foreslått at disse rapportene kan være hallusinasjoner som blir fremkalt i vitnene av ioniserende stråling på nært hold. Det arbeidet som er utført av noen UFO-forskere har også vist visse likhetspunkter mellom den fysiologiske effekten av nærkontakt med UFO og en form for epilepsi. Dette kan støtte Persingers hypotese, på samme måte som det faktum at det eneste tilfelle av denne typen som er rapportert fra Pennine området i den senere tid inntraff på Craven forkastningen.

I mellomtiden har Alvin Lawson, professor i engelsk ved California State University, og hans kollega William McCall, en spesialist på hypnose, prøvd å bevise at detaljene disse fortellingene kan forklares hundre prosent på bakgrunn av vitnets psykologi. Dette vil være tilfelle hvis hendelsene var ufrivillige hallusinasjoner. I deres innledende ar-

beid har de satt noen personer med god fantasi, spesielt utplukket på grunn av liten kjennskap til UFO-fenomenet, i en tilstand av kontrollert hypnose. De ble så bedt om å fortelle om en innbilt hendelse, og resultatene ble så sammenliknet med virkelige vitneutsagn. De fant mange likhetspunkt mellom historiene.

Senere undersøkelser synes å vise en hundre prosent sammenheng mellom hvordan vitnet ble født og hvordan det opplever "transporten" inn i UFOen. Hvis vitnet er født på naturlig måte vil aldri ombordstigningen bli oppfattet som en eksplosjon av lys. Tilsvarende vil et vitne født ved keisersnitt aldri oppleve ombordstigningen som en transport langs en tunnel. Lawson ser på disse forskjellige opplevelsene som undertrykte minner fra den gang vitnet ble født.

Noen psykologer er imidlertid ikke villige til å godta Lawson og McCalls eksperiment. De argumenterer med at det ikke finnes noe bevis for at et menneske er i stand til å huske fødselen. Men det er fortsatt mulig at ombordstigningen kan være konstruert ut fra vitnets minner om fødselen slik den er blitt beskrevet for vedkommende på et senere tidspunkt. Men hvis det er tilfelle vil dette kunne være et smutthull for teorien: Et tilfelle hvor barnet av en eller annen grunn ble overgitt av foreldrene ved fødselen, slik at det ikke var i stand til å motta denne informasjonen.

Vår mening med denne artikkelen er ikke å bevise noen spesiell årsak til UFO-fenomenet, heller ikke å appellere til det vitenskapelige samfunn om større respekt. Men UFO-forskningens verdi for vitenskapen synes helt klar. Det er et emne som kan tilby data på så forskjellige områder som fødselspsykologi, hallusinasjoner, trossosiologi, atmosfærisk fysikk, geofysikk og flere andre. Det synes derfor å være lønnsomt for vitenskapen hvis den var litt mer skånsom mot de seriøse UFO-forskerne og deres data. □

Jenny Randles er leder for forskningsseksjonen i British UFO Research Association og hun var, sammen med Peter Warrington, forfatter for UFOs: A British Viewpoint (Robert Hale, 1979).

Kilde:
New Scientist 10. februar 1983

Oversettelse:
Hans-Kurt Karlsen

MER OM UFO-LANDINGEN I ENGLAND!

Hva UFO-tidsskriftet *Flying Saucer Review* avslører

Av Knut Aasheim

En del av våre lesere kan kanskje ha spurt seg selv om denne fantastiske hendelsen er virkelig eller en kjempebløff. Som uttrykt i forrige artikkel, er det på grunn av det fremlagte materiale godt grunnlag for å tro at hendelsene og uttalelsene i alt vesentlig er riktig gjengitt; særlig fordi navngitte militære myndigheter og personer er involvert.

Flying Saucer Review først ute

Det velrenommerte engelske UFO-tidsskrift *Flying Saucer Review* - eller bare *FSR* (se annonse annensteds i bladet) omtalte den saken første gang i sitt mars 1981 nummer (vol. 26 nr. 6) og da som rykter, men sterke sådanne. De skrev bl.a.: "Det vi har fått rede på, skyldes utelukkende at enkelte personer i og ved militærbasen har snakket (kanskje tåpelig og bestemt uoffisielt). Tilsynelatende skulle dette gi grunnlag for å avvise historien, men det har vist seg at 3 forskjellige rykter fra hva som synes å være 3 uavhengige kilder forholder seg til den samme, helt utrolige hendelsen eller muligens en serie hendelser".

Nye detaljer fra sivil radaroperatør

I sitt juni nummer i 1982 (vol. 27 nr. 6) har *FSR* så en lengre artikkel om saken basert på hva man til da hadde vært i stand til å finne ut. (De militære hadde da ingenting innrømmet). Vi får høre hvordan en operatør på en sivil radarstasjon fulgte en UFO på skjermen innover i retning av Suffolk, og hvordan militære fra US Air Force (det amerikanske Flyvåpen) dukket opp 2 dager senere og konfiskerte båndet med opptaket av UFOet. Disse samme USAF-folkene skulle ha antydnet at "noe uvanlig" skulle ha landet nær Woodbridge-basen og hendelsen omfattet et metallisk fartøy, vesener, samt elektromagnetiske virkninger på en militær jeep.

Lokal UFO-etterforsker hører nyheter

En av de første som hørte om affæren, var den lokale etterforskeren Brenda Butler (omtalt i vår artikkel i *UFO* nr. 5 1983, men der navngitt som Brenda Cutler). En venn på basen - en offiser,

hadde betrodd seg til henne allerede få dager senere, mot løfte om ikke å snakke om den. Derfor begynte hun sine undersøkelser først senere når hun hørte om saken fra andre. Offiseren hadde forøvrig fortalt at dette ikke var første hendelsen av dette slag nær basen (!) men den mest imponerende fordi den involverte KON-TAKT! Offiserens detaljerte beretning av hva som hendte stemmer i alt vesentlig med hva som pseudonymet Art Wallace fra USAF fortalte i vår artikkel i forrige nummer. Men ytterligere interessante detaljer kom frem:

- * At objektet syntes skadet på yttersiden.
- * At tre vesener, ca. 1 meter høye og i kledt sølvglinsende drakter befant seg svevende i luften ved siden av fartøyet inni lysstråler mens de reparerte fartøyet.
- * At basekommandøren konfiskerte alle kameraene og forlangte total nyhetstausket, samt at han (alene) snakket med de fremmede mens de arbeidet (!)
- * At fartøyet var på bakken i 4 timer før det tok av og forsvant.
- * At et fly neste dag søkte over området etter utstråling og fant noe.

Brendas informator nektet selv i største konfidens å svare på spørsmål om fartøyet eksakte form og hva som ble diskutert under samtalen med de fremmede.

Lokale undersøkelser settes i gang

Brenda og hennes medarbeider "Dot" (eg. Dorothy) Street, gjorde en rekke undersøkelser i omegnen og fant en del forhold som kan ha hatt noe med hendelsen å gjøre. Blant annet ble en sivil elektriker innkalt til flybasen for å reparere alle lysene på rullebanen som hadde gått ut. Han ble nektet å få vite hva som hadde

forårsaket dette, og ble bevoktet av 6 bevæpnede vakter. Dette fant han høyst merkelig for slik hadde han aldri blitt behandlet tidligere. Videre kunne Brenda fortelle en merkelig hendelse som inntraff, men som kan skyldes personlig tolkning eller innbilning, men Dot Street kunne dog bekrefte at det hendte.

De kjørte i bil i Tangham-skogen tett i nærheten av landingsstedet. Plutselig begynte bilen å vibrere. Den akselererte opp i 60-70 mph (95-110 km/t) og var helt ute av kontroll ifølge Brenda som var sjåfør. Dot ble skremt, hun trodde Brenda gjorde det bevisst for å skremme henne, og ba henne holde opp. Etter en ca. 800 meter stoppet bilen plutselig, men kvinnene var skremt. De diskuterte lenge før de noe senere våget å kjøre tilbake, ut av skogen, den samme vei de var kommet. Bilen begynte også denne gang å vibrere og olje og tenningslampe blunket. Mens de to kvinnene klart mener hendelsen kan være av betydning, stiller artikkelforfatteren, den engelske UFO-forsker og forfatter Jenny Randles, seg mer skeptisk. □

Dette er bare første del av artikkelen om det påståtte UFO-krasjet nær Woodbridge-basen i England, ultimo desember 1980. Saken, som i ettertid ble kjent under navnet Woodbridge-Rendlesham affæren utviklet seg videre i 80- og 90-årene og har i de siste par år fått fornyet oppmerksomhet. I UFO-Aktuelt (nr. 1 1998) samt i UFO-Nyt (nr. 3 1998) foreligger det lengre artikler om saken, hvor forfatterne blant annet presenterer en del motargumenter med hensyn til at det skulle dreie seg om landing av et utenomjordisk fartøy.

UFO OVER NORDMØRE

Av Knut Aasheim

Førstesideoppslaget i VG for den 7. august i år:

- * Dagslysfotografi av UFO presenteres på første side av VG - uten latterliggjørelse!
- * Offiserer ved luftforsvarets stab på Huseby, Oslo er overrasket; - sier at bildet ikke uten videre kan forkastes som en forfalskning.
- * Hverken Luftforsvarets billedtydere på Rygge eller tekniske eksperter ved Norges Tekniske Høyskole har kunnet avsløre bildet som falsk!

Den 7. august i år [1984] var dette, nå etterhvert nokså kjente foto å se på hele førstesiden av VG. Det må betegnes som en sensasjon at denne avisen virkelig ville presentere et UFO-foto på denne måten. Dertil kommer at fotoet var tatt i fullt dagslys og viste tilsynelatende et solid metallisk objekt som reflekterte sollyset. Men på toppen av det hele kunne man lese at UFO-bildet overrasker Luftforsvarsstaben. "Dersom dette er en forfalskning, er den uhyre dyktig laget" - uttalte oberstløytnant Einar Smedsvig.

Fotografens egen beretning

Det var den 21 år gamle Pål Kristian Vaag, fra Aure på Nordmøre, som den 19. august i fjor tok bildet på gårdsplassen utenfor sitt hjem. Her er hans egen beretning, slik den fremkommer på rapporten til UFO-NORGE:

"Eg kom ut av huset og satte meg ned på trappen for å snøre igjen lissene på skoene. Som vanlig såg eg opp i himmelen for å stadfesta været. Da fekk eg sjå denne utrulege gjenstanden kome ned frå høgda eller toppen av åsen. Først vart eg sitjande som forsteina, for den nærma seg vertikalt. Hastigheten var ganske sakte. Så stanset den opp i ein avstand av 200 meter. Eg klarte utruleg nok å løpe inn etter eit kamera, og eg tok eit bilde. Da eg tok bort kameraet, fekk han liksom eit lite støt. Under heile observasjonen reflekterte den sola, men no vart den forandra. Sola vart ikkje reflektert og den vart grå og noko diffus, særleg i kantane. Plutselig så skaut den avgarde. Det var ikkje snakk om akselerasjon, for den tok av med toppfart (akkurat som noko usynleg hadde slege til den). Den

vart borte i tåka over fjellet i løpet av 1-2 sekunder."

Den totale observasjonstid var ca. 2 minutter og objektet var helt lydløst. Gjenstandens størrelse med utstrakt arm (målt mellom tommel og pekefinger) var ca. 3 cm. Dens form var klart avgrenset, og utformet med en slags kuppel øverst med veggene skrånende innover. Under var gjenstanden flat bortsett fra midten der det var noe Vaag beskriver som en stabilisator (eller spoiler), og under denne var det et hull oppover. På Kristian Vaags fornemmelse av avstanden var at den var ca. 200 meter borte og hadde en diameter på ca. 10 meter. Observasjonen ble altså gjort i fullt dagslys ved ett-tiden på ettermiddagen og været var lettskyet, med svak vind og en temperatur på ca. 15 °C.

"Eksperter forbløffet"

Dette var overskriften i VG den 8. august på en helsides oppslag, og vi finner det interessant og viktig her å gjengi hva avisen skrev for den videre utvikling av saken:

"Luftforsvarets bildetydere klarte ikke å avsløre UFO-bildet som Pål Kristian Vaag tok hjemme på tunet på Nord-Møre i august i fjor, da VG brakte fotografiet til Rygge flystasjon i går. Teknisk kan vi ikke sette fingeren på noe, sier kaptein Kåre Kvamme.

Alt ser ut til å stemme. Lyset faller riktig inn på den flyvende gjenstanden. Proporsjoner og vinkler ser riktige ut. Skarpheten i bildet er forbløffende. En fotomontasje er utelukket. - Nei, jeg kan ikke se ut fra bildet at det forfalsket. Jeg tror det er helt umulig fototeknisk å bevise hverken det ene eller det andre, sier

Kvamme. Han legger ikke skjul på at han fortsatt er svært skeptisk til ektheten av bildet.

Den eneste muligheten er at noe er kastet ut i lufta og at fotografen har fulgt objektet perfekt da bildet ble knipset, ellers ville bildet ha blitt uskarpt. Noe slikt krever stor dyktighet, eller utrolig flaks. Kvamme sier at han selv har laget et like godt UFO-bilde som det Vaag har tatt. - Men jeg brukte mye fototeknisk utstyr for å få det til, sier han.

Hverken kaptein Kvamme eller kollegene på fotoavdelingen på Rygge stiller seg helt avvisende til UFO. Ved flere anledninger har ukjente luftfartøyer blitt tatt inn på militære og sivile radarsystemer. Det er blitt fastslått at det ikke kan dreie seg om vanlige fly eller helikoptre, men hva luftfartøyene egentlig var, er aldri blitt oppklart, sier Kvamme.

"Uløst UFO-mysterium"

Slik lød overskriften på VGs oppslag den 11. august, der man kunne fortelle at man i VG hadde tatt bildet med til Norges Tekniske Høyskole i Trondheim, hvor det ble gransket under et av landets beste mikroskop. Heller ikke det kunne fortelle sannheten om det etter hvert land-skjente UFO-bildet.

Metoden forsker Jarle Hjelen ved NTH SINTEF, brukte for å forsøke å avsløre bildet, kalles scanning. Denne metoden har tidligere avslørt et UFO-bilde i Danmark. En lysende gjenstand på himmelen viste seg å være en dråpe av en væske som hadde etset seg inn på filmen. - "Det er lite eller ingenting jeg kan si om bildet ved hjelp av elektronmikroskopet - jeg kan dessverre ikke avsløre noe", sier forsker Hjelen, som ikke legger skjul på

at han personlig er skeptisk til alle overnaturlige fenomener.

Scanning med elektronmikroskop er en helt ny og meget avansert teknisk metode for å finlese forskjellige sammensetninger av metaller. Et negativ av et fotografi består også av en rekke metaller i tillegg til farvestoffer. Denne metoden kan derfor vanligvis si et og annet om fotografier. Selve avlesningen eller scanningen på fagspråket - gjøres med et elektronmikroskop, som er en lyspære med helt spesielle egenskaper. Spenningen i "pæra" er 20 000 volt og dermed sendes elektroner ut med stor hastighet - metallene reagerer forskjellig på bestrålingen og en datamaskin lager et bilde av gjenstanden.

Værballong utelukkes

Teorien om at det skulle vært en værballong har vært luftet overfor VG av en rekke som har interessert seg for Vaags noe underlige fotoobjekt - skriver VG. Men det er forsvinnende liten mulighet for at Pål Kristian Vaag har tatt bilde av en værballong på avveier. Dette sier meteorologassistent Thor Bretting på Ørlandet værstasjon. Det er denne stasjon som slipper ut slike ballonger i denne delen av Norge.

Kameraet

Fotografiapparatet som Pål Kristian Vaag benyttet var et enkelt "lommekamera" av merket KODAK DISC 4000 som koster ca. kr. 400.-. Det har ingen innstillingsmuligheter og dobbelteksponering er heller ikke mulig. Det usannsynliggjør muligheten for noen form for triksfotografering. Apropos - det gikk ikke mange dagene før Kodak var ute i avisene med en stor annonse for sine Disc-kameraer: "SKAFF DEG UFO-KAMERAET"

Vaags reaksjon

At hendelsen gjorde et sterkt inntrykk på Pål Kristian Vaag er det ingen grunn til å tvile på. Han forsto at det var et helt uvanlig fenomen han observerte, og ble altså - som han selv beskriver det "sitjande som forsteina". Men Vaag hadde altså likevel åndsnærværelse nok til å gjøre nettopp de to tingene som "en god UFO-observatør" bør gjøre, - nemlig hente et kamera og knipse et bilde, samt forsøke å tilkalle et annet øyenvitne. (Han ropte på sin mor som var i huset, men som trolig ikke hørte ham).

Vaag tiet både om hendelsen og om

fotografiet, - ikke en gang til sin nærmeste familie fortalte han noe. Han mente selv at det var et UFO han hadde fotografert, men fryktet - som så mange før ham - at han ikke ville bli trodd, og isteden skulle bli stemplet som bløffmaker og løgnhals.

Det gikk over et halvt år før Pål Kristian Vaag tilfeldigvis kom til å nevne hendelsen overfor noen kamerater, mens han var vernepliktig i Nord-Norge. Historien ble så kjent og har resultert i meget oppstyr. På hjemstedet i Aure har man mottatt utallige henvendelser over telefon og selv har han naturligvis blitt gjenstand for stor oppmerksomhet. Han sier nå at han angrer på at han viste bildet til sine kamerater.

Vi i UFO-NORGE forstår ham og han er ikke den første som har følt det slik. Men vi er likevel - for sakens skyld glade for at denne hendelse ble kjent. Vi vil også - av samme grunn - håpe at stadig flere av de mange som "sitter" på sine UFO-opplevelser vil ha mot til å stå fram og trosse frykten for latterliggjørelse. Det har vært gjort en undersøkelse som viser at bare én av ti UFO-opplevelser blir rapportert. Bare to ut av ti rapporter eller 20% ville gi oss en fordobling av rapportmaterialet! Dette til ettertanke.

"Avisreaksjoner"

Av landets ca. 160 aviser var det bare 8 som i de nærmest påfølgende dager ofret spalteplass på hendelsen. Først ute - allerede samme dag (7. august) hadde *Sunnmøre Arbeideravis* følgende to oppslag: "U-F-O-forfalskning!" - og "En god spøk". I det førstnevnte er en lokal fotograf, Per Eide intervjuet, og som, uten direkte å hevde at Vaags bilde er et falsum, forteller at "99% av UFO-bildene er ren forfalskning, eller kan forklares på en naturlig måte". Videre sier han: "Det finns sikkert 1000 måter å arrangere et UFO-bilde på". Freidige påstander og ukjente tall uten referanse er dette for denne skribent som har et par årtier bak seg med UFO-studier. Det andre oppslaget hadde denne undertittel: "En god sommerspøk! Det er konklusjonen fra kaptein Kåre Kvamme ved Luftforsvarets avdeling på Rygge, som sier dette etter å ha gransket UFO-bildene (?) (det var bare ett) tatt av nordmøringen Per Kristian Vaag og som ble gjengitt i VG i dag!« Fra den videre tekst skal siteres noen setninger med uttalelser av kaptein Kvamme som illustrerer med hvor stor grad av riktighet avisen kan sette "som-

merspøk!" med utropstegn.

"- Ettersom vi ser skyggen av et hustak på bildet er det mest sannsynlig at det dreier seg om en gjenstand kastet ut fra et hustak ..."

"- Bildet er ikke godt nok kvalitetsmessig til at man med full sikkerhet kan si at det dreier seg om en spøk".

"- Synd at ikke fotografen tok to slike bilder. Da kunne vi med nærmest full sikkerhet kunnet fastslå bildets riktighet". (Uthevelser av K.AA.)

Dagen etter hadde *Nationen* dette oppslaget: "VG-UFO bare spøk". Leser man videre i teksten finner en følgende sitat av kaptein Kvamme: "Jeg har ingen tro på at den UFOen VG brakte bilde av på første side i går er ekte" - og - "Selvfølgelig kan jeg bare gjette og ikke bevise min påstand, men det er ikke noe på bildet som får meg til å tro annet enn at dette er en god spøk". (Uthevelser av K.AA.)

Kommentar

Disse utdrag indikerer klart tendensen til VG-oppslaget: "Her har VG gått fem på! - ha, ha, ha". Skadefryden skinner igjennom. Men de av leserne som gidder lese oppslagene litt nøyere i teksten vil finne, som understrekningene viser, at der bygges mest på kaptein Kvammes tro og "synsing". Tydeligvis har han også uttalt seg noe forskjellig i de forskjellige intervju. På den annen side hva kunne han egentlig si - En mann i hans stilling?

K. Aasheim.

Her er en liten oversikt over avisoppslagene utenom de som sto i VG [Se neste side].

VGs UFO-oppslag i saken er datert: 7.8; 8.8. og 11.8. 1984. Dessuten hadde den svenske avisen *Aftonbladet* den 14.8. følgende oppslag: "UFO-feber i Norge".

Undersøkelser

Det var Arne Børcke, journalist i NTB og "gammel" UFO-interessert, og som driver UFO-Rapport* som fikk kontakt med Vaag først. Dette skjedde gjennom et lengre telefonintervju dagen etter offentliggjørelsen. Hans inntrykk av Pål Kristian Vaag var at han var nøktern og

*) UFO-Rapport er i følge Børcke en liten gruppe amatører som samarbeider om registreringsarbeidet og er ingen organisasjon man kan bli medlem av.

Dato	Avis	Pol. tend.	Overskrift/oppslag	Art. tend.
7.8.84	<i>Sunnmøre Arbeideravis</i>	AP	"U-F-O-rfalskning" "En god spøk"	negativ
8.8.	<i>Sarpsborg Arbeiderblad</i>	AP	"Dyktig UFO bløff"	neg.
8.8.	<i>Tidens Krav</i>	AP	"Hatt ble UFO" "Forsvaret: Spøk"	neg.
8.8.	<i>Moss Dagblad</i>	AP	"UFO bare et tysk vaskefat"	neg.
8.8.	<i>Romsdalsposten</i>	V	"UFO eller bløff" "Sensasjonelt Aure-foto"	pos./nøyt.
8.8.	<i>Nationen</i>	SP	"VG-UFO bare spøk"	neg.
9.8.	<i>Dagbladet Sarpen</i>	H	"Jeg så en UFO" - omhandler hovedsakelig lokal UFO-obs.	pos.
9.8.	<i>Bergens Tidende</i>	V	"UFO-Burt i VG?"	neg.
9.8.	<i>Romsdalsposten</i>	V	"Pål Kristian Vaag: Jeg så UFO'n!"	pos.
10.8.	<i>Dagbladet Sarpen</i>	H	"Slik avsløres UFO-bilder"	nøyt.

grei og fortalte om hendelsen uten å utbrodere. Det syntes også klart at han ikke ønsket publisitet og virket nærmest beklemt over alt oppstyret. Det samme synes i enda større grad å gjelde Vaags mor som skal ha sagt at hun ikke ville se bildet og ikke ha noe med saken å gjøre. "Dette tror jeg ikke på" - uttalte hun i følge *Bergens Tidende*. Det fremgår videre - i følge avisen - at moren ikke hadde fått vite noe om hendelsen. Hun fortalte dog at Pål Kristian hadde vært UFO-interessert lenge, og det kan bekreftes at han er abonnent på vårt tidsskrift *UFO*.

Undertegnede har også selv snakket med Vaag på telefonen, og inntrykket var positivt. UFO-NORGE har hatt en representant på stedet i Aure for å intervju Vaag, men møtet klaffet dessverre ikke med hans permisjon fra Setermoen i indre Troms. Det ble tatt fotografier på stedet, men et viktig personlig intervju har altså måttet utsettes grunnet de store rei-seavstander.

Det må nevnes at Vaag allerede på et tidlig tidspunkt solgte rettighetene til bildet til en kamerat for kr. 500. Denne ønsket, har det blitt opplyst, å selge bildet videre til aviser/blader også i utlandet.

Da denne skribent kontaktet Vaag for å be om tillatelse til å presentere bildet i tidsskriftet, ble denne gitt noe motstrebende idet Vaag presiserte at rettighetene var overdratt til en annen. Men vi fikk altså låne en kopi for bruk i *UFO* - da bladet jo ikke har noen økonomisk gevinst av dette. Da redaksjonen ønsket å benytte en del av stoffet - inkludert bilder - presentert i *VG*, tok vi kontakt og mottok slik tillatelse, samtidig som det ble opplyst at *VG* hadde kjøpt alle rettigheter til bildet. Både Vaag og hans kamerat hadde mottatt økonomisk kompensasjon.

Kommentarer

Omkring bildets ekthet - som er det sentrale spørsmål, vil undertegnede knytte

noen personlige kommentarer. Et viktig moment er at Vaag ventet i over et halvt år før han fortalte om hendelsen og viste fram bildet. Videre angret han på dette, etter eget utsagn og andres inntrykk, straks bildet var offentliggjort. Dette rimmer dårlig med påstanden om at det var en spøk, i det en spøk først blir det om der kan spøkes overfor noen!

Kaptein Kvamme hevdet at det ville styrket saken for Vaag om han hadde tatt flere bilder. Svaret på det er ganske enkelt at han ikke rakk å ta flere i det gjenstanden forsvant i stor fart. Observatøren forteller også et par detaljer som er ganske spesielle:

"... fekk han liksom eit lite støt. Under heile observasjonen reflekterte den sola men no vart den forandra. Sola vart ikkje reflektert, men den vart grå og noko diffus, særleg i kantane". Videre forteller han at gjenstanden - da den forsvant - akselererte den ikke, men "skaut avgarde" - "tok av med toppfart som noko usynleg hadde slege til den".

Disse spesielle detaljbeskrivelser ville - etter undertegnades mening ikke bestyrke troverdigheten til vitnet, så hvorfor (og hvordan) finne på disse om det nå var en konstruert historie? (en spøk?)

Apropos overstående - det er en utbredt teori at UFOer omgir seg med et slags kraftfelt, som har relasjon til framdriften. Man kan lett tenke seg at den beskrevne endring av objektets utseende med hensyn til solrefleksen skyldtes at kraftfeltets styrke økte vesentlig i forbindelse med det umiddelbare forflytning.

Det kan naturligvis innvendes av noen at det faktum at Vaag har mottatt et pengebeløp for rettighetene til bildet, bestyrker troen på at det er falskt og historien konstruert. Her må da raskt minnes om at han solgte rettighetene for den beskjedne sum av kr. 500. (Kanskje fordi han selv var beskjeden?) Han kunne ikke vite at *VG* senere ville betale dem begge for bildet.

Forøvrig: Hvor mange - av leserne for eksempel - ville ha sagt nei takk til en sum som betaling for retten til å publisere et slikt bilde? - med hånden på hjertet - ikke mange tror jeg.

Til slutt et lite hjertesukk. For de av oss som er gamle i "gamet" gjenkjennes et vanlig mønster omkring UFO-opplevelser som oppnår mediaoppmerksomhet: 1. Sensasjon; 2. Latterliggjørelse; og 3. Glemsel. 1 & 2 kom denne gang omtrent samtidig. Hva glemsel angår, så gjenstår det å se. Pussig forresten - de aller fleste latterliggjørende aviser hadde Arbeiderparti-tilknytning! *VG* har som kjent en borgerlig tendens, så man kan saktens spørre om det har gått politikk i det?

Vi må tilføye at *VG* tross dette hittil har behandlet denne saken gledelig nøkternt - og kommer trolig tilbake til saken. Måtte det bare indikere et lite klimaskifte.

Bilder og rapportmateriale er gjengitt med tillatelse fra Pål Kristian Vaag og avisen VG.

Avsløring - se neste side!

PÅL KRISTIAN VAAG AVSLØRT!

Av Knut Aasheim

UFO-bløff! Vaags foto avslørt ---

Sa skjedde det altså - avsløringen av Vaag-fotoet som falskt, d.v.s. han innrømmer at han har bløffet og fotografert en dreid bokstøtte opphengt i en tråd.

Pål Kristian Vaag ble faktisk tvunget til å innrømme bløffen, da bildet hans, etter å ha blitt analysert av en computer i USA, viste at "UFOen" var opphengt i en tråd. Undersøkelsen ble foretatt av den amerikanske organisasjonen G.S.W. (Ground Saucer Watch) som er i besittelse av avansert elektronisk utstyr spesielt egnet for slike analyser. Formidlingen av bildet til GSW skjedde på initiativ fra NIVFO i Trondheim, som i dette tilfelle gjorde det eneste riktige i saken.

Vaag med tallerkenbokstøtte

Men det må her nevnes at analysen ble foretatt på en kopi, og hadde ikke innrømmelsen kommet fra Vaag, ville analysen ikke vært endelig fellende bevis. Til det trengs originalbildet (negativet) idet fototekniske feil (som striper) kan forekomme på kopier.

Vi i UFO-NORGE må innse at vi denne gang ikke maktet oppgaven med fullstendig undersøkelse av saken. For egen del må undertegnede innrømme å ha hatt en viss tiltro til bildets ekthet. Dette på bakgrunn av de publiserte undersøkelser VG lot foreta hos forsvarret og ved NTH; telefon/brevkontakt med Vaag, samt UFO-NORGES undersøkelser. Direkte intervju med Vaag ble vanskeliggjort ved at han var på militærtjeneste i Troms. Man hadde en representant på åstedet i Aure, som tok div. fotos, og tilstedeværelsen av noe som liknet et hustak i hjørnet på originalbildet ble bekreftet som sådan og bemerket som mulig mistenkelig. Vi mottok også et relativt detaljert besvart rapportskjema, der Vaag har underskrevet på at de oppgitte opplysninger er riktige! UFO-NORGE tipset VG, som hadde kjøpt alle i retlighetene til bildet, om at liknende utstyr som det GSW benyttet var tilgjengelig her i Norge. Men p.g.a. for-

skjellige omstendigheter fant en slik undersøkelse altså ikke sted innen avsløringen var et faktum. Dette ikke nevnt som unnskyldning, men iallefall som en delvis forklaring. Saken har vært en lærerik, om enn litt bitter erfaring, som vil mane oss til større forsiktighet og dyktighet neste gang.

Dog ser denne skribent med større bekymring på den skade som Pål Kristian Vaag trolig har påført UFO-saken generelt. I en tid hvor det virker som om synet på UFO-fenomenene har endret seg noe i positiv retning, skulle vi gjerne ha unngått en hendelse som denne. Vi kjenner ikke Vaags motiver, men i lys av de faktiske forhold, må det være nærliggende å tenke på disse: Ønsket om publisitet (omkring sin person) og penger. VG betalte en god slump for retlighetene til bildet.

Undertegnede beklager sterkt Pål Kristian Vaags forfalskning - både på hans og UFO-sakens vegne og tror nok kanskje saken, på sikt, kan ble en litt bitter erfaring for ham selv også. Vil han f. eks. regnet som en å stole på?

PS: I det danske tidsskriftet *UFO-NYT* nr. 6 1984, meldes det at GSW innstiller sitt arbeide på fotoanalyseområdet, grunnet manglende interesse for emnet fra offentlighetens side og de få analyser av UFO-bilder (!)

□

DR. HYNEK I NORGE

Av Odd-Gunnar Røed

Den 25. januar 1985 skjedde det en begivenhet som ikke tidligere har funnet sted i Norge. Den vestlige verdens gallionsfigur i UFO-sammenheng, Dr. J. Allen Hynek, landet i god behold på Fornebu. Velkomstkomiteen, i form av undertegnede ventet spent ved tollutslippet. Det er ingen spøk å slippe gjennom der, nei. Først tre kvarter etter landing fikk jeg øye på et kjent fjes, bak en stabel av koffertor. Det var en underlig og spennende følelse å stå der og ta i mot forbildet gjennom mange år, guttedrømmen var i ferd med å gå i oppfyllelse. Han så ikke helt vel ut der han kom lett hutrende. Det var nok en del forskjell på den temperaturen han kom fra og den han nå opplevde. Hans nye hjem i Arizona, nær grensen til Mexico, byr nok opp atskillig flere varmegrader enn de minus som hylte rundt hjørnene utenfor. Som det fremgår av bildene under her, så trives både kaktus og palmer utmerket godt rundt husveggene.

Siden det var fredag, og Project Hess-

dalen Part 2 skulle nedlegge sine instrumenter den etterfølgende søndag, ble vi enige om å fortsette direkte til Hessdalen. Tøff avgjørelse av en mann på 74 år som hadde tilbrakt de seneste 10 timene i fly uten søvn. Det betydde 24 timer i våken tilstand. Hynek hadde selv på forhånd valgt å reise med bil til HD, for å få med seg meget som mulig av vår natur, som han selvfølgelig faller i staver for. (Jeg hadde nær sagt søvn.)

Men ca. fire mil nord for Elverum var det slutt på overskuddet, da tok vi et par timers lur på et nydelig hotell. Foruten søvn så fikk han seg også en etterlengtet dusj. Etter hvert som vi nærmet oss den forgjettede dal, ble det merkbart kaldere. Styringen ble tregere og pedalene kom meget motvillig opp fra gulvet etter å ha blitt trykket inn.

Et par kilometer før Røros fikk vi en påminnelse om hvor kaldt det virkelig var, motoren begynte å fuske. Midt i sentrum stoppet vi helt opp. Vi hadde da fylt på kondensfjerner, men det var nok

i seneste laget, for der sto vi. Vi løp til nærmeste hus og ble meget godt motatt. Kaffe og kaker bugnet snart på bordet, og en bilmekaniker var i full gang med å lage kjørbil. Som om ikke gjestfriheten var nok for Hynek, ble han ennå mer overrasket da nevnte bilmekaniker ikke skulle ha noe hverken for deler eller arbeid etter stengt tid. Jo dette var noe til land i 40 minus.

Vi ankom HD i seneste laget i henhold til planen. Men overnatting ble det, natt eller dag, det spilte liten rolle for lokalbefolkningen når det var slike storfolk på besøk. Vi fikk ypperlig oppvarming hos Ole Lillevold i Ålen, og tilbrakte to netter der. Det er vel unødvendig å tilføye at vi spiste og spiste og spiste, og drakk varm sjokolade.

Noe som jeg fort lærte var Hyneks favorittdrikk.

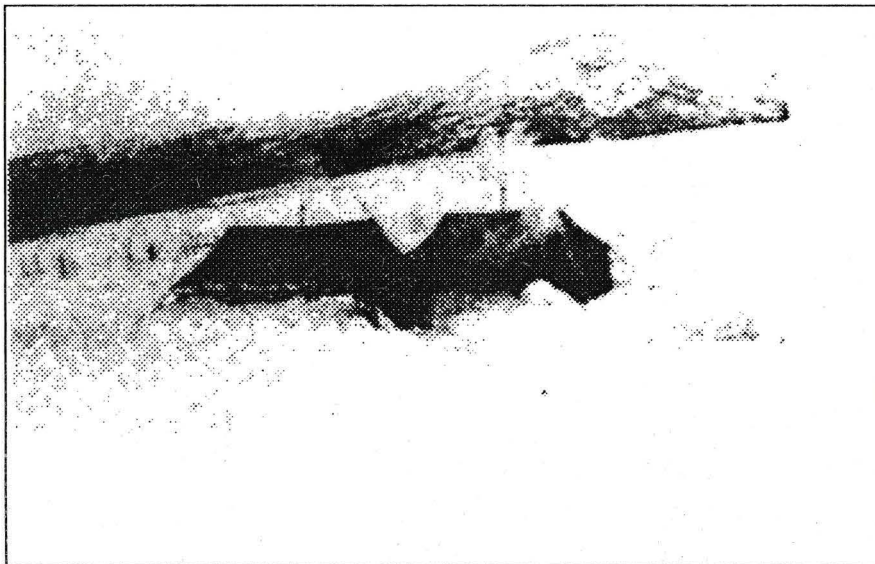
Så kom lørdagen, og som det fremgår av foregående bilde, så var jo kontrasten merkbar fra palmer og kaktuser. Da vi entret teltene presenterte vi oss som Nansen og Amundsen. Det var ikke fritt for at vi følte oss som nevnte herrer i dette miljøet, for stort nærmere en polarekspedisjon går det vel ikke an å komme her i landet.

Teltet blafret og hoppet på seg som om det skulle til å lette. En håndlampe i taket hang og slang faretruende i alle retninger godt tjoret. Vedovnen sto og truet med å frigjøre seg fra røret den var lenket til. Jo her var det naturkreftene som fikk rå. Her traff vi nordmenn og svensker i skjønn forening og ivrig samtale om forskjellige ting. Arne Wisth, han med boken dere vet, var også på plass. Likeså professor Jens Tellefsen fra Stockholm, opprinnelig norsk. Hynek var snart midtpunktet og han besvarte villig vekk de spørsmål som overdøvet vinden på utsiden.

Resten av dagen gikk med til å bese hovedkvarteret. Det var en imponerende mengde instrumenter, vi hadde stablet på bena med Forsvarets hjelp. Jeg skal ikke komme nærmere inn på dem her, da Erling Strand vil ta disse nærmere i

Hyneks nye hjem i Arizona.

Kontrasten mellom Arizona og Hessdalen er ganske markant.

øyesyn for dere. Hynek brukte flittig sin lille lommeutgave av en kassettspiller for nedtegnelser av tekniske data, for dette måtte jo vises til de andre i Center for UFO Studies.

Hittil hadde været vært mer enn dårlig, sikt og observasjonsradius hadde vært lik null. Det gode (men akk så kalde) været kom faktisk med oss. Men observasjonene uteble dessverre.

Et par lysblink ble iakttatt i noen sekunder, men da satt vi inne og forsøkte og få oss en matbit, så vi rakk selvfølgelig ikke ut i tide.

Jeg fikk også anledning til å stille Hynek en del spørsmål på denne turen. Vi fikk jo ganske mange timer sammen blant annet i bil til og fra alle steder. Spørsmålene har ligget meg nær i mange år, og sikkert for mange av dere lesere også. Hvem har vel ikke en eller annen

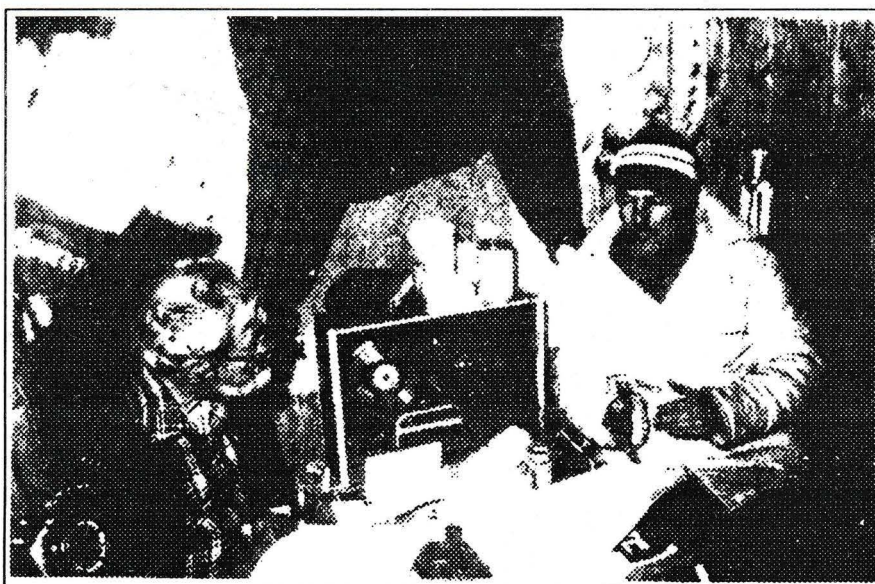
gang stilt nysgjerrigheten på prøve angående Spitsbergen-historien? Der det angivelig skulle ha krasjet en UFO tidlig i 1952. Men det viste seg at Hynek var like blank der som våre egne militære krefter. Kun ryktene gjenstår.

Når det gjelder Leonard Stringfields hypoteser om nedfrosne UFO-nauter rundt om på flybaser i USA, så er dette også kuin basert på rykter. Det har ikke vært mulig å oppdrive beviser i denne retning i det hele tatt. Hynek kjente forholdsvis godt til dette da Stringfield også er etterforsker i UFO-saker for nettopp Center for UFO Studies, blant annet. Bom igjen altså. En ting som vi hvertfall fikk bekreftet var dette oppslaget som befinner seg i alle amerikanske og kanadiske marinefartøyer. Her er inntegnet en UFO helt til høyre under betegnelsen Uidentifiserte Flyvende Ob-

jekter. Dette var noe jeg hadde skrevet og spurt om tidligere, og han ga nå et bekreftende svar. Bildet er ekte og ikke inntegnet slik vi hørte rykter om.

På spørsmål om hva som er fakta i rykteflommen rundt alle turene til Månen, og astronautenes påståtte fotografier av UFOer på disse ferdene svarte Hynek at det foreligger ikke bevis for at noe av dette stemmer unntatt i ett tilfelle. Det gjelder Jim McDivitt. Under sin måneferd tok han et bilde av en sylinder med en slags antenne i den ene enden. Bildet ble avgitt NASA ved landing, og forsvant. Ved etterspørsel ble et helt annet bilde fremlagt og forklart som romskrap. Dette er det eneste tilfelle Hynek kan vise til der det er begått komplett svindel. Han kjenner McDivitt personlig, slik han gjør de fleste astronauter, og er overbevist om at McDivitt snakker sant. Men Hynek understreker at også andre astronauter har sett UFO, opptil flere ganger. Gordon Cooper er én av dem. Han så UFO flere ganger under sin militærtjeneste i Vest-Tyskland. Utover dette er det tynt med realiteter i denne retning utenfor vår atmosfære. Men er det ikke en sensasjon at Hynek er villig til å satse sitt navn og rykte på saken McDivitt? Jeg ivret også frampå med Rex Heflin-saken. En av UFO-litteraturens hittil sterkeste kort, som nå får slått bena under seg i en rapport utarbeidet av GSW (Ground Saucer Watch,) og SUFOI (Skandinavisk UFO Informasjon). Dette var også en av Hyneks sikreste saker å henvise, til. Han kjente en stor del av Heflins omgangskrets foruten Heflin selv, og ville aldri drømme om at han/de ikke snakket sant. Uten å ha studert denne rapporten stilte han seg en smule skeptisk til manges innstilling til for enhver pris å "avsløre" alle tenkelige og utenkelige UFO-saker. Ikke å forstå at en ikke skal lete etter naturlige forklaringer, det er jo det primære, men ikke for enhver pris. En kan stille spørsmålstegn ved målsettingen.

En sak som nekter å dø, og som hardnakket har holdt mennesker nysgjerrige i over 40 år, er Philadelphia-eksperimentet. Skjedde virkelig dette påståtte forsvinningsnummeret med USS Eldridge i 1943, og var egentlig Albert Einstein med på dette? Spørsmålet overbringes Hynek som igjen trekker litt på smilebåndet. Også her får vi svaret om at det hele kun er rykter. Det finnes ikke ett eneste håndfast bevis for at dette skal ha

Allen Hynek og Odd-Gunnar Røed i ivrig diskusjon.

skjedd. Når det gjelder Einsteins medvirkning i dette, så er Hynek meget avisende til at så skal ha skjedd. Men hvorfor døde denne Jessup på en så mystisk måte i 1959, etter å ha arbeidet med denne saken i en del tid? Ja, se det kunne selv ikke Hynek gi noe tilfredsstillende svar på. Fortsatt mystikk med andre ord. Bermudatriangelet får vel de fleste til å fryse litt nedover ryggen. Hvem har vel ikke hørt om alle de mystiske forlisene av både fly og skip der. Det overrasket meg at Hynek ikke var mer engasjert i dette området enn tilfellet var. Her kunne jeg faktisk supplere ham med opplysningen om at det var funnet en pyramide på bunnen tilsvarende den store Cheopspyramiden i Egypt. Jeg skjønte raskt at mye av hans skepsis mot Bermudatriangelet bunnet i at det mest var Charles Berlitz som forsket og ga ut litteratur om dette området. Han hadde ingen høy stjerne hos Hynek, som mente at han skrev mest for vinnings skyld. Vi får nok gjøre oss opp hver vår mening om diverse saker og ting, og en ting er helt sikkert, det er sunt å være skeptisk til fenomenframstillinger, og ikke bare sluke alt det en forfatter skriver rått.

Hynek, vinkende foran veiskilt.

Det ble natt, og siden vi var i Hessdalen for å observere, så ble det til at vi tok kvelden ganske sent. Vi inntok et solid nattmåltid hos vår utrettelige vert Ole Lillevold. Natten ble til formiddag, og etter atskillige dråper varm sjokolade satte vi igjen kursen for Hessdalen. Der hadde nå instrumentene funnet veien ned fra fjellet. 800 meter kabel var igjen nøstet opp på snellen sin og plassert med alle sine 800 kg. på tilhengeren som skulle frakte den tilbake til Oslo. Kursen ble nå satt mot Kjerringvoll for avsluttende møter. Blant annet sto det et møte med NIVFO på programmet. Dette hadde blitt avtalt dagen før pr. telefon. Deltagerne på dette møtet var beregnet

å være dr. Hynek, Erling Strand, Christer Nordin (UFO-Sverige) samt Jan Krogh og eventuelt Kolbjørn Stenødegård fra NIVFO. Disse siste kjente tydeligvis ikke sin besøkestid overfor Hynek, i og med at de ikke engang møtte fram. Overfor Hynek har de jo nå tydelig vist hvor de står.

Jeg satte kursen mot Tønsberg midtveis ut på søndagen. Hynek og de andre ble igjen til dagen etter. Derfor kan jeg ikke gå i detalj om hva som foregikk i denne perioden. Men noen stor dramatik var det visstnok ikke. Det ble ikke observert noe i løpet av søndag kveld og mandag heller. Tirsdag formiddag ble det avholdt et møte på Universitetet i Oslo. Dette var et møte Hynek spesielt hadde sett fram til, og det ble da også meget vellykket. Resultatene skal vi komme nærmere inn på etter hvert som de realiserer seg.

Etter et timelangt intervju av Jan Fjellander ble Hynek med til Tønsberg og Norges eldste by. Etter alt jag og mas de siste dagene kunne det bli godt å få slappe av litt. Her var det jo også en del videofilmer som hadde pirret nysgjerrigheten hans og som han hadde lyst til å titte på.

Onsdag fikk vi besøk av *Tønsbergs Blad* for nye intervjuer. Ettermiddagen brukte vi til sightseeing og avslapning. Rolige omgivelser passet tydelig Hynek utmerket, i stedet for å dra tilbake til Oslo på onsdag kveld, ble han i Tønsberg til fredag. Klokken 10.00 satt han på toget

til Oslo, og inn til to hektiske dager i NRK.

I skrivende stund har ikke dette vært vist på skjermen. Sammen med Arne Wisth ble han forevist noen hundre meter med film som NRK tidligere har tatt opp i Hessdalen, men som ikke er vist på TV.

Oppholdsstedene i Oslo ble fordelt på Erling Strand og Roar Wister. Garantert et UFOrglemmelig besøk for dem så vel som det var for meg. Roar Wister har sendt meg noen linjer om hva som foregikk den siste delen av Hyneks 10 dager lange besøk. Det første han la merke til var denne mannens sprekhet. Han er 74 år gammel, men fremdeles sprek som en ungling. Noe vi andre er så absolutt enig i.

Etter en kopp kakao er det Hynek som stiller spørsmålene, og vi andre som svarer. Hva er vårt daglige arbeide? Når begynte vi å interessere oss for UFO? Hadde vi selv sett UFO? Hvor lenge hadde Oslo-gruppen bestått? osv. La meg her få nevne at disse spørsmålene kom også hyppig til andre ledere innen UFO-NORGE og ble ivrig nedtegnet eller tatt opp på bånd.

Det var tydelig at han likte det han så og hørte, for dette skulle fremlegges de andre i ledelsen av Center for UFO Studies. Han uttalte i Hessdalen at det ikke hadde vært mulig å få amerikanere til å gjøre det samme imponerende arbeide der som vi skandinaver her utfører, grat-

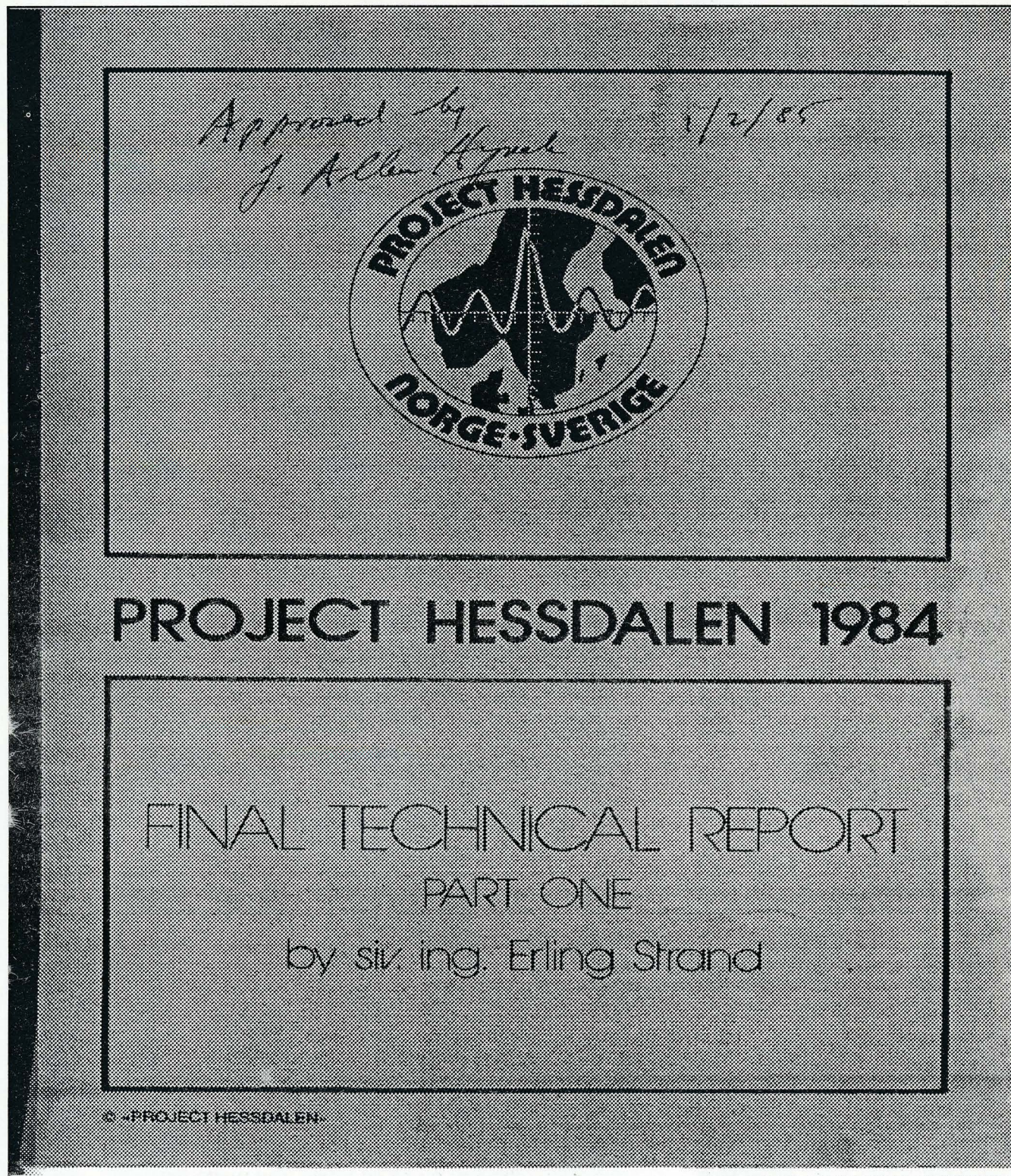
Bilde av Hynek og Erling med rapporten.

is. Spesielt det at vi ikke får fem øre for all innsatsen i HD virker meget solid. Alt foregår på det idealistiske planet, og det er noe en skal lete lenge etter. Hynek ivret om at vi kan lære opp en person eller flere i HD til å bruke et avansert kamera. Dette kameraet er Center for UFO Studies interessert i å finansiere. Han mente det var uhyre viktig å ha et skuddklart kamera der 24 timer i døg-

net. Selv om Project Hessdalen Part 2 ikke ser ut til å gi de helt store resultatene, er det viktig at vi fortsetter som før. Det er viktig å stadig komme ut med de resultater som til enhver tid foreligger. Holde poteten varm, som han sa. Det virker absolutt som om vi har noe «stort» i HD, ingen andre steder i verden er UFO-fenomenet så stasjonært over så lang tid, konkluderte han.

Og dermed satt den vestlige verdens mest verdsatte UFO-forsker igjen på flyet som skulle ta ham med tilbake til palmene og kaktusene. Tankene strøk tilbake på en setning han sa etter å ha "overlevd" HD. "Hadde jeg visst at det var så ekstreme værforhold her, hadde jeg ikke kommet. Men etter å ha opplevd alt dette, ville jeg ikke unngått dette for alt i verden". □

Under: Annonse/forside for Hessdalsrapporten i UFO nr. 1 1985. (NB: Restopplaget er utsolgt fra Rapportsentralen.)

UFO-NORGE PÅ "SENFREDAG"

Av Erling Strand

Fredag 3. april [1987] skulle Leif Havik og jeg til dyst i "Senfredag". Jeg fikk først telefon om programmet midt i uken før, og på mandag ble jeg spurt om jeg ville være med. - Selvsagt var svaret JA!

Vi skulle møte i NRK kl. 20.30. Jeg hentet Leif på hotellet og vi kjørte opp slik at vi var der ca. kl. 19.45. Det var jo ingen vits i å komme for sent til en slik begivenhet! Jeg og Leif forsøkte å hisse hverandre opp før sending, slik at vi fikk litt adrenalin i blodet. Innsatsen blir som regel litt bedre da.

På NRK fikk vi hver vår garderobe, et lite rom med sofa, bord, stol og skrivebord, og skap til å henge fra seg klær i. Det var jo nesten koselig. Det rommet fikk vi liten tid til å nyte og slappe av i. Første (og eneste) generalprøve skulle være kl. 21.15. Før den tid skulle vi sminkes og snakke litt med Dan Børge. Han fortalte meg at vitnene først skulle fortelle sine historier, deretter kom turen til oss i sofaen. Vi skulle først ha en presentasjonsrunde, hvorefter vi skulle "fyrer løs". Han sa til meg hvilket spørsmål jeg kom til å få først: "Hva bragte meg inn i UFO-arbeidet?"

Hele tiden fram til sending forberedte jeg meg på det spørsmålet, slik at jeg skulle komme i gang. Det viste seg at den forberedelsen var bortkastet - jeg fikk ikke det spørsmålet!

Generalprøven var stort sett bare en lydprøve, slik at teknikerne fikk forberedt seg. Vi diskuterte ikke UFO da,

og det fikk vi heller ikke lov til i tiden fram til sending. - De var redde for at vi skulle utdebattere emnet, slik at futten ble borte. Vi kunne snakke om alt mulig annet, men ikke UFO. I ventetiden i bakrommet, hvor vi var samlet alle sam-

heller ikke vente på å få ordet fra Dan Børge - vi skulle ta ordet. Vi måtte ikke la det bli noen pauser, for det ville gjøre det kjedelig. Det var mye bedre at Dan Børge måtte dempe oss enn at han måtte få oss til å snakke.

Publikum kom inn i salen ca. kl. 22.30. Fram til sending ble de varmet opp av Andreas Diesen. Han underholdt og fortalte vitser. Vi gikk inn ca. kl. 22.50. De som skulle være med i konkurransen ble plukket ut blant publikum like før sending. Deretter gikk Dan Børge bak forhenget og fortalte hva han så i monitoren, den eneste i studio. Han fortalte at detektimen var i ferd med å slutte. Like etter hørte vi musikken, og Dan Børge kom fram igjennom forhenget og sending var i gang ...

Etter sending ble vi (Leif og jeg) intervjuet av *NÅ* og *Aftenposten*. Det lille bakrommet var fullt av folk og røyk, og vi satte oss nede i gangen. Vi reiste litt over kl. 24.00, med en erfaring og en "Senfredag"-kopp rikere.

- En ting er sikkert. Her var det mye som ble tatt på sparket. Det var ingen skrevne manuskripter. Og det er vel en av grunnene til at programmet ble så bra.

□

Notis - se neste side

men, var det vanskelig å ikke snakke om UFO, men det gikk.

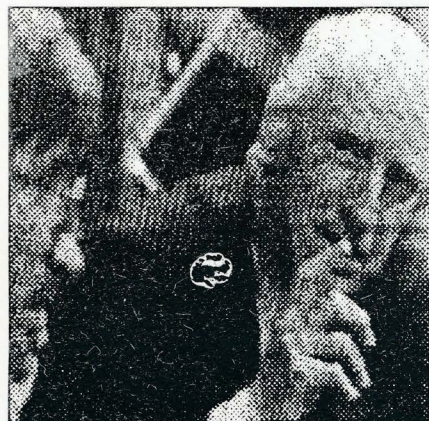
Dan Børge kom med flere råd til oss: Vi skulle ikke sitte tilbake og avslappet i sofaen. Da ville diskusjonen også bli avslappet og lite underholdende. Vi burde være frampå med fingeren. Vi skulle

Leif Havik og Erling Strand.

"Bjarne O. Lütken" - Harald Heide Steen som "ufolog".

Brahde retter en advarende finger mot Leif Havik.

NOTIS

Project Hessdalen er internasjonalt. Redaktøren i det nye *Populær-vitenskapelig Magasin* (PM) ringte til undertegnede [Erling Strand] og spurte om jeg ville skrive en artikkel i PM. Jeg spurte ham hvor han hadde hørt om vårt prosjekt. Det hadde han fått høre fra et universitet i USA, som er langt framme i jordlysforskning. De hadde oppfordret ham til å ta kontakt med oss!

Odd-Gunnar og jeg er blitt spurt om vi vil holde foredrag på "BUFORAs fourth International UFO Congress" - og det skal vi jo!

Fra UFO nr. 4 1987

DE "FLYVENDE TALLERKENER" FYLLER 40 ÅR - MEN DE ER MYE ELDRE ...

Av Clas Svahn

I år er det 40 år siden begrepet "flyvende tallerkener" ble introdusert. Et av vårt århundres mest omtalte og omdiskuterte fenomener fikk dermed et navn som ble hengende ved det fram til i dag - et navn som samtidig har lagt et latterlighetens skjær over hele saken.

Det var den 24. juni 1947 at den amerikanske privatflyveren, Kenneth Arnold, på flytur nær Mount Rainer i delstaten Washington, observerte ni uidentifiserte gjenstander. De beveget se på besynderlig vis; De fløy som når en tallerken spretter bortover en vannflate, fortalte Arnold til de ventende reporterne, og med dette fødtes det så ulykksalige navnet "flying saucers". Uttrykket hadde altså ingen ting med gjenstandenes utseende å gjøre, men var bare et forsøk på å beskrive hvordan de beveget seg gjennom luften.

Ikke nytt

Selv om 24. juni 1947 ble den dato da betegnelsen «tallerkener» ble født, og neste dags førstesider skrek ordene ut i fete typer, var det ikke første gang det ble anvendt for å beskrive en ukjent gjenstands bevegelse i luften; Alt i slutten av 1800-årene brukte en farmer i Texas "flyvende tallerkener" for å beskrive sitt møte med en ukjent flyvende gjenstand hjemme på gården. Iakttagelser av uidentifiserte gjenstander på himmelen er heller ingen ny foreteelse, men har foregått gjennom alle tider. Det er

egentlig bare navnet som har forandret seg.

Ble til UFO

Uttrykket "flyvende tallerkener" er etter hvert blitt erstattet av UFO, Unidentified Flying Object, når man omtaler ukjente gjenstander på himmelen. UFO-betegnelsen kommer også fra USA.

I løpet av de år som har gått, har uttrykket fått betydningen "fremmede romskip fra andre verdener". Et fenomen som i så måte virker godt identifisert. Hvor paradoksalt det enn kan virke, er altså en "flyvende tallerken" slik sett ikke et UFO (det er jo da identifisert ...). Et UFO kan derimot vise seg å være en "flyvende tallerken"!

Hva har så skjedd i de 40 årene som er gått etter Arnolds observasjon? Vet man noe mer om disse foreteelser på himmelen, som virker så mystiske og gåtefulle? Svaret må nok bli nei. På tross av at hundretusenvis rapporter har strømmet inn til såvel militære som sivile etterretningstjenester, har man ennå ikke lyktes i å få noen fullgod forklaring på hva det er folk ser.

Ingen forskning

Det er en utbredt misforståelse at det overhode ikke eksisterer UFOer, fordi dette bare er feilaktige tolkninger av allerede kjente fenomenet. Ingen bevis for slik oppfatning er noensinne publisert. Istedenfor føres debatten ved hjelp av

statistiske spissfindigheter, der begge sider prøver å forklare/bortforklare de uidentifiserte 10-15% istedet for å foreta en nøyere undersøkelse av dem. Dessverre skjer svært lite seriøs forskning på slike observasjoner, fordi meget få forskere våger å vise interesse for fenomenet.

Kenneth Arnold

De private organisasjoner som står for 99% av alle utredninger av de svenske UFO-rapportene, mangler den økonomiske ryggrad til dybde-forskning. Deres økonomi er dessverre langt fra stabil, og dette er et faktum som gjør det ennå vanskeligere for dem å komme fram til viktige forskningsresultater.

Den kanskje mest interessante delen av UFO-fenomenet er rapporter om at UFO'er skal være fartøy som er bemannet med menneskelignende vesener.

Vel underbygge

Uten tvil finnes det en lang serie vel underbygde observasjoner såvel av ukjente gjenstander som deres besetning. Hvorvidt "besetningen" virkelig er vesener av kjøtt og blod er umulig å si. Ting tyder dog på at de kan prege omgivelsene og dermed også vår umiddelbare virkelighet. De etterlater seg spor på bakken og gir lyd seg. Men virkelige? Tja...

I alle fall finnes det en lang rekke rapporter, også lokalt fra Norrbotten, hvor folk har sett vesener i nærheten av de mystiske gjenstandene. Slik beskriver f.eks. Bruno Nygård i Sakavaara sitt møte med de ukjente gjenstandene og deres "besetning" på en vei utenfor huset hans for noen år siden: "Gjenstanden lignet en snusdåse der den kom mot meg lengre nede på veien. På begge sider

gikk en person som så ut som en liten gutt. Plutselig, etter at jeg hadde kikket på dem en stund, hoppet de inn i gjenstanden, som steg rett opp i luften og forsvant. Det var virkelig underlig. Ingen rare grønne menn med antenner, men to menneskelignende vesener som så ut som unge gutter. Hvordan kan det være mulig? Var de virkelig mennesker?

En teori er at disse gjenstandene virkelig er "flyvende tallerkener", altså besøkende fra andre planeter, men denne teorien er foreløpig ikke underbygget og - anser mange - hviler på et syltynt grunnlag. Men vitenskapelige undersøkelser er ikke foretatt.

Kenneth Arnold, som den 24. Juni 1947 observerte UFOer ikke langt unna flyet sitt.

Forsker-uro

Rapportene om vesener i forbindelse med UFO-observasjoner skremmer forskerne. Det er ille nok at det kan finnes et fenomen i vår atmosfære som vitenskapen ikke kjenner til, uten at man i tillegg skal trekkes med "besetningen"...

Tross alt fortsetter folk å rapportere mystiske fenomener på himmelen. Nøkterne, fornuftige og respektable borgere, som i en hvilken som helst rettssak ville godtas som kronvitner, ser dem, skremmes av dem og - i blant - rapporterer dem.

Nå begynte jo ikke rapportene om uidentifiserte flyvende objekter å komme i 1947. Allerede året før ble Sverige rammet av den største mengden UFO-rapporter som hittil er registrert. Minst 1500 rapporter om iakttagelser ble mottatt av aviser og det militære. I de aller fleste tilfellene var det lysfenomener, men et meget stort antall ble beskrevet som av-

lange, sigarformede gjenstander.

I dagslys

"225 av observasjonene er av virkelige gjenstander", slo Forsvarsstaben fast i en hemmelig rapport fra 1946. Alle ble observerert i fullt dagslys. Intet synsbedrag med andre ord!

Og ingen ting tyder på at fenomenet opphører å rapporteres. Vi kommer nok til å måtte leve med de "flyvende tallerkener" i mange år fremover. Det er bare så synd at ingen fant på et bedre navn på de uidentifiserte objektene den gangen for 40 år siden...

□

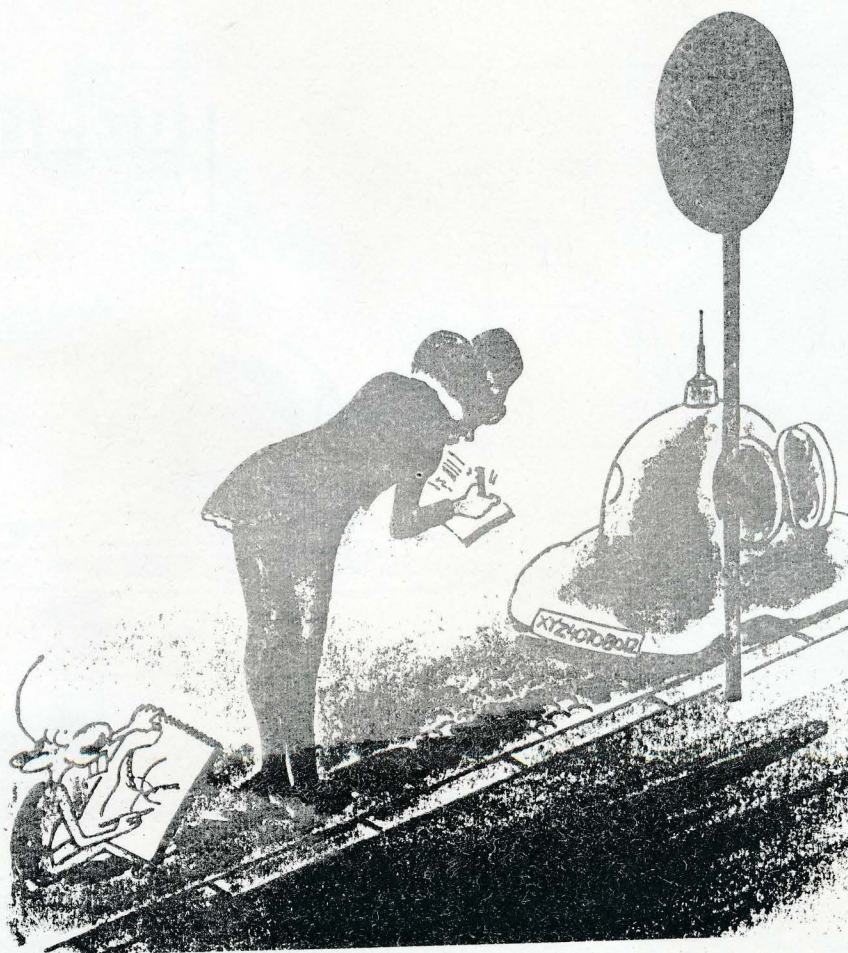
Kilde:

Norrbotten-Kuriren 23. juni 1987.

Oversettelse:

J. W. Danielsson

DE SMÅ GRØNNE MENN

«UFO-FENOMENET»

Les om de unike observasjonene i Hessdalen, og om verdens mest instrumenterte forskningsprosjekt for om mulig å forklare lysfenomenene.

«Prosjekt Hessdalen» registrerte disse ukjente fenomene på radar, samt avfotograferte dem flere ganger. Identiske fenomener er observert bl. annet over Sverige, Holland og USA, men aldri har man funnet en holdbar forklaring. Har fenomenet en naturlig forklaring, eller er det «utenomjordisk besøk?»

Boken er rikt illustrert, har 196 sider og 33 fargefotos.

VÆR SNAR, – Boken er blitt en suksess!

ET LITE overskudd går uavkortet til videre forskning.

PHONOVISION L. HAVIK Boks 485, 7001 Trondheim

TLF. 074 — 34225 — Postgiro 5360375 — Bankgiro 4200. 4130280

SEND MEG PR. POSTOPPKRAV

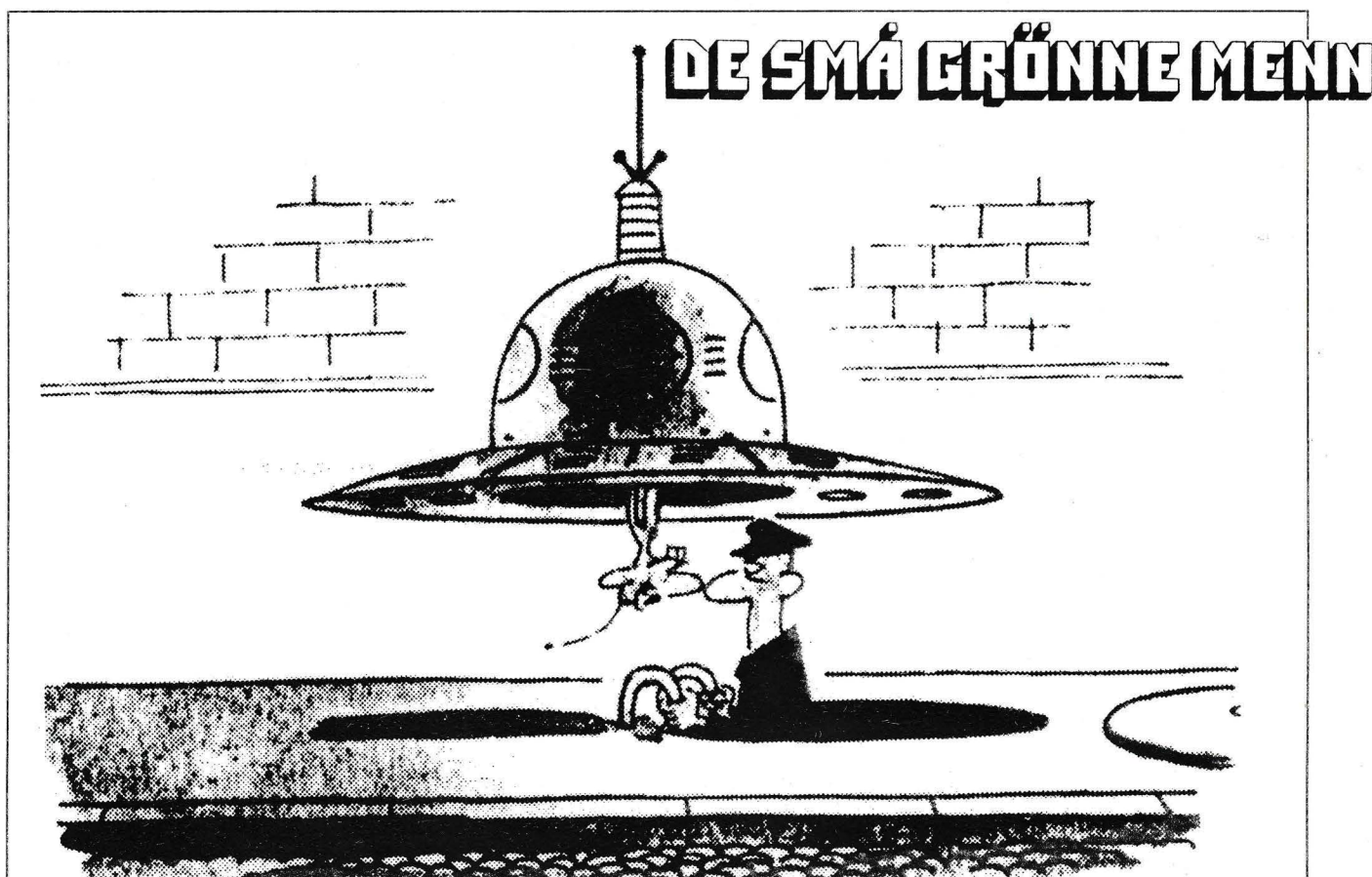
UFO FENOMENET à KR. ~~198~~ ☐ stk. Inkl. Porto.

NAVN

ADRESSE

Postnr. Sted:

Annonse for Leif Haviks bok *UFO-fenomenet* i *UFO* nr. 4 1987.

UFO - SPESIALHEFTE 1989: NIKOLA TESLA

Av Per Ottesen

NIKOLA TESLA

Elektroingeniør, født i Smiljau i Kroatia. Kom i 1884 til USA og var en tid hos T. A. Edison. Oppfinner med ca. 700 patenter. Beskrev asynkron- og synkronmotorer. Bidro til radiotelegrafiens utvikling, frembrakte de første Tesla-strømmer (høyfrekvent vekselstrøm med høy spenning - brukt i elektroterapi), og utviklet kraftoverføring ved trefasestrøm.

Bak denne korte, leksikale beskrivelsen skjuler det seg et helt enestående menneske. Han er for meg nesten en slags "eventyrfigur" fra en ikke alt for fjern fortid. Han er mannen som fant opp mye av det som angår min hverdag. Han utviklet og lanserte fjernstyring av mekaniske apparater og han "fant opp" og lærte oss å bruke vekselstrøm. Han bidro vesentlig i utviklingen av de mange tekniske landevinninger i sin samtid, og hans livsverk betyr svært mye for menneskeheten den dag i dag.

Ved siden av at Tesla står for mange av de oppfinnelsene vi til daglig gjør oss nytte av, hadde han visjoner som ingen annen. Allerede i år 1900 hadde han klart for seg hvordan man skulle overføre bilder, dokumenter og radio/TV-programmer til hele verden. Hvis han hadde fått fullføre sitt Wardencliff-program kunne

vi ha fått en skikkelig "rakettstart" på det 20. århundre!

Men han var ikke bare en visjonær når det gjelder tekniske innretninger. Han

hadde også tanker og holdninger som man må inn i vår tid for å finne almen aksept for. En uttalelse fra Tesla burde for eksempel stå med gullskrift på veggen i hver eneste kraftstasjon her i landet:

"Det er en forbrytelse mot menneskeheten å lage elektrisk kraft ved hjelp av fossile brennstoff. Elektrisitet skal lages ved hjelp av vann, for det er den eneste fornuftige måten å bruke solenergi på!" (Når Tesla bruker uttrykket solenergi tenker han nok på det faktum at solen fordampner vannet og bringer det tilbake til utgangspunktet - det evige kretsløp som sikrer fornybar og billig energi til evig tid.) Han hadde klare idéer om bruk av bølgekraft og lanserte også en ide om globalt bruk av "fri energi". Han eksperimenterte i den forbindelse med trådløs overføring av elektrisk kraft, noe han klarte, men teknikken er det til denne dag ingen som har klart å kopiere. Grunnen til det kan vi ha forskjellige meninger om...

Dette heftet er det eneste som foreligger på norsk om Tesla. På universitetsbiblioteket har man to små hefter på engelsk - trykket i Jugoslavia. Det har vært en bevisst undertrykkelse av mannen og hans betydning for det moderne samfunnet som er helt bemerkelsesverdig. Jeg ble derfor provosert til å samle en god del materiale om mannen og skrive dette heftet. Heftet ble i sin tid anerkjent av den jugoslaviske ambassaden som en offisiell biografi om Tesla.

UFO OVER TRENGEREID

Av Mentz Kaarbø

Starten på 1991 ble hektisk for UFO-NORGE avdeling Vest. Allerede i midten av januar begynte en serie med observasjoner over Trengereid, nær Bergen. I løpet av 3 uker ble det innrapportert mellom 20 og 30 observasjoner fra områdene omkring. Mange av rapportene beskrev tilsynelatende det samme objektet. Likevel må det kunne slås fast at mesteparten av observasjonene sannsynligvis var av fly. På tross av dette sitter Rapportsentralen tilbake med en håndfull rapporter som vanskelig kan forklares på denne måten.

Innledning

I tidsrommet 16. januar til ca. 10 februar ble den vesle bygda Trengereid utenfor Bergen besøkt av diverse lysende fenomener på sen kveldstid. Ifølge observatørene var det snakk om runde eller ovale lysende gjenstander med hvite blinkende lys som beveget seg over Trengereid vestover Sør fjorden. Fenomenet ble ofte observert relativt lavt over fjorden, tilsynelatende *under* de omkringliggende fjellformasjonene. Observasjonene var konsentrert til områdene omkring Trengereid og Vaksdal, samt Osterøy. I den siste uken av observasjonsperioden (ca. 3.-10. februar) viste aviser og NRK stadig større interesse for saken, og fenomenet ble etterhvert kjent over hele landet.

Beskrivelse av observasjonsstedet

Trengereid er et lite tettsted langs Bergensbanen som ligger snaut 20 kilometer i luftlinje ØNØ for Bergen sentrum, ca. 20 minutter med toget og en halvtimes kjøring med bil. Stedet ligger i en vestvendt, ganske bratt skråning med god utsikt mot vest utover Sør fjorden. På andre siden av fjorden mot nord og nordvest ligger Osterøy, en ganske stor innlandsøy omgitt av fjorder på alle kanter. Fjorden er ca. 1-1,5 kilometer bred i området rundt Trengereid. Rundt omkring strekker fjellene seg ganske høyt, mellom 400 og 700 meter både på Osterøy og fastlandet ved Trengereid. Ca. 8 kilometer nordøst for Trengereid ligger Vaksdal hvor det også ble gjort interessante observasjoner.

Observasjonene til Inge Skulstad

Det hele begynte med at Inge Skulstad,

en av de fastboende på Trengereid, observerte et merkelig fenomen om kvelden onsdag 16. januar. Han beskrev fenomenet på følgende måte til avisen *Bygdanytt* som fredag 25. januar bragte den første reportasjen om fenomenet: "Det var hverken båt eller fly eg såg. Det var ein flygande gjenstand. Truleg var han rund, med 15-20 blinkande lys og to raude lys på kvar side. Han kom inn over Romsloeset med ei framifrå manøvrering. Gjenstanden sto så stille i lufta i omlag fire minutt, før han glei inn på baksida av Trengereidhatten. Seinare på kvelden kom gjenstanden att på same måten som fyrste gongen". Skulstad fortsetter: "Fyrste gongen eg såg gjenstanden var klokka 20.50. Eg satt og såg på fjernsyn då eg fekk auge på dei blinkande kvite lysa. Eg gjekk straks bort til vindau- ga, og kunne då sjå klart ein 15-20 blinkande kraftige kvite lys i rekkje. På sidene kunne eg sjå to raude lys. Etter at den var forsvunne ringte eg til nokre naboer, men dei hadde ikkje sett noko. Ein av naboane klaga over at mottakinga av fjernsynet hadde vore dårleg i .nokre minutt, men det var det einaste".

Skulstad kontaktet senere lensmannskontoret i Arna, som igjen kontaktet Flesland flyplass samt Bergen politikammer. Det hadde ikke vært noen aktivitet i området kunne det slås fast. Skulstad ble også kontaktet av en offiser ved Håkonsvern og ble takket for at han hadde meldt fra til myndigheter og politi. Denne offiseren kunne bare bekrefte at det heller ikke hadde vært noen aktivitet i området fra deres side.

Inge Skulstad var med rette ganske opprømt etter den første observasjonen og etter et par timer kunne han på nytt

observere det merkelige fenomenet. Han forteller videre til *Bygdanytt*: "Det vart ikkje mykje TV-titting etter den første seansen, og klokka 23.10 var fartyet attende. Eg henta kikkerten og ringte til ein nabo. Me var fire vaksne som såg lysa og gjenstanden då den for andre gong vitja luftrommet over Romsloeset. Som gongen før forsvant gjenstanden bak Trengereidhatten, men denne gongen såg eg han berre i eit og eit halvt minutt. Andre folk i området må også ha sett dette, men dei er vel redd for å drita seg ut". Skulstad håpet på at flere ville melde fra etter denne reportasjen.

Han uttalte forøvrig at han et par uker tidligere hadde hørt om observasjonene i Lofotområdet (omtalt annet sted i bladet) og mente at det fenomenet han nettopp hadde sett var svært likt det som var beskrevet derfra. På grunn av dette reagerte han spontant og det var ikke fritt for at han undret seg.

Flere observasjoner

Etter 16. januar sto det frem stadig flere observatører med noenlunde likelydende beskrivelser av fenomenet. Torsdag 7. februar ble det avholdt et møte på Trengereid skole hvor svært mange av bygdas fastboende møtte frem. Tilstede var også journalister fra flere aviser, samt reportere fra NRK og et lokalt TV-selskap. UFO-NORGE var representert ved Finn Kalvik og de siste ukers observasjoner ble ivrig diskutert. Det hadde etterhvert blitt et ganske rikholdig dokumentasjonsmateriale, som bestod av tegninger, fotografier og en video. Inge Skulstad hadde også hatt to observasjoner til, og man regnet med at det pr. 8. februar hadde vært gjort ca. 20 observasjoner av

fenomenet. I dagene mellom 3 og 7. februar ble det gjort observasjoner hver kveld i området, og i nesten alle tilfeller var det snakk om flere uavhengige personer som hadde sett UFOet samtidig.

Bergens Arbeiderblad hadde fredag 8. februar hele forsiden dekket av et farge-fotografi av fenomenet, samt en fyldig reportasje fra møtet inne i avisen. Fotoet på forsiden var tatt av Johannes Rolland mandag 4. februar klokken 18.55 mens gjenstanden hang i luften over Osterøy. I reportasjen ble en rekke personer intervjuet og ga fyldige beskrivelser av sine merkelige opplevelser. Vi gjengir en par av dem her for å vise omfanget av observasjonene.

1. UFO over Vaksdal

Sigmund Høyseter fra Arnatveit hadde en merkelig observasjon fra Vaksdal like etter klokken 23 søndag 3. februar. Han forteller: "UFOet kom i stor hastighet over himmelen. Den bråstoppet og ble stående helt stille noen sekunder før den lyste opp og forsvant. Gjennom kikkerten så vi to små lys, mellom lysene var det en sigarformet gjenstand. Ut fra UFOet kom det små sylinderformete lysprosjektiler som forsvant ned mot Vaksdal". Sigmund Høyseter har selv fløyet i mange år og kunne si med sikkerhet at dette ikke var noe fly, og heller ikke planeten Venus som nå er godt synlig på ettermiddagshimmelen.

Gjenstanden var oval, og hadde et roterende lys i underkant. På begge sider var det mindre lys som blinket. Han var forøvrig ikke alene om denne observasjonen; fire personer i nabolaget så nøyaktig det samme som han. Alle observatørene kunne se at UFOet roterte og la merke til striper langs siden og noen benliknende gjenstander som stakk ut fra UFOets kropp. Det gikk raskt over himmelen i retning Osterøy. Der ble det stående et lite øyeblikk, så ble hele gjenstanden omgitt av et kraftig varmt lys. Og plutselig var det mørkt igjen. Gjennom kikkert kunne de imidlertid se to små lys, og konturene av en sigarformet gjenstand. Ut fra denne kom det små lysprosjektiler som forsvant ned mot Vaksdal. Kort tid senere returnerte prosjektilene til UFOet, forklarer Høyseter. Han omtaler forøvrig UFOet konsekvent som et lysfenomen og påstår ikke å ha sett utenomjordiske vesener eller maskiner.

2. UFO over huset

Vidar Gjesund på Risnes (1 kilometer vest for Trengereid) hadde en meget

spesiell observasjon onsdag 6. februar litt over klokken 23 om kvelden. Sammen med sin kone observerte han "et eller annet gigantisk" med fire firkantede gule og grønne blinkende lys komme lydløst seilende over huset. Han fikk først øye på det gjennom stuevindue (med panoramautsikt til fjorden) og ble stående som fjetret og stirre på fire gule og grønne blinkende lys som kom svevende mot huset. Hans kone holdt på å få sjokk, men de gikk begge to ut på verandaen for å se bedre. Lysene kom lydløst nærmere, og plutselig oppdaget han en sort sirkel rundt og bak lysene, som om de var festet på et stort fartøy. Hva det nå enn var, passerte det over huset i ganske stor høyde, men lavere enn fjellene rundt dem. De løp over til et vindu på den andre siden av huset, og der så de det forsvinne i retning Romslo (mot vest). Klokken var da nøyaktig 23.07. Han ringte til Arna Lensmannskontor, og betjenten der hadde hørt en lignende historie fra en person som han anså som meget troverdig, men utover det visste de ingenting.

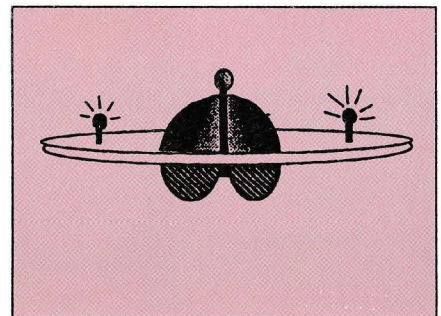
Det kan legges til at ved nærmere forespørsel til Flesland flyplass kom det frem at det ikke hadde vært noen flybevegelser i det aktuelle luftrom mellom klokken 22.50 og 23.21 onsdag kveld. Det kan dermed utelukkes at denne observasjonen skyldes et fly.

Dagbladet og Verdens Gang

Dagbladet omtalte saken i sin utgave for lørdag 9. februar. Her refereres til ekteparet Linda Beate og Vidar Gjesunds observasjon som gis bred dekning. Videre omtales en observasjon gjort av NRKs filmfotograf Terje Dahle. Han var en blant flere som registrerte "noe uforklarlig" i luften over Trengereid mandag 4. februar klokken 21.40. Han uttaler til

avisen: "Jeg så en gjenstand i lufta som var kuppelformet på oppsiden, med to bobler under. Jeg har aldri sett noe liknende. Plutselig så jeg to merkelige gjenstander bevege seg lydløst i lufta. Jeg så to parallelle lys, som skiftet farge fra kaldt blått til oransje. Lysene hadde form av et kors. Gjenstanden hadde stor hastighet. Etter en stund svingte den i sørlig retning og forsvant. Jeg lurte en stund på om det kunne være et helikopter, men det gikk helt lydløst og kunne ikke være noe vanlig fly eller en hangglider". Terje Dahle observerte gjenstanden i tre-fire minutter før den forsvant over åskammen. Det kan tilføyes at andre personer gjorde tilsvarende observasjoner samme sted ved 19-tiden samme kveld. I samme artikkel omtales en annen NRK-medarbeider, Ole Geir Herland, som tre kilder har vært på "UFO-vakt". Han uttaler at det han hadde registrert av aktivitet i luften over Arna stammet utelukkende fra fly.

Verdens Gang har også en artikkel lørdag 9. februar. Under tittelen "hele bygda på UFO-jakt" omtales blant annet observasjonen til ekteparet Gjesund. Det poengteres at det de så umulig kunne være et fly, da det ikke var registrert en eneste flybevegelse i Flesland luftområde i det aktuelle tidsrom. Artikkelen i *VG* bygger stort sett på artikkelen i *BA* fred. 8. februar, og det er få nye detaljer som kommer frem.

Bevegelsesmønstre

Det kan legges til at Johannes Rolland (som tok UFO-fotoet på *Bergens Arbeiderblads* forside) hadde tre observasjoner i løpet av kvelden mandag 4. februar. Alle syntes å være den av samme gjenstanden. Flyruten var også ganske lik fra gang til gang. Det synes i det hele tatt som om nesten samtlige observatører var enige om at bevegelsesmønsteret var

noenlunde ens. Fenomenet kom først til syne over åskammen ved Trengereid, gikk vestover mot Risnes (vel 1 kilometer vest for Trengereid), skiftet kurs og forsvant i retning Havrådalen på Osterøy. Inge Skulstad undersøkte forøvrig dette nærmere. Etter at han hadde sine første observasjoner og sett at fenomenet beveget seg over Risnes, spurte han folk i området om de hadde sett noe. Dette kunne bekreftes, og deres observasjoner syntes like, sett på samme tidspunkt og av det samme lysfenomenet.

Alternative forklaringer

Bergens Arbeiderblad hadde lørdag den 9. februar en lang artikkel med overskriften "UFOet kom fra Oslo". De intervjuet flygeleder Knut Johan Mohn på Flesland som mente at observasjonene berodde på feiltolkninger av innkomne fly over området, spesielt SAS rute 339 fra Oslo med ankomstid Flesland kl. 23.15. Avisen skrev følgende:

- SK 339 fra Oslo til Bergen har satt Trengereid på hodet. Nå kan politiet droppe UFO-uttrykningene og NRK kan pakke sammen filmkameraene sine. Klarvær og luftspeiling har narret befolkningen i Trengereid. UFOet kommer ikke fra fjerne planeter, men direkte fra Oslo.

Avisen refererer til Mohn som uttalte: "Med dagens værtype kan innbyggerne i Trengereid se flyet 20 minutter før det passerer over Osterøy. Og i lange perioder kan det se ut som om lysene står helt stille". Han mener at de UFO-bildene som er tatt stammer fra et fly under innflygning til Flesland. Til og med flygelederne på Flesland har latt seg narre i klarværet. "Nylig så vi et fly vi trodde var under innflygning til Bergen, men så viste det seg at flyet var over Randaberg og skulle lande i Haugesund. Det er over 70 nautiske mil fra Bergen".

Det kan ellers tilføyes at både flygeledere og meteorologer er enige om at den værtypen vi opplever i disse dager kan gi både luftspeiling og mange andre syn. Kaldluften legger seg som et lokk over bakken og virker som et speil. Dette kan føre til at folk ser luftspeilinger. Hvis speilflaten er ujevn kan bildet forskyve seg og se helt annerledes ut enn normalt. Dette kan igjen forklare hvorfor folk har sett lyskombinasjoner som i utgangspunktet ikke ser ut til å stamme fra fly. Samtidig er det også mulig at speilbilder blir gjengitt et helt annet sted enn der flyet befinner seg.

De aller fleste UFO-observasjonene er gjort i tidsrommet klokken 23.00 til 23.20, og det stemmer overens med landingstidspunktet til SK 339, på vei fra Oslo til Bergen. "Oslo-flyet blir synlig like før klokken 23.00, da er det over Kalhovd på Hardangervidda. I de neste 20 minuttene kan det se ut som om flyet nesten står stille. Like før det ankommer Trengereid og Osterøya gjør det enten en venstre eller høyresving og forsvinner ut av synsfeltet. Seks minutter senere lander det på Flesland", sier flygeleder Mohn.

Det bør i denne sammenheng tilføyes at Trengereid ligger i en bratt, vestvendt skråning. Observatører herfra har ikke muligheter for å observere østover i retning av Hardangervidda og få øye på eventuelle fly med landingslys, uansett sikt. I tillegg vil temperaturinversjoner ganske riktig bevirke at lyskilder kan bli sett på ganske andre steder enn der de opprinnelig kommer fra. Men dette er fenomener som kun varer i noen få sekunder når de først oppstår. De kan vanskelig forklare de av lysfenomenene som er observert i flere minutter, tilsynelatende stabile over fjorden.

Knut Johan Mohn nevner videre at flyene i den senere tid har slått på landingslysene i god tid før de lander. Det er fire hvite markeringslys. Flyene er også utstyrt med et grønt lys på venstre vinge og et rødt på høyre. Under buken og på ryggen sitter også røde lys. Det kan tilføyes at disse siste pulserer i jevn takt. Flyene har også såkalte stroboskoplys, "blitspærer" som sender ut sterke, hvite blink med ca. ett sekunds mellomrom. I følge Mohn har dette lyset en lysstyrke som er 10 000 ganger sterkere enn vanlig billys. Han nevner også at Venus for tiden (det vil si i januar/februar) er klart synlig i vest like etter solnedgang og at mange har oppfattet den som UFO. Selv flygeleder-aspiranter har trodd at denne planeten har vært fly med landingslysene på og prøvd å klarere den for landing.

Tre av observatørene sammen med Finn Kalvik blir bedt om kommentarer på denne mulige forklaringen og samtlige er negative. De mener at det så umulig kan ha vært noe fly. Kalvik uttaler at en del av observasjonene muligens kan forklares på denne måten, men at det fremdeles gjenstår noen som må anses som uidentifisert.

Under overskriften "Laserstråler kan ha vært UFOer" i samme artikkel fremheves det at det ble stjålet en såkalt retningsla-

ser fra et veianlegg i nærheten for 14 dager siden. Oppsynsmann i Veivesenet Bjørn Giljarhus sier at hvis laseren rettes mot en klar nattehimmel, kan en registrere en lysende rød strek som sprer seg i små "flammer". Strålen er så skarp at den reflekteres i støvpartikler og kondens som finnes i luften. Etterhvert vil strålen deles i mindre enheter og spre seg. Rettes laseren mot en flate, har strålen en rekkevidde på halvannen kilometer. Men på en klar vinternatt kan den observeres over langt lengre strekninger. Giljarhus mener at dette må være grunnen til at nattehimmelen over Trengereid den siste tiden har vært opplyst med noe mange mener er UFOer.

Pressedekning

Som tidligere nevnt var lokalavisen *Bygdanytt* den første avisen som refererte til Inge Skulstads observasjon. Dette var fredag 25. januar. Siden fulgte artikler 8. og 12. februar. Observasjonene ble også omtalt i flere andre lokalaviser i området, blant annet i avisen *Norhordland*. *Bergens Arbeiderblad* hadde artikler 5. og 6. februar, samt fyldige reportasjer med førstesideoppslag 8. og 9. februar. Deres medarbeider, Geir Selvik, har gjort en utmerket jobb med hensyn til dekke alle sider ved saken, selv om "oppløsningen" fra flygelederen kanskje var vel kategorisk. *Dagbladet* og *VG* hadde hver sin omtale lørdag 9. februar. NRK hadde første innslaget i P2s Morgenradio tirsdag 5. februar hvor Inge Skulstad ble intervjuet. Dagen etter ble UFO-NORGES representant Per Ottesen intervjuet i samme programpost angående Skulstads observasjon. Ellers var det innslag på lokal-TV (TV-Bergen) hvor blant annet en video av fenomenet ble vist. Finn Kalvik var tilstede og kommenterte. Det kan også nevnes at et TV-team fra NRK Hordaland med Ole Geir Herland lå klar i flere dager for å prøve å få et opptak av fenomenet, dessverre uten hell.

Det virket etterhvert som om fenomenet over Trengereid ble landskjent, spesielt etter at *VG* og *Dagbladet* bragte reportasjer om saken. Det eneste som manglet var et innslag i Dagsrevyen, slik som Hessdalen i sin tid ble dekket.

UFO-NORGES arbeid

Finn Kalvik var på Trengereid torsdag 7. februar og "møtte bygda". Han tok opp vitneforklaringer og delte ut rapportskjema. Observatørene fylte ut disse og send-

te dem direkte til Rapportsentralen i Tønsberg. Kalvik fikk også se tegninger, fotografier, samt en videofilm som var tatt av fenomenet. Sistnevnte var tatt opp av et lokalt TV-selskap (Video West Production) mandag 4. februar og ble vist på lokal-TV nettet noen dager senere. Selve videoen varer i ca. 3 minutter, og viser et lysfenomen over Trengereidfjorden, dessverre uten nærmere detaljer. I følge flygeleder på Flesland var det ingen fly i området på det aktuelle tidspunkt. En kopi er i UFO-NORGES arkiv.

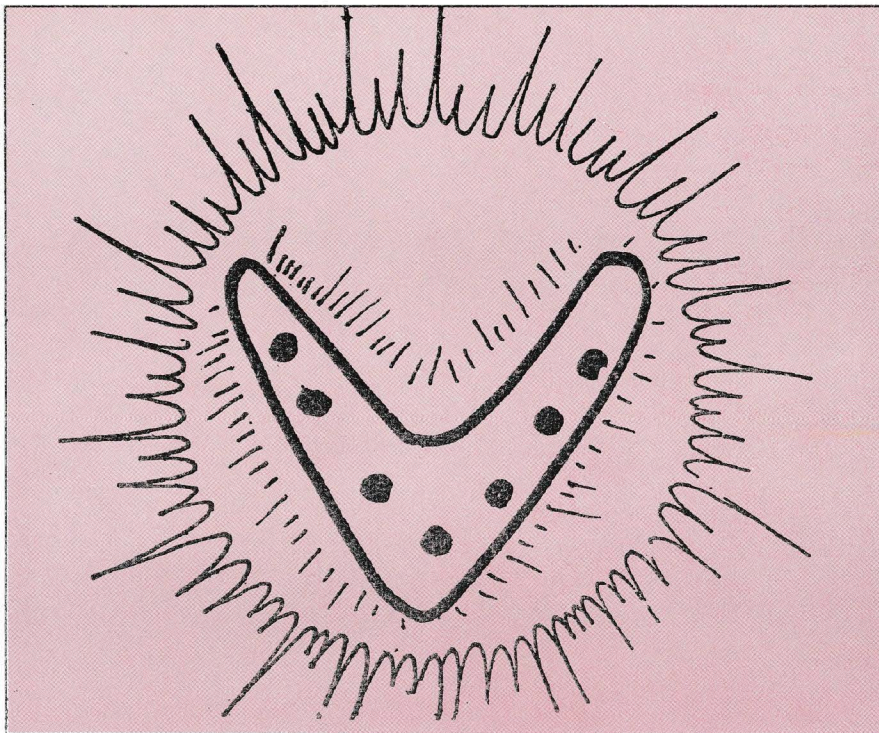
Ellers ble Bergensavdelingen holdt løpende orientert via diverse aviser, samt kontaktpersoner på stedet. Det ble foretatt en observasjonstur til Trengereid søndag 10. februar. De fire deltakerne, med undertegnede i spissen, var utstyrt med kikkerter og diverse kamerautstyr. Vi var utpostert i åsen over og øst for selve Trengereid fra klokken 20.00 til 23.30. Været var optimalt for en observasjonskveld; kaldt og nesten vindstille. Vi observerte en hel rekke "gjenstander", men dessverre var ingen av dem annet enn fly i forskjellige utgaver.

Samme gruppe foretok også en observasjonstur onsdag 13. februar, utpostert på samme sted. I tillegg kjørte vi også ned like ved Inge Skulstads hus for å "vurdere lokaliteten" - dvs. utsynet herfra. Bortsett fra alle flyene i området, var observasjonsutbyttet negativt også denne gangen.

Vi har vært i kontakt med andre medlemmer i Bergensdistriktet som har stått hver kveld nærmere en uke i strekk (i uken 3.-10. februar). Disse har heller ikke sett noe av betydning annet enn fly.

UFO over Masfjorden

Det kan tilføyes at avisen *Nordhordland* meldte lørdag 3. mars at et lysende fenomen ble observert i ytre deler av Masfjorden fredag 1. mars. Flere navngitte observatører så en lysende kule med et V-formet tegn bevege seg fra vest mot øst i løpet av 10-15 minutter. Dette var kl. 08.00 om morgenen, over Risnes som ligger ca. 10 kilometer nordvest for innløpet til Masfjorden. Også torsdag 28. februar så to kvinner det samme fenomenet ved 08.30-tiden, som sto stille ganske lenge før det forsvant bak et fjell i nærheten. Samtlige observatører er helt sikre på at det ikke var snakk om hverken fly eller helikopter. Masfjorden ligger forøvrig ca. 50 kilometer NNV for Trengereid. Se tegning øverst på denne siden.

En tegning av fenomenet som flere personer observerte over Masfjorden fredag 1. mars.

Konklusjon

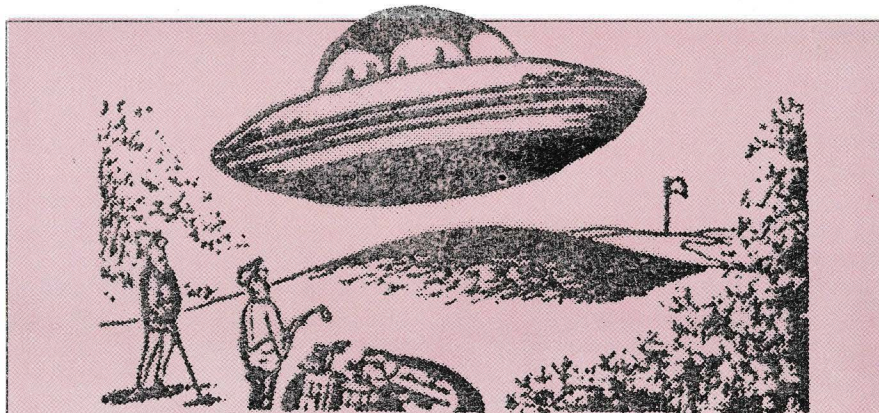
På tross av alle de innmeldte observasjonene fra Trengereid, sitter vi igjen med bare 6-7 rapporter som vanskeligst kan forklares som fly, luftspeilinger o.l. Dette gjelder særlig Inge Skulstads to første observasjoner, ekteparet Gjøsunds observasjon, Sigmund Høyseters, NRK-fotograf Terje Dahles, samt Johannes Røllands observasjoner. Skal vi ta deres vitneutsagn bokstavelig, er det her snakk om observasjoner med høy merkverdighetsgrad.

Det har ellers bare kommet inn noen svært få rapporter etter 10. februar. Det virker som om "bølgen" har flatet helt ut etter dette tidspunkt; unntaket er observasjonene fra Masfjorden. På bak-

grunn av dette, samt våre egne negative resultater fant vi ut at det ikke var grunnlag for å etablere en permanent observasjonspost på Trengereid åla Hessdalen. Hvis observasjonene skulle ta seg opp igjen utover våren, vil vi derimot vurdere situasjonen fortløpende. Vi vil selvfølgelig komme tilbake til saken i neste nummer hvis så skjer.

□

UFO-NORGE etterlyser flere vitner til fenomenene over Trengereid/Osterfjordområdet. I tilfelle noen av våre lesere på disse kanter har hatt flere observasjoner i januar/februar eller senere, vennligst send noen ord til Rapportsentralen.

Hvordan våger de å lande midt i slagfeltet mitt!

UFO - SPESIALHEFTE 1991: SPITSBERGEN -SAKEN 1952

Av Ole Jonny Brønne

SPITSBERGEN-SAKEN 1952.

I nesten 40 år har det nå versert diverse rykter om at en "flygende tallerken" skal ha styrtet på Svalbard. Historien går ut på at det ble fraktet til Narvik - og deretter til USA - for undersøkelse. Denne undersøkelsen skal ha bragt for dagen at "tallerkenen" var oppbygd av en ukjent metallegering og at den var av ikke-jordisk opprinnelse.

Hva var det egentlig som skjedde på denne øde øygruppen for snart 40 år siden?

Slik begynner spesialheftet fra 1991, som tar for seg utviklingen av historien om den flyvende tallerkenen som etter sigende krasjet på Svalbard i 1952. Undertegnede samlet sammen så mange referanser og kilder som mulig i løpet av et par-tre år for deretter å presentere resultatet i dette heftet. Historien starter som en nyhetsartikkel i avisen *Saarbrücker Zeitung* i Tyskland sommeren 1952, for siden, i 1954 å blandes sammen med en annen lignende historie, og deretter splittes i tre forskjellige varianter! Innviklet med andre ord.

Originalartikkelen lød som følger:

Saarbrücker Zeitung for 28. juni 1952:

Flygende tallerken landet på Spitsbergen

Gåten endelig løst? - "Sølvskinnende diskos med pleksiglasskuppel og 46 dyser i ytterkant" - Av sovjetisk opprinnelse?

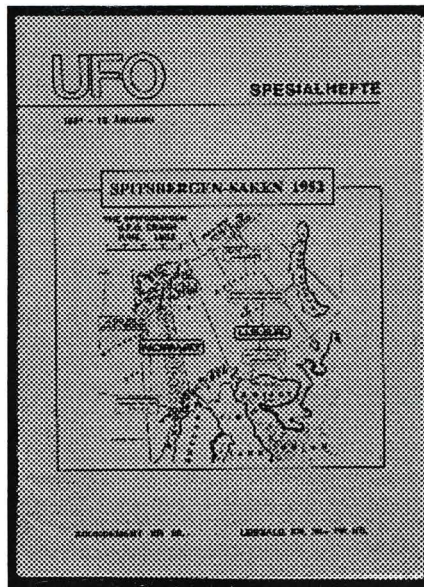
Narvik, medio juni.

Norske jetjagere hadde nettopp innledet de årlige sommermanøvre over Spitsbergen. En gruppe på seks fly nærmet seg Nordaustlandet med topphastighet, hvor enheter av den antatte fienden var rapportert. Ikke før hadde flyene passert Hinlopenstredet, før forstyrrelser og knitring hørtes i samtlige hodetelefoner og radiomottagere. Selv den innbyrdes radiokontakt var umulig.

Samtlige kommunikasjonsmidler i jetflyene syntes å ha blitt satt ut av spill. Radarmerket, som under hele turen fra Narvik hadde vist "hvit", sto nå plutselig på "rødt". Det betydde alarm og at et eller annet metallisk legeme, med en peilingsfrekvens som ikke svarte til jetjagernes, var i ferd med å nærme seg.

Ved hjelp av forskjellige manøvre gjorde de rutinerte pilotene sin innbyrdes situasjon forståelig overfor hverandre, og hver av dem avsøkte horisonten med intens oppmerksomhet. De seks jetjagere kretset rundt en tid, uten at noe uvanlig ble oppdaget. Helt tilfeldig rettet

flykaptein Olaf Larsen blikket nedover, deretter la han flyet sitt inn i et stup, fulgt av sine kamerater. På den snøhvite

bakken, hvor overflaten glitret i iskrystaller, lå en sterkt metallisk skinnende, sirkelrund skive, med en diameter på mellom 40 og 50 meter.

Mellom noe tråd- og avstivningsverk i midten, raget restene av en tilsynelatende ødelagt førerkuppel opp. I løpet av de 60 minuttene jetjagerne kretset over objektet, kunne man ikke se noe tegn til liv. Man kunne ikke finne noen forklaring på fartøyets opprinnelse og art. Til slutt satte de kursen mot Narvik, for å rapportere deres merkelige funn.

Allerede få timer etter startet fem store flybåter, utstyrt med skiunderstell, og landet ved siden av den blålige stålskiven som var begravd i mer enn en meter med snø og is. "Uten tvil en av de beryktede flygende tallerkener", uttalte den norske rakettekspert Dr. Norsel, som ikke påtok seg å bli med flybåtene. Han fastslo også hvorfor all radiokommunikasjon mellom jetjagerne var blitt avbrutt da man kom innenfor en viss avstand fra landingsstedet, og radaranlegget hadde slått alarm: Et peileapparat med en plutoniumkjerne var ubeskadiget og sendte ut en peiletone på 934 Hertz på alle kanaler - en form for radiokommunikasjon som er ukjent i alle land på Jorden. En grundig undersøkelse av den flygende fjernstyrte skiven som var landet på Nordaustlandet, Spitsbergen pga. feil i mottageren, ga følgende sikre holddepunkter:

1. Det runde flyskroget, som var konisk formet ut mot sidene, var 48,88 meter i diameter og ubemannet.

2. Det sølvskinnende, diskosformede og sirkelrunde stålskroget bestående av en ukjent metallegering, er utstyrt med 46 automatiske dyser med innbyrdes lik avstand langs ytterkanten av fartøyet. Disse dysene bringer etter antenning skiven i rotasjon omkring en sentral pleksiglasskuppel. I kuppelen finnes det måle- og kontrollapparater for fjernstyring.

3. Måleapparatene og instrumentene er utstyrt med russiske tegn.

4. Skivens aksjonsradius synes å være på mer enn 30 000 km, og flygehøyden over 160 km.

5. Fartøyet, som ligner de sagnomsuste "flygende tallerkener", har tilstrekkelig plass for høyeksplosiv- evt. atombomber.

De norske spesialistene antar at den oppdagede skiven har startet sin ferd i Sovjetunionen. Som følge av en sender/mottagerfeil har den gått ned på Spitsbergen, der den harde landingen medførte havari. Det merkelige, fjernstyrte og ubemannede jetflyet skal ha blitt bragt til Narvik pr. skip for nærmere undersøkelse. Den tyske V-våpenkonstruktør Riedel uttalte etter en beskrivelse av diskoskiven: "Det er en typisk V-7, hvor jeg selv har deltatt i serieproduksjonen".

I heftet følges utviklingen fra ovennevnte spede begynnelse gjennom mer enn 160 artikler i bøker og tidsskrift de påfølgende 40 år. Til slutt argumenteres det mot at historien har noen rot i virkeligheten.

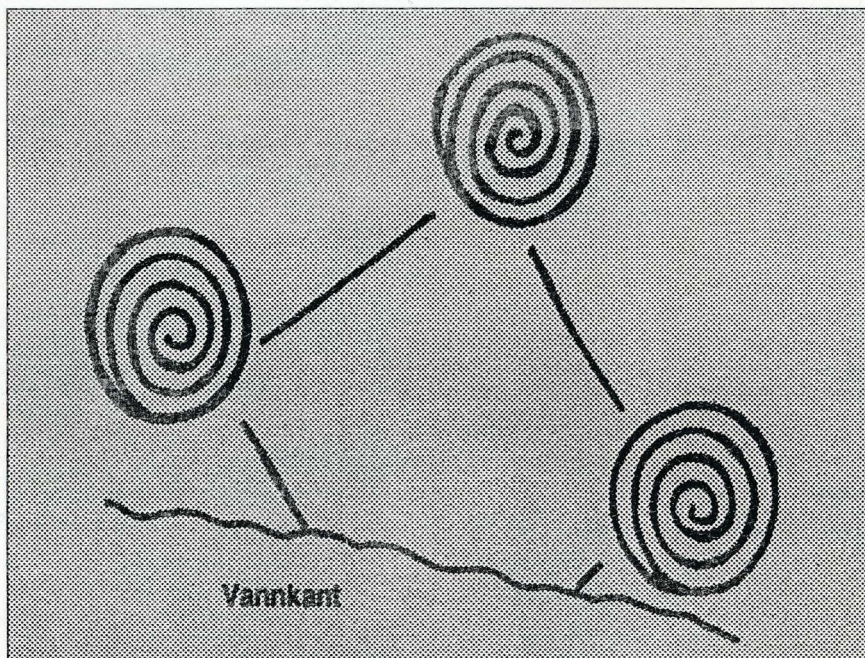
SPORENE I SNØEN VED ØYDESKYVATN

Av Torfrid Urdal

I denne artikkelen bringer vi en fyldig reportasje fra observasjonene ved Øydeskyvatn, nær Haukeli. I påsken i år ble det her observert et lysende fenomen flere dager på rad. Mulige landingsavtrykk ble også funnet. Saken ble kort omtalt i forrige nummer.

Langt inne i en av Norges vakreste fjellheimer, Setesdalsheiene, ligger et lite vann som har fått navnet Øydeskyvatn. Omkranset av vill natur, langt fra sivilisasjonens veier og bileksos. Ingen hadde vel noensinne tenkt at nettopp dette stedet skulle bli kjent langt utenfor landets grenser. Ikke som turistattraksjon, men på grunn av noe underlig som fant sted der påsken 1991.

Syv mennesker ble vitne til noe uforklarlig. Ett av vitnene, lærer Signe Mjåland, tok kontakt med UFO-NORGE, og slik kom vi inn i bildet. Historien vi fikk høre minner ikke mye om en vanlig påskeferie-skilddring:

Observasjonene

Palmesøndag (24. mars) ved 22-tiden så feriegjestene ved hytta en lysende gjenstand i luften under fjellhøyde. Den sto stille, deretter beveget den seg litt mot øst. Klokken 22.15 så det ut som den landet, det ble lyst i snøen omkring, og så ble det mørkt. Fargen på lyset var rødlig, og under den lysende gjenstanden så det ut til å henge ned noe rødlig, mignonpære-formet som av og til var i bevegelse. Vitnene trodde at det kanskje kunne være en nødrakett, i mangel av bedre forklaringer, og de undersøkte området neste morgen, uten resultat.

Dagen etter (tirsdag 26. mars) ser de det samme, på samme sted, bare litt

høyere på himmelen. Klokken var ca. 20.40 og gjenstanden sto stille. Så kom den stadig nærmere hytta, beveget seg litt til høyre, og til slutt sto den like over og lyste rett mot hytta. Inne i hytta tok fotografiapparat, og var klar til å ta bil-

måneskinn, klart og stille vær.

Skjærtorsdag gikk vitnene ut for å se etter spor fra dette merkelige fartøyet. Det var tydelige spor, så fotoapparatet ble hentet. Bilde ble tatt, for ingen hadde noensinne sett noe lignende. I snøen var

de tre tydelige spiralformete avtrykk, 50-60 cm i diameter. Mellom hvert avtrykk var det tre meter, og de dannet til sammen en trekant. Mellom sirkelene var det en brungul fordypning, og også i selve sirkelene var snøen litt misfarget. To kvelder til - torsdag 28. og fredag 29. mars kom gjenstanden igjen. Begge gangene så det ut som om den landet, en gang på et platå i fjellet, men lenger unna hytta

de når den landet. Ett av vitnene satt med en lommelykt i hånden etter å ha vært ute en tur tidligere, og uten å tenke seg om retter hun lykta mot den lysende gjenstanden og blinker 4-5 ganger mot den. Øye- blikkelig sluknet lyset fra gjenstanden, og det var ikke mulig å se annet enn mørke. De slukket deretter alt lys i hytta, en oljelampe og et telys, og da kunne de tydelig se skyggen av et objekt på himmelen som beveget seg mot høyre. Lyset kommer tilbake ganske svakt, ettersom gjenstanden beveger seg bort fra hytta. Med ca. én tredjedels lyssstyrke, sammenlignet med tidligere, går den sakte ned for landing. Avstanden var ca. 350-400 meter fra hytta. Det var

enn der de fant sporene. Den lysende gjenstanden ble også sett fra en annen hytte.

Feltundersøkelser

Sporene som ble fotografert, ble avsatt tirsdag 26. mars nøyaktig kl. 22.15. Vi fikk nyss om saken så sent som 8. april, hele 13 dager senere. Allikevel bestemte vi oss for en utryknings i og med at saken var svært spesiell. Odd-Gunnar Røed og undertegnede samlet sammen diverse utstyr, kontaktet noen av vitnene, og dro av gårde neste morgen - tirsdag 9. april. Ett av vitnene, Øystein Saurå, påtok seg oppgaven med å kjøre oss inn til observasjonsstedet med snøscooter.

Vi fant dessverre ikke selve sporene tross iherdig leting. Det hadde vært flere snøfall og varmt vær med snøsmelting. Men Øystein Saurå hadde selv sett sporene og påviste nøyaktig hvor de hadde vært. Vi gravde oss ned til det aktuelle laget, hvor vi tok prøver fra sentrum, selve avtrykket, og 15 meter unna. Geigertelleren viste ingen radioaktivitet. ph-verdien ble målt i sporene, samt langt bortenfor. Begge steder viste 7, altså helt normalt. Vi reagerte litt på dette, og tenkte på sur nedbør og forurensning; men ble forklart at det fantes så mye kalk i grunnen der oppe at det oppveide forurensningen.

Vi tok opp en del video av området. Landskapet minnet ganske mye om Hessdalen, blant annet med samme type fjellformasjoner. En annen ting som var felles med Hessdalen, var at det fantes en nedlagt gruve i nærheten. Gruvedriften ble avsluttet i 1918, inntil da hadde det blitt utvunnet blant annet kobber, sølv og molybden. Det går en molybden-åre helt herfra og ned til Evje.

Hyttebøkene ved Øydeskyvatn avslørte at det kanskje har vært mange flere UFO-observasjoner i området, det skrives om påfallende mange meteoritter og fullmåner.

Analysen

Vel hjemme igjen leverer vi snøprøvene til Erling Strand for at de skal bli analysert ved Østfold Ingeniørhøyskole. Noen uker senere får vi resultatet, som er ganske oppsiktsvekkende. Det er ikke så lett å vite hva man skal lete etter i slike prøver, spesielt når det ikke vites hva man står overfor. Undersøkelsene startet derfor med å forsøke å finne ut hvor mye og hva slags typer bakterier som fantes i prøvene. Bakterier finnes overalt i naturen og som regel i rikt monn. To av de tre prøvene viste også dette.

Men den tredje prøven, tatt i selve avtrykket, viste seg å være tilnærmet steril! Bakterieveksten viste seg å være langt mindre enn i de to andre prøvene (referansen og fra mellom avtrykkene), og det ble bare funnet begrensede mengder av en spesiell stavbakterie som det er svært vanskelig å ta knekken på. Denne bakterietypen kan ha dessuten ha stammet fra selve prøveglasset på tross av sterilisering på forhånd. Glasset ble riktignok kokt to ganger før det ble benyttet, men ideelt sett skulle det egentlig ha vært "stek" (ved 160-170 °C) i stekeovn for å være helt sikker. Uansett, dette var et ganske oppsiktsvekkende resultat. Det skulle ha vært rikelig tid for alle slags bakterier til å florere, allikevel fantes det nesten ingen i denne prøven. Har den blitt bestrålt med noe vi ikke kjenner til? Prøvene er fortsatt til analyse, og vi håper å finne ut hvilke andre stoffer som eventuelt finnes. Det kan være andre ting som skiller denne ene prøven fra resten.

Avtrykk også om sommeren

Tiden går, og det blir sommer og høst på Setesdalsheiene. Signe Mjåland tar en ny tur til hytta ved Øydeskyvatn. Hun tar bilder av stedet der det lysende objektet hadde landet på snøen. Vi får tilsendt bildene, for det viser seg at avtrykkene har satt sine spor også under snøen. Vegetasjonen virker helt død i området, mens det er grønt og fint rundt.

Internasjonal oppmerksomhet

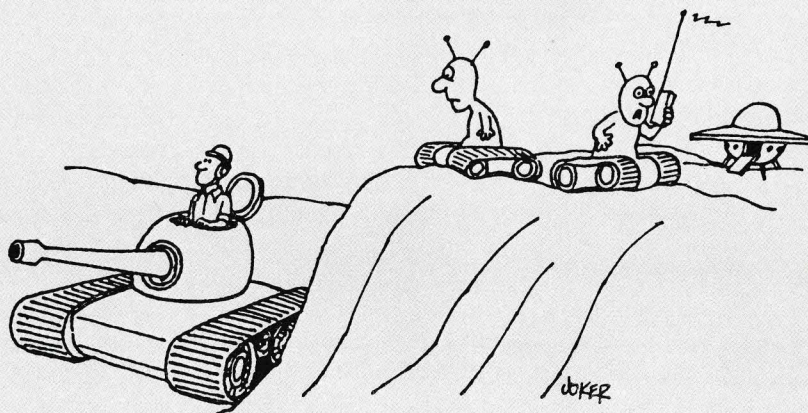
I mellomtiden har saken utviklet seg ytterligere. Fotoet av sporene ble levert til John MacNish og Terence Meaden i England. Førstnevnte TV-produsent; sistnevnte ledende kornsirkelforsker. Erling Strand sendte kopier til Kina, Ungarn, USA og andre lands forskere som han traff på kulelyns-konferansen i Ungarn

i fjor. Interessen for saken er stor. Signe Mjåland fikk besøk fra Forsvarets Overkommando som tok opp på tape et intervju av hele historien. Interessen fra denne instans burde vel tale for seg selv.

På UFO-NORGES Landsstyremøte 5. og 6. oktober [1991], ble det bestemt at vi måtte tilbake til Øydeskyvatn, og ta jordprøver denne gang. Odd-Gunnar Røed og Gøran Granath meldte seg frivillig, og 12. oktober dro de opp til stedet med alt nødvendig utstyr. Det viste seg å bli en meget lang historie. Moder Natur var tydeligvis ikke på samme lag som våre to ufologer denne gangen. I alle fall ble det en tur full av problemer. De hadde to oppgaver; foruten å ta jordprøver skulle en del oversiktsbilder tas. Men de var nok for sent ute - høsten gjør sitt inntog en del tidligere der enn her nede på "palmekysten". All vegetasjon var nå like vissen og brun, så det var umulig å vite hvor prøvene skulle tas. Bilder av området ble imidlertid tatt.

Da hjemturen sto for tur, hadde det gått med adskillig mer tid enn beregnet. Gøran gikk på medisiner, noe som medførte at han burde (måtte) ta det med ro. Det var ca. 3,5 mil å gå i svært ulendt terreng. Mørket kom så altfor fort, og de turde heller ikke overnatte av frykt for at det ville bli satt igang leteaksjon. De ble gående fem timer i stummende mørke før de kom frem til folk. For å gjøre en lang historie kort, så nøyer jeg meg med å si at vi alle er glade for at vi fremdeles har disse to ufologene blant oss i de levendes rekke. Den norske fjellheimen er ikke til å spøke med!

Dermed setter vi punktum for Øydeskyvatn-saken foreløpig. Vi kan med rette kalle den for den mest interessante saken vi har behandlet i UFO-NORGE på mange år. Vi vil komme tilbake til den hvis vi får flere informasjonen i fremtiden. □

– Melding til hovedbasen: – Jordboerne har kraftig underkropp og et helt abnormt ...

NÆRKONTAKT VED HAMAR

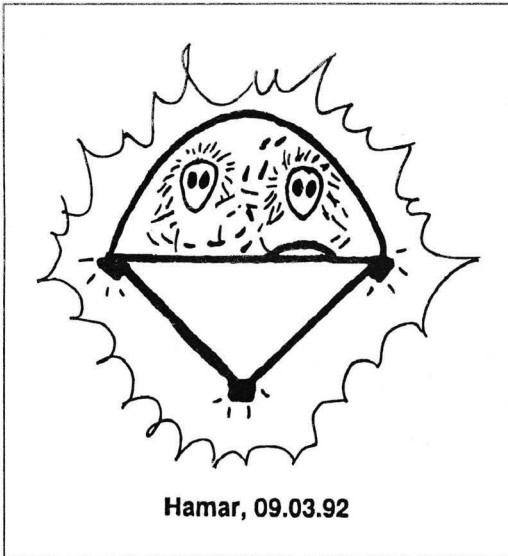
(Utdrag fra Rapportnytt ved Odd-Gunnar Røed)

9. mars [1992] hadde to kvinner en observasjon som var uvanlig og skremmende. Det er ikke så ofte vi får inn rapporter om nærkontakt av tredje grad i Norge - selv om det på verdensbasis forekommer forholdsvis ofte.

Kvinnene forteller at de var på vei hjem ca. klokken 22.00 da de hørte en lyd - en lavfrekvent lyd som ikke bare kunne høres, men også føles. Den blir beskrevet som en mellomting av tog og en bil på tomgang, lyden var dyp og vibrerende.

Plutselig så de et voldsomt, kraftig hvitt lys, og konturene av en gjenstand inne i lyset. Lyset blendet og sved i øynene, likevel klarte de ikke å la være å se på dette underlige som sto 2-3 meter over bakken, ca. 10-15 meter foran dem på veien. Objektet var trekantet nederst og hadde en kuppel av gjennomsiktig glass (eller et annet stoff), og på tross av det sterke lyset

kunne de se tre lys på utsiden av hver spiss (se tegning). Plutselig døde lyset bort, som ved bruk av en lysdemper. Kvinnene trodde objektet var borte, men med ett var det der igjen. Nå så de tydelig at det satt to personer inni, som rørte seg

Hamar, 09.03.92

“hakkete”. Kvinnene gikk mot objektet, på tross av at de var livredde og følte sterk uhygge. Personen til høyre hadde noe rattlignende foran seg, og det så ut som han hadde langt lyst hår. Den ene kvinnen påpeker at det kan ha vært lys som strålte, og ikke hår. Hun fikk også en uhy-

ggelig øyekontakt med denne personen som nå ikke var mer enn 2 meter unna. Han hadde store sorte øyne, som muligens var skradd øverst. Inne i disse sorte øynene så hun tydelig sorte pupiller. Blikket var kaldt, gjennomtrengende og ondskapsfullt.

Gjenstanden forsvant ganske plutselig, den ble bare borte uten at de kunne be-

skrive om den forflyttet seg eller ikke.

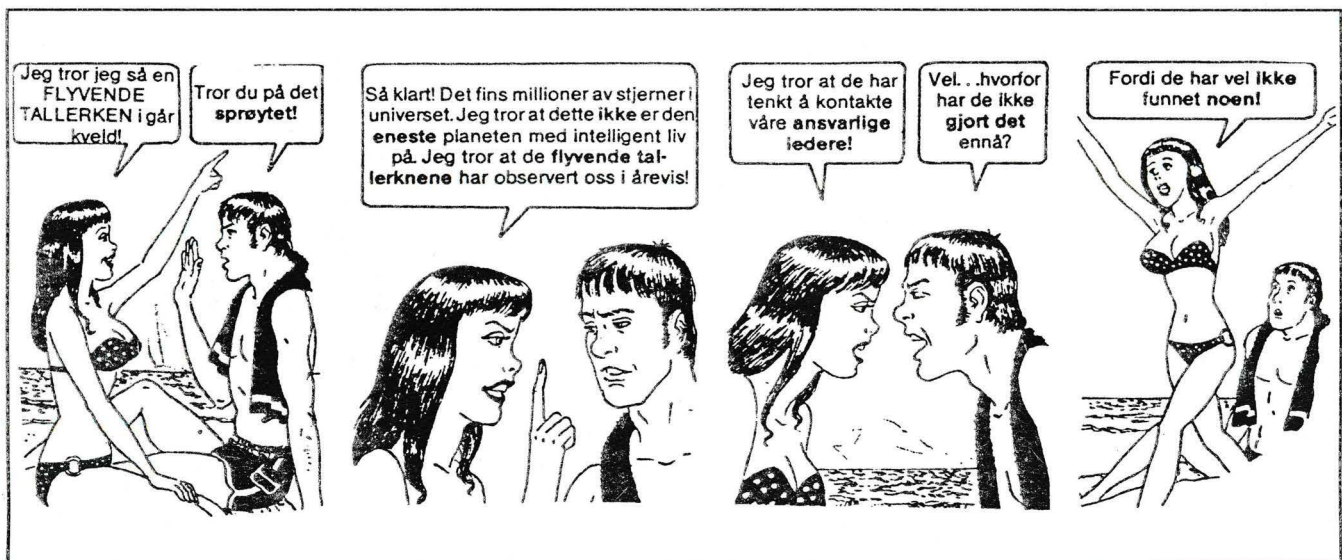
Senere på kvelden, hjemme hos den ene kvinnene, hørtes den samme lyden utenfor soveromsvinduet. Lyden steg, slik at kvinnen trodde farkosten skulle fare tvers gjennom rommet, og de dukket ned. Det virket som om den for rett over hustaket, og kvinnene beskriver det som om det gikk et jordskjelv gjennom kroppen. Denne opplevelsen var om mulig enda mer uhyggelig enn hendelsen på veien.

Tidsangivelse er umulig å gi da de ikke hadde tidsbegrep verken ved hendelsen på veien eller i soverommet. Begge fikk øretetthet og blødde neseblod samtidig. I en uke etterpå hadde den ene synsforstyrrelser. I en hel måned etterpå følte de seg fullstendig tappet for energi.

De to kvinnenes beskrivelser av opplevelsene stemmer godt overens, med unntak av at den ene ikke kunne beskrive noen detaljer angående personene inne i fartøyet, hun så bare armenes bevegelser og konturene. Og hun mente at det var mer et rundt fartøy, isteden for trekantet nederst som den andre beskrev. Den ene er interessert i regresjon eller hypnose, fordi hun føler at det har skjedd mye de ikke kan huske.

En svært spennende rapport altså, og vi følger opp etter hvert med mer informasjon. □

Dette var altså Gry Jannicke Jarlums første UFO-opplevelse. Halvannet års tid senere sto hun frem i media mens saken utviklet seg ytterligere, blant annet med påstander om nærkontakter av 4. grad, mulig svangerskap med “aliens” (og avbrudd), etc. Hele tiden holdt Jarlum en høy medieprofil og reiste i tillegg land og strand rundt og holdt foredrag.

UFO - SPESIALHEFTE 1992: NÆRKONTAKT MED TRO

Av Torfrid Urdal

NÆRKONTAKT MED TRO

innledes med følgende lille tankekors:

- Mennesket vil alltid trenge tro og fantasi.

Men denne troen behøver ikke å være blind,

og fantasien behøver ikke å være fri.

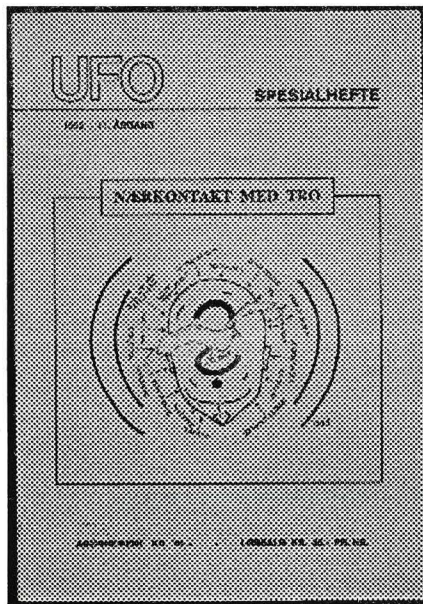
Opp gjennom historien har det alltid versert hendelser som gjerne har blitt tolket i et mer eller mindre religiøst lys. UFO-problematikken er intet unntak. Den nyere tids historie er full av bevis for nettopp dette. Torfrid Urdal tar for seg en del av disse der personer på mer eller mindre stuerent grunnlag har lagt til grunn historier inneholdende personlige besøk av romvesener.

Hun deler romskipsteorien inn i tre deler, der von Däniken-syndromet utgjør den første. Der man søker bevis bakover i historien for at vi jevnlig har hatt besøk av utenomjordiske. I denne gruppen finnes det like mange som selv ikke har sett UFO, som de som har hatt slike opplevelser. Man ønsker mest av alt en oppklaring, er overbevist om besøkene utenfra, men er i utgangspunktet skeptiske til de mest fantastiske historiene.

George Adamski og hans følgesvenn Orthon møttes i ørkenen i California 20 november 1952. Av mange andre nevnes fortløpende veiarbeideren Truman Bethurum med sin vakre Aura Rhanes fra planeten Clarion. George van Tassel hadde jevnlig kontakt med et romfolk og ble tatt med opp i universet for å møte "Rådet av de sju lys". Taxisjåfør George King i London som av utenomjordiske fikk vite at Jesus levde i beste velgående på Venus. King grunnla «Det Eteriske Samfunn» som eksisterer den dag i dag. Ruth Norman fra California, også kjent som Uriel, hevder å ha mottatt meldinger fra himmelske vesener, og sier at hun har besøkt over 60 planeter. Finske Rauni Leena Luukanen med sine bøker som ble diktert av utenomjordiske. Amerikaneren Howard Menger, som reiser verden rundt og holder foredrag som har så tydelige feil at det er flaut å høre på - men som nærmest blir hyllet som en profet av sine tilhengere.

Disse, og mange flere, er alle ulike personer og kan være vidt forskjellige. Men de har også mange ting felles. de hevder å ha kontakt med intelligenser fra rommet. De påstår at de formidler

et budskap til verden, enkelt men slett ikke nytt. Alle med et minimum av hjernevirksomhet har for lengst tenkt over det, nemlig at vi må vise mer kjærlighet, vi må slutte å krige og forurense vår verden.

At vi også kan sammenligne med religioner, gjør Starpeople til en tankevekker vi ikke bør blåse av sier forfatteren videre, og utdyper: Alltid når en ny religion oppstår, er det en religionstifter som møter «guden» alene - det er aldri noen andre tilstede.

Moses møtte Herren alene på Sinaiberget, og fikk sine lovtavler. Denne spesielle overleveringen er interessant, fordi jødene sannsynligvis kjente til at babylonerne fikk sine Hammurabis lover på samme måte.

Saul får sine visjoner der han faller om på vei til Damaskus alene, og han blir den troende Paulus. Muhammed har flere møter med Allah alene, der han får teksten til Koranen.

Mormonkirkens stifter, Joseph Smith, fant Mormons bok i form av noen gulltavler under en sten. Han ble ledet dit av en svevende gestalt, ved navn Moroni, som åpenbarte seg ved hans seng om natten.

Smith satt bak et forheng og dikterte teksten til andre. Deretter forsvant tavlene på mystisk og uforklarlig vis.

De kontaktpersoner som i dag står fram, nøyer seg ikke med å ta i mottavler, de blir tatt med ut i rommet eller møter romfolket alene - deretter prediker de til folket om sin nye tro.

Den tredje forgreningen fra romskip-

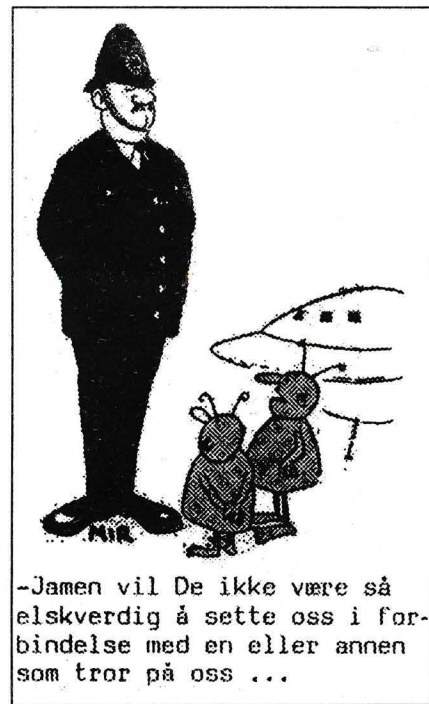
steorien tar utgangspunkt i ekteparet Betty og Barney Hills opplevelser 19. september 1961. Disse snublet nærmest over et romskip og under senere hypnose avdekket det seg en historie der de hadde blitt instruert til å glemme det hele. De var med andre ord ikke "utvalgte", slik som kontaktpersoner hevder å være.

Siden har det vært skrevet kilometervis med spalte-meter om denne hendelsen som dannet innledningen på de såkalte bortføringssakene. Saker der ofrene legges på et undersøkelsesbord og flere små vesener undersøker dem både inngående og med traumatiske minner dersom de trenger seg fram.

Forlanger økt forskning

Forfatteren synes ikke det er noen hensikt i å spekulere i om hvorfor vi eventuelt blir besøkt av utenomjordiske, all den tid det ikke finnes bevis for at dette skjer. Men hun mener at siden det ikke er tvil om at alle disse menneskene forteller likelydende historier bør vi kunne forlange forskningsinnsats på området.

Disse menneskene er totalt forskjellige, de er ikke mentalt forstyrret eller syke, de har ikke noe å tjene på å fortelle om sine opplevelser (heller det motsatte), de bor geografisk langt fra hverandre, så det kan vel neppe gå inn under "hysteriske smittevirkninger". Man skal være skeptisk, men ikke så hissig på å bortforklare som å forklare.

-Jamen vil De ikke være så elskverdig å sette oss i forbindelse med en eller annen som tror på oss ...

UFO - SPESIALHEFTE 1993: NORSKE UFO-OBSERVASJONER 1536-1946

Av Ole Jonny Brænne

UFO-OBSERVASJONER I NORGE 1563-1946

Dette er UFO-NORGES spesialhefte for 1993, som inneholder en oversikt over samtlige (mulige) UFO-observasjoner vi har kjennskap til i Norge, i tidsrommet 1563-1946, en periode på 383 år.

Dette er et felt som er forholdsvis lite kjent - det har tidligere ikke vært undersøkt her i Norge. En og annen sjelden gang har det dumpet en gammel sak ned i UFO-NORGES rapportarkiv eller en referanse har dukket opp i litteraturen.

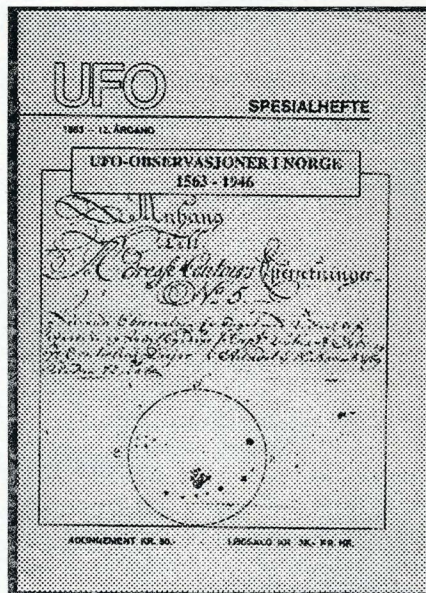
Vi kunne selvsagt ønske bedre dekning for enkelte perioder, men arbeidskapasiteten strekker rett og slett ikke til. Ideelt sett burde man jo ha gjennomgått samtlige aviser, bøker og andre opptegnelser. Men hvem greier vel det? Nå er jo denne typen rapporter noe usikker, siden vi ikke har mulighet til å etterforske dem (bortsett fra enkelte saker der vitner fremdeles er i live).

Jeg har dessverre ikke hatt tid til å følge opp for eksempel rapportene fra 1946, men forhåpentligvis vil det bli mulighet for dette i nær fremtid. Dette heftet er mer å betrakte som en preliminær undersøkelse, samtidig som det er et forsøk på å utføre folkløse/folkeminneforskning.

En annen vanskelighet er å avgjøre hva som bør tas med - blant annet hvor langt tilbake vi kan gå, men vi regner med at

leserne selv har evne til å skille litt mellom gode og dårlige rapporter.

Fra den norske folkloren og folketroen har vi mange historier (om bergfolk,

haugfolk, huldrefolk, underjordiske, og åsgårdsreien) som ofte har paralleller til senere tiders UFO-rapporter. Huldrefolket levde i en annen dimensjon, og var vanligvis usynlige for mennesker. Tiden gikk i en annen hastighet hos de underjordiske og bergfolket - et par timers besøk kunne vise seg å ha vart i opptil

flere århundrer når bergtatte mennesker kom tilbake. Åsgårdsreien kunne fly gjennom lufta, og deltagerne har blant annet blitt beskrevet som "veldig små folk, som 4-6 år gamle gutter". (Altså 100-120 cm høye - som vår nyere tids meget populære grå ufonauter!) Bergfolk, underjordiske og åsgårdsreien, kunne ikke bare stjele dyr, men også kidnappe mennesker. Vi har eksempler på at folk har vitnet i retten om dette, til og med med vitner. De har blant annet beskrevet hvordan det så ut inne i fjellet. Der forsøker bergfolket å få mennesker til å drikke eller spise, men gjør de det så er de tapt for alltid og kan ikke komme tilbake. Bergtatte folk kunne ofte bli merket for livet dersom de slapp ut; enten ble de mentalt ustabile eller de kunne bli synske. Motivet bak disse kidnappingene var at haugfolket eller de underjordiske trengte å innføre friskt blod i rasen sin. (En klar parallell til våre dagers "abduction"-historier/CE-4 rapporter, og teoriene omkring genetiske eksperimenter!)

Det som imidlertid er viktig å merke seg er at rapportene i dette heftet viser at UFO-fenomener ikke er noe nytt! Folk har sett merkelige og ukjente fenomener i atmosfæren til alle tider, og gitt dem forskjellige navn som "luftskip", "spøkelsesfly", "spøkelsesraketter", osv.

UFO - TEMAHEFTE 1994: NORSKE NÆRKONTAKTER AV 3. GRAD

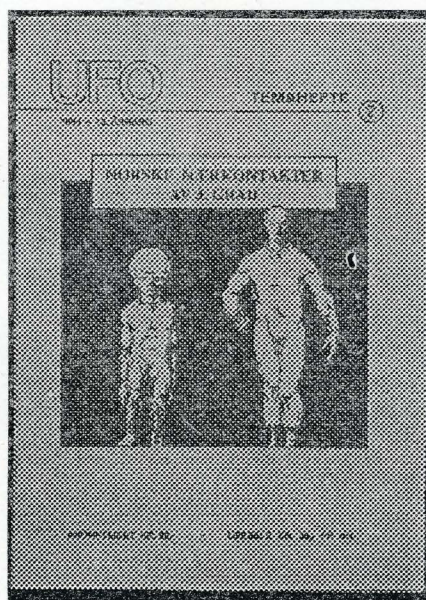
Av Odd-Gunnar Røed

NORSKE NÆRKONTAKTER AV 3. GRAD

er som tittelen sier norske saker som vi kan kalle nærkontakter med farkostlignende gjenstander der vesener av ukjent opprinnelse oppholder seg i umiddelbar nærhet av disse. Vi har samlet alle kjente saker pr. sommeren 1994. Siden da har vi fått kjennskap til flere som utmerket godt kunne vært med å fylle dette bladet, men som av naturlige årsaker ikke kom med den gangen.

For de som lurer på hva nærkontakter av ymse grader er kan jeg fortelle at UFO-NORGE benytter avdøde Dr. J. Allen Hyneks definisjoner og er som følger:

Nærkontakt av 1. grad (CE-1). Et uidentifisert fenomen sett på kloss hold av rapportøren, ikke over 300 meter. Der det ikke skjer håndgripelige fysiske virkninger.

Nærkontakt av 2. grad (CE-II). Et uidentifisert fenomen sett på kloss hold av rapportøren, der det finnes målbare fysiske virkninger på bakken, på levende vesener og/eller på døde ting.

Nærkontakt av 3. grad (CE-III). Et rapportert tilfelle av en påstått landing som inkluderer vesener i umiddelbar nærhet av farkosten.

Nærkontakt av 4. grad (CE-IV). Et rapportert tilfelle av kontakt mellom påstått bemannet farkost og menneske der rapportøren(e) kan vise til fysisk og eventuell ombordtaking i fremmed fartøy.

Fra sommeren 1869 til 1994 har vi her innekket det da kjente materialet av denne karakter, og vi kan jo se nærmere på den første mulige nærkontakt av 3. grad i Norge. Den er nokså tynn i sin bevisform vil nok mange mene, men som kuriositet synes jeg den forsvarer sin

plass i bladet og de fleste var jo noe mer forsiktig i sin omgang med ord og hendelser den gang, hvert fall av en slik karakter. Man skulle jo passe på både hode og andre deler av kropp og eiendom som kunne stå laglig til for hugg, selv om heksejakt var på vei ut på denne tiden.

Assens by (i Norge!?)

Ännu på sommaren 1869 utkom i Södertälje en kuriös skrift, hvars fullständiga titel lydde: "Himmelsbref. Genom tron varda vi saliga. Afskrift af ett bref, som Gud sjelf med guldbokstäfer skrivit hafver, och hvilket är upphängd i St. Marci kyrka på Mikaeloberget öfver altaret; Den, som dette bref vill taga, för den vill det flyga, men hvilken detta bref vill afskrifva, för den tillåtes det». Den himmelska episteln är tryckt på ena sidan af ett stort quartblad med röd stil, och texten omslutes af en ram. Hvar den i brefvet omnämnda Mikaelskyrkan är belägen, omnämnes ej, men man erfar, att en man, vid namn Just, boende nära Assens by i Norge, hade en dag mött en yngling, "hvars kläder voro till f'rgen brun; han hade inga knappar i rocken; på hufvudet bar han en stor mössa". Denne yngling var en engel, hvilket han bevisade dermed, att när han slog upp sin rock, "så lyste han lika klart som solen". Det var just han, som gaf det ifrågavarande brefvet.

Kilde:

Per Gustaf Berg: Svensk Mystik. 1871, Stockholm, side 59.

Om noen kan hjelpe oss med hvor i all verden Assens by i Norge er, så ta for all del kontakt. Moderne navn i denne retning bringer oss til to småsteder i Danmark (Assens) og en middels by i Holland (Assen). Muligheten for at svenskene har plukket opp historien som

norsk er jo tilstede selv om den egentlig kan stamme fra Danmark. Vi har jo gjennom århundrene hatt vårt å dra på både av svensk og dansk innflytelse, så det koker vel ned til kravene som ble satt til sitat: *Men man erfar, att en man, vid namn Just, boende nära Assens by i Norge.*

Resten av historiene har heldigvis noe mer kjøtt på beinet, om man kan si det om nærkontakter av 3. grad. Fra Hessdalen i 1870 til Reinsnos ved Odda i 1992, der observatøren, Torbjørn Reinsnos fyrte av et par haglladninger i retning skapningene som var på vei mot ham. Kanskje unødvendig å nevne at de returnerte til farkosten sin og tok av i en fart.

Av saker som tas opp i bladet finner vi en fra Sulitjelma året 1915, der Bjarne Westvand (6) på vei hjem blir vitne til en landing av et klokkeformet fartøy med vesener på høyde med ham selv. Etter å ha ført en buldrende samtale seg i mellom drar vesenene sin kos.

20. august 1954 møter to søstre fra Mosjøen en fremmed som etter en flere minutter lang kontakt, forsvinner i en flygende tallerken. Saken tok helt av i avisene da den ble kjent og søstrene delte faktisk hele lokalsamfunnet i to leire; de som trodde på historien og de som ikke ville ta den alvorlig. Søstrene hevder den dag i dag at hendelsen fant sted slik de gjenga den.

I mai 1957 i Hallingdal hadde vi en sak som faktisk hadde flere likhetstrekk med den berømte hendelsen på misjonsstasjonen til pastor Gill på Papua, New Guinea.

En annen sak som har versert i mediene opp gjennom årene er Hjørdis Hokstads opplevelse i Lånke 25. juli 1981. En mann med brun kjeledress og usedvanlig lange armer gikk over engen sett fra

fru Hokstads vindu. Hun så mannen gjennom kikkert og la merke til at han beveget seg noe merkelig, som astronautene på Månen.

Han forsvant i en farkost på størrelse med en liten bil. Da den i en spiralform steg over tretoppene beskrev hun formen som en pistolkule med spissen ned.

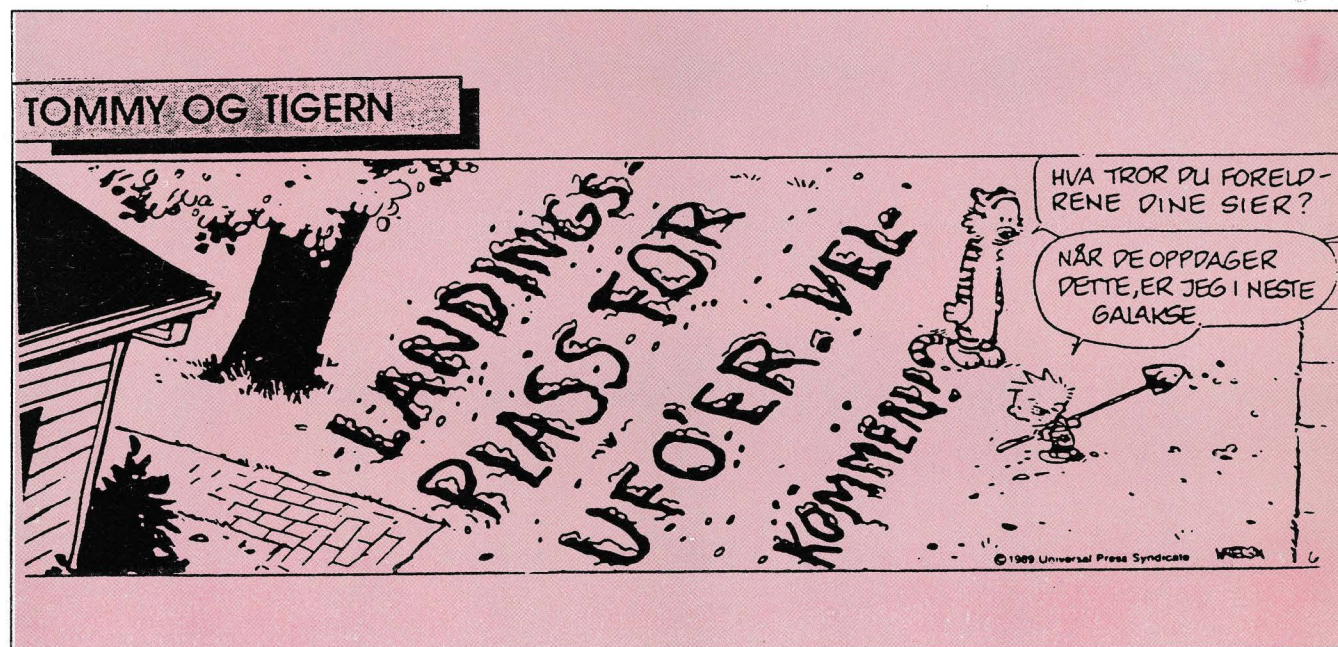
I disse dager hvor Mandal er gjenstand for utallige observasjoner finner vi en fra 1984, der to brødre hadde en merkelig opplevelse i veikanten i sin parkerte bil. De har gjennomgått regresjon i ettertid noe som har mystifisert hendelsen ytterligere.

Høsten 1985 så en rekke barn på Hengsle ved Hønefoss noen merkelige vesener med firkantede hoder løpe krum-bøyd rundt i terrenget. De forsvant i noen objekter som barna kalte romskip. Dessverre var det ingen voksne til stede som eventuelt kunne ha bekreftet barnas historie.

I 1991 opplevde to norske søstre noe merkelig nær Granollers, beliggende på østkysten av Spania. Mens de befant seg i bil sammen med sine foreldre observerte de et merkelig, lysende objekt over bilen. Den ene søsteren, som hadde den sterkeste opplevelsen, gjennomgikk en regresjon noen år senere. Opplysningene som fremkom her (gjengitt i UFO nr. 2 1996) kunne blant annet tyde på en nærkontakt av 4. grad.

Den 9. mars 1992 observerte to kvinner et merkelig objekt på kloss hold ved Hamar. Denne observasjonen dannet opptakten til det som etter hvert - blant mye annet - skulle bli en bok signert Gry Jannicke Jarlum.

Dette var et lite knippe av de saker som er omtalt i dette heftet. Hvis interessen er stor nok vil vi vurdere å trykke det opp igjen.

"LØNNING OG STAFF" PÅ TV2

Av Mentz Kaarbo

I serien av de etterhvert mange TV-innslag som omhandler UFO-fenomenet, anmeldes her ett av dem, denne gang en utsendelse fra TV2.

3. november [1994] var det duket for nok en omgang med Jannicke og hennes opplevelser, da TV2s "Lønning og Staff" gikk på luften. Her møtte det som vanlig frem både troende og tvilere til en heller høyrøstet debatt der knapt nok noen fikk anledning til å fullføre sine argumenter. Blant "de troende" var altså Jannicke (Gry Jannicke Jarlum), danske Eivind Martinsen, samt Knut Aasheim. Blant tvilerne var som vanlig Erik Tandberg og Rolf Brahde. Førstnevnte hadde også vært til stede på TV-Norges "Klart svar" i januar i år, som omhandlet samme tema. Våre to debattanter, Erling Strand og Odd-Gunnar Røed, befant som vanlig et sted i mellom de to ytterpunkter.

Den første halvparten av programmet gikk med til å presentere Jannickes etter hvert viden kjente opplevelser (nok en gang) i tillegg til Eivind Martinsens d.o., samt Brahdes og Tandbergs oppfatninger av disse. Som ventet var disse sterkt negative og det virket i det store og det hele som de to parter (Jannicke/Martinsen vs. Tandberg /Brahde) ikke snakket

samme språk. Noen tilnærming kom overhodet ikke på tale.

Som litt ekstra krydder tok programlederne frem Knut Aasheim, som fremdeles arbeider med sin bok, hvor han bl.a. påstår at kjente nordmenn- og kvinner har vært/er av utenomjordisk opprinnelse. Som vanlig ville ikke Aasheim nevne noen navn eller eksempler, men bare antydte at eventuelle avsløringer ville foreligge i boken.

Omsider var det Erling Strands tur og han snakket som vanlig om PROJECT HESSDALEN og om den typen fenomener som er observert i forbindelse med dette. Her fikk han et par kommentarer fra Brahde, som beskyldte prosjektledelsen den gangen for ikke å følge hans råd om å teste den såkalte luftinversjonshypotesen. Dette ble sterkt i-møtegått av Strand, uten at det virket som om dette gikk inn.

Odd-Gunnar Røed fikk etter hvert ordet og definerte UFO-NORGES posisjon til å være et sted i mellom de før omtalte troende og tvilende. Han mente at begge leire hadde skylapper og uttalte at vår

organisasjon ville forsøke å undersøke UFO-fenomenene uten forutinntatte meninger.

Einar Kringlen, en av norsk psykiatris nestorer var også tilstede. Han var i utgangspunktet svært skeptisk til UFO-fenomenet, og spesielt til Jannickes påstander. Han ble bl.a. bedt av programledelsen om å stille en diagnose på den etterhvert svært hissig Eivind Martinsen, men han ville ikke gå inn på dette. Eneste kommentar var at han "godt kunne tenke seg et par timers samtale med ham."

Også Clas Svahn fra Riksorganisasjonen UFO-Sverige satt i panelet, og fungerte nærmest som moderator i diskusjonen. Han godtok Jannicke og andres påstander, men mente fortolkningen av dem (at det kun er snakk om fremmede vesener og flygende tallerkener) i stor grad er preget av vår tid og vår teknologiske utvikling. For hundre år siden ville det vært opplevd som om alver og dverger hadde vært på ferde.

Oberst Tore Løkvik, inspektør ved Luftforsvarets Luftkontroll ble spurt om UFOer (i betydningen flygende tallerkener) noen gang var blitt sett på radar i norsk luftrom. Til dette måtte han bare svare benektende.

Noen egentlig konklusjon kunne man som vanlig ikke trekke av diskusjonen. Det hele utartet tildels i munnhuggeri og krangel, mellom deltakere som ofte holdt et lavt presisjonsnivå i debatten. Men for andre var det sikkert ganske underholdende.

□

FORBEDRINGER I TIDSSKRIFTET I 1995

Fra og med nummer 1 1995 vil det skje en markant kvalitetsforbedring med Tidsskriftet *UFO*.

På landsmøtet i oktober [1994] kom det fram synspunkter fra noen av de frammøtte om at kanskje bladet vårt var noe mangelfullt både i størrelse og antall utgivelser i året. Etter en tids overveielser har vi kommet fram til at vi kommende år vil ta sjansen på å:

Øke formatet til A4, 36 sider.

Benytte firefargers omslag.

Øke antall utgivelser til fire numre pr. år.

Dette innebærer samtidig en endring av layout, bl.a. vil vi gå over til tre spalter pr. side. Videre vil vi øke bruken av bilder og i større grad bruke «proffe» illustrasjoner og tegninger så langt dette er mulig. Det blir på denne måten mer å lese samtidig som stoffet vil presenteres på en penere og mer leservennlig måte. Vi vil også satse på å distribuere et begrenset opplag av tidsskriftet gjennom Narvesen, for på den måten å nå ut til flere lesere og potensielle abonnenter.

Abonnementsprisen forandres

Grunnen til at det ikke foreligger noen giroblankett sammen med dette nummer er at prisen for neste års abonnement vil gå opp til kr. 150,-. Giroblankett vil følge nummer 1/1995. Dette nummeret vil alle abonnenter for 1994 motta i begynnelsen av april, slik at dere får se hvordan det nye tidsskriftet tar seg ut.

Vi håper å beholde ALLE årets 830 abonnenter også i 1995 og ønsker i tillegg nye interesserte lesere velkommen til Norges eneste spesialtidsskrift om emnet UFO.

De av dere som likevel vil betale så snart som mulig kan gjøre dette ved å betale inn kr. 150,- på postgiro 0809 3 07 08 10. Bladet vil normalt bli tilsendt uten konvolutt. de som derimot foretrekker kuvertservice, kan få dette ved et tillegg på kr. 30,- (til sammen kr. 180,-). Vennligst anfør dette på giroens mottakerdel.

Selv med denne økningen av abonnementsprisen vil vi fremdeles være rimeligst i Skandinavia. Riksorganisationen UFO-Sveriges tidsskrift, *UFO-Aktuellt*, som vil ha samme antall sider og utgivelser som oss (36 sider x 4) koster for 1995 SEK 170,-. SUFOIs *UFO-Nyt* (24 sider x 4) koster DKR 217,- pluss DKR 50,- for konvolutt (obligatorisk utenfor Danmark), til sammen kr. 267,-.

Flere nye faste spalter vil se dagens lys til neste år, som f.eks. Parapsykologisk hjørne, Astronomisk oversikt, Lesernes brevsalte, samt flere andre.

Derfor kjære venner, ta pennen fatt og skriv av hjertens lyst til *Tidsskriftet UFOs* brevsplater om det som opptar dere.

Takk for et godt og fremgangsrikt år!

Med vennlig hilsen UFO-NORGES Landsstyre

Presentasjon av nytt tidsskrift fom. 1995 i *UFO* nr. 3 1994.

tommy& tigern

HVA GJØR VI NÅR DE KOMMER?

AUTENTISK ROSWELLFILM FRA 1947?

Av Philip Mantle

I de siste månedene har det versert rykter om en film som angivelig viser diverse aktiviteter i forbindelse med det påståtte UFO-havariet ved Roswell i 1947. Vi får her en redegjørelse fra en person som har stått sentralt i arbeidet med offentliggjøringen av filmen. Artikkelforfatteren er Director of Investigations i BUFORA.

Mye er sagt og skrevet om den såkalte UFO-krasjen ved Roswell i 1947. I den senere tid er det også skrevet mye om en nyoppdaget Roswellfilm, eiet av Ray Santilli, direktør i Merlin-gruppen i London.

Elvis Presley

Ray Santilli kontaktet meg for første gang for snart to år siden for å diskutere muligheten av å lage en UFO-dokumentarisk video. Det har imidlertid aldri blitt laget noen UFO-dokumentar og grunnen til at det ennå ikke er blitt noe av er at det var på den tiden Ray Santilli fortalte meg om Roswellfilmen og hvordan han fikk tak i den. Santilli fortalte at han noen tid tidligere hadde reist til USA angående etterforskning av en dokumentar om Elvis Presley. I denne forbindelsen hadde han sporet opp en kameramann i veteranklassen som var en av om ikke den første - som filmet Elvis "live" på scenen. Santilli fikk filmen han var ute etter og dro fornøyd tilbake til hotellet. Før han reiste tilbake til England ringte den samme kameramannen og ba om ytterligere et besøk av Santilli. Han hadde noe enda mer interessant å vise ham. Santilli gikk med på nok et møte, og denne gang var det ikke Elvis, men en UFO-krasj i Roswell som ble vist. Santilli fikk overta filmen mot et ukjent kontantbeløp, og dro så til England.

Stor interesse

Etter å ha hørt denne historien, ba jeg ham om å vise meg filmen. Hvis det ikke var mulig å få se den med egne øyne ville jo dette bare være nok en sprø historie. Jeg informerte John Spencer, BUFORAs nåværende formann og også Walter An-

drus, MUFONs formann. Jeg kontaktet også forskjellige Roswell-etterforskere, og responsen blant disse var påtagelig, for å si det pent.

Utallige avtaler

Flere ganger gjorde Santilli avtaler med meg slik at jeg skulle få anledning til å se filmen. Imidlertid ble det ikke noe av disse avtalene. Grunnene var mange og overbevisende, men jeg satt igjen med følelsen av at Santillis historie ikke var annet en det - en historie.

I løpet av det neste året hadde jeg uregelmessig kontakt med Santilli uten at det resulterte i noe.

Tidlig i 1994 begynte jeg arbeidet med å anmelde spillefilmen "Roswell". Mens jeg holdt å med dette arbeidet, tok jeg mer eller mindre tilfeldig opp telefonen og ringte Santilli. Jeg spurte ham nok en gang om han fremdeles påsto å ha denne filmen. Han svarte: "Ja, men du tror meg ikke, Philip?". Igjen spurte jeg om å få se den, og igjen diskuterte vi mulighetene av å få se den i London. Etter ytterligere et utall telefoner dro min kone og jeg endelig avsted. Datoen var 17. mars 1995.

Bare nesten den det nærmer seg

I løpet av møtet fikk vi igjen høre historien om hvordan han hadde fått tak i filmen, men den film fikk vi ikke se denne gangen heller. I stedet fikk jeg en kopi av en syv minutters filmsekvens som Santilli kalte "på-stedet-eksaminasjons-innslag". Denne kunne jeg ta med hjem og se på i fred og ro.

Et vesen på bordet

Jeg har studert denne filmbiten igjen og igjen, og selv om kvaliteten ikke er den beste er det likevel fullt mulig å se hva som foregår. Sekvensen er filmet inne i noe som kan være et telt eller skur. Kameraet står i låst stilling i et hjørne av rommet. I den borterste enden av rommet ses to menn i hvite frakker ved noe som ligner et bord der det ligger en figur.

Denne figuren er delvis tildekket av et lyst farget laken, men hode, armer og ben er synlige. Rommet er opplyst av noe som kan ligne gass- eller parafinlamper.

De to mennene i hvite frakker ser ut til å ta vevsprøver fra vesenet. På grunn av filmens dårlige kvalitet er det vanskelig å se detaljer. Filmene er i svart/hvitt uten lyd.

Etter å ha sett denne filmbiten økte naturlig nok interessen for å se mer. Mens jeg fremdeles var på Santillis kontor spurte jeg om han var interessert i å holde et foredrag på BUFORAs konferanse i august og vise filmen. Til min store overraskelse takket han ja til dette.

Pressen går av skaffet

En journalist i *Sheffield Star* ringte for å få detaljer om konferansen, og jeg fortalte ham om både foredragsholderne og Ray Santillis Roswell-film. Han satte inn en liten notis i avisen, og noen dager senere ble jeg kontaktet av White Press Agency i Sheffield som lurte på om artikkelen i avisen var korrekt. Etter en bekreftelse på dette fulgte en del spørsmål før samtalen ble avsluttet. Dagen etter var helvete løs. TV, radio og aviser sto i kø, og alle ville vite om Roswell-filmene. Omtalen i media var i tidligste laget, men filmene fikk jo internasjonal oppmerksomhet.

Enda et vesen

Ivrig etter å se mer av filmmaterialet ble Ray Santilli og jeg enige om å møtes 28. april. Denne gangen fikk vi se en obduksjon. I motsetning til den biten jeg fikk med meg hjem, var denne av meget god kvalitet.

Vesenet lå naken på en steinplate. Vesenet var "humanoid", nesten menneskelig, med "oppblåst" buk, to armer, to ben, men med seks fingre og seks tær. Det fantes ikke synlig hår noe sted. Hodet var noe forstørret og hadde nese, munn, ører og to mørke øyne. Kvinnelige kjønnsorganer var også synlige.

Folkene som utførte obduksjonen var

iført komplette beskyttelsesdrakter. Disse to personene tar seg også tid til å skrive ned prosessen etter hvert som arbeidet skrider fram.

Bak vesenets hode er det et vindu i vegg. her observeres en person som tydeligvis er ikledd kirurgiske klær. Dette opplegget var forskjellig fra den første filmen der mennene kun brukte hvite frakker.

Foreløpig siste tur

5. mai var den foreløpig siste turen til London og en ny seanse med gammel film. Denne gang på "The Museum of London", sammen med 200 andre personer.

Her så vi en ny obduksjon. Filmen lignet i stor grad på den forrige sekvensen, bortsett fra at skapningen her hadde et skadet ben i motsetning til vesenet i den forrige, som var uskadd. Prosedyrene fulgte det samme mønsteret, men var på langt nær likt.

Vi hadde ønsket å få se mer, så mange var skuffet. Men jeg hadde imidlertid totalt sett ca. 40 minutter til nå av et materiale som bare ble mer interessant etter hvert som jeg ser mer av det.

Analysen

Noe tidligere, den 20. april, la jeg fram et forslag til Santilli om hvordan vi best kunne få filmen analysert. John Spencer og Walter Andrus fikk også kopier av dette forslaget. I korte trekk går det ut på å få en kopi av filmen til undersøkelse. Jeg ber også om all annen relevant dokumentasjon.

To firmaer i England har sagt seg villige til å ta seg av analysene - Kodak og Hasan Shah Films. Jeg ba også om informasjon om kameramannen som tok opp filmen. (Denne identiteten er nå kjent av Mantle og oversetter.)

Rykter

Et stort antall rykter svirrer i kjølvannet av filmen. Det oppsto beskyldninger mot navngitte personer både om økonomiske interesser i filmen og andre "uhumskheter", men det meste kan tilbakebevises. Det ble også påstått at filmen skal ha blitt tilbudt det amerikanske TV-showet "Unsolved Mysteries", men at disse hadde slått fast at det dreide seg om en søramerikansk "B-film", noe de selv benekter i dag (9. mai [1995]).

Andre rykter forteller at jeg personlig

er involvert i juks rundt denne filmen for å skaffe publisitet rundt BUFORAs konferanse og/eller Roswell "the movie". Dette er like idiotisk som andre rykter jeg har hørt, og har selvfølgelig ingen rot i virkeligheten. Men rykteflommen er nok ikke slutt med dette.

Vil analysere

Ut fra vårt synspunkt har BUFORA og undertegnede behandlet denne saken og alle innblandede parter på en upartisk og profesjonell måte. Vi har kommet med et rimelig og fornuftig forslag til Santilli for på best mulig måte å få analysert filmen. Vi vil også følge opp alle rykter, ikke minst de som kan inneha et snev av sannhet. Vi vil selvsagt fortsette denne linjen og tilby fullt samarbeide med Santilli og alle seriøse forskere som kan gi fornuftige idéer til den videre analyse av "The Roswell film footage".

□

Oversettelse:

Odd-Gunnar Røed

[Artikkelen er sterkt forkortet, red. anm.]

Med ovenstående artikkel avslutter vi vår kavalkade over gamle artikler fra de siste 25 år. På slutten av dette nummer benytter vi anledningen til å bringe siste nytt fra PROJECT HESSDALEN og monteringen av den automatiske målestasjonen i august i år.

VERDENSSSENSASJON I HESSDALEN

Montering av automatisk målestasjon for UFO-fenomen

Av Arnulf Løken

Som de fleste av våre lesere allerede er kjent med er det i Hessdalen i Sør-Trøndelag nå montert en automatisk målestasjon for registrering av UFO-fenomen. Stasjonen består av et videokamera, to datamaskiner, en mikroprosessor utviklet ved Høgskolen i Østfold, en ordinær videomaskin, samt et modem til overføring av data over telenettet. Til sammen utgjør disse komponentene den automatiske målestasjonen som ble satt i drift i begynnelsen av august 1998. Det er sivilingeniør Erling P. Strand som er primus motor for prosjektet, noe han har jobbet med på heltid siden 1993. Målestasjonen er en milepæl i utforskningen av fenomenene i dalen og en viderutvikling av PROJECT HESS-

DALEN, et prosjekt som tidligere har høstet anerkjennelse over hele verden.

En skulle vel tro at dette siste skrittet ikke går upåaktet hen blant verdens UFO-etterforskere. De av leserne som har tilgang til Internett kan blant annet se oppdaterte alarmbilder fra målestasjonen på PROJECT HESSDALENs hjemmesider. Mere detaljert bakgrunnsstoff for denne stasjonen, samt andre forhold ved prosjektet ligger også her (http://www.hiof.no/crulp/prosjekter/hessdalen/index_n.html med undersider).

Hessdalen er en liten bygd med 168 innbyggere i Holtålen Kommune nordvest for Røros. Innbyggerne ble for bare 15-20 år siden sett på med skepsis når de fortalte om de merkelige fenomenene

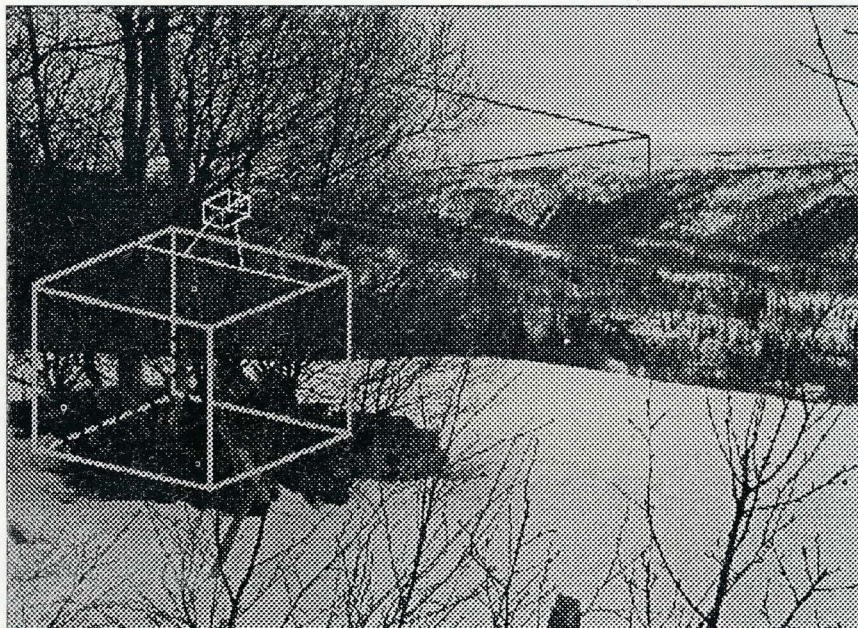
som ble observert på himmelen og i dalførene i bygda. Disse observasjonene førte til at en gruppe forskere i 1983 startet et prosjekt som hadde til hensikt å finne ut hva disse merkelige fenomenene kunne være. Det ble i de to feltsesongene i 1984 og 1985 registrert mere enn 50 observasjoner. Resultatene ble at målinger med spektrumanalysator indikerte elektromagnetisk utstråling, og et magnetometer registrerte magnetiske utslag. Det ble ikke registrert lokal seismisk aktivitet (jordskjelv). Optiske målinger tydet på at fenomenet sendte ut et kontinuerlig lysspekter, dessuten kunne det registreres på radar. I tillegg reagerte det tilsynelatende på laserlys. Det kunne stå stille eller bevege seg inn-

Erling Strand foran den automatiske målestasjonen (AMS).

Timebilde fra AMS, den 25. august kl. 09.00.

Bilde som viser utsikten fra AMS ("terningen" til venstre) samt bildevinkel til video-overvåkingskameraet.

Panoramabilde over sørvestre deler av Hessdalen, med bildefeltet til kameraet inntegnet.

til 30 000 kilometer i timen.

En rekke anerkjente forskere har vist interesse for å gjøre inngående studier av fenomenet. En kongress avholdt i Hessdalen i mars 1994 samlet 27 forskere fra 8 nasjoner til diskusjon.

Målestasjonen

Erling Strand ville imidlertid gjøre noe mer enn dette. Han hadde en idé det skulle ta 13 år å realisere. Etter mye planlegging av blant annet hvilket utstyr som var påkrevet, lyktes det endelig å få målestasjonen på plass. Både praktisk og ikke minst økonomisk har det vært vist stor velvilje fra Høgskolen i Østfold.

Vi bringer her en reportasje fra monteringsarbeidet av den helautomatiske målestasjonen i Hessdalen:

Mandag 3. august

Opp fra hovedveien gjennom Hessdalen, tre mil nord for Røros, sleper en traktor en blå container oppover jorden til grunneier Bjarne Lillevold. Dette er ingen ny landbruksmaskin, men skal bli verdens første helautomatiske målestasjonen for registrering av UFO-fenomener. Containeren blir plassert på tomte til det gam-

le sommerfjøset på gården til Lillevold. Herfra er det god utsikt over store deler av Hessdalen, og da spesielt til traktene der de fleste observasjonene blir gjort, mot vest.

Tirsdag 4. august

Prosjektleder i PROJECT HESSDALEN Erling P. Strand og 3. klasse-elev ved Høgskolen i Østfold Martin Ranang Thorsen, som har utviklet mesteparten av dataprogrammet til målestasjonen, kom tirsdag kveld oppover fra Østfold med mye teknisk utstyr.

Onsdag 5. august

kom Energiverket og Telenor for å koble til strøm og telefonlinje. Strand og Thorsen begynner å montere noe av utstyret de har med, og tar sikte på å få stasjonen i drift i slutten av uka.

Det viser seg at en av datamaskinene ikke fungerer tilfredsstillende, og truer med å bryte helt sammen! Dette kan velte hele prosjektet. De to prøver å løse saken, men uten hell.

Undertegnede kommer fra Levanger til Hessdalen onsdag kveld.

Alle blir innkvartert hos Peder Skog-

mo som opprinnelig kommer fra Hessdalen, men har bodd flere år på Østlandet. Han og hans familie har et flott nedlagt gårdsbruk her oppe.

Torsdag 6. august

Etter en tidlig frokost starter arbeidet med målestasjonen. Men det er krise i prosjektet - datamaskinen det var problemer med i går har brutt sammen og er helt død!

Etter mye diskusjon frem og tilbake over telefon greier Erling Strand å få sendt en ny kraftforsyningsenhet med fly fra Oslo til Røros.

I mellomtiden starter vi andre arbeidet med å flytte kameraet som skal speide etter uforklarlige fenomen i Hessdalen. Energiverket hadde satt lysstolpen på feil side av containeren slik at ledningene kommer rett foran linsen.

Grunneier Bjarne Lillevold er en velvillig mann, og ofrer en bjørk fra skogen sin. Denne blir gravd solid ned i jorden på siden av containeren, og bardunert med stålvajer. Nå kan høst- og vinterstormene herje som de vil. Deretter monteres kameraet på toppen.

Reidar og Tove Nordby setter også ut

et magnetometer. Dette vil registrere om det er variasjon i magnetfeltene når Hessdalsfenomenet viser seg.

Martin Ranang Thorsen har en nitid jobb inne i containeren med å programmere datamaskinene slik at de fungerer som de skal. Kraftenheten kom som avtalt med fly til Røros, og nå er begge maskinene i drift. Når programmeringsarbeidet blir gjort riktig vil det som blir observert av kameraet bli vidersendt ned til Høgskolen i Østfold via et modem, og ut på Internett. Alle som har tilgang til Internett skal da kunne se timebilder og alarmbilder fra Hessdalen. Samtidig som datamaskinen blir "trigget" vil en videospiller starte og gå i ca. 15 sekunder og ta opp det kameraet ser. Denne videoen vil siden bli sendt ned til Høgskolen i Østfold der opptakene blir analysert.

Fredag 7. august

Programmeringen av datamaskinene fortsetter. Martin R. Thorsen og Erling Strand bruker hele dagen på dette arbeidet. De må også maskere ut veier og utelamper på hus for at ikke disse skal påvirke eller "trigge" stasjonen med falske meldinger. Dette er litt vanskelig fordi terrenget blir så annerledes i et vidvinkelkamera på 107 grader. Oppløsningen er heller ikke av de aller beste, men etter hvert klarer de denne jobben også.

Vi setter ut en seismograf, som vil registrere rystelser i jorden. Det er enkelte som påstår at Hessdalsfenomenet har med seismisk aktivitet å gjøre. Som nevnt tidligere har det ved undersøkelsen av fenomenet i 1984-85 blitt påvist at dette ikke stemmer.

Utpå kvelden kommer Bjørn Lillevold, sønn av Bjarne Lillevold, opp til stasjonen for å få en siste briefing i hva han skal gjøre, og hvordan han skal vedlikeholde stasjonen. Dette er et svært nødvendig arbeide for at alt skal fungere, blant annet må han å følge med videospilleren og skifte videobånd.

Små justeringer blir så gjort. Vi prøver å utløse alarmfunksjonen i datamaskinen ved å føre en gjenstand foran linsen på kameraet. (i dette tilfelle en plastpose på en stang). Dette fungerte tilfredsstillende. Deretter kom den mest kritiske testen: *Strømbrudd*.

Erling Strand simulerte dette ved å slå av alle sikringene en kort periode, for deretter å slå på strømmen igjen.

Alle holdt pusten, særlig Martin Ranang Thorsen. Hvis ikke maskinene

nå startet igjen av seg selv ville det bety enda flere timer foran tastaturet med programmering. Klokken begynte å nærme seg 22.00, og de to fra Østfold må returnere tidlig neste dag.

Automatisk drift

Det går et lettelsens sukk gjennom alle tre som er til stede da begge datamaskinene starter opp av seg selv etter "strømbruddet". Videospilleren kobles inn, likeså modemmet som sender all informasjonen på telefon ned til Høgskolen i Østfold. Heldigvis, alt fungerer etter planen.

Fredag 7. august 1998 klokken 22.00 er verdens første helautomatiske målestasjon for registrering av UFO-fenomen i drift.

Vi gratulerer hverandre, Erling Strand, Martin Ranang Thorsen og Arnulf Løken.

Det er skrevet verdenshistorie i Hessdalen denne kvelden!

Hva synes så lokalbefolkningen om dette prosjektet?

De fleste ser positivt på denne målestasjonen, fordi man muligens kan finne ut hva Hessdalsfenomenet er for noe. Men det finnes nok også dem som er litt mere skeptiske. Vi vet at det er enkelte som håper Hessdalsfenomenet forblir en gåte. Dette på grunn av tilstrømningen av turister som ennå ikke har nådd de helt store høyder, men som de mener snart vil komme. Muligens kan UFO-målestasjonen trekke like mange turister til Hessdalen som noe annet "fenomen"!

Det er ingen tvil om at det er betydelig interesse for dette prosjektet også i Holtålen Kommune, og at det vil sette Hessdalen og kommunen på verdenskartet, mere en noe annet.

Første fenomen registrert

Det lot ikke vente på seg. Fredag 14. august 1998 klokken 04.53 fikk man det første UFO-fenomenet registrert av den automatiske målestasjonen fra Hessdalen lagt direkte på Internett.

Presse- og mediadekning

Alt dette gikk ikke upåaktet hen. Presse- og media viste til dels stor interesse for det som skulle skje i Hessdalen i begynnelsen av august. Her følger en kort (og ufullstendig) liste over presseomtalen:

Onsdag 5. august 1998:

Radio P4 melder i nyhetene at en målestasjon for UFO-fenomen blir montert i Hessdalen denne uken. Erling

Strand blir telefonintervjuet om prosjektet.

Verdens Gang forteller samme dag over to sider om "UFO-FELLEN" i Hessdalen. Intervju med tre lokale personer: Jan Hoen, Eirin Folde og Bjarne Lillevold. Disse tre håper prosjektet kan finne løsningen på Hessdalsfenomenet.

Avisen lister også opp fire rapporter som er kjent hittil i år fra Hessdalen.

Torsdag 6. august:

Adresseavisen skriver en artikkel om monteringen av stasjonen i Hessdalen under overskriften: UFO PÅ INTERNETT. Her beskrives kort hvordan stasjonen fungerer og at alt som registreres kan sees på Internett.

Her blir også Bjarne Lillevold intervjuet angående sin observasjon i april 1998. Da så han et lysfenomen som beveget seg nordover på vestsiden av dalen, gikk nedover lia og videre nordover. Han sier videre at begrepet UFO er misvisende og har ført til nye skepsis. Han mener vi står overfor et naturfenomen som ingen hittil har greid å forklare.

Onsdag 19. august 1998:

NRK Midtnytt fra Trondheim (med 110 000 seere) har et innslag om målestasjonen i Hessdalen. Vi får se et still-bilde av fenomenet som ble registrert om morgenen den 14. august, samt et eldre video opptak fra 1994 av et annet fenomen. Her blir også Bjarne Lillevold intervjuet om stasjonen og Hessdalsfenomenet. Det hevdes at han har sett UFO-fenomen ca. 60-70 ganger. Han håper at stasjonen vil hjelpe til å løse gåten om hva som blir sett i Hessdalen.

Deretter blir Erling P. Strand intervjuet og mener at denne stasjonen vil bidra til at forskere fra hele verden vil fatte interesse for saken og at vi muligens kan komme et skritt videre til å finne ut hva det er som forårsaker disse fenomenene.

NRK Dagsrevyen samme kveld (ikke på Kveldsnytt) sender samme innslag som beskrevet over.

TV-Norge har et lignende innslag som NRK.

Fredag 21. august:

Verdens Gang skriver: "Nytt "UFO" -besøk i Hessdalen. Onsdag 19. august klokka 23.56 klappet UFO-fellen sammen på nytt. Lyset ligner på det som ble observert 14. august."

Erling Strand mener at også dette lyset har hatt stor fart. Nå venter han bare på de første autentiske videoopptakene av fenomenet for å kunne analysere disse.

□

FORSKERPANEL MED RAPPORT SOM ANBEFALER VIDERE UTFORSKNING AV UFO-FENOMENET

«STANFORD/ROCKEFELLER UFO-PANEL»

I midten av juni i år offentliggjorde en forskergruppe under ledelse av Peter Sturrock ved Stanford universitetet i USA en oppsiktsvekkende rapport om UFO-fenomenet. "UFO-fenomenet fortjener å bli nærmere undersøkt" lød konklusjonen som ble betegnet som den første uavhengige undersøkelsen av det kontroversielle emnet på nesten 30 år.

Rapporten var utarbeidet av en rekke fremstående forskere innen feltene fysikk, astronomi, atmosfærisk forskning etc., som er tilknyttet flere kjente universiteter og institusjoner både i USA og Europa. Den var blant annet basert på 9 måneders evaluering av fremlagte "best cases" vedrørende UFO-fenomener rundt omkring i verden, presentert på en konferanse avholdt utenfor New York i september-oktober i fjor. Her var også komitémedlem Erling Strand til stede hvor han la frem undersøkelsene av fenomenene i Hessdalen (se *UFO* nr. 2 1997).

Både konferansen og utarbeidelsen av rapporten er støttet økonomisk av Laurance S. Rockefeller fondet og er et samarbeid med organisasjonen Society for Scientific Exploration (SSE) i USA. Teksten er lagt ut i sin helhet på deres Internett sider: http://www.jse.com/ufo_reports/Sturrock/toc.html. I tillegg ligger den også på UFO-NORGES hjemmesider.

Offentliggjøringen av rapporten med dens konklusjon fikk fantastisk mediarespons den første uken etter offentliggjøringen. Peter Sturrock, som er professor i an-

vendt fysikk, var hovedperson i minst et dusin intervjuer og disse ble sendt ut på flere hundre TV- og radiokanaler, samt sitert i nesten like mange aviser. Også her i Norge ble nyheten omtalt, blant annet i *Verdens Gang*.

Forskerne konkluderte med at noen UFO-observasjoner er knyttet til fysiske spor, noe som gjør at de fortjener å bli vitenskapelig undersøkt. Panelet var imidlertid ikke overbevist om at disse observasjonene nødvendigvis indikerer at kjente naturlover er blitt tilsidesatt eller tilstedeværelsen av utenomjordisk intelligens. Selv om UFO-fenomenet har eksistert i 50 år, så beviser ikke de hittil innsamlede opplysninger at det kan dreie seg om ukjente fysiske prosesser eller utenomjordisk teknologi. Men dataene omfatter likevel et tilstrekkelig antall interessante og uforklarlige observasjoner. "Det kan være formålstjenlig å nøye evaluere UFO-rapporter for å trekke ut informasjon om uvanlige fenomener som hittil har vært ukjente for vitenskapen". For å være troverdige overfor det vitenskapelige miljø "må slike evalueringer foregå i en atmosfære av objektivitet og med en uttalt vilje til også å ta andre hypoteser i betraktning", noe som så langt har manglet, ble det sagt.

Det kan ellers legges til at PROJECT HESSDALEN er nevnt (se over), nærmere bestemt resultatene av felt-sesongene i 1984 og 1985. Man har dessuten fått med seg at den automatiske målestasjonen ville bli satt opp i relativ nær fremtid, etter offentliggjøringen av rapporten.

STØTT PROJECT HESSDALEN OG DRIFTEN AV DEN AUTOMATISKE MÅLESTASJONEN!

Som det har fremgått av diverse presse- og medieoppslag de siste månedene, samt artikkelen på slutten av dette nummer, er det nylig opprettet en automatisk målestasjon for registrering av UFO-fenomener i Hessdalen. Arbeidet med denne har pågått over flere år og prosjektleder og primus motor Erling Strand takker herved hjerteligst for særdeles villig praktisk og økonomisk bistand både fra Høgskolen i Østfold, samt andre personer og institusjoner.

Når stasjonen nå er kommet på plass er de relativt store utgiftene til utviklingen av denne et tilbakelagt stadium. Imidlertid krever også driften av stasjonen økonomiske utlegg og prosjektets kasse er nå i ferd med å gå tom. (Tenk på utgiftene til for eksempel tellerskritt ved overføring av alarmbilder til HiØ via Internett.) Vi oppfordrer derfor våre lesere og andre interesserte til å gi sitt bidrag - stort eller lite - til PROJECT HESSDALEN og derved sørge for fortsatt drift av dette svært viktige prosjektet.

Vennligst benytt følgende konto og adresse:

PROJECT HESSDALEN
v/Erling P. Strand
Bukholmveien
Ullerøy
1747 Skjeberg
Postgirokontonummer: 0809 4 02 23 56

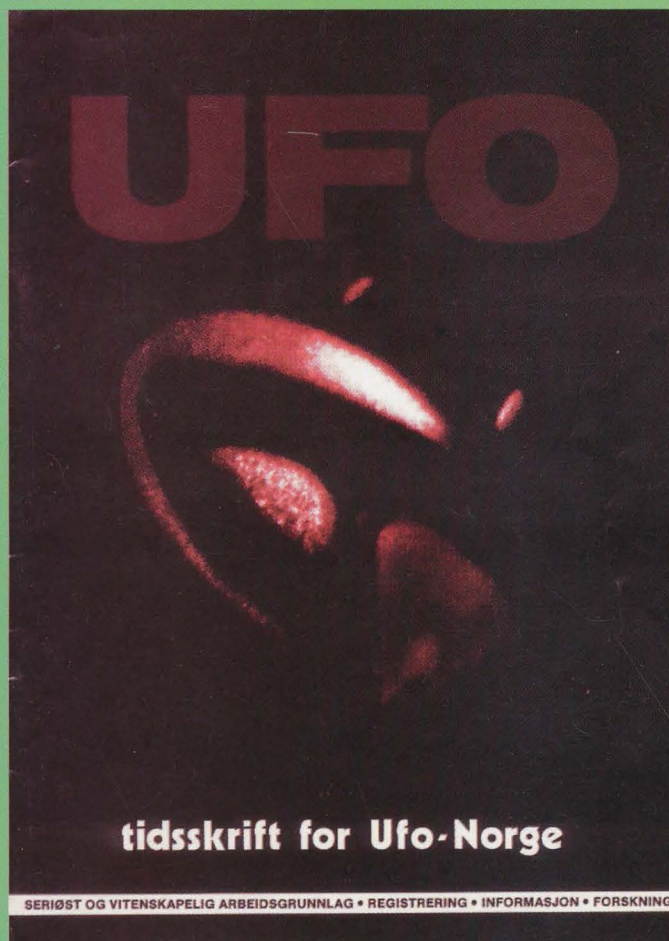
PÅ FORHÅND TAKK!

**C-
BLAD**

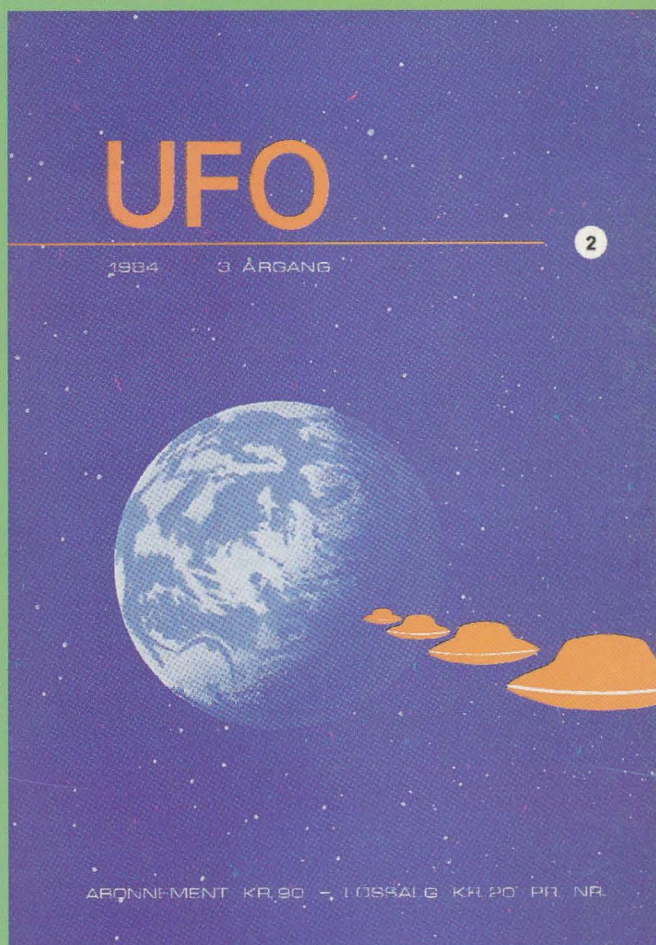
Returadresse:

UFO-NORGE
Postboks 124
3140 Borgheim

POSTEN: Melding om endret
postadresse - benytt bl. 70.281.00

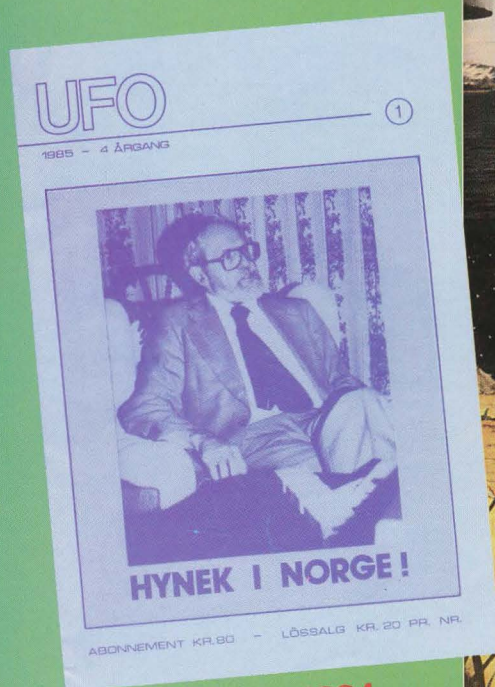
1982

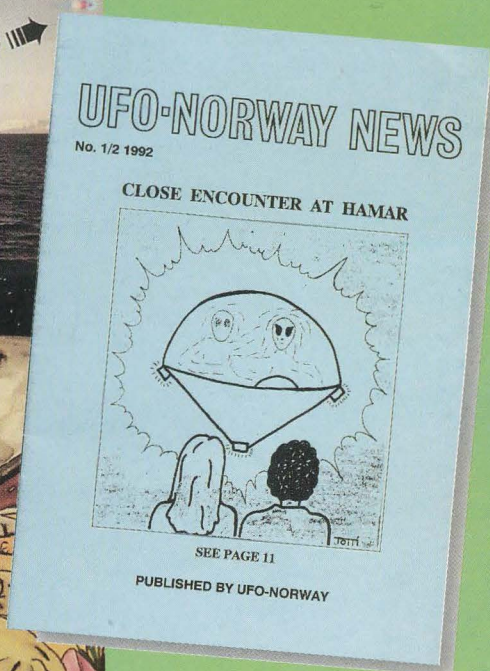
1983 - 1984

1995

1985 - 1994

1981 - 1988